

Date : 9-11-2017 10:23:36

16.801

F [REDACTED]
To : "[REDACTED]@drenthe.nl, "[REDACTED]@aaenhunze.nl
Cc : "[REDACTED]@tynaarlo.nl, [REDACTED]@drenthe.nl, [REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@assen.nl,
Subject : RE: concept
Attachment : image001.png;

Goedemorgen beste mensen,

Heb overlegd met burgemeester Smid en deze heeft nog telefonisch contact gehad met gedeputeerde Stelpstra. Noordenveld neemt geen deel in een gezamenlijke reactie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
projectleider

Gemeente Noordenveld
Strategie en Ontwikkeling

Postbus 109 tel. [REDACTED]
9300 AC RODEN
[\[REDACTED\]@gemeentenoordenveld.nl](mailto:[REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl) www.gemeentenoordenveld.nl

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 8 november 2017 16:10
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: concept

Beste mensen,

Alvast dank voor jullie reacties. Ik zal morgenochtend alles verzamelen en een nieuw voorstel doen.

Het blijft inderdaad een verantwoordelijkheid van EZ. Ik benoem onze rol ook bewust en nadrukkelijk als adviseur.

Bestuurlijk is de vraag of hoe afzijdig we ons willen houden hiervan of dat we juist de beweging van de NAM gaan aangrijpen om te laten zien dat ze uiteindelijk onze inwoners eens een beetje tegemoet willen komen en serieus gaan nemen. Tot nu toe staan ze nog steeds met lege handen. Het kan voor onze bestuurders wel een moment zijn om te laten zien dat hun inspanningen en gesprekken uiteindelijk eens iets gaan opleveren wat misschien bruikbaar kan zijn voor de toekomst, zonder verantwoordelijkheid te nemen of toestemming te geven voor deze nieuwe wijze van schadeafhandeling.

Met vriendelijke groet,

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 8 nov. 2017 om 15:35 heeft [REDACTED]@aaenhunze.nl> het volgende geschreven:

Hallo [REDACTED], [REDACTED],

Ik kom zojuist uit het bestuurlijk overleg [REDACTED] en Co Lambert met NAM over dit onderwerp
Ik ben het met [REDACTED] eens over jouw notitie/persbericht? (begin prima tweede deel minder) .

Onze bestuurders reageerden uiterst terughoudend waar het gaat om de invulling van een commissie
Wij zien eerder dat EZ de regie neemt voor deze pilot.

Daarbij verwijs ik ook graag naar onze gezamenlijke gemeentelijke advies en zienswijze op het winningsplan Westerveld

- advies 10.2 pagina 20)
- zienswijze 9.2 pagina 22/23

Wij vinden dat u:

1. Als verantwoordelijk minister erop toe moet zien dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil). Voor ons is van groot belang dat de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd zijn.
2. Uw instemmingsbesluit pas van kracht kan laten worden, nadat er een onafhankelijke schadeafhandeling operationeel is.
3. Zorg moet dragen dat indien NAM vanwege onvoorziene omstandigheden in de toekomst niet meer of onvoldoende aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen, de vergoeding van schades en compensatie te allen tijde is gegarandeerd door de Staat.
4. In de huidige Mijnbouwwet de schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds mijnbouwschade niet moet beperken voor natuurlijke personen maar verbreden naar alle rechtspersonen. (lees: ondernemers met bijvoorbeeld een BV of NV).

Tot slot: NAM / W+B ([REDACTED]) heeft morgenavond een mediamoment, voor zoals bekend op 10 nov. de betrokkenen worden ingelicht door W+B
NAM heeft desgevraagd wel toegezegd dat ze ons niet kwalijk zullen nemen als wij geen rol nemen in de uitwerking van de "pilot"

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED] - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spielersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl]
Verzonden: woensdag 8 november 2017 14:37
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]
Onderwerp: Re: concept

[REDACTED]
Zoals het concept er nu ligt hebben wij hier nog wel enkele opmerkingen bij [REDACTED].

Begin vindt ik prima, tweede helft ik persoonlijk wat minder. Vindt dat we wel wat meer de kans dat de schade (mede) wordt veroorzaakt door de beving mogen benadrukken. Ook mis ik de rol van EZ. Waarvan ook in bestuurlijk overleg is gezegd dat die hierbij betrokken dient te worden.

Morgenochtend overleg ik met mijn collega van communicatie hierover. Daarna komen we met een reactie.

Groet, [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 8 nov. 2017 om 14:06 heeft [REDACTED] <[\[REDACTED\]@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)> het volgende geschreven:

Hallo [REDACTED] en anderen,

Vorige week vond er bestuurlijk overleg plaats over de afhandeling van de schademeldingen in Zuidlaren. Toen is afgesproken als overheden een gezamenlijke reactie te geven, waarvan ik een concept heb bijgevoegd. Naar verwachting wordt morgen naar buiten getreden door de NAM en is dus dan ook onze reactie gewenst. In verband met vakantie was ik niet bij het overleg maar ik neem aan dat we als Noord-Drenthe samen optrekken. Ik ben daarom maar zo vrij dit tegelijkertijd aan Assen, Noordenveld en Aa en Hunze te zenden.

Vragen:

- a. Kunnen jullie instemmen met de inhoud of heb je verbetervoorstellen?
- b. Wordt het een reactie van gemeenten Noord-Drenthe en provincie?

Jullie antwoord ontvang ik graag vandaag of morgenochtend.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsmedewerker

[REDACTED]
Team Milieu, Bodem en Energie
t [REDACTED] <[\[REDACTED\]@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)>

<image001.jpg>
Provincie Drenthe
Westerbrink 1
Postbus 122
9400 AC Assen
[REDACTED]
www.drenthe.nl

<17-11-08 concept statement schadeafhandeling Zuidlaren.docx>

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 14-6-2016 14:50:48

16.802

F

T

Subject : RE: Contactpersoon Noordenveld (winningsplan Groningerveld)
Attachment : overzicht leden kopgroep Drenthe.xlsx;image001.jpg;

Bedankt

Ik heb je toegevoegd aan de lijst van gemeenteambtenaren die zich in Drenthe bezig houden met gaswinning. Dit wordt officieel de kopgroep in Drenthe genoemd. Ter informatie heb ik de lijst ook toegevoegd.

Met vriendelijke groeten,

Beleidspecialist

Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

@assen.nl
website: www.assen.nl

Van:

Verzonden: dinsdag 31 mei 2016 11:27

Aan: @aaenhunze.nl>; @drenthe.nl>; @Tynaarlo.nl>;

@assen.nl>

Onderwerp: Contactpersoon Noordenveld (winningsplan Groningerveld)

Hallo collega's,

Ik heb vanochtend even met jullie gesproken en ben vanaf nu contactpersoon voor de gemeente Noordenveld voor bovengenoemd onderwerp. Bij deze verzoek ik jullie mij in lijsten van contactpersonen op te nemen zodat ik tijdig weet wat er van ons verwacht wordt. Zoals ik al zei, ik ben nog een beetje zoekende.

Zoals gemeld: de brief met ons advies is gisteren naar EZ gestuurd en gemaild. Het verzoek om advies inclusief de gemeentelijke reactie is ter informatie naar onze Raad gestuurd.

Hallo , vroeg me om mijn gegevens ook even naar jou te sturen imv. een inhoudelijk overleg over dit onderwerp.

Mijn naam en functie zie je hieronder.
Mijn mailadres beschikken jullie nu ook over.
Mijn rechtstreeks telefoonnummer is

Met vriendelijke groet,

medewerker juridische zaken & controlling

Gemeente Noordenveld
Juridische Zaken

Postbus 109
9300 AC RODEN

tel.

@GemeenteNoordenveld.nl www.gemeentenoordenveld.nl

instantie	contactpersonen	telefoonnummer	email
Aa en Hunze			
Assen			
Coevorden			
De Wolden/Hoogeveen			
Emmen			
MiddenDrenthe			
Noordenveld			
prov Drenthe			
RUD			
Tynaarlo			
Westerveld			
ws DOD			
ws Hunze&Aa's			
ws NZV			
ws Vechtstromen			
Groningen			

Date : 5-7-2016 10:59:05

16.803

F

T

Subject : RE: contactpersoon en aanwezigheid sessie winningsplan Westerveld (NAM) 8 juli 2016

Attachment : Zienswijze gemeente SWF gaswinning Oppenhuizen.pdf;image001.jpg;

Bedankt

Nee deze had ik niet. Ik heb wel d definitieve zienswijze op dit winningsplan van de provincie Fryslân en de gemeente Sudwest-Fryslân.

Met vriendelijke groeten,

Beleidspecialist

Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

@assen.nl
website: www.assen.nl

Van:
Verzonden: maandag 4 juli 2016 11:15

Aan:
Onderwerp: FW: contactpersoon en aanwezigheid sessie winningsplan Westerveld (NAM) 8 juli 2016

Hoi

Zie onderstaande e-mail + bijlage. Had jij misschien al ?!

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spielersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: @weterskipfryslan.nl

Verzonden: maandag 4 juli 2016 9:46

Aan: @drenthe.nl
Onderwerp: contactpersoon en aanwezigheid sessie winningsplan Westerveld (NAM) 8 juli 2016

Goedemorgen collega's,

Komende vrijdag kan ik er zijn, en zal er ook zijn als het door gaat.

Liever wacht ik tot de formele volgende bijeenkomst, maar wanneer we er voor kiezen om bij elkaar te komen heb ik een suggestie om eens kennis te nemen van het gezamenlijke document dat we in Fryslân opstelden voor winningsplan Oppenhuizen.

Dat document heb ik bijgevoegd. Let op, het is geen bestuurlijk vastgesteld document, het dateert van januari 2016 en het is in korte tijd in elkaar gedraaid. Maar wellicht kunnen we enkele bouwstenen gebruiken voor een gezamenlijk advies in Westerveld.

Nog even over de contactpersonen: mijn collega die voorheen de bodemdaling in Fryslân coördineerde heeft een nieuwe functie binnen het Weterskip Fryslân aanvaard. Om die reden zal ik Westerveld (wellicht voorlopig) voor mijn rekening nemen.

Met vriendelijke groet,

Senior Planvormer Bodemdaling, cluster Plannen
Werkdagen: ma | di | wo | do | vr

TIJDELIJK ADRES: Crystalic Business Centre, François HaverSchmidtwei 2, 8914 BC Leeuwarden.

Weterskip Fryslân T | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

E @weterskipfryslan.nl | www.weterskipfryslan.nl

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

De informatie opgenomen in dit bericht kan vertrouwelijk zijn en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Weterskip Fryslân staat niet in voor een correcte, tijdige overbrenging van dit bericht. E-mail wordt door Weterskip Fryslân niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen, tenzij dit expliciet schriftelijk is overeengekomen. Aan persoonlijke opvattingen van medewerkers kunnen geen rechten worden ontleend.

Van: @drenthe.nl

Verzonden: maandag 4 juli 2016 9:02

Aan:
@aaenhunze.nl; @gemeentenoordenveld.nl;

@provinciegroningen.nl

CC: @aaenhunze.nl <@aaenhunze.nl>; @middendrenthe.nl <@middendrenthe.nl>; @drenthe.nl

Onderwerp: RE: annulering sessie winningsplan Westerveld (NAM) 8 juli 2016

Goedemorgen allemaal,

Ministerie van Economische Zaken
Directie Energie & Omgeving
Cluster Mijnbouw
Bezoekadres Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag
Postadres Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
Telefoonnummer

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Per 1 juni zijn we weer terug in ons duurzaam vernieuwde hoofdkantoor. Wel hebben we een nieuw adres: [Fryslânplein 3](#), 8914 BZ, Leeuwarden (voorheen Harlingerstraatweg 113).
Let op: dat adres geldt ook voor ons Laboratorium.

De informatie opgenomen in dit bericht kan vertrouwelijk zijn en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Wetterskip Fryslân staat niet in voor een correcte, tijdige overbrenging van dit bericht. E-mail wordt door Wetterskip Fryslân niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen, tenzij dit expliciet schriftelijk is overeengekomen. Aan persoonlijke opvattingen van medewerkers kunnen geen rechten worden ontleend.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Uw kenmerk: DGETM-EO / 16044779

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspreekpunt Gaswinning Oppenhuizen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Ons nummer: U16.003127

Behandeld door: [REDACTED]

Telefoon: 14 0515

VERZONDEN - 2 MEI 2016

Sneek, 2 mei 2016

Onderwerp: zienswijze ontwerpbesluiten
gaswinning Oppenhuizen

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief maken wij onze zienswijzen kenbaar over de ter inzage gelegde ontwerpbesluiten voor het project gaswinning Oppenhuizen.

Wij hebben u al bij het vooroverleg in het kader van de Rijkscoördinatieregeling en het (rijks)inpassingsplan voor de aanleg van de aardgastransportleiding aangegeven dat de gemeenteraad van Súdwest-Fryslân op 4 juni 2015 een motie heeft aangenomen die is gericht tegen het opsporen en winnen van gas. Voor de overwegingen die aan die motie ten grondslag liggen verwijzen wij naar de motie, die hier als ingelast dient te worden beschouwd. De zorgen en het wantrouwen bij ons en onze inwoners over de gaswinning en effecten daarvan zijn niet weggenomen en blijven groot.

Ontwerp instemmingsbesluiten winningsplan en meetplan

U baseert uw instemmingsbesluit op het winningsplan en meetplan van Vermilion en de daarover uitgebrachte adviezen van Sodm, TNO, TCBB en de Mijnsraad. Daarbij is vooral gekeken naar de als gevolg van de gaswinning te verwachten bodemdaling en het daaruit voortvloeiende risico op schade en de kans op schade als gevolg van aardbevingen. Wij hebben samen met de provincie Fryslân en met instemming van Wetterskip Fryslân een onderzoek laten doen naar de gevolgen voor de omgeving als gevolg van eventuele gaswinning bij Oppenhuizen. Dit heeft geleid tot het bijgevoegde rapport *Bodembeweging door gaswinning Oppenhuizen*. Dit rapport dient hierbij als ingelast te worden beschouwd.

Het rapport komt ten aanzien van bodemdaling, bodembeweging en de kans op bevingen tot andere conclusies, dan waarvan u bij uw ontwerpbesluiten uitgaat. Hiermee bevestigt het rapport het ook in onze gemeenschap algemeen gevoelde gebrek aan vertrouwen omtrent gaswinning. En dat terwijl de Onderzoeksraad voor Veiligheid eerder al heeft aangegeven dat veiligheid en gebrek aan vertrouwen een belangrijk te verbeteren aspect is. In het gebied is al sprake van bodemdaling als gevolg van inklinking in het veenweidegebied. Als gevolg hiervan moet al schadeherstel plaatsvinden. Elke vorm van extra bodemdaling moet worden voorkomen. Bodemdaling als gevolg van de beoogde gaswinning is daarom onacceptabel. Vooral omdat die eenvoudigweg kan worden voorkomen door te besluiten géén gas te winnen.

Verder zijn de voorwaarden onder punt 2. en 3. van het ontwerp instemmingsbesluit winningsplan niet specifiek en daardoor vaag, onduidelijk en niet handhaafbaar.

Wij roepen u op basis van het vorenstaande dan ook op om af te zien van uw voorgenomen besluit, in te stemmen met het winningsplan en het meetplan en te besluiten dat er geen gaswinning bij Oppenhuizen moet plaatsvinden.

Ontwerp - inpassingsplan aardgastransportleiding

Omdat de aanleg van de aardgastransportleiding onlosmakelijk samenhangt met de gaswinning bij Oppenhuizen roepen wij u gelet op het vorenstaande tevens op om af te zien van uw voorgenomen besluit het om inpassingsplan voor de aanleg van de aardgastransportleiding vast te stellen.

Los van wat hiervoor is vermeld brengen wij algemeen nog het volgende in.

Exploitatie gaswinning

Nergens blijkt uit de stukken of - gelet op de relatief kleine omvang van het veld ten opzichte van de mogelijke herstelkosten voor schade - de voorgenomen winning bij Oppenhuizen rendabel kan zijn. Wij missen hiervan een exploitatieoverzicht. De gevolgen voor de omgeving als gevolg van het rapport *Bodembeweging door gaswinning Oppenhuizen* zullen ingrijpender zijn dan de gevolgen zoals in het winningsplan door Vermilion is omschreven en wordt aangenomen. De schadeanalyse moet volgens ons op basis van de juiste gegevens worden gemaakt, mede omdat duidelijk moet zijn hoe de opbrengst in verhouding staan tot eventueel te maken kosten voor schadeherstel. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat in het winningsgebied sprake kan zijn van oude ondiep gefundeerde gebouwen welke gevoelig zijn voor bodembeweging.

Omgevingsvergunning oprichten mijnbouwwerk

Uit de bij dit ontwerpbesluit behorende stukken blijkt dat de verwachting is dat 14 jaar wordt gewonnen, terwijl uit het ontwerpbesluit blijkt dat de vergunning voor onbepaalde tijd wordt verleend. Dit strookt niet met elkaar, is onduidelijk en wekt geen vertrouwen. Hieraan moet aandacht worden besteed.

Verder valt op dat aanvankelijk bij de aangevraagde omgevingsvergunning is aangegeven dat de hoogte van de afblaaspijp 12,5 meter zou zijn. Dit is later aangepast naar 10 meter. Wij vragen ons af of dit vanuit regelgeving (veiligheid) voldoende is. Het moet duidelijk worden op welke regelgeving de hoogte van de pijp is gebaseerd.

Crisis- en herstelwet

De Crisis- en herstelwet is op de besluitvorming voor het project van toepassing. Dit heeft tot gevolg dat wij als lagere overheid worden ingeperkt in onze mogelijkheden om beroep in te stellen. Dit staat haaks op uw intentie om zowel het burgerperspectief als ook decentrale overheden een grotere rol te geven in het proces rondom gaswinning. De effecten van de beoogde gaswinning zullen immers in onze gemeente plaatsvinden.

Wij verzoeken u dan ook te besluiten dat het regime van de Chw niet (meer) van toepassing is op de besluitvorming over gaswinning bij Oppenhuizen, dan wel een beroepsmogelijkheid voor decentrale overheden te creëren.

Omkering bewijslast en 0-meting

Wij zijn van mening dat wordt geregeld dat de zogenaamde 'omkeringsregel' standaard van toepassing wordt zoals ook in Groningen wordt toegepast. Dit houdt in dat indien binnen het effectgebied van een gaswinningsveld fysieke schade aan gebouwen en werken ontstaat, die naar haar aard schade een gevolg van bodembeweging door de gaswinning zou kunnen zijn, wordt vermoed dat die schade door gaswinning veroorzaakt is.

Hiermee wordt de positie van de benadeelde in discussies over het causaal verband tussen de schade en de mijnbouwactiviteiten versterkt. Met dit wettelijk vermoeden kan de benadeelde stellen dat zich fysieke schade heeft voorgedaan aan een gebouw of werk binnen het effectgebied van het gaswinningsveld, die naar haar aard schade een gevolg van bodembeweging door gaswinning zou kunnen zijn. Daaruit ontstaat dan voor de rechter het vermoeden dat de schade het gevolg is van de gaswinning. Het is dan aan de exploitant om dit vermoeden te ontzenuwen, door aannemelijk te maken dat bodembeweging door de aanleg of exploitatie van het mijnbouwwerk niet de oorzaak is van de schade. Logisch gevolg hiervan zal zijn dat het voor de exploitant van groot belang wordt een 0-meting te doen.

Op deze wijze wordt de verantwoordelijkheid neergelegd waar die hoort; namelijk degene die financieel gezien het meeste baat heeft bij de winning van het gas en potentiële veroorzaker van de schade is, en dus niet bij degene die schade leidt waar hij of zij niet om heeft gevraagd. Hiermee wordt een belangrijk deel van de onrust in de gemeenschap weggenomen en wordt op een betere wijze invulling gegeven aan het burgerperspectief dat samenhangt met eventuele gaswinning.

Wat is ons belang?

Bovenstaande zienswijzen worden ingediend vanuit ons belang als eigenaar van schadegevoelige gebouwen, bouwwerken en infrastructuur in de gemeente, maar ook vanuit onze verantwoordelijkheid als bestuurlijk en politiek belangenbehartiger van de gemeenschap van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân,

In afschrift aan:

- Doarpsbelang Toppenhuizen en Twellegea, Douwestrijtte 13, 8625 JC OPPENHUIZEN
- Provinsje Fryslân, t.a.v. dhr. ██████████, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN
- Minister van Economische Zaken, t.a.v. Directie Energie en Omgeving, Postbus 20401, 2500 EK DEN HAAG
- Wetterskip Fryslân, t.a.v. ██████████, Postbus 36, 8900 AA LEEUWARDEN
- Gemeente Franekeradiel, t.a.v. ██████████, Postbus 58, 8800 AB FRANEKER
- Gemeente Littenseradiel, t.a.v. ██████████, Postbus 1, 8730 AA WOMMELS
- Gemeente De Fryske Marren, t.a.v. mw ██████████, Postbus 101, 8500 AC JOURE

Bijlage(n):

- rapport "Bodembeweging door gaswinning Oppenhuizen" (s16.002309)
- motie gemeenteraad Súdwest-Fryslân 4 juni 2015 (r15.000121)

W E T T E R S K I P
F N Y S L A N

Date : 21-5-2017 15:25:07

From : "[REDACTED]"

T [REDACTED]@plasbossinade.nl

Subject : RE: De opnieuw bijgewerkte versie

Attachment : zienswijze winningsplan Westerveld 21 mei incl opm advocaat.docx;

Dag [REDACTED]

Ik heb de opmerkingen van [REDACTED] verwerkt in onze laatste versie. Die heb ik als bijlage bijgevoegd. De opmerkingen over omgekeerde bewijslast zitten hier niet in; die komt in de aanbiedingsbrief van Assen omdat de overige overheden hierin niet meegaan.

[REDACTED] bedankt voor je snelle reactie!

Deze versie gaat nu naar ons college en onze collega-overheden.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 21 mei 2017 12:42
Aan: [REDACTED]@plasbossinade.nl>
CC: [REDACTED]
Onderwerp: De opnieuw bijgewerkte versie
Urgentie: Hoog

B [REDACTED]

In vervolg op de mails van [REDACTED] en mij. Hier is de bijgewerkte versie waar communicatie naar heeft gekeken. Wil je in deze versie werken?
Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsregisseur
[REDACTED]
[REDACTED]
@ [REDACTED]@assen.nl

Gemeente Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

21 Mei 2017

eindconcept

Zienswijze Winningsplan Westerveld

INHOUD	BLAD
1 INLEIDING	3
2 SAMENVATTING EN CONCLUSIE	4
2.1 Samenvatting	4
2.2 Conclusie	6
3 MAATSCHAPPELIJKE IMPACT	7
4 COMMUNICATIE	9
5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN	11
5.1 Doelmatigheid	11
5.2 Kadern schade	11
5.3 Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa	12
5.4 Reikwijdte winningsplan m.b.t. aantal verschillende velden	13
6 PRODUCTIE	14
6.1 Productie put Vries-10	14
6.2 Productiesnelheid	15
6.3 Totale productie en fluctuaties en duur van het besluit	15
7 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN	16
7.1 Onzekerheden	16
7.2 Ontbrekende/onjuiste gegevens	17
8 BODEM BEWEGING	19
8.1 Bodemdaling	19
8.2 Bodemtrilling	19
8.3 Reservoirstimulatie/ Fracken	19
9 SCHADE	21
9.1 Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)	21
9.2 Afhandeling van schade	22
9.3 Lusten en lasten	23
10 RISICOBEHEERSYSTEEM	24
11 ARTIKELEN ONTWERPBESLUIT	26

1 INLEIDING

Op 8 mei 2017 heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit op het winningsplan Westerveld gepubliceerd. In uw ontwerp-instemmingsbesluit geeft u tevens uw reactie op het advies dat wij in januari 2017 op het winningsplan hebben uitgebracht.

Wij hebben u geadviseerd om niet in te stemmen met het winningsplan. Subsidiair hebben we onder andere aangegeven dat onafhankelijke validatie, schadebeperking, schadeafwikkeling en een risicobeheersysteem op voorhand goed moeten zijn geregeld. Wij hebben dit advies uitgebreid gemotiveerd.

We zien dat u in het ontwerp-instemmingsbesluit op een aantal punten tegemoet komt aan ons advies. In ons advies hebben we niet alleen naar de technisch juridische aspecten gekeken, maar het winningsplan ook beoordeeld op de maatschappelijke consequenties. De aanleiding voor de gewijzigde Mijnbouwwet (Mbw) was immers vooral bedoeld om het burgerperspectief goed mee te nemen in de beoordeling van de winningsplannen.

In de afgelopen periode is er meer aandacht gekomen voor de veiligheid en het welzijn van inwoners op en nabij gasvelden. Onder andere vanwege de zorgen die wij hebben over de directe en indirecte gevolgen van de gaswinning op het leven van de inwoners van het gebied, dienen wij deze zienswijze in op uw ontwerp-instemmingsbesluit. Bij het opstellen van deze zienswijze zijn de decentrale overheden, net als in het adviestraject, weer samen opgetrokken.

Leeswijzer

In deze zienswijze is dezelfde volgorde gehanteerd als in het advies dat wij in januari aan de minister hebben geleverd. Dit advies is als bijlage bij deze zienswijze opgenomen en onderdeel uit maakt van de zienswijze.

2 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

2.1 Samenvatting

Vanuit betrokkenheid, zorg en oprechte belangstelling hebben wij het winningsplan en uw concept instemmingsbesluit bestudeerd. Vanwege de zorgen die wij hebben over de directe en indirecte gevolgen van de gaswinning op het leven van de inwoners van het gebied en de invloed op natuur en milieu, dienen wij deze zienswijze in op uw ontwerp-instemmingsbesluit. Bij het opstellen van deze zienswijze zijn de lokale overheden, net als in het adviestraject, weer samen opgetrokken.

Wij hebben u eerder geadviseerd om niet in te stemmen met het winningsplan Westerveld. Subsidiar hebben wij onder andere aangegeven dat onafhankelijke validatie, schadebeperking, schadeafwikkeling en een risicobeheersysteem op voorhand goed moeten zijn geregeld. Wij hebben dit advies uitgebreid gemotiveerd. Na bestudering van het winningsplan en het ontwerp instemmingsbesluit komen we tot de volgende opmerkingen.

Veiligheid

Uit het winningsplan en de bijbehorende adviezen van TNO en Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) maken wij op dat er geen veiligheidsrisico's bestaan voor de gebieden in en rond de gasvelden en haar inwoners. In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor onzekerheden omtrent allerlei berekeningen. Omdat volgens ons rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken nog altijd veel onduidelijk is, adviseerden wij u met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit. U ben daar in het ontwerpbesluit niet op ingegaan.

Productieniveau, - snelheid en duur van het instemmingsbesluit

In het ontwerpbesluit is niet onderbouwd of en waarom de winning uit deze velden gedurende 10 jaren noodzakelijk is. Het lijkt er op dat winning uit deze velden als een gegeven wordt beschouwd. Dat zal echter nader onderzocht en gemotiveerd moeten worden. Wij vinden het onwenselijk dat het instemmingsbesluit een looptijd heeft van 10 jaren. Voorts dient het instemmingsbesluit beperkingen ten aanzien van productievolume en productietempo (voorkomen van fluctuaties) te bevatten.

Communicatie

Inwoners in het gebied dat het winningsplan Westerveld bestrijkt, hebben zorgen over hun veiligheid en over eventuele schade aan hun eigendommen. In uw brief van 14 april 2017 (kenmerk DGETM-EO/17049086) gericht aan de colleges van B&W concludeert u dat de oude winningsplannen werden geschreven door experts voor experts en deze dus ongeschikt zijn ter advisering en ter inspraak aan burgers en lokale overheden voor te leggen. Het winningsplan Westerveld dat nu ter besluitvorming voorligt is nog geschreven in deze oude stijl.

Voorkomen en beperken van schade

Wij zijn van mening dat in de Mijnbouwwet primair de nadruk ligt op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen, zie bijvoorbeeld artikel 33 Mbw), en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen).

Wij vinden dat u het begrip schade ten onrechte beperkt tot enkel schade in de zin van het BW. Het schadebegrip in de Mijnbouwwet is veel breder. Dat heeft dus gevolgen voor uw toetsingskader.

Bodemdaling

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de prognose van de bodemdaling. Wij constateren dat u onze adviezen heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 2 van uw besluit.

Schadeafhandeling

In uw ontwerpbesluit geeft u aan met ons van mening te zijn dat er behoefte is aan een adequate regeling voor de afdoening en vergoeding van schades en compensatie. Wij zijn tevreden dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft. Tevens dat u in uw ontwerpinstemmingsbesluit regels stelt om één en ander te bewerkstelligen. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij NAM en de decentrale overheden.

Meet- en regelprotocol

In hoofdstuk 7 zijn we ingegaan op de onzekerheden van berekeningen en voorspellingen van bodemdaling en bodemtrilling bij gaswinning. SodM noemt een mogelijke bevingszwaarte van 3,9 op de schaal van Richter en daarmee een grote kans op constructieve schade. Onze inwoners moeten beschermd worden tegen dit risico. Wij vinden daarom als u toch gaat winnen het van groot belang dat er serieus risicobeheersysteem moet worden opgesteld. Wij constateren dat u de NAM verplicht een risicobeheersysteem voor de bevende voorkomens op te laten stellen en dit ter goedkeuring voor te leggen aan SodM. Echter om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners zou dit transparant moeten gebeuren en dus al bij het winningsplan ter instemming gevoegd moeten zijn. Tevens vinden wij dat het risicobeheersysteem voor alle velden moet worden aangelegd.

Fracken en zuurstimulatie

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de risico's van deze technieken. Wij constateren dat u ons advies heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 1 van uw besluit. Onduidelijk is echter aan welke paragrafen en passages van het winningsplan nu exact instemming is onthouden. U geeft echter ook aan dat bij de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie door de NAM een nieuwe wijziging van het winningsplan ingediend dient te worden en afhankelijk van de aard van de wijziging, besloten wordt welke procedure voor de besluitvorming hierover gevolgd zal worden. Bij een minimale wijziging kunt u dan de bagatelclausule in werking laten treden en wordt niet de uitgebreide procedure gevolgd. Daarmee wordt naar onze mening het burgerperspectief dan niet voldoende ingevuld.

2.2 Conclusie

Wij vinden dat u in het ontwerp-instemmingsbesluit dat nu voorligt, u deels tegemoet komt aan het door u omarmde advies van de Onderzoekraad voor de Veiligheid (OvV). Dat geeft aan dat het burgerperspectief structureel en herkenbaar moet worden meegewogen in de besluitvorming. In uw afweging zijn echter de effecten van de gaswinning in het gebied -en met name ook het voorkomen van die effecten- naar onze mening onvoldoende meegenomen. Onder deze effecten verstaan wij de directe en indirecte gevolgen zoals schade, natuur en milieu, onveiligheidsgevoel, leefbaarheid en economie.

In uw besluit baseert u zich nu voornamelijk op het advies van SodM omtrent het planmatig beheer van de winning aangevuld met de resultaten van de Seismische Risico Analyse (SRA). Dit advies is conform de wettelijk voorschriften opgesteld en gaat daarmee inhoudelijk nog voorbij aan de maatschappelijke effecten, die volgens de nieuwe mijnbouwwet ook nadrukkelijk meegewogen dienen te worden.

In het winningsplan en de technische adviezen wordt de kans op een zware beving als klein beoordeeld. Tegelijkertijd is er nog altijd weinig bekend over het gedrag van (kleine) aardgasvelden en is het deels gissen wat er precies gebeurt in de diepe ondergrond. In zijn advies van 13 april jl. schrijft de Inspecteur-generaal van de SodM over de Groningersituatie dat de modellen te kort schieten. Wat we wel weten, is dat de velden in het plangebied hebben gebeefd en in het geval van Eleveld zelfs met een magnitude van groter dan 2,0 op de schaal van Richter. U kunt geen garantie geven dat zich een dergelijke of veel zwaardere beving niet voor zal doen.

Tal van zaken zijn in het winningsplan nog niet uitgewerkt en gespecificeerd zoals de natuurtoets/ Milieu Effect Rapportage voor de Drentse Aa en een gespecificeerd meet- en monitoringplan. Ook de uitgevoerde SRA is gebaseerd op onjuiste gegevens waarbij onder andere het vastgestelde bestemmingsplan Werklandschap Assen Zuid niet is meegenomen. Ook ontbreekt in het winningsplan informatie over de exacte locaties van winningsputten in de gasvelden, geplande locaties van winputten en de winningshoeveelheden per put zoals het Mijnbouwbesluit vereist. Tenslotte gaat het winningsplan niet in op de vraag op welke wijze schade wordt voorkomen. Dit zijn belangrijke zaken die in het winningsplan ontbreken en die niet reparabel zijn in de lopende procedure. Wanneer zonder deze informatie besluitvorming plaatsvindt wordt de rechtszekerheid van onze inwoners naar onze mening ernstig geschaad.

Dit alles overziend, zijn wij van mening dat u niet kunt instemmen met het Winningsplan Westerveld.

3 MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Uit onderzoek blijkt een duidelijk verband tussen het optreden van schade, veiligheidsbeleving en gezondheidsklachten. Schade aan de eigen woning, maar ook schade in de omgeving gaan gepaard met een sterk verlaagd gevoel van veiligheid. Wij willen niet in een situatie belanden waar zich dit voordoet.

In een gebied met schade door gaswinning zijn meer gezondheidsklachten en zien we een zelfde patroon als bij het ervaren van onveiligheid. Meer mensen zijn daar psychisch ongezond en een hoger percentage gaat regelmatig naar de huisarts.

Op 1 maart jongstleden heeft de rechtbank Noord Nederland geoordeeld dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) aan een deel van de inwoners van het Groningenveld de immateriële schade moet vergoeden. De NAM is aansprakelijk voor de door inwoners van het Groningenveld geleden en/of nog te lijden immateriële schade, als gevolg van aardbevingen. Belangrijke reden voor de uitspraak is dat de NAM volgens de rechtbank ernstige inbreuk maakt op een fundamenteel persoonlijkheidsrecht, namelijk het recht op een ongestoord woongenot.

Door de jarenlange ontkenning van de aardbevingsproblematiek is het vertrouwen bij de bevolking weggevoerd in alle instituties die te maken hebben met de gaswinning en de gevolgen daarvan. Het is belangrijk dat dit vertrouwen weer wordt hersteld. Bij de beoordeling van het winningsplan moet daarom, conform het advies van OvV, niet alleen naar een acceptabel veiligheidsniveau worden gekeken, maar ook naar de effecten op schade en maatschappelijke acceptatie.

In uw ontwerp-instemmingsbesluit heeft u naar onze mening onvoldoende aandacht voor de maatschappelijke gevolgen.

Wij vinden dat u:

- 1. In navolging van het door u omarmde advies van de OvV de maatschappelijke gevolgen expliciet en transparant dient te benoemen en te betrekken in uw afweging.**

Energiebeleid

In het ontwerp-instemmingsbesluit gaat u in op het beleid omtrent energie. U geeft terecht aan dat Nederland aardgas nodig heeft. De reden hiervan is onder andere een tot nu toe achterblijvend rijksbeleid op het vlak van verduurzaming van de energievoorziening.

U geeft aan dat wanneer aardgas veilig kan worden gewonnen, het wenselijk is dit uit Nederlandse bodem te winnen. En Nederland minder afhankelijk is van gasimport. In dit verband wijzen wij u er op dat een deel van het Nederlandse aardgas nog altijd bestemd is voor export. Wat betreft de gasimport, geeft Noorwegen aan dat ze graag aardgas aan Nederland levert. Wij kunnen geen andere reden dan economische bedenken, om niet in te gaan op dit aanbod.

Bovenstaande overziend doet ons concluderen dat u een belangenafweging heeft gemaakt tussen economie c.q. inkomsten voor de staat en het veilig en zorgeloos kunnen wonen en leven

door de inwoners van onze regio. U bent bevoegd om deze afweging te maken. Wij vragen u echter om dit in de definitieve beschikking transparant te formuleren.

Het valt ons op dat u in de instemmingsbesluiten inzake gaswinning uit het Groningenveld uitgebreid tracht te motiveren waarom de door u vergunde winningsniveaus nodig zijn in verband met de leveringszekerheid. In het onderhavige ontwerpbesluit lijkt u voetstoots aan te nemen dat de in het winningsplan Westerveld aangevraagde niveaus noodzakelijk zijn.

Wij lezen nergens in de tekst uw motivatie over de noodzaak om de in het Winningsplan genoemde hoeveelheden ook in relatie tot het tijdsverloop te winnen. Anders gezegd: Zijn de genoemde hoeveelheden wel nodig ook in relatie tot de versnelling van de verduurzaming? En zo ja, kunnen deze hoeveelheden niet op een andere plek veiliger gewonnen worden? Bijvoorbeeld onder andere op plekken zonder stedelijke bebouwing c.q. bebouwingsconcentraties?

Wij vinden dat u:

- 2. Een duidelijker motivering moet geven over de afweging die u maakt.**
- 3. Moet aantonen dat de genoemde hoeveelheden nodig zijn voor de leveringszekerheid.**

4 COMMUNICATIE

Inwoners in het gebied dat het winningsplan Westerveld bestrijkt, hebben zorgen over hun veiligheid en over eventuele schade aan hun eigendommen. Inwoners van de Asser woonwijk Marsdijk zijn tegen gaswinning en hebben daarom meer dan 2.000 handtekeningen verzameld en aan u overhandigd. Duidelijk is daarmee dat het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning in Drenthe, zwaar onder druk staat.

In 2015 heeft de Onderzoeksraad voor de veiligheid een 5-tal aanbevelingen gedaan over aardbevingsrisico's in Groningen. De raad wilde meer aandacht voor veiligheid in de besluitvorming en er door NAM en EZ meer gecommuniceerd wordt over de onzekerheden in de voorspellingen en hoe zij hiermee om wil aan. Dit heeft geresulteerd in vijf aanbevelingen.

Eén van de vijf aanbevelingen was het burgerperspectief meenemen in de besluitvorming van winningen. Dit heeft u gedaan door in de nieuwe Mijnbouwwet lokale overheden en inwoners een rol te geven in de besluitvorming door middel van inspraak.

In uw brief van 14 april 2017 (kenmerk DGETM-EO/17049086) gericht aan de colleges van B&W concludeert u dat de oude winningsplannen werden geschreven door experts voor experts en deze dus ongeschikt zijn ter advisering en ter inspraak aan burgers en lokale overheden voor te leggen. Het winningsplan Westerveld dat nu ter besluitvorming voorligt is nog geschreven in deze oude stijl.

In het ontwerp instemmingsbesluit geeft u aan dat u zorgvuldige en publieksvriendelijke communicatie wilt borgen. U geeft aan dat uw ministerie werkt aan een maatschappelijke licentie en een publieksvriendelijke oplegger. Tegelijkertijd constateren we deze vooralsnog niet concreet toegepast zijn en dat u verwijst naar een drietal (traditionele) inloopbijeenkomsten voor inwoners.

Daarmee komen we tot de conclusie dat uw voornemen om te komen tot transparante en consistente communicatie nog onvoldoende tot zijn recht komt in dit ontwerp instemmingsbesluit. Omdat wij als lokale overheden de belangen dienen van onze inwoners, moeten wij u er alsnog op wijzen dat NAM en het ministerie van EZ zorgvuldiger en publieksvriendelijker moeten communiceren met de burgers dan tot nu toe gebeurt. Het verhelderen van rollen, taken en verantwoordelijkheden op dit gebied en hier op een transparante wijze uitvoering aan geven, is wat vooralsnog ontbreekt.

Wij stellen vast dat u met ons constateert dat het winningsplan lastig is te lezen voor niet-ingewijden. De door u voorgestelde reparatie door tijdens de inloopavonden het winningsplan nader toe te lichten is naar onze mening niet voldoende. Hierdoor krijgen niet alle inwoners de gelegenheid het winningsplan te doorgronden.

Door het niet begrijpelijk zijn van zowel het winningsplan als het ontwerp-instemmingsbesluit wordt geen goede invulling gegeven aan het inwonerperspectief en is het hierdoor voor de inwoners niet mogelijk om op een goede manier zienswijzen kenbaar te maken.

Wij vinden dat:

- 1. het winningsplan en ontwerpbesluit op het aspect van leesbaarheid en daarmee het burgerperspectief niet voldoen aan ministeriële toezeggingen en er daarom een nieuw winningsplan en ontwerpbesluit moeten komen.**

5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN

5.1 Doelmatigheid

U geeft een reactie op onze vraag om inzicht te geven in de kaders waaraan het winningsplan is getoetst op het aspect doelmatigheid van de gaswinning. Deze toetsing draait volgens u vooral om planmatig beheer. Hierbij gaat het om de vraag of de door de mijnbouwonderneming in het winningsplan aangegeven winbaarheidsfactor reëel is, gezien de technische parameters en geologische omstandigheden van het reservoir.

U concludeert dat het winningsplan Westerveld op basis van deze toetsing voldoet aan wettelijke eisen die gesteld worden aan planmatig beheer en daarom geen reden ziet instemming met het winningsplan te weigeren of voorschriften eraan te verbinden.

Wij kunnen uw redenering hierin volgen. Wel zijn wij van mening dat een bredere beoordeling op het aspect doelmatigheid wenselijk is. Voorts zijn wij van mening dat als doelmatigheid van onderhavig winningsplan wordt beoordeeld in relatie tot de maatschappelijke gevolgen dit tot een ander besluit behoort te leiden. Wij zullen dit standpunt in de paragrafen 5.3 (Natuur en milieu) en 9.1 (Voorkomen van schade) nader toelichten.

5.2 Kadere schade

In ons advies hebben wij u gevraagd zo spoedig mogelijk een kader te stellen waarin duidelijk beschreven staat wat onder schade wordt verstaan.

Voor het begrip 'schade' verwijst u naar artikel 36, eerste lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet (Mbw) en de mogelijke aansprakelijkheid van de NAM voor schade die ontstaat door de gaswinning op grond van het Burgerlijk Wetboek Boek 6 artikel 177 - deze te vergoeden. Daarbij zal volgens u het schadebegrip zoals dat gehanteerd wordt in het kader van het Burgerlijk Wetboek leidend zijn. Daarbij verwijst u nog naar het landelijk loket mijnbouwschade, waar personen met schade als gevolg van gaswinning zich per 1 januari 2017 kunnen melden.

Uw opvatting over het begrip schade is naar onze mening te beperkt. Het begrip schade is in art. 1 sub b Mbb ruim gedefinieerd: iedere aantasting van één van de in art. 49 lid 2 en 3 Mbw genoemde belangen, waaronder veiligheid van omwonenden en de bescherming van het milieu. Het winningsplan moet daarover informatie bevatten (zie art. 35 lid 1 sub f Mbw en art. 24 lid 1 sub q en s en art. 24 lid 2 Mbb) en u dient het winningsplan daarop te beoordelen. Dat is een aanmerkelijk ruimere toets dan alleen de aanwezigheid of het voorkomen van schade in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Wij zijn ons bewust dat het begrip 'schade' zich niet eenvoudig generiek laat definiëren. Ook recente rechterlijke uitspraken getuigen ervan dat de het begrip 'schade' en het aansprakelijkheidsvraagstuk in het mijnbouwdossier nog volop in ontwikkeling zijn.

5.3 Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa

Wij hebben u in ons advies gevraagd het winningsplan te toetsen op nationale en internationale wetgeving op het gebied van natuur- en soortenbescherming gelet op het aanwezige Natura2000 gebied. Ook hebben we voor het Drentsche Aa-gebied u in algemene zin reeds gewezen op het feit dat er aan de uitvoering van het Winningsplan mogelijk nadelige gevolgen kunnen zijn verbonden voor wat betreft de effectiviteit van de investeringen in de maatregelen ter bescherming en instandhouding van het gebied. U geeft in uw ontwerp besluit aan de NAM te zullen vragen om de voor deze beoordeling benodigde informatie op korte termijn aan te leveren, zodat deze voorafgaand aan het definitieve besluit meegewogen kan worden.

Wij stellen daarmee vast dat de gevolgen van de gasvelden in dit winningsplan Westerveld voor de beschermde status van het Natura-2000-gebied Drentsche Aa in strijd met art. 24 lid 1 sub q, r en s Mbb, nog niet zijn onderzocht. Een beoordeling van effecten op het Natura 2000-gebied is derhalve onvoldoende in uw ontwerp instemmingsbesluit meegewogen. Onlangs is er een beheerplan voor het Natura-2000 Drentse Aa door uw ministerie opgesteld. Ook daaraan zal u het winningsplan moeten toetsen.

Het Drentsche Aa-gebied is niet alleen een Natura-2000 gebied. Voor het stroomdal van de Drentsche Aa is als uitvloeisel van de Europese Kaderrichtlijn Water ook een maatregelenpakket van kracht om de waterkwaliteit in het gebied te verbeteren ter ondersteuning van het behoud en de ontwikkeling van kenmerkende natuurwaarden. Dit maatregelenpakket is vastgesteld door de provincie Groningen en het waterschap Hunze en Aa's en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van laatstgenoemd waterschap.

De Natuurtoets zoals bedoeld op pag. 22 van het winningsplan dient zich daarom niet te beperken tot een beoordeling van de impact van de gaswinning op soortenbescherming of de unieke natuurlijke kenmerken en habitattypes van het Drentsche Aa-gebied als Natura 2000 gebied / Nationaal Park. De natuurtoets zal ook uitsluitend moeten geven over de vraag in hoeverre het bereiken van de KRW-waterkwaliteitsdoelstellingen als gevolg van de uitvoering van het winningsplan wordt belemmerd en de vraag of de mogelijkheden tot behoud en bescherming van de aanwezige kwaliteit van oppervlaktewater- en grondwaterstromen al dan niet negatieve gevolgen ondervindt door toedoen van deze mijnbouwactiviteiten.

Voorts menen wij dat voor dit Winningsplan een MER-rapportage verplicht is. Dit vanwege de samenhang tussen de bepalingen van art. 7.2a van de Wet milieubeheer en art. 2.8 van de Wet natuurbescherming, zoals die op 1 januari 2017 in werking is getreden.

Te meer omdat de uitvoering van dit winningsplan zeer waarschijnlijk aanmerkelijke negatieve gevolgen kan hebben voor het Natura-2000-gebied Drentsche Aa.

Al met al zal uit hoofde van art. 24 Mbb en het Besluit MER nog veel onderzoek gedaan moeten worden naar de gevolgen van het winningsplan voor natuur en milieu. Wij begrijpen niet hoe u – bij gebreke van die informatie – reeds nu een oordeel kunt hebben over de gevolgen van het winningsplan voor natuur en milieu (art. 36 lid 1 sub c en d Mbw). Wij maken er ernstig bezwaar tegen dat die informatie niet reeds op dit moment bekend is en dus geen onderwerp kan zijn van zienswijzen/inspraak. U zult het ontwerpbesluit – aangepast aan en mét de nieuwe

milieuinformatie – dus nogmaals in ontwerp ter inzage moeten leggen, zodat wij, burgers en belangenorganisaties in de gelegenheid zijn daarop overeenkomstig art. 34 lid 4 Mbw een zienswijze in te dienen.

Wij vinden dat:

- 1. Uit het oogpunt van een integrale belangenafweging, het ontbreken van een volledige natuurtoets een belangrijke omissie is in uw ontwerpbesluit, conform artikel 36 van de Mijnbouwwet. Wij zijn van mening dat dit gebrek feitelijk zou moeten leiden tot het onthouden van instemming aan het winningsplan Westerveld.**
- 2. Het toevoegen van natuuronderzoek en uw beoordeling daarvan aan uw definitieve besluit is te laat en in strijd met een zorgvuldige voorbereiding als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Tevens komt met het later toevoegen van de natuurtoets aan de aanvraag cq. vergunning de rechtszekerheid in het gedrang.**
- 3. Voor het onderhavige winningsplan een MER-rapportage verplicht is, conform art 7.2a van de Wet Milieubeheer in samenhang met art. 2.8 van de Wet natuurbescherming en derhalve niet ontvankelijk moet worden verklaard.**

5.4 Reikwijdte winningsplan m.b.t. aantal verschillende velden

U motiveert het handhaven van het winningsplan Westerveld en (elf) gasvoorkomens vanuit de technische productiebenadering, die daaraan in het verleden ten grondslag heeft gelegen. Daaraan voegt u toe de overlap van bodemdalingskommen, zoals die historisch werden betrokken. Gegeven eindfase van productie uit het Westerveld systeem ziet u geen aanleiding om deze aanpak te wijzigen.

Wij vinden dat u:

- 1. Uw besluit hiermee voldoende heeft gemotiveerd.**

6 PRODUCTIE

6.1 Productie put Vries-10

In ons advies hebben we u gevraagd de voorlopige vergunning voor productie uit put Vries-10 in te trekken en de procedure van onderhavig winningsplan af te wachten. Het is naar de inwoners toe vanuit het gewenste burgerperspectief niet juist om tijdens een vergunningprocedure voor een nieuw winningsplan uit een nieuw geboorde put in het veld Vries Zuid gas te gaan winnen.

In uw antwoord schrijft u “zolang er binnen het vigerende winningsplan (winnings)ruimte is, zoals in het geval van put Vries-10, is er na een nieuw boring geen wijziging van het winningsplan nodig”.

Artikel 24, lid 1 van het Mijnbouwbesluit bepaalt dat een winningsplan onder meer een opgaaf moet bevatten van het aantal boorgaten dat bij de winning wordt gebruikt; een opgaaf van de volgorde en het tijdsbestek van de boorgaten; een opgaaf van de ligging, lengte en diameter van de verbuizing van de boorgaten. Voor zover wij hebben kunnen nagaan is in het vigerende winningsplan geen boorput benoemd die zich verhoudt tot de specifieke kenmerken van put Vries-10. Put Vries -10 zit dus niet in het vigerende winningsplan. Wij zijn daarom van mening dat uw antwoord in strijd is met de strekking van artikel 24 van het Mijnbouwbesluit.

Pas in het onderhavige winningsplan wordt aangegeven dat in Vries Zuid een nieuwe put is geboord (Vries-10) ter vervanging van put 3c die in 1994 al is geabandonneerd. Wij concluderen op grond van bovenstaande dus dat er al 23 jaar geen gas meer uit dit veld is gewonnen. Is het dan uit oogpunt van zorgvuldigheid naar de inwoners toe correct om de NAM toe te staan op basis van het vigerende winningsplan voor het gasveld Vries-Zuid gas uit een nieuw geboorde put te winnen?

Overigens willen wij erop wijzen dat ook in het onderhavige winningsplan de beschrijving van de boorgaten en verbuizingen niet voldoen aan de wettelijke vereisten (art. 24, lid 1 van het Mbb). Zie bijvoorbeeld paragraaf B4.1 (plaats en wijze waarop koolwaterstoffen in verbuizing treden). Die zeer globale omschrijving voldoet geenszins aan de vereisten van art. 24 lid 1 sub e, f, g en h Mbb). Ook is in strijd met art. 24 lid 1 sub e Mbb niet vermeld hoeveel boorgaten bij de winning worden gebruikt. Integendeel, in B4) wordt dat juist uitdrukkelijk in het midden gelaten. Wij verzoeken u in het instemmingsbesluit heel concreet aan te geven welke boorgaten nu wel en welke niet in dit winningsplan zijn opgenomen.

Wij vinden dat:

1. Door het in gebruik nemen van put Vries-10 gehandeld wordt in strijd met het vigerende winningsplan en artikel 24 van het Mijnbouwbesluit.
2. Zowel NAM, als uw ministerie van EZ in deze zaak uiterst onzorgvuldig met inwoners en andere overheden hebben gecommuniceerd en geacteerd.
3. Vanuit het oogpunt van burgerperspectief het onbegrijpelijk is, dat na ruim 20 jaar geen gas te hebben gewonnen uit het veld Vries Zuid, deze winning uit een nieuwe

put als een bestaande winning onder het vigerende winningsplan wordt beschouwd. Wij vinden dat u gelet op bovenstaande deze winning moet laten beëindigen.

- 4. de beschrijving van de boorgaten en verbuizingen in het onderhavige winningsplan niet voldoet aan de wettelijke vereisten (art. 24, lid 1 van het Mbb) en hiermee het plan niet ontvankelijk is, althans daaraan instemming moet worden onthouden.**

6.2 Productiesnelheid

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de productiesnelheid. De snelheid waarmee gas uit de bodem wordt onttrokken is van invloed op de bodemtrilling. Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) stelde onlangs dat in het Groningengasveld een versnelling van de drukafname overwegend samenvalt met een toename van de aardbevingsdichtheid. Daarom is daar het advies van het SodM om tot optimalisatie van clusteroperaties te komen teneinde (regionale) fluctuaties te vermijden of zo laag mogelijk te houden.

Dit fenomeen kan mogelijk ook voor de gasvelden in het Winningsplan Westerveld van toepassing zijn. Ook voor die velden geldt logischerwijs dat fluctuaties zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.

In het instemmingsbesluit geeft u aan dat ondanks de ervaringen in Groninger gasveld dat dit onderdeel niet is meegenomen in het winningsplan Westerveld. U stelt dat: “Gegeven de eindfase van de gasproductie uit het Westerveld systeem zal sprake zijn van een relatief lage drukdalingsnelheid.” Deze stelling wordt door u niet met feiten onderbouwd.

Wij vinden dat u:

- 1. Wél aandacht moet schenken aan de effecten van de productiesnelheid en SodM en NAM op moet dragen eerst onderzoek te doen naar de risico's van de productiesnelheid en fluctuaties en op basis hiervan een productiesnelheid in de vergunning op te leggen die niet tot extra risico's leidt op bodemtrilling.**

6.3 Totale productie en fluctuaties en duur van het besluit

In uw ontwerp-instemmingsbesluit stemt u in met de door NAM aangegeven verwachte totale winning per gasveld. Waarbij is aangegeven dat de winning uit het Westerveld systeem naar verwachting tot 2023 zal plaatsvinden, met uitloop tot uiterlijk 2028.

Wij constateren dat behalve een beknopte toelichting op het gaswinningsbeleid in Nederland de noodzaak van onderhavige gaswinnings door u niet wordt onderbouwd. Gezien de negatieve effecten van gaswinning is zo'n motivering en onderbouwing van de noodzaak van gaswinning uit juist deze velden wel noodzakelijk. Gaswinning uit deze velden is géén gegeven. U zult moeten aantonen dat voortzetting van de winning uit deze velden onvermijdelijk is met het oog op de leveringszekerheid. Ook het winningsplan zelf zou daarover – vervolgens door u te toetsen – informatie moeten bevatten (art. 24 lid 1 sub a en lid 2 Mbb).

Bij de huidige onzekerheden over seismische risico's en energietransitie, is het 'vergunnen' van een winning gedurende tien jaren te lang. Wij menen dat het winningsplan zou moeten gelden voor een periode van maximaal vijf jaren, waarna opnieuw nut en noodzaak van gaswinning uit deze velden moet worden bezien. Immers, het enkele feit dat gaswinning uit deze velden volgens de NAM tot 2028 technisch en economisch mogelijk is, wil niet zeggen dat dat maatschappelijk en tegen het licht van de doelstellingen van de Mbw (voorkomen van schade) en uw regering (zo spoedig mogelijk stoppen met fossiele brandstoffen) ook wenselijk is. Wij bepleiten daarom een ijkmoment over vijf jaren, in de vorm van een nieuw winningsplan per 2023, waarin de op dat moment meest recente inzichten over seismische risico's, schade, leveringszekerheid en energietransitie zijn meegenomen

Tevens geeft u in uw besluit niet aan in welk tempo dit gas mag worden gewonnen en in hoeverre fluctuaties in winningsniveau's vermeden moeten worden. Enkel het feit dat het hier gaat om gasvelden waarvan de productie zich in de "eindfase" bevindt is naar onze mening onvoldoende reden om niet op deze aspecten in te hoeven gaan.

Wij vinden dat u:

- 1. De noodzaak van de gaswinningen uit het Westerveld systeem moet onderbouwen en tevens aandacht moet schenken aan (het voorkomen van) fluctuaties in het winningsniveau.**
- 2. De geldigheidsduur van een winningsvergunning terug te brengen tot vijf jaren.**

6.4 Productieniveau high case

Wij hebben in ons advies gevraagd in uw besluit op te nemen dat als de NAM het high case scenario overschrijdt de NAM een nieuw winningsplan in procedure moet brengen. Wij constateren dat u ons advies op dit punt heeft overgenomen.

7 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN

7.1 Onzekerheden

De aanbevelingen van de Onderzoeksraad uit 2015 die u heeft omarmd gaan specifiek over het communiceren over deze onzekerheden. De Onderzoeksraad adviseerde u om in de communicatie met inwoners transparant te zijn over onzekerheden en uit te leggen welke plaats deze onzekerheid krijgt in de besluitvorming.

In ons advies hebben we ook aandacht gevraagd voor onzekerheden omtrent allerlei berekeningen. Omdat volgens ons rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken nog altijd veel onduidelijk is, adviseerden wij u met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit. U ben daar in het ontwerpbesluit niet op ingegaan.

Ook heeft de Onderzoeksraad in 2015 aanbevolen nader onderzoek te doen naar kennisontwikkeling van de diepe ondergrond. Uit voortschrijdende inzichten van de afgelopen drie jaar blijkt dat de stappen die gemaakt moeten worden nog erg groot zijn en laten zien dat het onderzoek nog in de kinderschoenen staat. De berekening van de dreiging bevat nog erg grote onzekerheden en het kan ook, volgens de Scientific Advisory Committee (SAC) niet uitgesloten worden dat er nog andere fouten in de NAM-modellen aanwezig zijn. Deze berekeningen en de inherente grote onzekerheden werken vervolgens door in de risicoberekeningen. Deze risicoberekeningen zijn vervolgens ook weer omgeven door grote onzekerheden. Dit beeld is onlangs (advies aan u van 13 april jl.) bevestigd door de inspecteur generaal van SodM. Hij gaf daarbij aan dat er momenteel geen rekenmodel beschikbaar is dat de seismiciteit betrouwbaar kan voorspellen.

Op 31 januari 2017 heeft de NAM een rapport uitgebracht (nr. EP201701217189) voor het gasveld Ameland waarvoor u in 2012 opdracht hebt gegeven. Doel was te onderzoeken waarom de bodemdalingssnelheid langzamer afneemt dan de theorie voorspelt en na het einde van de gaswinning niet stopt. In het onderzoek is de aandacht vooral uitgegaan naar hypothesen en methodieken, die wetenschappelijk interessant waren, maar de na-ijlende bodemdalingssnelheid met geen mogelijkheid konden verklaren. De bij het onderzoek betrokken wetenschappers behoren tot de besten op hun vakgebied. Na 30 jaar ervaring en 4 jaar gericht onderzoek is de na-ijling van bodemdaling door gaswinning nog altijd niet onder fysisch voorspelbare controle gekomen. De onzekerheden blijken veel groter dan tot dusverre erkent.

Wij vinden dat u:

- 1. In de besluitvorming niet transparant bent hoe de genoemde onzekerheden zijn afgewogen in de besluitvorming.**
- 2. Gelet op de onzekerheden nu niet tot een afgewogen besluit kunt komen.**

7.2 Ontbrekende/onjuiste gegevens

Wij wijzen u op ons advies om een nieuwe Seismische Risico Analyse (SRA) uit te voeren omdat er geen rekening is gehouden met de ontwikkeling van het Werklandschap Assen-Zuid en andere voorkomende bebouwing en functies. In relatie tot het Werklandschap Assen-Zuid wijzen wij u op de aard en omvang van de bebouwing. Het kan naar onze mening niet zo zijn, dat er in een beoordeling van risico's geen rekening wordt gehouden met een grote ruimtelijke ontwikkeling, die reeds in een bestemmingsplan is vastgelegd (Bestemmingsplan Werklandschap Assen-Zuid vastgesteld op 27-10-2011 en gedeeltelijk voor wat betreft infrastructuur ook is gerealiseerd. Nu u een instemming geeft voor een groot aantal jaren, die deels samenvallen met de planperiode van voormeld bestemmingsplan, moeten nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in uw afweging.

Wij kunnen niet beoordelen of in de SRA rekening wel is gehouden met andere recente bestemmingsplannen die nog geheel of gedeeltelijk moeten worden gerealiseerd. Ook de gehanteerde bevolkingsdichtheden in de risicomatrix voor Eleveld zijn niet correct. Het gasveld Eleveld ligt voor een groot deel in Assen met een bevolkingsdichtheid van 500-1000

inw/km² in plaats van de 250-500 inw/km² die nu in tabel 3.3 in de bijlage van het winningsplan is opgenomen.

Wij vinden dat u:

- 1. Een nieuwe SRA moet laten uitvoeren waarin de toekomstige ontwikkeling van het Werklandschap Assen-Zuid (en andere recente bestemmingsplannen) en andere voorkomende bebouwing en functies worden meegenomen en dat u deze SRA opnieuw voor advies moet voorleggen aan alle wettelijke adviseurs. Ook moet de SRA berekening opnieuw gedaan worden met de juiste bevolkingsdichtheid voor het gasveld Eleveld.**

In het algemeen vinden wij het winningsplan multi-interpretabel. In het winningsplan en het ontwerpbesluit is sprake van steeds verschillende benamingen van velden en putten. O.a. over de begrenzingen van de gasvelden Vries Centraal en Vries Zuid en Zevenhuizen/ Zevenhuizen West is verwarring ontstaan omdat gebruik wordt gemaakt van verschillende benamingen. Het is niet duidelijk over welke velden het gaat. Ook ontbreekt in het winningsplan informatie over de exacte locaties van winningsputten in de gasvelden, geplande locaties van winputten en de winningshoeveelheden per put. Wij wijzen u hierbij op hetgeen er onder 6.1 staat over de beschrijving van de boorgaten en verbuizingen. Hierdoor is het voor ons en inwoners niet mogelijk op een goede wijze zienswijzen in te dienen.

Wij vinden dat u:

- 1. Het ontwerpbesluit en het winningsplan op dit punt moet corrigeren en opnieuw ter inzage moet leggen.**
- 2. Niet kunt instemmen met een winningsplan waarin niet nauwkeurig is omschreven waarvoor instemming wordt gevraagd en dat niet voldoet aan de bepalingen uit de Mijnbouwwet.**

8 BODEMBEWEGING

8.1 Bodemdaling

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de prognose van de bodemdaling. Wij constateren dat u onze adviezen heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 2 van uw besluit.

Wij vinden dat u:

- 1. Uw besluit hiermee voldoende heeft gemotiveerd.**

8.2 Bodemtrilling

In ons advies hebben we gevraagd in verband met de kans op een door een beving geïnduceerde schade gehoor te geven aan het plaatsen van seismische meetapparatuur en het risicobeheersysteem te ontwikkelen en operationeel te hebben. Wij vinden dat uitwerking ervan onvoldoende en volgorde niet correct. Door de uitwerking pas na het besluit aan de NAM te vragen hebben lokale overheden en inwoners geen zicht op de concrete uitwerking ervan. Bovendien heeft u een aantal maatregelen ten onrechte slechts voorgeschreven voor de velden Eleveld en Vries-Zuid. In hoofdstuk 10 komen we hierop terug.

Ten aanzien van vallende objecten vinden we het jammer dat u niet bent ingegaan op onze vraag om te verduidelijken in hoeverre zaken als vallende objecten zijn meegenomen in de overwegingen die aan het winningsplan ten grondslag liggen.

Wij vinden dat u:

- 1. alsnog inzicht moet geven op welke manier zaken als vallende objecten in uw afweging zijn meegenomen.**

8.3 Reservoirstimulatie/ Fracken

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de risico's van deze technieken. Wij constateren dat u ons advies heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 1 van uw besluit. Onduidelijk is echter welke paragraaf van het winningsplan nu precies niet van toepassing is verklaard.

U geeft echter ook aan dat bij de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie door NAM een nieuwe wijziging van het winningsplan ingediend dient te worden en afhankelijk van de aard van de wijziging, besloten wordt welke procedure voor de besluitvorming hierover gevolgd zal worden. Bij een minimale wijziging kunt u dan de bagatelclausule in werking treden en wordt niet de uitgebreide procedure gevolgd. Daarmee wordt naar onze mening het burgerperspectief dan niet voldoende ingevuld.

Wij vinden dat u:

- 1. De bagatelprocedure om alsnog zuur- of hydraulische stimulatie mogelijk te maken, niet toe moet passen.**

-
- 2. Precies moet aangeven welk paragraaf uit het winningsplan niet van toepassing is verklaard.**

9 SCHADE

9.1 Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)

In ons advies hebben we u geadviseerd om vanwege het ontbreken van een beschrijving van preventieve maatregelen in het winningsplan de NAM te verplichten om preventieve maatregelen voor schade op te nemen in het winningsplan (ex art. 35 lid 1 sub f en art. 24 lid 1 sub r, s en q Mbb) alvorens hierover een besluit te nemen. Deze beschrijving moet er als nog komen en worden gezien als een aanvulling op het voorliggende winningsplan. Deze dient om advies voorgelegd te worden aan Sodm, Tcbb, decentrale overheden en de Mijnraad.

In uw ontwerpbesluit geeft u aan dat onze conclusie onjuist is en dat u van mening bent dat de op grond van de Mijnbouwwet vereiste preventieve maatregelen in voldoende mate zijn beschreven. U geeft hierbij aan dat sommige velden uit het Westerveld systeem al uit geproduceerd zijn en andere velden alleen in een optimistisch scenario nog zullen produceren. Het niveau van de nog resterende productie is beperkt. Tenslotte merkt u op dat voor de bevende velden Vries-Zuid en Eleveld in het winningsplan melding wordt gemaakt van de plaatsing van versnellingsmeters. U verwijst naar de onderdelen C3, C4, D3 en D4 uit het winningsplan.

In de betreffende paragrafen uit het winningsplan is aangegeven dat het huidige monitoringsnetwerk van het KNMI voor voorkomens in risicoklasse I toereikend is en geen additionele monitoringsmaatregelen hoeven worden getroffen. De NAM geeft voorts aan verdere monitoring in overweging te nemen. Waarbij zij denken aan het plaatsen van versnellingsmeters.

Wij zijn van mening dat in de Mijnbouwwet primair de nadruk ligt op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen), en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen). Ten onrechte suggereert u dat bij een reeds werkend gasproductiesysteem de vereisten uit de Mijnbouwwet minder van belang zijn. Overigens benoemt u in dit verband terecht de velden Vries-Zuid en Eleveld ook nog als bevende velden. De Mijnbouwwet maakt bij haar afwegingskader voor het al dan niet instemmen met een winningsplan geen onderscheid naar productiefasen of omvang van de productie cq. grootte van de gasvelden. De Mijnbouwwet stelt dat het winningsplan een beschrijving dient te bevatten van de maatregelen ter voorkoming van schade door bodembeweging (artikel 35, eerste lid, onderdeel f).

Wij vinden dat:

1. Omdat er nog diverse velden uit het Westerveld systeem in productie zijn, de vereisten uit de Mijnbouwwet onverminderd van toepassing zijn. Het winningsplan dus een beschrijving dient te bevatten van de maatregelen ter voorkoming van schade door gaswinning. U het winningsplan niet ontvankelijk moet verklaren, althans daaraan uw instemming moet onthouden.

2. **De toezegging van de NAM uit het winningsplan ten aanzien van de plaatsing van enkele versnellingsmeters te verblijvend is en weinig concreet is geformuleerd. U stelt dan ook ten onrechte dat door de NAM in voldoende mate aan de wettelijke vereisten wordt voldaan.**

9.2 Afhandeling van schade

In ons advies hebben wij u gevraagd zorg te dragen voor een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades. Dit moet naar onze mening een harde voorwaarde zijn, alvorens door uw minister een positief besluit op dit winningsplan kan en mag worden genomen. Tevens hebben wij u geadviseerd evenals in het aardbevingsgebied Groningen een volledig onafhankelijk orgaan in te stellen voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten. Tenslotte hebben wij u gevraagd in uw besluit op te nemen dat in geval van een schademelding ter verbetering van de huidige wijze van onderzoek opdracht gegeven wordt tot het doen van onderzoek naar de oorzaak van de schade.

In uw ontwerpbesluit geeft u aan met ons van mening te zijn dat er behoefte is aan een adequate regeling voor de afdoening en vergoeding van schades en compensatie. Voorts geeft u aan dat afspraken hierover primair gemaakt dienen te worden tussen decentrale overheden en de NAM. De NAM heeft aangegeven hieraan te willen meewerken. Om één en ander te bewerkstelligen draagt u in artikel 5 van uw ontwerpbesluit de NAM op te zorgen voor een transparant proces van schademelding, adequaat onderzoek naar en afhandeling van schadeverzoeken binnen een redelijke termijn. Deze informatie – overigens is onduidelijk welke informatie u bedoelt – moet de NAM binnen drie maanden na het onherroepelijk worden van dit besluit openbaar te maken.

Wij zijn verheugd dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft. Tevens dat u in uw ontwerp-instemmingsbesluit regels stelt om één en ander te bewerkstelligen. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij de NAM en de decentrale overheden. De NAM als gasproducent en vergunninghouder én u als vergunningverlenende en toezichhoudende instantie en de Staat als ontvanger van de aardgasbaten dragen hierin namelijk de primaire verantwoordelijkheid. Als decentrale overheden hebben wij in dit verband vooral de verantwoordelijkheid om op te komen voor het lokale belang en het belang van onze inwoners. Vanuit die verantwoordelijkheid zijn wij overigens graag bereid hierin mee te denken.

Wij vinden dat u:

1. **als verantwoordelijk minister erop toe moet zien dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil). Voor ons is van groot belang dat de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd zijn.**
2. **uw instemmingsbesluit pas van kracht kan laten worden, nadat er een onafhankelijke schadeafhandeling operationeel is.**

3. zorg moet dragen dat indien NAM vanwege onvoorziene omstandigheden in de toekomst niet meer of onvoldoende aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen, de vergoeding van schades en compensatie te allen tijde is gegarandeerd door de Staat.
4. In de huidige Mijnbouwwet de schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds mijnbouwschade niet moet beperken voor natuurlijke personen maar verbreden naar alle rechtspersonen. (lees: ondernemers met bijvoorbeeld een BV of NV).

9.3 Lusten en lasten

U geeft aan dat de minister toezeggingen heeft gedaan om samen met de energiesector, overheden en maatschappelijke organisaties de lusten-lastenverdeling voor o.a. mijnbouw te verkennen. Daarnaast werkt de koepelorganisatie NOGEPa aan een gedragscode, waarin ook aandacht wordt besteed aan maatregelen (lusten) in de omgeving van een mijnbouwlocatie.

Wij constateren dat het u in uw besluit op het winningsplan gaat om een afweging tussen economische belangen en het veilig en zorgeloos kunnen wonen en leven door de inwoners van onze regio. U kiest in het ontwerp-instemmingsbesluit voor het eerste. De inwoners moeten het doen met “verkenningen” en “werken aan” met betrekking tot de lusten c.q. compensatie.

Wij vinden dat u:

1. In uw besluit zekerheid en duidelijkheid moet geven over de vorm en omvang van de lusten c.q. compensatie voor de inwoners van de regio en dat dit integraal onderdeel moet zijn van uw afweging.

10 RISICOBEBEERSYSTEEM

In hoofdstuk 7 (Onzekerheden/ Ontbrekende zaken) zijn we ingegaan op de onzekerheden van berekeningen en voorspellingen van bodemdaling en bodemtrilling bij gaswinning. Huidige modellen zijn niet goed in staat de seismiciteit betrouwbaar te voorspellen volgens het SodM. SodM noemt een mogelijke bevingszwaarte van 3,9 en daarmee een grote kans op constructieve schade. Onze inwoners moeten beschermd worden tegen dit risico. Wij vinden daarom als u toch gaat winnen het van groot belang dat er een serieus risicobeheersysteem moet worden opgesteld. Een risicobeheersysteem moet ingezet worden voor:

- Bijsturen winning in geval van bevingen;
- Inzicht in aard en omvang bevingen;
- Vaststellen en begeleiden mogelijke schadegevallen.

Wij zien in het ontwerpbesluit dat u onze advies deels heeft overgenomen en de NAM de verplichting oplegt een representatieve nulmeting aan gebouwen uit te voeren boven en nabij de gasvoorkomens Eleveld en Vries Zuid. U geeft in het voorschrift echter niet aan wat u onder representatief verstaat. U motiveert de nulmeting om bij vermoeden van mijnbouwschade aan het gebouw het oorzakelijke verband tussen gaswinning en gebouwschade te kunnen vaststellen. Vanwege de grote onzekerheden is een goede nulmeting van groot belang bij schadeafwikkeling.

Wij constateren dat u ons advies om de aanbevelingen van Sodm, de Tcbb en de Mijnraad over te nemen heeft ingewilligd en de NAM verplicht aanvullend enkele versnellingsopnemers te plaatsen bij de bevende gasvelden. Doel hiervan is bij een optredende beving een causaal verband te kunnen leggen tussen groundbeweging en gebouwschade.

Wij vinden het bijplaatsen van enkele meters echter niet voldoende om een goede relatie te kunnen leggen tussen trilling en schade. De versnellingsmeters moeten ook nauwkeuriger meten dat in het huidige winningsplan is aangegeven (0,5 Mg ipv 1,5 Mg) vergelijkbaar met die worden toegepast in het Groningenveld.

Dit moet onderdeel zijn van een totaal meetplan waarmee een nauwkeuriger inzicht wordt verkregen in aard, sterkte en voorkomen van een beving en het epicentrum van een beving. Het huidig aantal meetpunten is hiervoor volstrekt onvoldoende (2 in Assen en 3 in omgeving Zevenhuizen). Hiervoor is een meetnetwerk nodig in de vorm van een stramien over de gasvelden die doorlopen tot ruim buiten het gasveld aangezien bevingen zich over grote afstanden kunnen verplaatsen. De gasvelden Vries en Eleveld hebben in het verleden al gebeefd waarbij de magnitudes van Eleveld zeker een vergelijkbaar niveau hebben met die van het Groningenveld. Naast versnellingsmeters zijn tiltmeters en glasvezelmeters noodzakelijk om verdraaiing, doorbuiging, verplaatsing en zetting van gebouwen te kunnen registreren; niet alleen in en boven de gasvelden maar ook daarbuiten.

Dit meetsysteem moet geheel worden ingericht en beheert door een onafhankelijke organisatie op kosten van de NAM.

Wij constateren dat u de NAM verplicht een risicobeheersysteem voor de bevende voorkomens op te laten stellen en dit ter goedkeuring voor te leggen aan SodM. Echter om invulling te geven

aan de rechtszekerheid van onze inwoners zou dit transparant moeten gebeuren en dus in de fase van vergunningverlening geregeld moeten zijn. De inwoner moet kunnen zien of de NAM aan zijn verplichtingen voldoet ingeval van schade. Door het plan pas na de vergunningverleningsfase ter goedkeuring bij het SodM te leggen is dat niet het geval.

Tot slot zijn wij van mening dat door u voorgeschreven maatregelen (waaronder versnellingsmeters en een nul-meting) niet beperkt moeten blijven tot de velden Vries-Zuid en Eleveld, maar moeten gelden voor alle velden uit het winningsplan waaruit geproduceerd wordt.

Wij vinden dat:

- 1. vanwege het ontbreken van een goed inzicht in de relatie tussen gaswinning en de kans op bevingen het dan ook gerechtvaardigd dat van elk gebouw in en rond een gasveld een opname gemaakt wordt. Wij vinden dat dit in de voorschriften van de vergunning expliciet moet worden opgenomen.**
- 2. vanwege de risico categorie van de velden Vries en Eleveld er een totaal meetplan met versnellingsmeters, tilt en glasvezelmeters moet komen. Het huidig aantal meetpunten is volstrekt onvoldoende om een causaal verband te kunnen leggen tussen beving en schade.**
- 3. in de vergunning een door SodM goedgekeurd risicobeheersysteem inclusief een meet- en monitoringsprotocol moet zijn opgenomen waarmee de inwoners en andere belanghebbenden inzicht krijgen in de verplichtingen van de NAM.**
- 4. Uw instemmingsbesluit pas van kracht te laten worden, nadat het meetsysteem operationeel is en de nulmetingen zijn uitgevoerd.**
- 5. De voorgeschreven maatregelen niet beperkt moet blijven tot de velden Eleveld en Vries Zuid maar moet gelden voor alle producerende velden uit het winningsplan.**

11 ARTIKELEN ONTWERPBESLUIT

Artikel 1:

Gelet op de onvolkomenheden en omissies van het winningsplan en de naar onze mening onvoldoende transparante gemaakte afweging in het ontwerp-besluit over winning en maatschappelijke risico's, zoals in voorgaande hoofdstukken van deze zienswijze is toegelicht zijn wij van mening dat er geen instemmingsbesluit kan worden verleend aan het winningsplan Westerveld. Wij vinden dat u duidelijk en concreet moet aangeven met welke delen (paragrafen) van het winningsplan u niet instemt.

Artikel 2:

Wij kunnen instemmen met dit artikel.

Artikel 3:

Wij zijn van mening dat in dit ontwerpbesluit de plaatsing en aantallen versnellingsmeters onvoldoende is gespecificeerd. Dit geeft onvoldoende rechtszekerheid voor de inwoners. Het meetplan van versnellingsmeters moet onderdeel zijn van een transparant risicobeheersysteem voor alle producerende gasvelden in de besluitvormingsfase van onderhavig winningsplan.

Artikel 4:

Wij zijn van mening dat een risicobeheersysteem onderdeel moet zijn van de besluitvormingsfase van het winningsplan om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners. Het risicobeheersysteem moet gelden voor alle velden uit het winningsplan waaruit geproduceerd wordt.

Artikel 5:

Wij constateren dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij de NAM in overleg met de decentrale overheden. Wij zijn van mening dat u ervoor moet zorgen dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten.

Artikel 6:

Een representatieve nulmeting is in het besluit niet concreet uitgewerkt en gespecificeerd. Dit moet onderdeel zijn in de fase van besluitvorming van het winningsplan om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners. en gaan gelden voor alle velden waaruit geproduceerd wordt.

Artikel 7:

Bij de huidige onzekerheden over seismische risico's en energietransitie, is het 'vergunnen' van een winning gedurende tien jaren te lang. Wij menen dat het winningsplan zou moeten gelden voor een periode van maximaal vijf jaren, waarna opnieuw nut en noodzaak van gaswinning uit deze velden moet worden bezien.

Date : 10-1-2017 18:58:33

F [REDACTED]

T [REDACTED]

Subject : RE: definitief casco-advies gaswinning Westerveld

H [REDACTED]

Bedankt.

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]

Verzonden: 10-1-2017 18:51

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: definitief casco-advies gaswinning Westerveld

Ter info het besluit van Noorderzijlvest.

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]

Verzonden: 10-1-2017 16:16

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: definitief casco-advies gaswinning Westerveld

Beste [REDACTED],

Het bestuur van het waterschap Noorderzijlvest is voornemens de Minister van Economische Zaken over de gaswinning Westerveld te adviseren overeenkomstig het definitief casco-advies dat jij op 21 december jl. onder de leden van de ambtelijke werkgroep hebt verspreid.

In onze beleving kan primair het advies goed luiden dat in overweging wordt gegeven niet in te stemmen met het Winningsplan voor Westerveld, mede omdat de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State recent in het vonnis van 5 januari 2017 heeft geoordeeld dat er geen aanleiding is om de gaswinning in het Groningenveld stop te zetten of verder te beperken dan het niveau van 24 miljard kuub per jaar. Wij zijn op zich natuurlijk niet tegen de exploitatie van kleine gasvelden, maar we vinden wel dat de winning in die velden beperkt kan worden als de exploitatie van het 'grote gasveld Groningen' ook niet teruggeschoefd wordt. Anders heb je qua verloop van het schadebeeld de wet van behoud van ellende en is niet of althans minder goed uit te leggen dat met de totale winningsfilosofie van de NAM voor de regio als geheel een beter veiligheidsperspectief ontstaat.

Ik begrijp echter dat met name verschillende gemeenten er bestuurlijk anders in staan in de zin dat zij niet het hoofdadvisie overnemen om primair geen instemming aan het Winningsplan Westerveld te verlenen.

Wil jij mij voor de zekerheid nog de laatste versie van het definitieve casco-advies voor de gaswinning Westerveld toesturen, want ik durf niet met zekerheid te zeggen dat de versie 21-12-2016 de meest recente is.

Groeten,

[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsadviseur Bestuurlijk-Juridische Zaken

Waterschap Noorderzijlvest

T [REDACTED]

F [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@noorderzijlvest.nl

KVK-nummer [REDACTED]

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 11-1-2017 09:29:26

From : "██████████"

T ██████████

Subject : RE: definitief casco-advies gaswinning Westerveld

Attachment : definitief advies winningsplan Westerveld 21dec.docx;

Dag ██████████,

Bedankt voor je mail. Goed dat het bestuur deze lijn ook wil insteken!

Ik stuur je bij deze de definitieve versie van het casco-advies.

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

██████████

██████████

██████████@assen.nl

website: www.assen.nl

Van: ██████████

Verzonden: dinsdag 10 januari 2017 16:16

Aan: ██████████

Onderwerp: definitief casco-advies gaswinning Westerveld

Beste ██████████,

Het bestuur van het waterschap Noorderzijvest is voornemens de Minister van Economische Zaken over de gaswinning Westerveld te adviseren overeenkomstig het definitief casco-advies dat jij op 21 december jl. onder de leden van de ambtelijke werkgroep hebt verspreid.

In onze beleving kan primair het advies goed luiden dat in overweging wordt gegeven niet in te stemmen met het Winningsplan voor Westerveld, mede omdat de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State recent in het vonnis van 5 januari 2017 heeft geoordeeld dat er geen aanleiding is om de gaswinning in het Groningenveld stop te zetten of verder te beperken dan het niveau van 24 miljard kuub per jaar. Wij zijn op zich natuurlijk niet tegen de exploitatie van kleine gasvelden, maar we vinden wel dat de winning in die velden beperkt kan worden als de exploitatie van het 'grote gasveld Groningen' ook niet teruggeschoefd wordt. Anders heb je qua verloop van het schadebeeld de wet van behoud van ellende en is niet of althans minder goed uit te leggen dat met de totale winningsfilosofie van de NAM voor de regio als geheel een beter veiligheidsperspectief ontstaat.

Ik begrip echter dat met name verschillende gemeenten er bestuurlijk anders in staan in de zin dat zij niet het hoofdadvis overnemen om primair geen instemming aan het Winningsplan Westerveld te verlenen.

Wil jij mij voor de zekerheid nog de laatste versie van het definitieve casco-advies voor de gaswinning Westerveld toesturen, want ik durf niet met zekerheid te zeggen dat de versie 21-12-2016 de meest recente is.

Groeten,

██████████

██████████

Beleidsadviseur Bestuurlijk-Juridische Zaken

Waterschap Noorderzijvest

T ██████████

██████████

E-mail: ██████████@noorderzijvest.nl

KVK-nummer ██████████

21 December 2016

definitief

***Advies Winningsplan
Westerveld***

INHOUD	BLAD
1 INLEIDING	3
2 SAMENVATTING	4
3 HOOFDADVIES	7
4 ALGEMEEN	8
5 COMMUNICATIE	9
6 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN	11
6.1 Doelmatigheid	11
6.2 Kadere schade	11
6.3 Natuur en milieu – Nationaal Park Drentse Aa	11
6.4 Reikwijdte winningsplan m.b.t. aantal verschillende velden	12
7 PRODUCTIE	14
7.1 Productie put Vries-10	14
7.2 Productiesnelheid	14
7.3 Productieniveau high case	15
8 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN	16
8.1 Onzekerheden	16
8.2 Ontbrekende/onjuiste gegevens	16
9 BODEMBEWEGING	17
9.1 Bodemdaling	17
9.2 Bodemtrilling	17
9.3 Reservoirstimulatie/ Fracken	19
10 SCHADE	20
10.1 Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)	20
10.2 Afhandeling van schade	20
10.3 Lusten en lasten	22
11 RISICOBEBEERSYSTEEM	23

1 INLEIDING

U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over het door NAM ingediende Winningsplan Westerveld. Aangezien dit plan betrekking heeft op de winning uit aardgasvelden binnen onze verschillende gebiedsbegrenzingsen maken wij graag gebruik van deze mogelijkheid. Bij het maken van het advies hebben wij intensief samengewerkt met de verschillende decentrale overheden die een adviesrecht hebben op het Winningsplan Westerveld.

Wij zijn u erkentelijk dat u in een vroegtijdig stadium van uw besluitvorming ons om advies vraagt op het winningsplan Westerveld 2016 van NAM. Wij maken graag gebruik van dit adviesrecht vanwege de zorg die wij hebben over de directe en indirecte gevolgen van de gaswinning op het leven van de inwoners van het gebied. Wij erkennen dat in de afgelopen periode meer aandacht is gekomen voor de aspecten veiligheid en welzijn van burgers in relatie tot gaswinning. Wij menen echter toch blijvend te moeten aandringen om hierin de positie van de inwoners centraal te stellen. Wij hebben daarom ervoor gekozen ons advies breed in te steken.

Als decentrale overheden hebben wij niet de technisch-inhoudelijke kennis in huis om seismische risico's en alles wat daarmee samenhangt exact te kunnen beoordelen en controleren. Wij hebben dan ook gemeend geen nacalculatie te (laten) doen van de berekeningen in het winningsplan met bijbehorende addenda. Dit laten wij graag over aan de door u gevraagde adviseurs (Staatstoezicht op de Mijnen (SodM, Technische commissie bodembeweging (Tcbb).

Wij vertrouwen erop dat u het advies behandelt conform de relevante bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht en de overwegingen uit ons advies op een zorgvuldige wijze betreft bij uw besluitvorming en ons transparant informeert over uw overwegingen terzake.

Leeswijzer

Wij hebben onze bevindingen, hoofdconclusies en hoofdadvisie samengevat in het eerste hoofdstuk. In de analyse daarachter treft u een uitgebreidere beoordeling aan van het winningsplan met op onderdelen deelconclusies en -adviezen.

2 SAMENVATTING

Vanuit betrokkenheid en zorg en oprechte belangstelling hebben wij de rapporten intensief bestudeerd. Veiligheid van inwoners en het voorkomen en beperken van schade wegen hierin het zwaarst. Alle andere aspecten moeten daaraan ondergeschikt zijn, waaronder economische aspecten en leveringszekerheid.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) geeft over het erkennen van onzekerheden en communiceren de volgende toelichting: Onzekerheid en het reduceren ervan dienen uitgangspunten te zijn van het handelen van betrokken partijen, ook in de communicatie naar burgers. Onderzoek over onzekerheden en het daaraan verbinden van maatregelen is daarbij van cruciaal belang volgens de Raad. Onderzoek mag geen excuus zijn om geen maatregelen te treffen of besluiten uit te stellen. Zij pleit derhalve ook voor het hanteren van het voorzorgsprincipe in dat geval “Better safe than sorry”. Dat betekent in de communicatie over onzekerheden in samenspraak met deskundigen en risicodragers zoeken naar manieren van beheersing van het risico. Communiceren met burgers moet volgens de OvV meer zijn dan alleen voorlichting geven.

Veiligheid wordt door de OvV breed gedefinieerd in termen van objectieve- en subjectieve veiligheid, respectievelijk het uitblijven van lichamelijk letsel ten gevolge van aardbevingen en gemoedsrust van bewoners. “Het gaat om veiligheid van burgers. Kunnen zij erop rekenen dat incidenten worden voorkomen, schade wordt beperkt, risico’s worden beheerst en onzekerheden worden verkend?”. U hebt hierop gereageerd met: “De Raad heeft met haar rapportage en aanbevelingen vooral willen bereiken dat bij activiteiten in de diepe ondergrond nu en in de toekomst het veiligheidsbelang voldoende aandacht krijgt”. U heeft alle aanbevelingen uit het rapport van de OvV overgenomen. In dit licht bezien dient bij de beoordeling en toetsing van de verschillende aspecten dan ook te worden uitgegaan van een brede benadering van de belangenafweging die aan uw uiteindelijke besluit ten grondslag moet liggen. Het past hierbij niet om u te beperken tot een exacte en enge uitleg van voorgenomen wetgeving.

We hebben ook geconstateerd dat in het winningsplan nog een aantal essentiële onderdelen ontbreekt en het plan gepaard gaat met onzekerheden die betrekking hebben op een veilige gaswinning. Ook constateren wij dat ondanks de ervaringen opgedaan in Groningen, er vooralsnog geen sprake is van een adequate regeling voor de rest van Nederland voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten.

Bij bestudering van het winningsplan en onderliggende stukken hebben wij samengevat de volgende vragen, opmerkingen en adviezen.

Veiligheid

Uit het winningsplan van NAM en de bijbehorende adviezen van TNO en SodM maken wij op dat er geen veiligheidsrisico’s bestaan voor de gebieden rond de verschillende gasvelden en haar inwoners.

Omdat volgens ons rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken nog altijd veel onduidelijk is, adviseren wij u met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit.

Tevens hebben wij een aantal ontbrekende zaken geconstateerd. Wij komen hier verderop in ons advies op terug.

Communicatie

De communicatie van zowel NAM, als het ministerie van EZ naar burgers moet zorgvuldiger en publieksvriendelijker dan tot nu toe is gebeurd. De lokale overheden hechten er grote waarde aan dat onze inwoners gedegen, consistent en transparant worden geïnformeerd over de (gevolgen van) gaswinning.

Voorkomen en beperken van schade

In het winningsplan worden optredende schades als niet te voorkomen beschouwd. NAM bepaalt daarmee zelf welk niveau van acceptatie daarbij aan de orde is. Er wordt geen aandacht geschonken aan maatregelen om schade door bodembeweging te voorkomen dan wel te beperken, terwijl dit een voorschrift in de Mijnbouwwet is.

Wij willen dat er door NAM alles aan gedaan wordt om schade door gaswinning aan eigendommen van inwoners en overheid te voorkomen. Inwoners kiezen er niet voor om te worden blootgesteld aan deze risico's.

Bodemdaling

NAM dient inzichtelijk te maken welke gevolgen de uiteindelijke totale bodemdaling (als resultaat van dit winningsplan Westerveld) kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen en welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden.

Wij zijn van mening dat NAM dient te worden verplicht tot vergoeding van deze te nemen maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit bovengenoemde bodemdaling.

Schadeafhandeling

Wij zijn van mening dat een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten een harde voorwaarde bij het instemmingsbesluit dient te zijn. Evenals in het aardbevingsgebied Groningen dient er een volledig onafhankelijk orgaan te worden ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten. Een dergelijke regeling en onafhankelijk toetsingsorgaan dienen op voorhand een feit te zijn.

Meet- en regelprotocol

De reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid liggen dicht tegen de grens met risicocategorie II aan. Op basis hiervan adviseert SodM om ook enkele maatregelen te nemen die van toepassing zijn voor velden waarvan de Seismische Risico Analyse (SRA) in categorie II valt. Wij vinden dit een goede zaak. Het gaat hier om het ontwikkelen van een risicobeheerssysteem. Het risicobeheerssysteem is bedoeld om tijdig te kunnen reageren zodat (grotere) schade en veiligheidsrisico's niet zullen optreden. Wij zijn van mening dat een risicobeheerssysteem een voorwaarde moet zijn van de eventueel door de minister te verlenen winningsvergunning.

Fracken en zuurstimulatie

Vanwege de mogelijke gevolgen zijn wij van mening dat geen omstreden technieken zoals zuurstimulatie en fracken moeten worden toegestaan.

Schadelijke gevolgen van zuurstimulatie / fracken kunnen bovengronds optreden door lekkage van frackvloeistoffen en chemicaliën en ondergronds door het falen van de integriteit van afdekkende lagen waardoor ongecontroleerde bodemprocessen kunnen optreden. De kans op deze gebeurtenissen dienen geheel uitgesloten te worden, omdat naast lokale schade aan gebouwen ook de drinkwatervoorziening in het geding is. Vanwege de mogelijke lokale impact vinden wij dat voor deze beslissing ook het burgerperspectief moet worden meegenomen en dus de lokale overheden, inwoners en de Waterleiding Maatschappij Drenthe een stem in deze afweging moeten krijgen met bijbehorende beroepsmogelijkheid.

3 HOOFDADVIES

Onze bevindingen afgewogen hebbende en uitgaande van de geformuleerde uitgangspunten komen wij tot het volgende hoofdadvis:

Wij zijn primair van mening dat de veiligheid nooit in het geding mag zijn. Verder zijn wij van mening dat derden (burgers, bedrijven, gemeenten) niet de dupe mogen worden van gaswinningsactiviteiten of de gevolgen daarvan. Dit geldt zowel nu als ook in de toekomst.

Wij adviseren u vanwege de geconstateerde omissies, bestaande onzekerheden, geen aandacht voor maatregelen om schade door bodembeweging te voorkomen dan wel te beperken en het ontbreken van een adequate schaderegeling voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten:

Primair: **niet** in te stemmen met het winningsplan Westerveld 2016 zoals het nu voorligt;

Subsidiar: mocht dit niet uw keuze zijn vanwege de grote onzekerheden en ontbrekende onderdelen slechts in te stemmen met het winningsplan door het hanteren van het voorzorgprincipe "Better safe than sorry" en:

1. NAM en Sodm, binnen een door u gestelde termijn, onvolkomenheden te laten aanvullen;
2. te voorzien in onafhankelijke validatie van onderzoeken en bevindingen;
3. een termijn te stellen aan het winningsplan;
4. hierbij zaken als schadebeperking, schadeafwikkeling en een risicobeheersingsysteem op voorhand goed en volledig te regelen.

In onderstaande hoofdstukken vindt u de onderbouwing van ons hoofdadvis en overige adviezen.

4 ALGEMEEN

Het adviesrecht voor de decentrale overheden, zoals dat dit jaar in de wijzigingen Mijnbouwwet is vertaald, hangt vooral samen met de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie van gaswinning.

In uw adviesverzoek schrijft u: “Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) richt zich op de veiligheid van de burgers en de infrastructurele werken. Een ander belangrijk punt betreft meer aandacht voor het burgerperspectief”.

In het winningsplan Westerveld wordt volledig voorbijgegaan aan het burgerperspectief ofwel de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie van gaswinning. Het is voorstelbaar dat NAM in het winningsplan redeneert vanuit haar commercieel belang. NAM dient echter ook maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Dit komt in het winningsplan niet tot uitdrukking. Wij verwachten dat u in uw besluit uw maatschappelijke verantwoordelijkheid duidelijk naar voren laat komen.

Het maatschappelijk draagvlak voor (nieuwe) gaswinningen in ons land neemt af. Dit als gevolg van de aardbevingen in de provincie Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van de gaswinning. Ook de Drentse decentrale overheden constateren die ontwikkeling. Het versneld terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen is een belangrijke opgave voor onze samenleving. Wij pleiten ervoor dat u met spoed uw beleid inzet op duurzame energie.

Bij de besluitvorming in Groningen heeft u veiligheid, het zo veel mogelijk voorkomen en beperken van schade en het belang van leveringszekerheid het zwaarst laten wegen.

De Drentse situatie is op verschillende onderdelen anders dan Groningen.

Wij hechten vooral waarde aan de volgende aspecten:

- Veiligheid
- Communicatie
- Voorkomen en beperken van schade
- Schadeafhandeling a.g.v. bodemdaling/ bodemtrilling
- Meet- en regelprotocol
- Fracken en zuurstimulatie

Uit het winningsplan van NAM en de bijbehorende adviezen van TNO en SodM maken wij op dat er geen veiligheidsrisico's bestaan voor de gebieden rond de verschillende gasvelden en haar inwoners. Dat wil zeggen dat deze organisaties aangeven dat er geen dusdanige bevingen optreden dat er gevaar ontstaat voor personen. Wel zien wij aanleiding om ten aanzien van de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid een risicobeheerssysteem te laten opstellen en het daar horende meet- en regelprotocol onafhankelijk te laten monitoren. De resultaten van dit risicobeheerssysteem moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

5 COMMUNICATIE

Voor een adequate invulling van het burgerperspectief, zoals u in het adviesverzoek aangeeft, is gedegen, transparante en consistente communicatie een absolute voorwaarde.

Advies:

De communicatie van zowel NAM, als het ministerie van EZ naar burgers moet zorgvuldiger en publieksvriendelijker dan tot nu toe is gebeurd. De lokale overheden hechten er grote waarde aan dat onze inwoners gedegen, consistent en transparant worden geïnformeerd over de (gevolgen van) gaswinning. Wij adviseren u in uw besluit voorwaarden op te nemen waarmee dit wordt geborgd.

Toelichting:

De verantwoordelijkheid van de lokale overheid is oog te hebben voor de belangen van onze inwoners en deze te borgen.

Wij zijn daarom van mening dat de rol van informatievoorziening over de (gevolgen van) gaswinning niet uitsluitend aan NAM moet worden overgelaten. De communicatie van zowel NAM, als het ministerie van EZ naar burgers moet zorgvuldiger en publieksvriendelijker dan tot nu toe is gebeurd. De lokale overheden hechten er grote waarde aan dat onze inwoners gedegen, consistent en transparant worden geïnformeerd over de (gevolgen van) gaswinning. Hiermee moet onnodige onrust en zorg bij inwoners worden weggenomen.

Typerend is de gebrekkige communicatie en afstemming tussen NAM en het ministerie van EZ over de start van de gaswinning uit put Vries-10, die onder het winningsplan Westerveld valt (zie ook hfst 7.1).

Communicatie is een essentieel onderdeel van het omgevingsmanagement, zoals is verwoord in uw visie in de brief aan de Tweede Kamer van 1 februari 2016*).

Uw uitgangspunten daarbij zijn duidelijk:

1. Samenbinden van belanghebbenden
2. Betrek de omgeving zo vroeg mogelijk
3. Transparantie en vertrouwen
4. Omgevingsmanagement is een gezamenlijke verantwoordelijkheid
5. Maatwerk

Het mag duidelijk zijn dat uw ambitie verder moet gaan dan het organiseren van informatiebijeenkomsten en publicaties over de procedure.

Wij willen graag met u meedenken aan de verdere invulling van de communicatie en het omgevingsmanagement. Daarbij nemen wij graag uw visie als vertrekpunt.

Wij geven u als suggestie dat NAM een breed communicatieplan opstelt dat in overleg en instemming met u en lokale overheden tot stand komt. Communicatie die staat in een breder perspectief van omgevingsmanagement, rekening houdend met de 'belevingswereld' van onze inwoners.

Het winningsplan is geschreven voor ingewijden en lastig leesbaar voor inwoners. Zij mogen een zienswijze op het winningsplan indienen maar dan moeten zij de inhoud hiervan wel kunnen doorgronden. Daarom adviseren wij u voorafgaand aan het maken van een ontwerpbesluit een publieksvriendelijke oplegger van het winningsplan op te stellen.

In dit kader vragen wij u tevens de risicoanalyse van de gasvelden Vries Zuid en Eleveld nader te duiden. Uit het winningsplan blijkt dat volgens de SRA de gasvelden Vries Zuid en Eleveld bijna in risicoklasse 2 vallen. In zowel het winningsplan als in de adviezen van Sodm en Tcbb ontbreekt een nadere analyse waarom deze velden hogere risico's met zich meebrengen dan de overige velden. Ligt het aan de inrichting van het gebied of komt het door de bodemopbouw die gevoelig is voor trilling? Toevoeging van deze analyse maakt dat de aangegeven risico's beter zijn te duiden en uit te leggen aan onze inwoners.

6 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN

In dit hoofdstuk geven we aan welke kaders onduidelijk zijn of ontbreken waaraan het winningsplan is getoetst.

6.1 Doelmatigheid

Advies

Wij verzoeken u inzicht te geven in de kaders waaraan het winningsplan is getoetst op het aspect doelmatigheid.

Toelichting

In het advies van Sodm is een toetsing opgenomen van de winning aan doelmatigheid. Onduidelijk is hoe en waaraan is getoetst. We willen graag inzicht in de afwegingskaders waaraan dit aspect wordt getoetst. De Tweede Kamer heeft aangegeven dat de Minister een afweging moet maken tussen landelijk economische belangen en de lokale veiligheid en schade-effecten. In het verleden zijn de lokale effecten volgens de Tweede Kamer in die afweging onvoldoende meegenomen. In dit kader vragen wij ons af hoe de balans uitvalt tussen economische belangen en de maatschappelijke aanvaardbare gevolgen en risico's die met gaswinning gepaard gaan.

6.2 Kadere schade

Advies

De minister dient zo spoedig mogelijk een kader op te stellen waarin duidelijk beschreven staat wat onder 'schade' verstaan wordt.

Toelichting

De (nog niet vastgestelde) wijziging van de Mijnbouwwet noemt als toetsingsgrond voor het eventueel onthouden van de instemming met een winningsplan 'schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan'. Wij constateren dat de adviserende organen Tcbb en Sodm kennelijk ieder een verschillende typering hanteren voor het begrip schade. Dat is niet uit te leggen aan inwoners.

Zolang niet duidelijk is wat onder 'schade' verstaan dient te worden, is toetsing van het winningsplan op dit onderdeel lastig voor velden die gebeeft hebben en in verband waarmee 'schade' is gemeld.

6.3 Natuur en milieu – Nationaal Park Drentse Aa

Advies

Met betrekking tot het Nationale Park Drentse Aa adviseren wij u:

- het winningsplan te toetsen op nationale en internationale wetgeving op het gebied van natuur- en soortenbescherming gelet op het aanwezige Natura2000 gebied;
- in uw goedkeuringsbesluit op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rondom de velden Vries-Zuid (met name het blok Vries-ZZ) en Eleveld het Drentse Aa gebied zoveel mogelijk wordt ontzien.

Toelichting

Wij stellen vast dat de gevolgen van de gasvelden in dit winningsplan Westerveld voor de beschermde status van het Natura-2000-gebied Drentse Aa niet zijn onderzocht althans onvoldoende in beeld zijn gebracht. Er blijkt ook uit niets dat met zekerheid zou kunnen worden gesteld dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Drentse Aa door de exploitatie van de gasvelden in dit winningsplan niet zullen worden aangetast.

Het Drentse Aa gebied is een internationaal uniek gebied, met een zeer hoge beschermingsstatus. Het gebied is een beek- en esdorpenlandschap; het oppervlaktewater van de Drentse Aa dient tevens als bron van drinkwater. Het is een waardevol gebied met een kwetsbaar geohydrologisch systeem waar invloeden vanwege de gaswinning (zoals bodemdaling, zuurstimulatie) niet mogen plaatsvinden.

Voor een correcte beoordeling van de mogelijke gevolgen van de exploitatie van het winningsplan Westerveld voor het Drentse Aa-gebied zou het overigens niet juist zijn om de getroffen en te treffen waterhuishoudkundige maatregelen in het natuurgebied bij het beschouwen van mogelijke effecten van mijnbouwactiviteiten op de instandhoudingsdoelstellingen van het natuurgebied te betrekken. Compenserende maatregelen maken immers in juridische zin geen onderdeel uit van de beoordeling in het kader van de significantie-toets. Bovendien zijn de watergerelateerde maatregelen in zekere zin met de mijnbouwactiviteiten verbonden, omdat de waterhuishouding noodzakelijkerwijs wel moet worden aangepast als gevolg van de opgetreden bodemdaling die het resultaat is van de gaswinning.

Wij wijzen er op dat de vaststelling en goedkeuring van het winningsplan door de Minister met zich mee brengt dat er een toetsingsmoment ontstaat waarop moet worden beoordeeld of mogelijk significante gevolgen ten gevolge van de mijnbouwactiviteiten in het Westerveld kunnen ontstaan. Dat geldt uiteraard niet alleen voor het Drentse Aa-gebied, maar voor alle Natura 2000-gebieden die door het instemmingsbesluit worden beïnvloed. Deze beoordeling heeft niet of in onvoldoende mate plaatsgevonden ten gevolge waarvan effecten op Natura-2000-gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Bij de actuele stand van zaken voor wat betreft de onbekendheid van de impact van de gaswinning is er naar ons oordeel aanleiding om in het instemmingsbesluit aanvullende restricties op te nemen die waarborgen dat het Nationaal Park Drentse Aa zo veel mogelijk ongemoeid wordt gelaten.

6.4 Reikwijdte winningsplan m.b.t. aantal verschillende velden

Advies:

Wij verzoeken u aan te geven welke overwegingen ten grondslag liggen aan de keuze om een grote variëteit van kleine gasvelden in het winningsplan Westerveld te vatten? In het kader van de maatschappelijke verantwoording vinden wij het transparanter om per gasveld een winningsplan op te stellen.

Toelichting:

Het winningsplan Westerveld bevat een groot aantal afzonderlijke gasvelden die geen directe relatie met elkaar hebben. Uit het winningsplan Westerveld wordt afgeleid dat een aantal velden nu en naar verwachting in de toekomst niet meer produceren. Waarom zijn die dan toch opgenomen in het winningsplan? Voor de afweging tussen economische belangen en de maatschappelijke effecten is het logischer per producerend gasveld een aparte vergunning en winningsplan op te stellen. De gehanteerde methodiek belemmerd nu voor al deze velden afzonderlijk een transparante afweging te kunnen maken.

7 PRODUCTIE

7.1 Productie put Vries-10

Advies:

Wij adviseren u om uw toezegging jegens NAM om binnen de bestaande vergunning te mogen winnen uit de nieuw geboorde put (put Vries-10) in te trekken en NAM op te dragen hiervoor de uitkomst van de procedure voor onderhavige winningsplan af te wachten.

Toelichting:

“Tijdens het vragenuur van 16 juni 2015 is gesproken over een voorgenomen gaswinning door NAM in Drenthe. Tijdens de mondelinge beantwoording is in algemene zin aangegeven dat er bij winning uit kleine velden een winningsplan moet komen en dat omwonenden, gemeenten en provincies hierop zienswijzen kunnen indienen. Dit is ook bevestigd in de beantwoording van aanvullende schriftelijke vragen van het lid Dik-Faber (CU), waarin is aangegeven dat “in alle gevallen waarbij op basis van boringen besloten wordt om gas te gaan winnen, een nieuw of gewijzigd winningsplan ingediend moet worden” (Kamerstukken 2015-2016, Aanghangsel van de Handelingen, 57).”

In het geval van Vries-10 is er een nieuwe boring geweest op basis waarvan NAM voornemens is om gas te gaan winnen. Daarnaast is er juist door de minister aan de Tweede Kamer toegezegd, dat er een adviesrecht wordt toegepast in deze situaties. In het Winningsplan Westerveld is voor Vries-10 sprake van een te winnen hoeveelheid van 0,6 Miljard M3 (high case). Wij zijn van mening dat deze nieuwe winning onderdeel is van dit winningsplan en dat NAM de procedure moet afwachten voordat er uit put Vries-10 gas gewonnen mag worden.

Los van de vraag of er wel of geen vigerend Winningsplan is, moeten wij constateren dat het oude Winningsplan niet voldoet aan de zaken die door de Onderzoeksraad voor de veiligheid zijn geconstateerd. Zo is bij de afgifte van de instemmingsvergunning op het vigerende winningsplan niet getoetst op de veiligheid van burgers (seismische risico analyse). Wij zijn dan ook van mening dat er niet kan worden teruggevallen op een vergunning waarin geen rekening is gehouden met zo een belangrijk aspect.

7.2 Productiesnelheid

Advies:

Wij verzoeken u in uw besluit aandacht te besteden aan de productiesnelheid uit de verschillende gasvelden. Te meer daar vrijwel alle velden in dit winningsplan zich bevinden in de laatste fase van de feitelijke gaswinning. Er lijkt door NAM bij de bepaling van de productiescenario's geen rekening te zijn gehouden met de relatie snelheid drukdaling-bodemtrilling.

Toelichting

De snelheid waarmee gas uit de bodem wordt onttrokken is van invloed op de bodemtrilling. Een snelle drukdaling in het gesteente kan eerder tot bevingen leiden dan wanneer deze

drukdaling geleidelijk verloopt. Kan NAM aangeven welke hoeveelheid er per jaar per gasveld kan worden onttrokken zonder dat dit tot extra risico op bodemtrilling leidt?

Uit een toelichting van NAM blijkt dat de productiescenario's in het winningsplan zijn gebaseerd op een technische inschatting wat uit de bodem te halen is. In het plan is de winningssnelheid niet aangegeven.

7.3 Productieniveau high case

Advies:

In uw besluit op te nemen dat als NAM het "high case" scenario overschrijdt zij een nieuw winningsplan dient op te stellen en deze ter besluitvorming aan dient te bieden.

Toelichting:

In het advies van Sodm wordt op blz 5 aangegeven dat als een winning het "high case" scenario overschrijdt NAM een nieuwe SRA moet uitvoeren en tevens het winningsplan dient te actualiseren. Deze opmerking bevreemd ons, aangezien wij in de veronderstelling verkeren dat winning buiten de grenzen van het winningsbesluit niet is toegestaan.

Wij zijn van mening dat indien deze situatie zich voordoet er te allen tijde een nieuw winningsplan dient te worden opgesteld.

8 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN

8.1 Onzekerheden

Advies:

Omdat volgens ons rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken nog altijd veel onduidelijk is, adviseren wij u met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit.

Toelichting:

Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van gegevens van de ondergrond. De samenstelling van de diepe ondergrond is complex en nooit precies in kaart te brengen. De ligging van breuken, de compactiecoëfficiënt etc. zijn gebaseerd op interpretatie van een beperkt aantal bodemgegevens. Dit houdt in dat de resultaten altijd met grote voorzichtigheid moet worden geïnterpreteerd. De Tcbb geeft aan dat in het ergste geval een beving met een magnitude van 3,9 kan plaatsvinden. De zwaarste beving tot nu toe in Groningen was 3,6 in Huizinge (2012). De velden Eleveld en Vries Zuid scoren op factoren als bebouwingsdichtheid en bevolkingsdichtheid duidelijk minder gunstig dan Huizinge. Wij vermoeden op basis van deze aspecten dat in het stedelijk gebied van Assen meer schade kan ontstaan dan de door NAM geformuleerde licht schade aan meerdere, tot matige schade aan enkele gebouwen.

8.2 Ontbrekende/onjuiste gegevens

Advies:

Wij verzoek u NAM op te dragen de SRA berekening opnieuw uit te voeren. Hierin rekening te houden met de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in de gebieden rond de betreffende gasvelden. Evenals de correcte bevolkingsdichtheid ten aanzien van het stedelijke gebied rond het gasveld Eleveld te hanteren. Deze nieuwe SRA-berekening te beschouwen als een aanvulling op het voorliggende winningsplan en dit om advies voor te leggen aan Sodm, Tcbb, lokale overheden en de Mijnraad.

Toelichting:

In de SRA is geen rekening gehouden met de toekomstige inrichting van Werklandschap Assen Zuid en de toeristisch recreatieve zone. De inrichting leidt tot intensievere bebouwing van bedrijven in het gebied dan nu het geval is. Ook de noordelijke blokken van Eleveld vallen binnen het stedelijk gebied van Assen met o.a. de aanwezigheid van een ziekenhuis in de directe nabijheid.

Waarom wordt voor bepaling risicoklasse uitgegaan van lage bevolkingsdichtheid (250-500 inw/km²)? Een substantieel deel van het gasveld Eleveld ligt namelijk in het stedelijk gebied van Assen met hogere dichtheid (500-1000 inw/km²). Een herberekening zal leiden tot een andere risico inschatting. Dit maakt het noodzakelijk dat alle adviesorganen zich hierover opnieuw een oordeel moeten kunnen vormen.

9 BODEMBEWEGING

9.1 Bodemdaling

Advies

Voor wat betreft de prognose van de bodemdaling die gepaard kan gaan met de gaswinning, adviseren wij u:

- NAM in samenspraak met de betrokken decentrale overheden te laten inventariseren:
 - 1) welke gevolgen de *uiteindelijke totale bodemdaling* die het gevolg is van de gaswinning uit de velden van het winningsplan Westerveld kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen;
 - 2) welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden;
 - 3) NAM te verplichten tot vergoeding van deze te nemen maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit bovengenoemde bodemdaling als voorwaarde te verbinden aan het winningsplan;
- NAM de bodemdalingscomponent die het gevolg is van het leeg produceren van het gasveld Norg na beëindigen van de gasopslag aldaar, weer op te laten nemen in de bodemdalingsprognose voor de jaren 2050 en 2080.

Toelichting

Volgens de prognose zal de verwachte bodemdaling van de resterende gaswinning enkele centimeters bedragen; het merendeel van de daling heeft al plaatsgevonden.

De uiteindelijke *totale* bodemdaling als gevolg van de gaswinning is echter van die omvang dat er wel effecten te verwachten zijn op de waterhuishouding. De kosten voor mitigerende maatregelen zijn uiteraard voor NAM. Daarom is het van belang te inventariseren welke afspraken er bestaan tussen NAM en betrokken waterschap(pen), gemeenten en provincie voor zover er voor hen negatieve effecten zijn. Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vergoeding van dergelijke onkosten.

Het beëindigen en leeg produceren van de gasopslag Norg zal volgens NAM in de toekomst tot een additionele 10 cm bodemdaling leiden. Deze component is verdwenen uit de huidige set prognoses, vanuit de veronderstelling van NAM de gasopslag tot 2080 in werking te zullen hebben. Gezien de grote onzekerheden die er momenteel heersen omtrent de aard van onze toekomstige energievoorziening achten wij deze aanname niet terecht. Wij achten het zinvol op voorhand te weten welke additionele daling in het gebied (op mogelijk kortere termijn dan nu verwacht) nog verdisconteerd moet gaan worden.

9.2 Bodemtrilling

Advies

Omdat NAM in het winningsplan aangeeft dat de kans op schade ten gevolge van een geïnduceerde beving niet valt uit te sluiten, verzoeken wij u:

- het advies van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over te nemen en NAM op te dragen in aanvulling op het KNMI-netwerk seismische apparatuur in en rond de gasvoorkomens Vries-Zuid en Eleveld op te stellen;
- het advies van SodM over te nemen en NAM voor de bevende velden een risicobeheerssysteem te laten ontwikkelen en operationeel te hebben (zie hoofdstuk 9);
- de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in het door haar op te stellen risicobeheerssysteem goed te laten onderbouwen alvorens dit systeem goed te keuren;
- te verduidelijken in hoeverre zaken als vallende objecten zijn meegenomen in de overwegingen die aan het winningsplan ten grondslag liggen.

Toelichting

Als decentrale overheden hebben wij niet de technisch-inhoudelijke kennis in huis om seismische risico's en alles wat daarmee samenhangt exact te kunnen beoordelen en controleren. Wij hebben dan ook gemeend geen nacalculatie te (laten) doen van de berekeningen in het winningsplan met bijbehorende addenda. Dit laten wij graag over aan de door u gevraagde adviseurs (SodM, Tcbb).

Wij zijn primair van mening dat de veiligheid nooit in het geding mag zijn. Wij zijn daarom blij met de toegenomen belangstelling voor dit belangrijke aspect rond de gaswinning. Verder zijn wij van mening dat derden (burgers, bedrijven, gemeenten) niet de dupe mogen worden van gaswinningsactiviteiten of de gevolgen daarvan. Dit geldt zowel nu als ook in de toekomst.

Uit de analyse van NAM volgt dat alle gasvelden in de laagste seismische risicogroep vallen (categorie I). TNO constateert in haar advies dat de risicoanalyse is uitgevoerd volgens de SRA-leidraad en kan zich vinden in de toedeling tot de laagste risicogroep (categorie I). SodM onderschrijft de analyse van TNO, met de aanvulling dat de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid wel dicht tegen categorie 2 aan liggen.

Uit het winningsplan van NAM en de bijbehorende adviezen van TNO en SodM menen wij daarom te kunnen opmaken dat er in het kader van bodemtrilling geen veiligheidsrisico's bestaan voor de gebieden rond de betreffende gasvelden.

Hoewel de veiligheid niet in het geding lijkt te zijn, geeft NAM in het winningsplan aan dat de kans op schade ten gevolge van een geïnduceerde beving niet valt uit te sluiten. In het ernstigste geval kan sprake zijn van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen. Daarom zien wij wel aanleiding om ten aanzien van de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid een risicobeheerssysteem te laten opstellen en implementeren voor 1 juni 2017. Tevens het meet- en regelprotocol onafhankelijk te laten monitoren (zie hoofdstuk 9).

Tevens kan het risicobeheerssysteem helpen een eventuele zwaardere beving te voorkomen, mits sprake is van de juiste keuze van signaalparameters en het daarbij behorende actieprotocol. Een goede onderbouwing van de gekozen parameters en acties is dus van belang wil het risicobeheerssysteem zinvol zijn. Ook een adequaat seismisch netwerk is hierbij van belang.

9.3 Reservoirstimulatie/ Fracken

Advies

Wij adviseren u vanwege de mogelijke gevolgen:

- geen omstreden technieken zoals zuurstimulatie en fracken toe te staan zoals in het winningsplan is omschreven;
- tevens besluitvorming over de toepassing van deze technieken niet alleen bij de toezichthouder (Sodm) neer te leggen, maar hiervoor aparte besluitvorming aan NAM op te leggen met mogelijkheden tot inspraak, zienswijzen en beroep van lokale overheden, inwoners en de Waterleiding Maatschappij Drenthe;
- mocht dit niet uw keuze zijn, dan verzoeken wij u toch in ieder geval in het goedkeuringsbesluit voorwaarden op te nemen ter beperking van risico's voor grond- en drinkwater en ecologie én het optreden van bodemtrilling.

Toelichting

De velden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid vallen gedeeltelijk samen met de boringsvrije zone van de grondwaterwinning Assen-Oost; het veld Assen valt bovendien samen met het grondwaterbeschermingsgebied Assen-West.

Schadelijke gevolgen van reservoirstimulatie / fracken kunnen bovengronds optreden door lekkage van frackvloeistoffen en chemicaliën en ondergronds door het falen van de integriteit van afdekkende lagen waardoor ongecontroleerde bodemprocessen kunnen optreden. De kans op deze gebeurtenissen dienen geheel uitgesloten te worden omdat naast lokale schade aan gebouwen ook de drinkwatervoorziening in het geding is. Het advies van Sodm is gebaseerd op de bevoegdheid van de afweging over fracken bij de toezichthouder van de gaswinning. Vanwege de mogelijke lokale impact vinden wij dat voor deze beslissing ook het burgerperspectief moet worden meegenomen en dus de lokale overheden, inwoners en de Waterleiding Maatschappij Drenthe een stem in deze afweging moeten krijgen met bijbehorende beroepsmogelijkheid.

10 SCHADE

10.1 Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)

Advies:

Wij adviseren u vanwege het ontbreken van een beschrijving van preventieve maatregelen in het winningsplan NAM te verplichten om preventieve maatregelen voor schade op te nemen in het winningsplan alvorens hierover een besluit te nemen. Deze beschrijving te zien als een aanvulling op het voorliggende winningsplan en dit om advies voor te leggen aan Sodm, Tcbb, lokale overheden en de Mijnraad.

Toelichting:

In de Mijnbouwwet ligt primair de nadruk op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen), en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen). NAM heeft als initiatiefnemer de zorgplicht voor het voorkomen van schade. In winningsplan wordt geconcludeerd dat er lichte en lokaal mogelijk matige schade kan optreden aan gebouwen. Nergens is in het winningsplan echter terug te lezen wat wordt gedaan om schade te voorkomen. Wij stellen vast dat ten aanzien van het optreden van schade in het winningsplan geen aandacht is op het voorkomen van schade. In het winningsplan worden optredende schades als niet te voorkomen beschouwd.

Het Mijnbouwbesluit schrijft voor dat het winningsplan een beschrijving bevat van de mogelijke omvang en verwachte aard van de schade door bodembeweging. Uit het winningsplan blijkt dat het niet goed mogelijk is de omvang en de verwachte aard adequaat te beschrijven. NAM lijkt niet in staat causaliteit aan te geven tussen aardbevingen en omvang en aard van de schade. Het winningsplan lijkt op dit punt niet te voldoen aan de eisen die de wet stelt aan een plan.

Wij willen dat er door NAM alles aan gedaan wordt om schade door gaswinning aan eigendommen van inwoners en overheid te voorkomen. Inwoners kiezen er niet voor om te worden blootgesteld aan deze risico's.

10.2 Afhandeling van schade

Advies

Wij zijn van mening dat:

- een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten een harde voorwaarde is, alvorens door uw minister een positief besluit op dit winningsplan kan en mag worden genomen;
- evenals in het aardbevingsgebied Groningen er een volledig onafhankelijk orgaan dient te worden ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten.
- in uw besluit op te nemen dat in geval van een schademelding ter verbetering van de huidige wijze van onderzoek opdracht gegeven wordt tot het doen van onderzoek naar de oorzaak van de schade;

Toelichting:

Zoals reeds in voorgaande alinea door ons is aangegeven dient het voorkomen en beperken van alle schade als uitgangspunt te worden genomen. Echter kan NAM de kans op schade aan bebouwing in de nabije omgeving van het epicentrum van een geïnduceerde aardbeving niet uitsluiten. Dit wordt ook door SodM in haar advies als zodanig aangegeven. In het ernstigste geval kan een geïnduceerde beving leiden tot het ontstaan van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen.

NAM geeft in het winningsplan aan dat de historische schademeldingen voor "lichte, niet constructieve schade" hebben gezorgd en dat deze vergoed zijn (of worden) wanneer het duidelijk is dat zij de schade heeft veroorzaakt. Overeenkomstig de regels van het burgerlijk recht rust op NAM de verplichting om schade veroorzaakt door aardbevingen, die worden veroorzaakt door de gaswinning, te vergoeden. Wij zijn van mening dat voornoemde regeling op basis van het burgerlijk wetboek niet altijd voldoende soelaas biedt voor burgers, bedrijven en lokale overheden om op een vlotte en toegankelijke wijze schade te kunnen claimen.

De gaswinning in Groningen heeft voor veel overlast gezorgd in de regio en het gevoel van veiligheid en vertrouwen van de bewoners aangetast. Er is dan ook sprake van een groot wantrouwen van burgers jegens NAM en rijksoverheid. Dit heeft zowel betrekking op de feitelijke gaswinning, als ook het nemen van adequate en toereikende maatregelen om de gevolgen (waaronder schade en overige hinder) zo veel mogelijk te voorkomen en/of te beperken.

Herstel van vertrouwen van onze burgers is naar onze mening dan ook gebaat bij een transparante en toegankelijke organisatie voor de afwikkeling van schademeldingen. Een regeling waarbij het voor burgers en andere partijen niet nodeloos ingewikkeld is om een schademelding in te dienen en de onafhankelijkheid in voldoende mate gewaarborgd is. Dit zodat iedereen in redelijkheid kan vertrouwen op een eerlijke en adequate schadeafwikkeling. Het past niet om daarbij onderscheid te maken tussen de omvang of de locatie waar de schade is ontstaan. Iedere schademelding dient op zijn eigen merites te worden beoordeeld.

Gezien het voorgaande zijn wij van mening dat een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten een harde voorwaarde bij het instemmingsbesluit dient te zijn. Tevens dient hierbij de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd te zijn. Wij dringen er daarom bij u op aan dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – er een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten. Tevens zorgt het instellen van een dergelijk orgaan ervoor dat ook ingeval van gestapelde mijnbouw (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil) gedupeerde partijen weten tot welke partij zij zich hiertoe dienen te wenden.

Hoewel door uw minister in de Tweede Kamer reeds toezeggingen zijn gedaan aangaande het instellen een dergelijke onafhankelijk orgaan voor de afwikkeling van mijnbouwschade, is één en ander vooralsnog geen feit. Wij adviseren u haast te maken met het instellen van een dergelijk onafhankelijk orgaan. Tevens dit te regelen alvorens in te stemmen met het onderhavige winningsplan Westerveld.

10.3 Lusten en lasten

Advies

Gaswinning kan gepaard gaan met nadelige gevolgen voor inwoners door hinder, overlast en schade aan eigendommen. Wij verzoeken u ervoor zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij het zeer gewenst is dat u aangeeft hoe baten terugvloeien naar het gebied.

Toelichting

Gaswinning zal in Nederland nog jarenlang plaatsvinden en inwoners zullen hier last van ondervinden. Inwoners staan veelal afwijzend en wantrouwend tegenover plannen voor gebruik van de ondergrond. De lokale inwoners vinden dat zij de lasten dragen voor het belang van Nederland als geheel. Mijnbouwactiviteiten brengen met zich mee dat er in zekere mate regionale of lokale belasting is. Schade dient volgens de wet te worden vergoed, maar inwoners ervaren extra ongemak waar ze niet om hebben gevraagd en waar niets tegenover staat. Het belang van mijnbouwactiviteiten voor de Nederlandse samenleving is evident. Het gebruik van de ondergrond zal ook in de toekomst een grote rol spelen bij onze verder te verduurzamen energievoorziening. Voor het ook in de toekomst gebruiken van de ondergrond is van belang dat er een goede verdeling is van lusten en lasten.

11 RISICOBEBEERSYSTEEM

Advies:

Met betrekking tot het risicobeheerssysteem adviseren wij u:

- NAM te verplichten een onafhankelijke nulmeting uit te voeren aan alle gebouwen boven en nabij de voorkomens van Eleveld en Vries-Zuid;
- het advies van SodM over te nemen en NAM voor de bevende velden Eleveld en Vries-Zuid extra versnellingsopnemers te laten installeren en operationeel te hebben;
- bij dit winningsplan een risicobeheerssysteem te laten opstellen en als onderdeel op te nemen bij de eventueel door de minister te verlenen winningsvergunning;
- het meet- en regelprotocol onafhankelijk te laten monitoren.

Toelichting:

Om de schade door gaswinning goed te kunnen vaststellen is het belangrijk dat de uitgangssituatie goed wordt vastgelegd. Het is aan de initiatiefnemer om dit te doen naar goedkeuring van de vergunningverlener. Er wordt al jaren gas gewonnen in het veld maar dit winningsplan is de markering van het moment dat ook het burgerperspectief wordt meegewogen in de besluitvorming. In dat kader is het belangrijk dat schade aan particuliere eigendommen goed wordt geregistreerd.

Zowel NAM als TNO concluderen op basis van de seismische risicoanalyse (SRA) dat alle velden in categorie I vallen. Volgens de leidraad van SodM volstaat voor deze velden monitoring met het huidige gefoon en accelerometer netwerk van het KNMI. Met dit monitoringsnetwerk kunnen aardbevingen met een magnitude van 1,5 en groter worden gelokaliseerd.

Hoewel alle velden in categorie I vallen, liggen de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid echter dicht tegen de grens met categorie II aan. Op basis hiervan adviseert SodM om ook enkele maatregelen te nemen die van toepassing zijn voor velden waarvan de SRA in categorie II valt. Wij vinden dit een goede zaak. Het gaat hier om het ontwikkelen van een risicobeheerssysteem.

Het risicobeheerssysteem is bedoeld om tijdig te kunnen reageren zodat (grotere) schade en veiligheidsrisico's niet zullen optreden. De keuze van signaalparameters en bijbehorende (re)acties dient dan ook zodanig onderbouwd te zijn dat hiermee aannemelijk wordt gemaakt dat het systeem zinvol is. Dat wil zeggen, dat aan de hand van de signaalparameters zodanig tijdig kan worden ingegrepen dat het mogelijk optreden van bedoelde schade en risico's voorkomen kan worden.

Date : 23-12-2016 09:58:46

To : "[REDACTED]@assen.nl, "SMO-Secretariaat" smo-secretariaat@assen.nl, [REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Subject : RE: definitieve stukken

Attachment : raadsvoorstel advies winningsplan definitief.docx;brief aanbieding advies aan minister EZ 22-12 de finitief.docx;

Nu met bijlagen!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 23 december 2016 9:47
Aan: [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: FW: definitieve stukken

Dag hierbij de 2 aangepaste stukken van het dossier gaswinning. Sturen jullie deze naar de griffie.

Alvast bedankt.
Fijne feestdagen!

[REDACTED]
Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]
Verzonden: 22-12-2016 15:55
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: definitieve stukken

Dag Marco,

Hier de definitieve stukken:

- Raadsvoorstel:
- Begeleidende brief aan Ez:
- Definitief advies.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

> Raadsvoorstel

Opiniërende bespreking:	n.v.t.	Onderwerp:	
Besluitvormende raad:	12 januari 2017		Advies Winningsplan Westerveld
Datum verzending:	15 december 2016		

Voorstel:

Kennis nemen van het advies op het Winningsplan Westerveld en de bijbehorende aanbiedingsbrief.

In uw vergadering van 8 december j.l. heeft u besloten tot een extra raadsvergadering over het advies op het Winningsplan Westerveld. Dit winningsplan gaat over de voorgenomen winning van aardgas uit onder andere gasvelden in de gemeente Assen.

Voor u ligt het door ons vastgestelde advies met aanbiedingsbrief. Wij stellen voor om kennis te nemen van deze stukken.

Het advies is opgesteld door een team vanuit de verschillende betrokken overheden en met inbreng van expertise uit de zogenaamde kopgroep Groningen die al eerder een advies heeft geschreven voor het Winningsplan voor het Groninger veld. Wij zijn van mening dat een gezamenlijk advies krachtiger is dan verschillende adviezen.

Wij hebben bij het formuleren van het advies getracht recht te doen aan hetgeen door u als raad naar voren is gebracht en wat wij hebben teruggekregen van de inwoners. Er is bij het opstellen van het advies echter ook inbreng geweest van andere overheden. Overigens hebben wij een deel van de suggesties die door u zijn ingebracht, verwoord in onze zienswijzen op de Ontwerp Structuurvisie Ondergrond o.a. op het punt van CO₂-opslag. Dit stuk is voor u ter inzage gelegd.

Bijlagen:

- Aanbiedingsbrief advies op het winningsplan;
- Advies Winningsplan Westerveld.

Het college van burgemeester en wethouders van Assen,

de burgemeester,
dhr. M.L.J. Out

de secretaris,
dhr. T. Dijkstra

Besluitvorming raad:

De raad van de gemeente Assen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 december 2016;

b e s l u i t :

kennis te nemen van het advies op het Winningsplan Westerveld en de bijbehorende aanbiedingsbrief.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 januari 2017.

De raad voornoemd,

> Raadsvoorstel

, voorzitter

, griffier

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. de heer H. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Contactpersoon ██████████
Telefoon ██████████
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlagen 1
Datum 22 december 2016
Verzenddatum

Onderwerp Advies Winningsplan Westerveld

Excellentie,

U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over het door de NAM ingediende Winningsplan Westerveld. Aangezien dit plan betrekking heeft op de winning uit meerdere aardgasvelden binnen onze gemeente maken wij graag gebruik van deze mogelijkheid. Wij waarderen de geboden mogelijkheid om andere overheden en de inwoners die door hun vertegenwoordigt worden, meer positie te geven. Bij het invullen van de adviesrol is samengewerkt met de buurgemeenten, waterschappen en provincies.

Zorgen en onrust

Het winningsplan geeft ons zorg. In het plan en de bijbehorende adviezen van Sodem en Tcbb lezen wij dat er, als gevolg van de voorgenomen winningen, kans is op bevingen die kunnen leiden tot schade. In het Tcbb advies valt zelf te lezen dat er mogelijk kan blijken dat voor sommige kleinere velden de grens van magnitude 3,9 op de schaal van Richter kan worden overschreden.

Deze zorg horen wij ook bij onze inwoners en bij de gemeenteraad. Met name in de wijk Marsdijk en het dorp Loon zijn er zorgen en is er deels sprake van serieuze onrust. Groningen ligt dichtbij en vrijwel iedereen heeft vrienden of familie in het gebied waar aardbevingen aan de orde zijn. De vertaalslag van de situatie naar die in Assen is snel gemaakt. De gebrekkige communicatie door de NAM en de beperkte communicatie door uw ministerie naar de inwoners helpen niet bij het wegnemen van zorgen en onrust.

Proces

Hoewel wij als college bevoegd zijn om een advies uit te brengen, hebben wij vanwege de maatschappelijke impact en op uitdrukkelijk verzoek de gemeenteraad betrokken bij het advies. Dit door met de gemeenteraad te bespreken op welke wijze invulling wordt gegeven aan de adviesrol. De gemeenteraad heeft zelf besloten dat ze ook nog wilde spreken over het definitieve advies.

Parallel aan de gesprekken met de gemeenteraad hebben wij ook gesproken met Wijkvereniging Marsdijk en Dorpsbelangen Loon om goed zicht te krijgen wat de behoeften zijn van de inwoners. Daarnaast spreken onze ambtenaren op allerlei manieren met de bewoners van de gebieden die het betreft.

Bij het maken van het advies hebben wij intensief samengewerkt met de andere overheden die een adviesrecht hebben op het Winningsplan Westerveld.

Nut en noodzaak

Als gemeente Assen zetten wij in op het verduurzamen van onze gemeente. Het versneld terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen is een belangrijke opgave voor onze samenleving. Wij begrijpen dat er in de overgangsfase voorlopig nog aardgas nodig blijft. Wij begrijpen ook de economische belangen en het belang van de inkomsten voor de staat. Wij kijken echter naar de belangen van onze inwoners. In dit verband zouden wij in een afweging van belangen niet kiezen voor een winning onder stedelijk gebied met een risico op bevingen.

Mocht u desondanks het winningsplan accorderen, dan moet er gezorgd worden voor een goede, vlotte en soepele schaderegeling. Onderdeel hiervan is dat de omgekeerde bewijslast zoals die van toepassing is voor het Groninger Veld (Wet bewijsvermoeden gaswinning Groningen) ook voor het gebied Westerveld moet gelden. Het valt aan inwoners immers niet uit te leggen waarom gedupeerden in de provincie Groningen van een speciale wettelijke uitzondering ter verlichting van de op hen rustende bewijslast zouden kunnen profiteren, terwijl dit aan inwoners elders in Nederland onthouden wordt. Wij stellen hierbij de vraag of er geen sprake is van strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel.

Kijken wij naar de situatie zoals die bestond in Groningen waarbij inwoners hun gelijk soms via de rechter moesten halen, dan hebben wij vooralsnog weinig vertrouwen in de door de NAM geschetste afhandeling van schade gevallen via het burgerlijk recht.

Advies

Gelet op bovenstaande en de onzekerheden en risico's adviseren wij u dan ook om 'nee' te zeggen tegen het Winningsplan Westerveld.

Mocht u toch besluiten om de winning toe te staan, dan vind u bijgevoegd ons advies met het zeer uitdrukkelijke verzoek om dit over te nemen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

burgemeester

secretaris

BEGELEIDINGSFORMULIER CONCEPT BRIEF

LET OP: Lever alle bijbehorende stukken incl. ingekomen brief aan bij het secretariaat

NAAM VAN HET DOCUMENT: Advies Winningsplan Westeveld

Concept via : ██████████
Paraaf voor gezien :
Briefpapier :

Concept d.d. : 21 december 2016
Eenheid/Programma : Beleid
Steller : ██████████
Toestel : ██████
Paraaf eenheids-
/programmamanager

Origineel : 1	Brief nr.(docbase) :
Archiefexemplaren : 1	Procesnummer :
	(Docbase)
Afschriften : 3	Zaaknummer :
	(Docbase)
Totaal : 5	

Afschriften:

1. ██████████
2. ██████████
3. ██████████

Meezenden:

Advies Winningsplan Westeveld

Opmerkingen:

Verzenden na definitieve besluitvorming door college waarschijnlijk
17 januari. Pas verzenden na accoord [REDACTED].
Let op verzenden uiterlijk 18 januari ook per mail.

Wijze afhandeling na verzending van de brief:

- Proces afhandelen en archiveren door secretariaat (let op: alle relevante stukken toevoegen)

Date : 23-12-2016 09:13:49

16.808

F [REDACTED]
T [REDACTED]
C [REDACTED]
Subject : RE: definitieve stukken

Hallo [REDACTED],

Gelet op het feit dat andere colleges zich vermoedelijk ook al hebben uitgesproken, lijkt aanpassing inderdaad niet meer aan de orde. Ook teksten waarin we geen gelijk krijgen geven duidelijkheid.

Op route akkoord.

Fijne dagen,
Gr [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 23 december 2016 8:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: definitieve stukken

Beste Marco,
Bedankt voor je reactie.

[REDACTED] en ik hadden ook al naar deze passage gekeken met het gesprek bij de NAM in ons achterhoofd. Feitelijk staan er geen onwaarheden in. Het klopt dat er bij het winningsplan uit 2011 geen aandacht is besteed aan zaken die later door de OVV naar voren zijn gebracht. Wat we niet schrijven en inmiddels wel weten, is dat de Sodm dit jaar opnieuw naar het plan heeft gekeken op het punt van risico's. Dit zullen we dan ook als antwoord krijgen. Er is echter geen brede maatschappelijke afweging geweest en er was geen sprake van zo iets als burger perspectief. Wij hebben ook niet de kans gekregen om te adviseren.

[REDACTED] en ik kwamen tot de conclusie dat het gelet op het feit dat het een gezamenlijk advies is, niet handig was om het nog te gaan aanpassen. Andere partijen zijn namelijk niet meer in de gelegenheid om de tekst te veranderen. We hadden deze gedachte lijn even met je moeten delen.

Kun jij je hierin vinden? Mogen de stukken zo op route?

Groet,
[REDACTED]

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]
Verzonden: 23-12-2016 08:14
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: definitieve stukken

Beste heren,

Dank. Volgens mij ziet het er helder uit.
Naar aanleiding van mijn laatste lezing heb ik nog één punt.
Nav de passage in hoofdstuk Zeven

In het geval van Vries-10 is er een nieuwe boring geweest op basis waarvan NAM voornemens is om gas te gaan winnen. Daarnaast is er juist door de minister aan de Tweede Kamer toegezegd, dat er een adviesrecht wordt toegepast in deze situaties. In het Winningsplan Westerveld is voor Vries-10 sprake van een te winnen hoeveelheid van 0,6 Miljard M3 (high case). Wij zijn van mening dat deze nieuwe winning onderdeel is van dit winningsplan en dat NAM de procedure moet afwachten voordat er uit put Vries-10 gas gewonnen mag worden.

Los van de vraag of er wel of geen vigerend Winningsplan is, moeten wij constateren dat het oude Winningsplan niet voldoet aan de zaken die door de Onderzoeksraad voor de veiligheid zijn geconstateerd. Zo is bij de afgifte van de instemmingsvergunning op het vigerende winningsplan niet getoetst op de veiligheid van burgers (seismische risico analyse). Wij zijn dan ook van mening dat er niet kan worden teruggevallen op een vergunning waarin geen rekening is gehouden met zo een belangrijk aspect.

Deze passage is nadrukkelijk aan de orde geweest in het gesprek met de Nam. Eea is door hen weersproken.

Op zich kan het geen kwaad wanneer eea ook nog eens door EZ wordt uitgelegd, dus zouden we het kunnen laten staan.
Ik twijfel daarbij wel over de passage over de seismische risico's. Ook die is weersproken, oa door een passage in de kamerbrief.

Wat vinden jullie?

Groet,
Marco

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 dec. 2016 om 15:55 heeft [REDACTED]@assen.nl> het volgende geschreven:

Dag Marco,

Hier de definitieve stukken:

- Raadsvoorstel:
- Begeleidende brief aan Ez:
- Definitief advies.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<raadsvoorstel advies winningsplan definitief.docx>

<definitief advies winningsplan Westerveld 21dec.docx>

<brief aanbieding advies aan minister EZ 22-12 definitief.docx>

Date : 23-12-2016 08:41:02

16.809

F [REDACTED]
To : "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl"
Subject : RE: definitieve stukken

Beste Marco,
Bedankt voor je reactie.

[REDACTED] en ik hadden ook al naar deze passage gekeken met het gesprek bij de NAM in ons achterhoofd. Feitelijk staan er geen onwaarheden in. Het klopt dat er bij het winningsplan uit 2011 geen aandacht is besteed aan zaken die later door de OVV naar voren zijn gebracht. Wat we niet schrijven en inmiddels wel weten, is dat de Sodm dit jaar opnieuw naar het plan heeft gekeken op het punt van risico's. Dit zullen we dan ook als antwoord krijgen. Er is echter geen brede maatschappelijke afweging geweest en er was geen sprake van zo iets als burger perspectief. Wij hebben ook niet de kans gekregen om te adviseren.

[REDACTED] en ik kwamen tot de conclusie dat het gelet op het feit dat het een gezamenlijk advies is, niet handig was om het nog te gaan aanpassen. Andere partijen zijn namelijk niet meer in de gelegenheid om de tekst te veranderen. We hadden deze gedachte lijn even met je moeten delen.

Kun jij je hierin vinden? Mogen de stukken zo op route?

Groet,
[REDACTED]

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]
Verzonden: 23-12-2016 08:14
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: definitieve stukken

Beste heren,

Dank. Volgens mij ziet het er helder uit.
Naar aanleiding van mijn laatste lezing heb ik nog één punt.
Nav de passage in hoofdstuk Zeven

In het geval van Vries-10 is er een nieuwe boring geweest op basis waarvan NAM voornemens is om gas te gaan winnen. Daarnaast is er juist door de minister aan de Tweede Kamer toegezegd, dat er een adviesrecht wordt toegepast in deze situaties. In het Winingsplan Westerveld is voor Vries-10 sprake van een te winnen hoeveelheid van 0,6 Miljard M3 (high case). Wij zijn van mening dat deze nieuwe winning onderdeel is van dit winningsplan en dat NAM de procedure moet afwachten voordat er uit put Vries-10 gas gewonnen mag worden.

Los van de vraag of er wel of geen vigerend Winingsplan is, moeten wij constateren dat het oude Winingsplan niet voldoet aan de zaken die door de Onderzoeksraad voor de veiligheid zijn geconstateerd. Zo is bij de afgifte van de instemmingsvergunning op het vigerende winningsplan niet getoetst op de veiligheid van burgers (seismische risico analyse). Wij zijn dan ook van mening dat er niet kan worden teruggevallen op een vergunning waarin geen rekening is gehouden met zo een belangrijk aspect.

Deze passage is nadrukkelijk aan de orde geweest in het gesprek met de Nam. Eea is door hen weersproken.

Op zich kan het geen kwaad wanneer eea ook nog eens door EZ wordt uitgelegd, dus zouden we het kunnen laten staan.
Ik twijfel daarbij wel over de passage over de seismische risico's. Ook die is weersproken, oa door een passage in de kamerbrief.

Wat vinden jullie?

Groet,
Marco

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 dec. 2016 om 15:55 heeft [REDACTED]@assen.nl het volgende geschreven:

Dag Marco,

Hier de definitieve stukken:

- Raadsvoorstel:
- Begeleidende brief aan Ez:
- Definitief advies.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<raadsvoorstel advies winningsplan definitief.docx>

<definitief advies winningsplan Westerveld 21dec.docx>

<brief aanbieding advies aan minister EZ 22-12 definitief.docx>

Date : 23-12-2016 08:14:38

F [REDACTED]
T [REDACTED]
C [REDACTED]

16.810

Subject : Re: definitieve stukken

Beste heren,

Dank. Volgens mij ziet het er helder uit.
Naar aanleiding van mijn laatste lezing heb ik nog één punt.
Nav de passage in hoofdstuk Zeven

In het geval van Vries-10 is er een nieuwe boring geweest op basis waarvan NAM voornemens is om gas te gaan winnen. Daarnaast is er juist door de minister aan de Tweede Kamer toegezegd, dat er een adviesrecht wordt toegepast in deze situaties. In het Winningsplan Westerveld is voor Vries-10 sprake van een te winnen hoeveelheid van 0,6 Miljard M3 (high case). Wij zijn van mening dat deze nieuwe winning onderdeel is van dit winningsplan en dat NAM de procedure moet afwachten voordat er uit put Vries-10 gas gewonnen mag worden.

Los van de vraag of er wel of geen vigerend Winningsplan is, moeten wij constateren dat het oude Winningsplan niet voldoet aan de zaken die door de Onderzoeksraad voor de veiligheid zijn geconstateerd. Zo is bij de afgifte van de instemmingsvergunning op het vigerende winningsplan niet getoetst op de veiligheid van burgers (seismische risico analyse). Wij zijn dan ook van mening dat er niet kan worden teruggevallen op een vergunning waarin geen rekening is gehouden met zo een belangrijk aspect.

Deze passage is nadrukkelijk aan de orde geweest in het gesprek met de Nam. Eea is door hen weersproken.

Op zich kan het geen kwaad wanneer eea ook nog eens door EZ wordt uitgelegd, dus zouden we het kunnen laten staan.
Ik twijfel daarbij wel over de passage over de seismische risico's. Ook die is weersproken, oa door een passage in de kamerbrief.

Wat vinden jullie?

Groet,
Marco

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 dec. 2016 om 15:55 heeft [REDACTED]@assen.nl> het volgende geschreven:

Dag Marco,

Hier de definitieve stukken:

- Raadsvoorstel:
- Begeleidende brief aan Ez:
- Definitief advies.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<raadsvoorstel advies winningsplan definitief.docx>

<definitief advies winningsplan Westerveld 21dec.docx>

<brief aanbidding advies aan minister EZ 22-12 definitief.docx>

Date : 23-12-2016 09:58:45

To : "[REDACTED]@assen.nl, "SMO-Secretariaat" SMO-secretariaat@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Subject : RE: definitieve stukken

Attachment : raadsvoorstel advies winningsplan definitief.docx;brief aanbieding advies aan minister EZ 22-12 definitief.docx;

Nu met bijlagen!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 23 december 2016 9:47
Aan: [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: FW: definitieve stukken

Dag hierbij de 2 aangepaste stukken van het dossier gaswinning. Sturen jullie deze naar de griffie.

Alvast bedankt.
Fijne feestdagen!

[REDACTED]
Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]
Verzonden: 22-12-2016 15:55
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: definitieve stukken

Dag Marco,

Hier de definitieve stukken:

- Raadsvoorstel:
- Begeleidende brief aan Ez:
- Definitief advies.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

> Raadsvoorstel

Opiniërende bespreking:	n.v.t.	Onderwerp:	
Besluitvormende raad:	12 januari 2017		Advies Winningsplan Westerveld
Datum verzending:	15 december 2016		

Voorstel:

Kennis nemen van het advies op het Winningsplan Westerveld en de bijbehorende aanbiedingsbrief.

In uw vergadering van 8 december j.l. heeft u besloten tot een extra raadsvergadering over het advies op het Winningsplan Westerveld. Dit winningsplan gaat over de voorgenomen winning van aardgas uit onder andere gasvelden in de gemeente Assen.

Voor u ligt het door ons vastgestelde advies met aanbiedingsbrief. Wij stellen voor om kennis te nemen van deze stukken.

Het advies is opgesteld door een team vanuit de verschillende betrokken overheden en met inbreng van expertise uit de zogenaamde kopgroep Groningen die al eerder een advies heeft geschreven voor het Winningsplan voor het Groninger veld. Wij zijn van mening dat een gezamenlijk advies krachtiger is dan verschillende adviezen.

Wij hebben bij het formuleren van het advies getracht recht te doen aan hetgeen door u als raad naar voren is gebracht en wat wij hebben teruggekregen van de inwoners. Er is bij het opstellen van het advies echter ook inbreng geweest van andere overheden. Overigens hebben wij een deel van de suggesties die door u zijn ingebracht, verwoord in onze zienswijzen op de Ontwerp Structuurvisie Ondergrond o.a. op het punt van CO₂-opslag. Dit stuk is voor u ter inzage gelegd.

Bijlagen:

- Aanbiedingsbrief advies op het winningsplan;
- Advies Winningsplan Westerveld.

Het college van burgemeester en wethouders van Assen,

de burgemeester,
dhr. M.L.J. Out

de secretaris,
dhr. T. Dijkstra

Besluitvorming raad:

De raad van de gemeente Assen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 december 2016;

b e s l u i t :

kennis te nemen van het advies op het Winningsplan Westerveld en de bijbehorende aanbiedingsbrief.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 januari 2017.

De raad voornoemd,

> Raadsvoorstel

, voorzitter

, griffier

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. de heer H. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Contactpersoon XXXXXXXXXX
Telefoon 14 0592
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlagen 1
Datum 22 december 2016
Verzenddatum

Onderwerp Advies Winningsplan Westerveld

Excellentie,

U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over het door de NAM ingediende Winningsplan Westerveld. Aangezien dit plan betrekking heeft op de winning uit meerdere aardgasvelden binnen onze gemeente maken wij graag gebruik van deze mogelijkheid. Wij waarderen de geboden mogelijkheid om andere overheden en de inwoners die door hun vertegenwoordigt worden, meer positie te geven. Bij het invullen van de adviesrol is samengewerkt met de buurgemeenten, waterschappen en provincies.

Zorgen en onrust

Het winningsplan geeft ons zorg. In het plan en de bijbehorende adviezen van Sodm en Tcbb lezen wij dat er, als gevolg van de voorgenomen winningen, kans is op bevingen die kunnen leiden tot schade. In het Tcbb advies valt zelf te lezen dat er mogelijk kan blijken dat voor sommige kleinere velden de grens van magnitude 3,9 op de schaal van Richter kan worden overschreden.

Deze zorg horen wij ook bij onze inwoners en bij de gemeenteraad. Met name in de wijk Marsdijk en het dorp Loon zijn er zorgen en is er deels sprake van serieuze onrust. Groningen ligt dichtbij en vrijwel iedereen heeft vrienden of familie in het gebied waar aardbevingen aan de orde zijn. De vertaalslag van de situatie naar die in Assen is snel gemaakt. De gebrekkige communicatie door de NAM en de beperkte communicatie door uw ministerie naar de inwoners helpen niet bij het wegnemen van zorgen en onrust.

Proces

Hoewel wij als college bevoegd zijn om een advies uit te brengen, hebben wij vanwege de maatschappelijke impact en op uitdrukkelijk verzoek de gemeenteraad betrokken bij het advies. Dit door met de gemeenteraad te bespreken op welke wijze invulling wordt gegeven aan de adviesrol. De gemeenteraad heeft zelf besloten dat ze ook nog wilde spreken over het definitieve advies.

Parallel aan de gesprekken met de gemeenteraad hebben wij ook gesproken met Wijkvereniging Marsdijk en Dorpsbelangen Loon om goed zicht te krijgen wat de behoeften zijn van de inwoners. Daarnaast spreken onze ambtenaren op allerlei manieren met de bewoners van de gebieden die het betreft.

Bij het maken van het advies hebben wij intensief samengewerkt met de andere overheden die een adviesrecht hebben op het Winningsplan Westerveld.

Nut en noodzaak

Als gemeente Assen zetten wij in op het verduurzamen van onze gemeente. Het versneld terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen is een belangrijke opgave voor onze samenleving. Wij begrijpen dat er in de overgangsfase voorlopig nog aardgas nodig blijft. Wij begrijpen ook de economische belangen en het belang van de inkomsten voor de staat. Wij kijken echter naar de belangen van onze inwoners. In dit verband zouden wij in een afweging van belangen niet kiezen voor een winning onder stedelijk gebied met een risico op bevingen.

Mocht u desondanks het winningsplan accorderen, dan moet er gezorgd worden voor een goede, vlotte en soepele schaderegeling. Onderdeel hiervan is dat de omgekeerde bewijslast zoals die van toepassing is voor het Groninger Veld (Wet bewijsvermoeden gaswinning Groningen) ook voor het gebied Westerveld moet gelden. Het valt aan inwoners immers niet uit te leggen waarom gedupeerden in de provincie Groningen van een speciale wettelijke uitzondering ter verlichting van de op hen rustende bewijslast zouden kunnen profiteren, terwijl dit aan inwoners elders in Nederland onthouden wordt. Wij stellen hierbij de vraag of er geen sprake is van strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel.

Kijken wij naar de situatie zoals die bestond in Groningen waarbij inwoners hun gelijk soms via de rechter moesten halen, dan hebben wij vooralsnog weinig vertrouwen in de door de NAM geschetste afhandeling van schade gevallen via het burgerlijk recht.

Advies

Gelet op bovenstaande en de onzekerheden en risico's adviseren wij u dan ook om 'nee' te zeggen tegen het Winningsplan Westerveld.

Mocht u toch besluiten om de winning toe te staan, dan vind u bijgevoegd ons advies met het zeer uitdrukkelijke verzoek om dit over te nemen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

burgemeester

secretaris

BEGELEIDINGSFORMULIER CONCEPT BRIEF

LET OP: Lever alle bijbehorende stukken incl. ingekomen brief aan bij het secretariaat

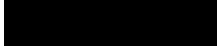

NAAM VAN HET DOCUMENT: Advies Winningsplan Westeveld

Concept via :
Paraaf voor gezien :
Briefpapier :

Concept d.d. : 21 december 2016
Eenheid/Programma : Beleid
Steller :
Toestel :
Paraaf eenheids-
/programmamanager

Origineel : 1	Brief nr.(docbase) :
Archiefexemplaren : 1	Procesnummer :
	(Docbase)
Afschriften : 3	Zaaknummer :
	(Docbase)
Totaal : 5	

Afschriften:

1.
2.
3.

Meezenden:

Advies Winningsplan Westeveld

Opmerkingen:

Verzenden na definitieve besluitvorming door college waarschijnlijk
17 januari. Pas verzenden na accoord [REDACTED].
Let op verzenden uiterlijk 18 januari ook per mail.

Wijze afhandeling na verzending van de brief:

- Proces afhandelen en archiveren door secretariaat (let op: alle relevante stukken toevoegen)

Date : 18-5-2017 08:42:11

██████████
██████████ @tynaarlo.nl
Subject : RE: Doorgest.: zienswijze winningsplan gasveld Westerveld 15mei █████.docx

Bedankt █████.

We nemen de tekstvoorstellen mee bij de redactie van het stuk .

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

██████████
██████████
██████████@assen.nl
website: www.assen.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

██████████@middendrenthe.nl]

Verzonden: donderdag 18 mei 2017 8:35

Aan: ██████████@assen.nl>; ██████████@tynaarlo.nl

Onderwerp: Doorgest.: zienswijze winningsplan gasveld Westerveld 15mei █████.docx

Heren,

Van onze juridische afdeling nog wat tips? voor de in vulling van de inleiding etc. succes vandaag.

Met vriendelijke groet,

██████████
beleidsmedewerker bodem, archeologie en cultuurhistorie Te ██████████
Werkdagen: maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Date : 12-7-2016 18:48:59

Cc : "██████████@assen.nl, ██████████@assen.nl

Subject : Re: dossier gaswinning

Hallo ██████,

Verbaasd door deze uitkomst. Allereerst omdat er geen sprake kan zijn van het willen van een contra expertise door geen van de aanwezigen. Hoewel jouw naam niet bij de aanwezigen staat, ga ik er vanuit dat "we" aanwezig waren. Dat betekent dat in ieder geval 1 van de aanwezigen voorstander van contra expertise zou moeten zijn.

Vervolgens lijkt het een spel met woorden. Eerder ontving ik dit bericht:

Zoals eerder afgesproken willen we het winningsplan inhoudelijk laten toetsen door een onafhankelijk adviseur. Deze heeft aangegeven binnen deze termijn het plan te kunnen toetsen mits er voldoende informatie beschikbaar wordt gesteld.

Ik ben er vanuit gegaan dat met contra expertise dus het inhoudelijk toetsen wordt bedoeld. En dat gaat nu ook gebeuren, alleen door medewerkers van de provincies.

Graag jouw uitleg hoe eea zich verhoudt.

Daarnaast meen ik te hebben begrepen dat het laatste winningsplan in Groningen veel kritiek heeft geoogst.

Mijn vraag is dan ook: gaat het nu voorgestelde proces dezelfde kwalitatieve beoordeling opleveren als tegenwicht op het winningsplan als dat dat in Groningen is gebeurd.

Hoor graag,
Groet, Marco

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 12 jul. 2016 om 13:55 heeft ██████████@assen.nl> het volgende geschreven:

Dag Marco,

Afgelopen vrijdag zijn we met een aantal lokale overheden bijeengekomen om te bespreken hoe we gezamenlijk kunnen optrekken bij de gevraagde adviesrol van het winningsplan Westerveld.
Bijgaand het verslag.

Belangrijkste conclusies:

- Allen zien de meerwaarde van het samen optrekken in het advies;
- Géén van de aanwezige lokale overheden willen een contra-expertise om uiteenlopende redenen. (Tynaarlo deed mee omdat Assen het graag wilde);
- De provincies Drenthe en Groningen zeggen voldoende inhoudelijke kennis te hebben om het winningsplan te beoordelen;
- De gemeenten gaan het winningsplan met name beoordelen op lokale maatschappelijke gevolgen.
- Per gemeente is ruimte "voor couleur locale".

Kun je je vinden om het gezamenlijk optrekken te laten prevaleren boven het uitvoeren van een contra-expertise?

Inmiddels is de planning van EZ globaal bekend. Uiterlijk week 50 moet het advies van de lokale overheden worden uitgebracht.

We willen aan de hand van een stappenplan met onze collega-overheden tot een advies komen met als basis het voorbeeld van het advies op het winningsplan van Groningen dat onlangs in procedure is geweest. We zullen hiervoor de kopgroep in Groningen benaderen.

Mijn voorstel is om deze lijn in het college te brengen en de raad hierover middels een brief te informeren.

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist

.....
[Gemeente Assen](#)

Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
██████████
██████████

██████████@assen.nl

website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<Bijeenkomst lokale overheden winningsplan Westerveld 8 juli 2016.docx>

Date : 26-7-2018 14:29:30

From : [REDACTED]

Subject : RE: dossier gaswinning voor de raad stukken breif bij advies

Attachment : aanbiedingsbrief 17 1 2017.pdf;

Deze was ik nog vergeten bij de stukken van het advies, nl de begeleidende brief bij het advies.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 26 juli 2018 14:26

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: dossier gaswinning voor de raad stukken Tccb rapport en reactie gemeenten

Tccb rapport en reactie college

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

AANTEKENEN

Ministerie van Economische Zaken

De heer H. Kamp

Postbus 20401

2500 EK DEN HAAG

Contactpersoon [REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2016-04865
Bijlagen 1
Datum 17 januari 2017
Verzenddatum 17/1

Onderwerp Advies Winningsplan Westerveld

Excellentie,

U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over het door de NAM ingediende Winningsplan Westerveld. Aangezien dit plan betrekking heeft op de winning uit meerdere aardgasvelden binnen onze gemeente maken wij graag gebruik van deze mogelijkheid. Wij waarderen de geboden mogelijkheid om andere overheden en de inwoners die door hun vertegenwoordigd worden, meer positie te geven. Bij het invullen van de adviesrol is samengewerkt met de buurgemeenten, waterschappen en provincies.

Zorgen en onrust

Het winningsplan geeft ons zorg. In het plan en de bijbehorende adviezen van Sodm en Tcbb lezen wij dat er, als gevolg van de voorgenomen winningen, kans is op bevingen die kunnen leiden tot schade. In het Tcbb advies valt zelfs te lezen dat mogelijk voor sommige kleinere velden de grens van magnitude 3,9 op de schaal van Richter wordt overschreden.

Deze zorg horen wij ook bij onze inwoners en bij de gemeenteraad. Met name in de wijk Marsdijk en het dorp Loon zijn er zorgen en is er deels sprake van serieuze onrust. Groningen ligt dichtbij en vrijwel iedereen heeft vrienden of familie in het gebied waar aardbevingen aan de orde zijn. De vertaalslag van de situatie naar die in Assen is snel gemaakt. De gebrekkige communicatie door de NAM en de beperkte communicatie door uw ministerie naar de inwoners helpen niet bij het wegnemen van zorgen en onrust.

Proces

Hoewel wij als college bevoegd zijn om een advies uit te brengen, hebben wij vanwege de maatschappelijke impact en op uitdrukkelijk verzoek de gemeenteraad betrokken bij het advies. Met de gemeenteraad is besproken op welke wijze invulling wordt gegeven aan de adviesrol. De gemeenteraad heeft zelf besloten dat ze ook nog wilde spreken over het definitieve advies.

Parallel aan de gesprekken met de gemeenteraad hebben wij ook gesproken met Wijkvereniging Marsdijk en Dorpsbelangen Loon om goed zicht te krijgen wat de behoeften zijn van de inwoners. Daarnaast spreken onze ambtenaren op allerlei manieren met de bewoners van de gebieden die het betreft.

Bij het maken van het advies hebben wij intensief samengewerkt met de andere overheden die een adviesrecht hebben op het Winningsplan Westerveld.

Nut en noodzaak

Als gemeente Assen zetten wij in op het verduurzamen van onze gemeente. Het versneld terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen is een belangrijke opgave voor onze samenleving. Wij begrijpen dat er in de overgangsfase voorlopig nog aardgas nodig blijft. Wij begrijpen ook de economische belangen en het belang van de inkomsten voor de staat. Wij kijken echter naar de belangen van onze inwoners. In dit verband zouden wij in een afweging van belangen niet kiezen voor een winning onder stedelijk gebied met een risico op bevingen.

Mocht u desondanks het winningsplan accorderen, dan moet er gezorgd worden voor een goede, vlotte en soepele schaderegeling. Onderdeel hiervan is dat de omgekeerde bewijslast zoals die van toepassing is voor het Groninger Veld (Wet bewijsvermoeden gaswinning Groningen) ook voor het gebied Westerveld moet gelden. Het valt aan inwoners immers niet uit te leggen waarom gedupeerden in de provincie Groningen van een speciale wettelijke uitzondering ter verlichting van de op hen rustende bewijslast zouden kunnen profiteren, terwijl dit aan inwoners elders in Nederland onthouden wordt. Wij stellen hierbij de vraag of er geen sprake is van strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel.

Kijken wij naar de situatie zoals die bestond in Groningen waarbij inwoners hun gelijk soms via de rechter moesten halen, dan hebben wij vooralsnog weinig vertrouwen in de door de NAM geschetste afhandeling van schade gevallen via het burgerlijk recht.

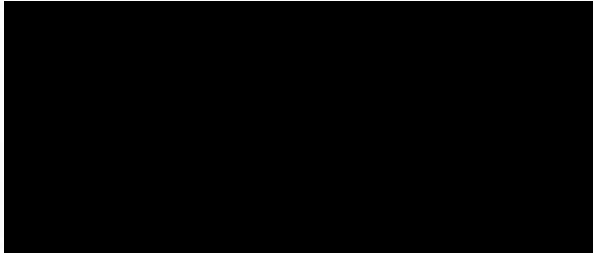
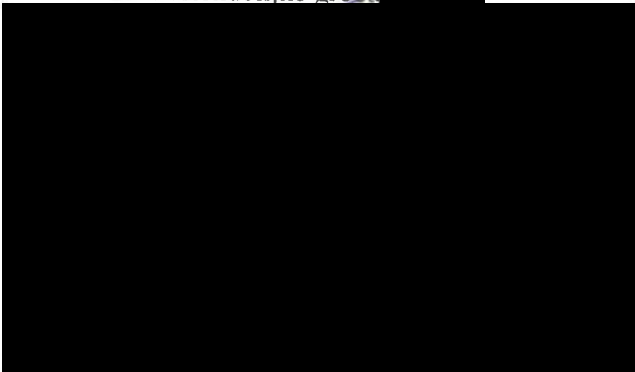
Hoewel het formeel geen onderdeel is van ons adviesrecht, maken wij u ook graag attent op onze brief met zienswijzen op de Ontwerp Structuurvisie Ondergrond (STRONG) aan de minister van I&M. Hierin spreken wij ons uit tegen de opslag van CO2 of aardgas in lege gasvelden in Assen.

Advies

Gelet op bovenstaande en de onzekerheden en risico's adviseren wij u dan ook om 'nee' te zeggen tegen het Winningsplan Westerveld.

Mocht u toch besluiten om de winning toe te staan, dan vindt u bijgevoegd ons advies met het zeer uitdrukkelijke verzoek om dit over te nemen.

Met vriendelijke groet,

gemeentesecretaris

T. Dijkstra

Date : 26-7-2018 14:18:18

16.815

From : [REDACTED]

Subject : RE: dossier gaswinning voor de raad stukken fase zienswijze

Attachment : DOMUS_17049933-v3-Instemmingsbesluit_met_winningsplan_Westerveld.pdf;brief minister EZ 23-5-17.pdf;zienswijze 23-5-17.pdf;

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 26 juli 2018 14:16

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: dossier gaswinning voor de raad stukken adviesfase

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

www.rijksoverheid.nl/ez

Datum

Betreft: Ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Westerveld

Ons kenmerk
DGETM-EO / 17049933

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Ontwerp-instemmingsbesluit

1. Aanvraag

Op 11 september 2016 is een aanvraag ontvangen, gedateerd 9 september 2016, van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) tot instemming met het gewijzigde winningsplan Westerveld (hierna: winningsplan Westerveld).

Het winningsplan Westerveld omvat 11 aardgasvoorkomens, te weten: Assen, Assen-Zuid, Een, Eleveld, Vries-Noord, Vries-Centraal, Vries-Zuid, Witten, Witterdiep, Zevenhuizen en Zevenhuizen-West. Deze aardgasvoorkomens liggen binnen de gebieden van de winningsvergunningen Drenthe II en Groningen zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw). Geografisch gezien liggen de aardgasvoorkomens van het winningsplan Westerveld deels in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, in de gemeenten Leek, Ooststellingwerf, Aa en Hunze, Noordenveld, Assen, Tynaarlo en Midden-Drenthe, en in de waterschappen Noorderzijlvest, Fryslân, Hunze en Aa's, en Drents Overijsselse Delta.

Het winningsplan Westerveld beschrijft op welke wijze NAM verwacht het resterende gas te winnen uit de betreffende aardgasvoorkomens en hoe de eventuele risico's daarvan zoveel mogelijk worden beperkt. Daarnaast bevat het winningsplan informatie over de verwachte gasproductie van de betreffende aardgasvoorkomens, een overzicht van het productiesysteem, de verwachte bodemdaling en de kans op aardbevingen, en de maatregelen die volgens NAM daaruit voortvloeien voor de boven- en ondergrond.

Het winningsplan Westerveld betreft een actualisering van het vigerende winningsplan voor de bestaande gaswinning. De redenen voor de actualisatie zijn: een (vernieuwde) seismische risicoanalyse, de stopzetting van de gasproductie uit de gasvelden Appelscha, Roden en Norg-Zuid, een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen, en voorziene activiteiten om de productie in stand te houden.

NAM verwacht dat de gaswinning op basis van het winningsplan Westerveld in 2023 beëindigd zal worden, met een uitloop tot 2028 in geval van het hoge productiescenario. Gaswinning uit het Westerveld systeem vindt al ruim dertig jaar plaats en bevindt zich thans in de eindfase.

De Minister van Economische Zaken (hierna: de minister) is op grond van artikel 34, derde lid, Mbw bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

2. Beleid gaswinning in Nederland

In het Energierapport 2015 en de Energieagenda van december 2016 is de 'lange termijn'-visie ten aanzien van de Nederlandse brandstofmix, inclusief de transitie naar een duurzame energievoorziening, uiteengezet. Het in productie brengen van hernieuwbare energiebronnen maakt daar nadrukkelijk onderdeel van uit. Hoewel in de gebouwde omgeving stevig ingezet wordt op het geleidelijk uitfaseren van het gebruik van aardgas, speelt aardgas (als efficiënte energiedrager) komende decennia nog een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening.

Op dit moment is de Nederlandse energievoorziening nog voor meer dan 90% afhankelijk van fossiele brandstoffen (olie, gas, steenkool), waarbij aardgas voorziet in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte. Van de fossiele brandstoffen is aardgas de schoonste brandstof, met de minste CO₂-uitstoot en dus het minst belastend voor het klimaat. In de transitie naar duurzaam is aardgas – voor het verwarmen van een groot deel van de huizen en het realiseren van een betrouwbare elektriciteitsvoorziening - de komende decennia nog steeds nodig.

Wanneer aardgas veilig kan worden gewonnen is het wenselijk dit uit de Nederlandse bodem te winnen. Nederland is dan minder afhankelijk van gasimport en de schonere winning in Nederland beperkt ook de met de winning samenhangende mondiale uitstoot van CO₂.

3. Voorgeschiedenis

3.1 Wijziging Mijnbouwwet

Met het per 1 januari 2017 in werking treden van de gewijzigde Mbw is onder meer het toetsingskader van en de procedure om te komen tot een winningsplan gewijzigd.

3.1.1 Wijziging toetsingskader

Implementatie aanbevelingen OVV-rapport in de Mbw

De wijziging van de Mbw is allereerst het resultaat van de implementatie van de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (hierna: OVV) in zijn rapport over de aardbevingsrisico's in Groningen (Kamerstukken II 2014/15, 33 529, nr. 123) van 18 februari 2015. In de kabinetsreactie van 2 april 2015 (Kamerstukken II 2014/2015, 33 529, nr. 143) is aangegeven dat het kabinet alle aanbevelingen uit dit OVV-rapport zal overnemen.

Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het OVV-rapport richt zich op de veiligheid van burgers en infrastructurele werken. Een ander belangrijk punt betreft het betrekken van de andere overheden bij de besluitvorming over mijnbouwactiviteiten en het hebben van meer aandacht voor het burgerperspectief. Deze en andere aanbevelingen hebben op verschillende onderdelen geleid tot wijziging van de Mbw; deze wijziging is per 1 januari 2017 in werking getreden. Voorafgaand aan deze wetwijziging heeft de minister bij brief van 21 april 2015 (Kamerstukken II 2014/2015, 33 529, nr. 146) aangegeven om de toentertijd ingediende (wijzigingen van) winnings- en opslagplannen op land, niet in behandeling te nemen.

Met het per 1 januari 2017 in werking treden van de gewijzigde Mbw is er nu ook een wettelijke grondslag voor het in de procedure in acht nemen van de aanbevelingen uit het OVV-rapport.

In het winningsplan is met het oog hierop dan ook expliciet aandacht besteed aan het belang van veiligheid en risico's voor omwonenden, gebouwen en infrastructuur. Dit gebeurt volgens een samen met SodM opgestelde methodiek¹: de seismische risicoanalyse (SRA). Dit betekent dat de beoordeling van de gevolgen van aardbevingen niet langer wordt beperkt tot de "seismische hazard" (seismische dreiging), maar wordt uitgebreid naar het daadwerkelijke seismische risico (effecten voor omwonenden).

Natuur en milieu

Tijdens de parlementaire behandeling van de implementatie van het OVV-rapport in de Mbw zijn naast het belang van veiligheid en risico's voor omwonenden en het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken, ook de gevolgen voor milieu en natuur door de wijziging van de Mbw toegevoegd aan het toetsingskader voor winningsplannen.

3.1.2 Wijziging procedure

Op basis van de aanbevelingen van het OVV-rapport, zoals overgenomen door het kabinet (Kamerstukken II 2014/2015, 33 529, nr. 143), dienen de andere overheden betrokken te worden en dient er meer aandacht voor het burgerperspectief te zijn in de besluitvorming. In dit verband is een samenhangend pakket aan wijzigingen in de Mbw doorgevoerd dat recht doet aan de maatschappelijke vraagstukken rond mijnbouwactiviteiten. Zo is nu ook bij een wijziging van het winningsplan in principe afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing verklaard, waardoor de mogelijkheid van het indienen van zienswijzen is ontstaan. Daarnaast gaat het voor de instemmingsprocedure met het winningsplan onder andere om het adviesrecht voor decentrale overheden. Alvorens te besluiten over een winningsplan wordt door de minister advies gevraagd aan: Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM), de Technische commissie bodembeweging (hierna: Tcbb), de Mijnraad, alsook de provincie(s), gemeente(n) en waterschap(pen).

Ten behoeve van de advisering door de decentrale overheden is op 8 november 2016 door de minister een informatiebijeenkomst georganiseerd over het winningsplan ten behoeve van de betrokken decentrale overheden. Daarnaast bestaat voor een ieder de, reguliere wettelijk geregelde, mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen op het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan conform afdeling 3.4 van de Awb. In de periode waarin het ontwerp-instemmingsbesluit ter inzage ligt, worden door de minister ook een aantal informatiebijeenkomsten in de regio georganiseerd. Tijdens deze informatiebijeenkomsten zal het ook mogelijk zijn om mondeling zienswijzen in te dienen. Deze werkwijze is erop gericht de andere overheden en het burgerperspectief nadrukkelijker mee te nemen in het door de minister te nemen besluit op een verzoek om in te stemmen met een winningsplan.

¹ 'Methodiek voor risicoanalyse om trent geïnduceerde bevingen door gaswinning', SodM, 1 februari 2016. Te vinden op www.rijksoverheid.nl.

3.2 Procedure winningsplan Westerveld

NAM heeft op 20 december 2013 een wijziging van het winningsplan Westerveld ingediend. Dit winningsplan heeft NAM aangevuld op 27 mei 2014, waarna SodM en TNO op 15 september 2014 advies hebben uitgebracht aan de minister. Gelet op de toenemende vragen vanuit de samenleving en de indertijd voorziene wijziging van de Mbw is er geen besluit omtrent instemming over het winningsplan Westerveld genomen. In navolging van de kabinetsreactie op het OVV-rapport is, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de betreffende wijziging van de Mbw, vanaf april 2015 de beleidslijn gevolgd om winningsplannen uit te breiden met een SRA waardoor er expliciet aandacht uitgaat in het winningsplan naar de risico's voor omwonenden, gebouwen en infrastructuur.

NAM heeft op 23 februari 2016 een bijgewerkt winningsplan Westerveld ingediend. Op 30 mei 2016 heeft de minister aan SodM gevraagd om deze nieuwe beoordeling van het seismische risico te toetsen en om na te gaan of de geactualiseerde tekst invloed heeft op het eerdere advies van 15 september 2014. Het resultaat van deze beoordeling heeft SodM per brief van 12 juli 2016 kenbaar gemaakt aan de minister. In deze brief is geadviseerd om aanvullende gegevens op te vragen bij NAM zodat een aantal stellingen in het winningsplan onderbouwd konden worden. Naar aanleiding van de brief van SodM en verder overleg met het ministerie, heeft NAM op 11 september 2016 het definitieve winningsplan Westerveld ingediend.

De in hoofdstuk 5 genoemde adviezen zien op dit definitieve winningsplan.

4. Juridisch kader

4.1 Mijnbouwregelgeving

Het winningsplan dient te worden getoetst aan de Mbw en de daarop gebaseerde regelgeving. De artikelen 34, 35 en 36 van de Mbw en de artikelen 24, 30 en 31 van het Mijnbouwbesluit (hierna: Mbb) vormen het juridisch kader waaraan het winningsplan wordt getoetst.

Alvorens op basis van de Mbw over te mogen gaan tot winning is, op grond van artikel 34, derde lid, van de Mbw, de instemming vereist van de minister met een winningsplan. Het winningsplan geeft concreet inzicht in de wijze waarop de winning wordt uitgevoerd en de effecten daarvan en dient te voldoen aan de eisen genoemd in artikel 35 van de Mbw. Artikel 24 Mbb bevat een aantal nadere eisen die aan een winningsplan worden gesteld.

Ter beoordeling of met een winningsplan kan worden ingestemd, wordt het winningsplan getoetst aan artikel 36, eerste lid, van de Mbw. De minister kan slechts geheel of gedeeltelijk instemming weigeren of daaraan voorschriften of beperkingen verbinden:

- a. indien het in het winningsplan aangeduide gebied door de minister niet geschikt wordt geacht voor de in het winningsplan vermelde activiteit om reden van het belang van de veiligheid voor omwonende of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,
- b. in het belang van het planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen,
- c. indien nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan, of
- d. indien nadelige gevolgen voor de natuur worden veroorzaakt.

Artikel 36, tweede lid, van de Mbw bepaalt voorts dat de minister de instemming kan verlenen onder beperkingen of daaraan voorschriften kan verbinden, indien deze gerechtvaardigd worden door een grond als genoemd in artikel 36, eerste lid of, voor zover het belang van de veiligheid voor omwonende of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan daardoor niet op onaanvaardbare wijze wordt aangetast, door het belang van leveringszekerheid.

4.2 Voorbereidingsprocedure

Gelet op artikel 34, vierde lid, van de Mbw is dit besluit tot instemming met het winningsplan voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb. Tevens is naast SodM en Tcbb op grond van artikel 34, vijfde lid, van de Mbw ook advies gevraagd aan alle betrokken decentrale overheden. en op grond van artikel 105, derde lid, van de Mbw aan de Mijnraad.

Onderhavig besluit is als volgt voorbereid:

- op [datum] is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen, regionale dagbladen en langs elektronische weg;
- op [datum] is door de minister een ontwerp van het besluit aan NAM gezonden;
- het ontwerp van het besluit heeft van [datum] tot en met [datum] ter inzage gelegen bij [locatie];
- er zijn [aantal] informatieavonden georganiseerd, op [data], waarbij de mogelijkheid werd geboden mondeling zienswijze naar voren te brengen.

Zienswijzen op dit ontwerpbesluit kunnen, gedurende een periode van zes weken vanaf het moment dat dit ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd, worden ingediend bij:

Ministerie van Economische Zaken
Directie Energie en Omgeving
Cluster vergunningen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

5. Adviezen naar aanleiding van de aanvraag

Over het winningsplan Westerveld hebben de volgende adviseurs, op verzoek van de minister, advies uitgebracht:

- SodM heeft bij brief van 13 oktober 2016 advies uitgebracht (kenmerk: 16152380). Voor de beoordeling van het winningsplan Westerveld heeft SodM advies gevraagd aan TNO-AGE voor de verificatie van de berekeningen op de onderdelen doelmatige winning, bodemdaling en de SRA;
- de Tcbb heeft bij brief van 6 december 2016 advies uitgebracht (kenmerk: TCBB/16189114);
- Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen (hierna: de provincie Groningen) heeft bij brief van 10 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 2016-76.098/2/A.10, OM);
- Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân (hierna: de provincie Fryslân) heeft bij brief van 11 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 01378391);

- Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe (hierna: de provincie Drenthe) heeft bij brief van 17 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 3/3.3/2017000089);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leek (hierna: de gemeente Leek) heeft bij brief van 19 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 2017000013);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Aa en Hunze (hierna: de gemeente Aa en Hunze) heeft bij brief van 17 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 163447);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordenveld (hierna: de gemeente Noordenveld) heeft bij brief van 18 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: Z16/03588);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Assen (hierna: de gemeente Assen) heeft bij brief van 17 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 2016-04865);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Tynaarlo (hierna: de gemeente Tynaarlo) heeft bij brief van 10 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 2016/35584, 2017/223);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Midden-Drenthe (hierna: de gemeente Midden-Drenthe) heeft bij brief van 19 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: 777689);
- het bestuur van het waterschap Noorderzijlvest (hierna: het waterschap Noorderzijlvest) heeft bij brief van 13 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: Z/17/003896);
- het bestuur van Wetterskip Fryslân (hierna: Wetterskip Fryslân) heeft bij brief van 18 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: WFN1616221);
- het bestuur van het waterschap Hunze en Aa's (hierna: het waterschap Hunze en Aa's) heeft bij brief van 17 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: IN16-2078/17-0083);
- het bestuur van het waterschap Drents Overijsselse Delta (hierna: het waterschap Drents Overijsselse Delta) heeft bij brief van 16 januari 2017 advies uitgebracht (kenmerk: Z/16/007757-12169);
- de Mijnraad heeft bij brief van 3 maart 2017 advies uitgebracht (kenmerk: MIJR/17035516).

In aanvulling op het winningsplan hebben de adviseurs, indien adviezen van anderen reeds waren uitgebracht of ten tijde van de adviesperiode werden uitgebracht, deze adviezen ook ontvangen.

6. Winningsplan en uitgebrachte adviezen

Hieronder wordt per inhoudelijk thema op hoofdlijnen beschreven wat NAM hierover in het winningsplan heeft opgenomen, evenals wat de adviseurs (indien van toepassing) hierover hebben geadviseerd.

De inhoudelijke thema's zijn:

1. algemene adviezen;
2. specifieke adviezen ten aanzien van planmatig beheer;
3. specifieke adviezen ten aanzien van de veiligheid voor omwonenden, het voorkómen van schade of negatieve gevolgen voor milieu of natuur. De

adviezen ten aanzien van deze aspecten kunnen worden onverdeeld in adviezen die betrekking hebben op zuur- en hydraulische stimulatie, bodemdaling, bodemtrilling en schade door bodembeweging.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 7 een reactie op de adviezen gegeven en wordt aangegeven of het advies wordt overgenomen.

6.1 Algemene adviezen

De decentrale overheden constateren dat het maatschappelijk draagvlak voor (nieuwe) gaswinnings in Nederland afneemt. Dit als gevolg van de aardbevingen in Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van de gaswinning. Het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen is een belangrijke opgave voor onze samenleving en de decentrale overheden adviseren om met spoed het kabinetsbeleid te richten op duurzame energie.

De decentrale overheden vinden dat het winningsplan Westerveld grote onzekerheden en ontbrekende onderdelen bevat en adviseren om die reden om niet hiermee in te stemmen. De decentrale overheden geven aan dat als de minister toch zou willen instemmen met het winningsplan, hij dan het voorzorgsbeginsel dient te hanteren en het (hieronder in onderdelen genoemde) gezamenlijke advies van de decentrale overheden dient mee te nemen.

De decentrale overheden geven aan dat bij de beoordeling en toetsing van de verschillende aspecten in het instemmingsbesluit moet worden uitgegaan van een integrale belangenafweging waarbij nut en noodzaak in de volle breedte met de maatschappelijke impact aan de orde komt. Zij geven aan dat het hierbij niet past om deze afweging te beperken tot een exacte en enge uitleg van voorgenomen wetgeving.

De decentrale overheden wijzen erop dat de communicatie van zowel NAM als het ministerie van EZ, naar burgers zorgvuldiger en publieksvriendelijker moet dan tot nu toe is gebeurd. Burgers moeten gedegen, consistent en transparant worden geïnformeerd over de (gevolgen van) gaswinning; hen moet ook duidelijk zijn dat gaswinning alleen plaatsvindt onder voorwaarden waarbij nadelige gevolgen worden bewaakt en zoveel mogelijk worden voorkomen. Advies is om dit te borgen in het instemmingsbesluit.

De decentrale overheden geven aan dat het winningsplan lastig leesbaar is voor inwoners. Het indienen van een zienswijze hierop is pas zinvol als inwoners de inhoud ervan kunnen doorgronden. Daarom wordt geadviseerd om voorafgaand aan het maken van het ontwerpbesluit een publieksvriendelijke oplegger van het winningsplan op te stellen. Daarbij kan tevens worden aangegeven op basis van welke kenmerken (zoals inrichting gebied of bodemopbouw) de gasvelden Vries-Zuid en Eleveld bijna in risicoklasse 2 vallen.

De decentrale overheden geven vanwege de transparantie de voorkeur aan één gasveld per winningsplan. Zij vragen zich af waarom het winningsplan Westerveld zoveel kleine gasvelden bevat.

De decentrale overheden adviseren om de toezegging van de minister jegens NAM om binnen de bestaande vergunning te mogen winnen uit de nieuw geboorde put

Vries-10 in te trekken en NAM op te dragen hiervoor de uitkomst van de procedure voor onderhavig winningsplan af te wachten. Het vigerende winningsplan is namelijk niet getoetst op de veiligheid van burgers (SRA), waardoor er niet op kan worden teruggevallen.

De decentrale overheden geven aan dat gaswinning gepaard kan gaan met nadelige gevolgen voor inwoners door hinder, overlast en schade aan eigendommen. Het verzoek is om zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten (het laten terugvloeien van baten naar het gebied), waarbij tevens wordt aangegeven *hoe* de baten terugvloeien naar het gebied.

De provincie Groningen en gemeente Leek adviseren ten aanzien van het gasveld Zevenhuizen-West om in het instemmingsbesluit aan te geven dat dit gasveld niet ontwikkeld mag worden. Dit vanwege de provinciale stellingname tegen de ontwikkeling van nieuwe kleine gasvelden in de provincie Groningen vanwege de maatschappelijke onrust die er op dit moment is in Groningen.

De Mijnraad wijst erop dat NAM in het winningsplan verwijst naar rapporten van TNO, waarbij het kan gaan om verschillende onderdelen van TNO, die overigens volledig onafhankelijk van elkaar opereren. Waar het gaat om rapporten die betrekking hebben op de relatie gaswinning-aardbevingsschade, betreft dit TNO-NITG. Waar het gaat om advisering door TNO ten behoeve van SodM of EZ, betreft dit TNO-AGE (Advies Groep EZ), een apart TNO-organisatieonderdeel dat zich uitsluitend richt op advisering aan de Rijksoverheid en onafhankelijk opereert van de rest van de TNO-organisatie. Geadviseerd wordt om telkens te expliciteren welk TNO-onderdeel het betreft.

6.2 Planmatig beheer

Winningsplan NAM

De in het winningsplan Westerveld opgenomen gasvelden (ook wel aangeduid als het Westerveld systeem) hebben uiteenlopende reservoirkarakteristieken. Op basis hiervan onderkent NAM verschillende productieprofielen, waaronder een Mid Case en een High Case. NAM verwacht dat de productie van de velden in het Westerveld systeem tot het jaar 2023 zal voortduren in het meest waarschijnlijke productiescenario (Mid Case) en tot het jaar 2028 in het hoge, optimistische productiescenario (High Case).

NAM schat het resterende nog te winnen gasvolume in het Westerveld systeem op ca. 1,3 miljard Nm³ (Mid Case) tot ca. 3,5 miljard Nm³ (High Case).

Advies SodM

TNO-AGE (hierna: TNO) constateert dat de variërende reservoirkwaliteit en de waterproductie in de diverse velden een grote invloed hebben op de winningspercentages. De nog te winnen gasvolumes komen voornamelijk uit de velden Eleveld (nog ca. 700 miljoen Nm³) en Vries-Zuid (nog ca. 400 miljoen Nm³). NAM bestudeert de mogelijkheden om de productie van een aantal velden te verhogen. Hieronder vallen de drie velden Zevenhuizen-West, Assen-Zuid en Witten. TNO is van mening dat de winning doelmatig is, gezien de reservoirkwaliteit en het productiegedrag van de betrokken velden. Verder vindt TNO dat NAM voldoende initiatieven onderneemt om de productie te optimaliseren. SodM onderschrijft de conclusie van TNO en vindt de winning van de diverse velden in overeenstemming met de principes van planmatig beheer.

Gezamenlijk advies decentrale overheden

De decentrale overheden verzoeken de minister om inzicht te geven in de kaders waaraan het winningsplan is getoetst op het aspect doelmatigheid.

6.3 Veiligheid voor omwonenden, voorkómen van schade en negatieve gevolgen voor milieu of natuur

6.3.1 Zuur- en hydraulische stimulatie

Winningsplan NAM

NAM vermeldt dat zij kortdurende zuur- en hydraulische stimulatie kan gaan toepassen om de productiviteit van een slecht producerende put te verbeteren. De kans op bodembeweging als gevolg van deze stimulatie behandelingen wordt als verwaarloosbaar ingeschat. Indien NAM in de toekomst concrete plannen heeft om een put te gaan stimuleren zal zij een locatiespecifieke risicoanalyse uitvoeren en deze opnemen in het werkveiligheidsplan voor putwerkzaamheden.

Advies SodM

SodM kan de uitspraak van NAM ten aanzien van het veiligheidsrisico en het risico op schade niet verifiëren omdat het winningsplan onvoldoende onderbouwing bevat. NAM vermeldt dat zij de specifieke risicoanalyse zal uitvoeren en deze zal opnemen in het werkveiligheidsplan voor putwerkzaamheden. In de nieuwe Mbw wordt een gedetailleerde risicoanalyse gevraagd voor reservoirstimulatie als onderdeel van het werkprogramma voor stimulering van putten. De minimale eisen van het werkprogramma worden beschreven in de bijbehorende nieuwe Mijnbouwregeling (Mbr). SodM adviseert om, vooruitlopend op de wijziging van de Mbw en Mbr, een voorwaarde op te nemen in het instemmingsbesluit met het winningsplan waarin wordt voorgeschreven dat NAM uiterlijk vier weken vóór aanvang van de zuur- en/of hydraulische stimulatie, ten genoegen van de Inspecteur-generaal der Mijnen, een locatiespecifieke risicoanalyse indient. Deze dient in te gaan op: status en integriteit van de te behandelen put, integriteit van de afdekkende lagen, hydraulische- of zuurvolumes en vloeistofsamenstelling van de te gebruiken chemicaliën, injectiedrukken en gevolgen voor spanningscondities in het reservoir, afstanden tot gekarteerde breuken en het seismisch risico van de operatie, locatie van de put ten opzichte van drink- en grondwatergebieden, geochemische interacties tussen de gebruikte vloeistoffen en gesteente/afsluitende lagen (incl. oplossingsverschijnselen) en het afvoerplan van de uitgewerkte chemicaliën (uitgewerkt zuur en/of stimulatievloeistoffen).

Advies Tcbb

Ook de Tcbb onderschrijft het advies van SodM om voorafgaand aan de eventuele toepassing van zuur- en hydraulische reservoirstimulatie een risicoanalyse uit te voeren, alsmede de eis op te nemen om alvorens reservoirstimulatie toe te passen seismisch meetinstrumentarium boven of nabij het te stimuleren voorkomen te plaatsen en in werking te hebben.

Gezamenlijk advies decentrale overheden

De decentrale overheden adviseren om, vanwege de mogelijke gevolgen, geen technieken zoals zuurstimulatie en fracken, die door hen worden aangemerkt als omstreden, toe te staan. De kans op deze mogelijke gevolgen willen zij geheel uitsluiten. De decentrale overheden adviseren om te zijner tijd bij een dergelijke beslissing ook lokale overheden, inwoners en de Waterleiding Maatschappij

Drenthe een stem in deze afweging te geven met bijbehorende beroepsmogelijkheid.

6.3.2 Bodemdaling

Winningsplan NAM

In onderdeel C2, pagina 22 van het winningsplan, geeft NAM de verwachte bodemdaling, veroorzaakt door de gaswinning (tussen 2016 en 2023) uit het Westerveld systeem. De verwachte bodemdaling voor ieder individueel voorkomen wordt geschat op minder dan 2 cm.

Ook geeft NAM in het winningsplan een prognose van de totale bodemdaling als gevolg van de gaswinning uit het Westerveld systeem en de omliggende voorkomens (waaronder het Groningenveld in het noordoosten) voor 2025. De verwachte totale bodemdaling in 2025 ligt tussen 2 cm (Een) en 10 cm (Vries-Noord).

Daarnaast heeft NAM in het winningsplan weergegeven de verwachte eindsituatie in 2080 van de totale bodemdaling als gevolg van de gaswinning uit het Westerveld systeem en de omliggende voorkomens. De totale bodemdaling in 2080 ligt tussen 2 cm (Een) en 12 cm (Vries-Noord).

Advies SodM

NAM heeft in 2013 een bodemdalingsmeting uitgevoerd in het winningsgebied van het Westerveld systeem. Het resultaat van deze meting heeft NAM weergegeven in figuur C1 van het winningsplan. Het bodemdalingsmodel heeft NAM geactualiseerd met de meeste recente reservoirparameters, productieprofielen en geijkt aan de bodemdalingsmetingen tussen 1975 en 2013. Met dit geactualiseerde en geverifieerde model heeft NAM een prognose van de te verwachten bodemdaling tot het jaar 2025 (Figuur C4, einde van de winning) en het jaar 2080 (Figuur C5, verwachte eindsituatie) gemaakt. De nog te verwachten bodemdaling in de periode 2016 tot 2023, veroorzaakt door de resterende productie uit het Westerveld systeem, wordt door NAM geschat op minder dan 2 cm. Hiervoor heeft NAM de onzekerheden in het gedrag van de aquifers (waterdragende lagen) in haar analyse meegenomen.

TNO kan zich voor het Mid Case scenario vinden in de resultaten en onderschrijft deze waarden als de onzekerheid in de compactiecoëfficiënt niet wordt meegenomen. TNO heeft voor de bepaling van haar 'worst case' scenario de onzekerheid in de compactiecoëfficiënt gecombineerd met het High Case scenario. In dit geval bedraagt de maximale nog te verwachten bodemdaling tot het einde van de winningsperiode voor het veld Zevenhuizen minder dan 3 cm en voor alle overige velden uit het winningsplan minder dan 2 cm.

Op basis van de verificatie door TNO onderschrijft SodM de bodemdalingsanalyses in het winningsplan. SodM is het eens met NAM dat het effect van de resterende bodemdaling gering zal zijn en dat in principe geen extra maatregelen noodzakelijk zijn. In het winningsplan wordt echter niet inzichtelijk gemaakt welke maatregelen zijn getroffen voor de gevolgen van de reeds opgetreden bodemdaling voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen. SodM adviseert om NAM inzichtelijk te laten maken welke afspraken hiertoe met het waterschap zijn gemaakt.

Verder adviseert SodM om NAM aan te laten geven bij welke bodemdaling er additionele maatregelen noodzakelijk zijn om de nadelige gevolgen van de bodemdaling te voorkomen of beperken en welke maatregelen dan zullen worden genomen.

Advies Tcbb

De Tcbb concludeert dat het aannemelijk is dat de bodemdaling in het diepste punt van de bodemdalingskom van de voorkomens Assen, Assen- Zuid, Een, Eleveld, Vries-Noord, Vries-Centraal, Vries-Zuid, Witten, Witterdiep, Zevenhuizen en Zevenhuizen-West in de periode tussen 2016 en 2023 niet meer dan 2-3 cm bedraagt.

Omdat de te verwachten bodemdaling geleidelijk en gelijkmatig optreedt, wordt er door de Tcbb geen directe schade aan infrastructuur, bebouwing of natuur en milieu verwacht. De Tcbb sluit echter niet uit dat de bodemdaling gevolgen kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen. De Tcbb onderschrijft dan ook bovengenoemd advies van SodM hierover.

Gezamenlijk advies decentrale overheden

Ook de decentrale overheden constateren dat de uiteindelijke totale bodemdaling die voortkomt uit de gaswinning uit de velden van het winningsplan Westerveld, gevolgen kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen. De decentrale overheden adviseren om NAM deze gevolgen in samenspraak met de betrokken decentrale overheden te laten inventariseren, waarbij tevens inzichtelijk gemaakt dient te worden welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen dienen te worden. Het instemmingsbesluit dient NAM te verplichten om de kosten van deze te nemen maatregelen en van eventuele overige uit deze bodemdaling voortvloeiende schade te vergoeden.

Daarnaast wordt gesteld dat NAM de bodemdalingscomponent die het gevolg is van het leegproduceren van het gasveld Norg (na beëindiging van de gasopslag Norg) weer moet opnemen in de bodemdalingsprognose voor de jaren 2050 en 2080. Het beëindigen en leeg produceren van de gasopslag Norg zal volgens NAM in de toekomst tot een additionele 10 cm bodemdaling leiden. Deze component is verdwenen uit de huidige set prognoses omdat NAM er vanuit gaat dat de gasopslag tot 2080 in gebruik zal blijven. Gezien de grote onzekerheden die er momenteel heersen omtrent de aard van onze toekomstige energievoorziening vinden de decentrale overheden dit niet terecht. Zij achten het zinvol op voorhand te weten welke additionele daling in het gebied (op mogelijk kortere termijn dan verwacht door NAM) nog verdisconteerd moet gaan worden.

De decentrale overheden verzoeken om in het instemmingsbesluit op te nemen dat als NAM het High Case scenario overschrijdt, NAM dan een nieuw winningsplan moet indienen waarover dan opnieuw besloten moet worden.

Met betrekking tot het Nationale Park Drentse Aa wordt geadviseerd om:

- het winningsplan te toetsen op nationale en internationale wetgeving op het gebied van natuur- en soortenbescherming gelet op het aanwezige Natura2000 gebied;
- in het instemmingsbesluit met het winningsplan op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rondom de velden Vries-Zuid (met name het blok Vries-ZZ) en Eleveld, het Drentse Aa gebied zoveel mogelijk wordt ontzien resp. voldoende wordt beschermd.

Advies Waterschap Drents Overijsselse Delta

De verwachte bodemdaling is berekend op basis van de Mid Case en zal maximaal 2 cm bedragen in het beheergebied van het waterschap. Dit zou betekenen dat de

omgevingseffecten gering zijn. Om maximaal rekening te kunnen houden met de gevolgen voor de objecten van het waterschap en het watersysteem, adviseert het waterschap om ook de bodemdaling voor de High Case in beeld te brengen. Het waterschap merkt verder op dat bodemdaling leidt tot bergingsverlies in de bodem waardoor deze minder water kan bergen. Gevolg is dat, hoe klein de bodemdaling in een gebied ook is, een peilaanpassing moet plaatsvinden. Dit heeft ook effect op de functies natuur en landbouw. Het waterschap vraagt om een berekening uit te voeren van de toekomstige hydrologische situatie en een monitoringsplan. Zo kunnen negatieve effecten tijdig worden geconstateerd en kunnen maatregelen worden getroffen. Het waterschap adviseert om het effect van de bodemdaling op zowel het oppervlaktewater als het grondwater in beeld te brengen.

Advies provincie Drenthe

In het instemmingsbesluit dient, bij verdere ontwikkelingen rond de gasvelden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid, rekening te worden gehouden met de grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones die in hetzelfde gebied aanwezig zijn.

Advies van de Mijnraad

De Mijnraad merkt op dat het winningsplan een bijzondere context kent: Allereerst is er het Groningenveld; de bodemdaling ten gevolge van de gaswinning uit het Groningenveld overtreft op veel locaties de effecten van de gaswinning uit de velden van het winningsplan Westerveld. Daarnaast is er de gasopslag Norg; mocht het gasveld Norg ooit leeggeproduceerd worden, dan heeft ook dat bodemdalingseffecten bovenop de effecten van het winningsplan Westerveld. De velden van het winningsplan Westerveld zelf zijn daarentegen al geruime tijd in productie. Sommige velden zijn al uitgeproduceerd, sommige zullen alleen in het meest optimistische scenario nog produceren. De totale hoeveelheid nog te winnen gas is daarmee beperkt (tot eind 2015 is er 25,2 miljard Nm³ gewonnen, in dit winningsplan komt daar in het meest waarschijnlijke productiescenario nog 1,3 miljard Nm³ bij, in het optimistische productiescenario nog 3,5 miljard Nm³). Het winningsplan Westerveld moet gelezen worden in deze context.

6.3.3 Bodemtrilling

Winningsplan NAM

NAM heeft een SRA gemaakt voor de gaswinning uit de elf gasvelden zoals opgenomen in het winningsplan. Hiervoor heeft NAM gebruik gemaakt van de leidraad "Methodiek voor risicoanalyse omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning" (bijlage bij Kamerstukken II 2015/2016, 33 529, nr. 275).

De gasvelden Assen-Zuid, Witten en Zevenhuizen-West zullen volgens het verwachte Mid Case scenario niet produceren, waardoor er geen drukdaling zal plaatsvinden. NAM verwacht in het High Case productiescenario voor deze velden dat de drukdaling gering zal zijn, waarmee de kans op seismiciteit voor dit scenario "verwaarloosbaar" is. Volgens de methodiek is verdere analyse (Stap 2 van de SRA) voor deze velden niet nodig.

Voor het beoordelen van het seismische risico voor de gasvelden Eleveld, Assen, Een, Vries-Noord, Vries-Centraal, Vries-Zuid, Witterdiep en Zevenhuizen, is het wel nodig om de risicomatrix te gebruiken (Stap 2 van de SRA). Uit de analyse van NAM volgt – na het plotten van de uitkomsten in de risicomatrix – dat alle gasvelden in de laagste seismische risicogroep vallen (categorie I).

Advies SodM

TNO heeft op verzoek van SodM het seismisch risico geverifieerd dat door NAM voor de gasvelden zoals opgenomen in het winningsplan in kaart is gebracht.

Voor de (in het Mid Case scenario niet-producerende) gasvelden Assen-Zuid, Witten en Zevenhuizen-West kan TNO zich vinden in de SRA van NAM. Mocht de productie uit deze velden in de toekomst het High Case scenario overschrijden, dan adviseert TNO om de SRA voor deze velden opnieuw uit te voeren. SodM onderschrijft de analyse van TNO ten aanzien van deze velden. SodM adviseert om bij overschrijding van de productie in het High Case productiescenario van de velden Assen-Zuid, Witten en Zevenhuizen-West, NAM de SRA te laten actualiseren en een wijziging van het winningsplan in te laten dienen.

Voor het beoordelen van het seismische risico voor de overige gasvelden uit het winningsplan Westerveld (Eleveld, Assen, Een, Vries-Noord, Vries-Centraal, Vries-Zuid, Witterdiep en Zevenhuizen) is het nodig om de risicomatrix te gebruiken (Stap 2 van de SRA). TNO constateert dat de risicoanalyse is uitgevoerd volgens de SRA-leidraad en kan zich vinden in de toedeling tot de laagste risicogroep (categorie I). SodM onderschrijft de analyse van TNO, met de aanvulling dat de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid dicht bij de grens met categorie II liggen. Voor categorie I geldt dat seismisch monitoren met het bestaande KNMI netwerk volstaat. Het huidige KNMI-monitoringsnetwerk kan aardbevingen met een magnitude van 1,5 en groter lokaliseren. NAM geeft aan dat zij bereid is aanvullende metingen te doen.

SodM stelt vast dat er in het gasveld Eleveld historisch gezien en nog in het recente verleden, veelvuldig bevingen zijn opgetreden. De zwaarste daarvan (magnitude groter dan 2,0) zijn in de omgeving duidelijk gevoeld en hebben tot schademeldingen geleid. Daarnaast wordt de productie uit het bevende voorkomen Vries-Zuid (maximale gemeten magnitude 1,5) door middel van de put Vries-10 weer opgestart.

SodM adviseert om NAM in de omgeving van de Eleveld en Vries-Zuid gasvelden, aanvullende monitoring te laten uitvoeren in de vorm van het plaatsen van enkele versnellingsopnemers. Daarnaast adviseert SodM om NAM een risicobeheerssysteem voor de bevende voorkomens uit dit winningsplan te laten opstellen en implementeren.

Advies Tcbb

De Tcbb merkt op dat uit de nog uit te voeren onderzoeken inzake het Groningen-veld mogelijk kan blijken dat ook voor sommige kleinere velden de grens van magnitude 3,9 op de schaal van Richter kan worden overschreden. Als er ook voor het winningsplan Westerveld redenen blijken te zijn om de Mmax van 3,9 te herzien, dan zal NAM het winningsplan hiervoor moeten wijzigen.

De Tcbb concludeert dat de SRA is uitgevoerd volgens de SRA-leidraad, en onderschrijft de indeling in categorie I van de velden die reeds bevingen hebben vertoond. Op grond hiervan heeft de Tcbb geen bezwaar om onder voorwaarden in te stemmen met het winningsplan Westerveld.

De Tcbb adviseert om aan de instemming de voorwaarden te verbinden zoals door SodM geadviseerd.

Gezamenlijk advies decentrale overheden

De decentrale overheden constateren dat de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid dicht liggen bij de grens met risicocategorie II. De decentrale overheden vinden het een goede zaak dat SodM om die reden adviseert om voor deze velden enkele aanvullende maatregelen te nemen. Het gaat dan om het ontwikkelen van een risicobeheerssysteem dat is bedoeld om tijdig te kunnen reageren zodat (grotere) schade en veiligheidsrisico's niet zullen optreden. De decentrale overheden vinden dat een risicobeheerssysteem een voorwaarde moet zijn van de eventueel door de minister te verlenen instemming. Daarbij dienen de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in dit risicobeheerssysteem goed te zijn onderbouwd alvorens dit systeem wordt goedgekeurd.

De decentrale overheden adviseren om, vanwege de onduidelijkheden rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken, met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit.

De decentrale overheden verzoeken om in het instemmingsbesluit aandacht te besteden aan de productiesnelheid uit de verschillende gasvelden. Er lijkt door NAM bij de bepaling van de productiescenario's geen rekening te zijn gehouden met de relatie snelheid drukdaling versus bodemtrilling. De decentrale overheden stellen dat de uitgevoerde SRA berekening ten onrechte geen rekening houdt met de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en ook niet met de correcte bevolkingsdichtheid van het stedelijk gebied rond het gasveld Eleveld. Geadviseerd wordt om dit te herstellen.

Advies van de Mijnraad

De Mijnraad geeft aan dat in het gasveld Eleveld veelvuldig bevingen zijn opgetreden; soms met een magnitude groter dan twee, met schademeldingen als gevolg. De productie uit het gasveld Vries-Zuid wordt weer opgestart, terwijl ook hier bevingen zijn opgetreden (maximale gemeten magnitude 1,5). In de SRA blijken beide velden desondanks in de laagste categorie (I) te vallen, zij het dicht bij de grens met categorie II. SodM adviseert om NAM in de omgeving van de Eleveld en Vries-Zuid gasvelden aanvullende monitoring te laten uitvoeren door het plaatsen van enkele versnellingsmeters en om NAM een risicobeheerssysteem voor de bevende voorkomens uit dit winningsplan te laten opstellen en implementeren. De Mijnraad onderschrijft deze SodM-aanbevelingen.

6.3.4 Schade door bodembeweging

Winningsplan NAM

NAM kan de kans op schade aan bebouwing in de nabije omgeving van het epicentrum van een geïnduceerde aardbeving niet uitsluiten. In het ernstigste geval kan een geïnduceerde beving leiden tot het ontstaan van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen. NAM zegt dat dit wordt bevestigd door de resultaten van de seismische hazard studie van TNO-NITG. In deze studie geven berekeningen van de maximale horizontale pieksnelheden voor de Vries en Eleveld gasvelden aan dat er een kleine kans op schade bestaat door geïnduceerde bevingen.

Advies SodM

De omvang van het gebied waar mogelijk schade kan optreden wordt bepaald door de magnitude, de diepte en de duur van de beving, de lokale grond-

samenstelling en aard en conditie van de bebouwing. Bij een beving die krachtig genoeg is om schade te veroorzaken, is het aantal potentiële schadegevallen binnen dit gebied sterk afhankelijk van de dichtheid van bebouwing, terwijl de mate van schade op een bepaalde afstand van het epicentrum in grote mate wordt bepaald door het type bebouwing, de staat van onderhoud en de lokale bodemgesteldheid. Deze afhankelijkheid wordt verder beschreven in het rapport van TNO-NITG en is ook meegenomen in de gevolgde leidraad voor de bepaling van het seismisch risico. NAM geeft in het winningsplan aan dat de historische schademeldingen voor "lichte, niet constructieve schade" hebben gezorgd en dat deze is of wordt vergoed wanneer duidelijk is dat de schade is veroorzaakt door de gaswinning van NAM.

Advies Tcbb

De Tcbb geeft aan dat, verwijzend naar het onderzoek van Deltares over schade aan buisleidingen door aardbeving uit 2010, de kans op schade door geïnduceerde aardbevingen aan buisleidingen klein zal zijn.

De Tcbb sluit niet uit dat de bodemtrilling gevolgen kan hebben voor schade aan gebouwen. Dit kan betekenen dat in de nabijheid van een gasvoorkomen mogelijk tot matige schade (scheuren in muren tot constructieve schade) kan optreden aan gebouwen, afhankelijk van de kwetsbaarheid (type en onderhoud) van het gebouw en de intensiteit van de beving. De resultaten van de seismische hazard studie van TNO-NITG uit 2012 bevestigen de berekeningen dat er een kleine kans op schade bestaat door geïnduceerde bodemtrillingen boven of rondom de Eleveld en Vries gasvoorkomens. Uit het historisch overzicht in het winningsplan komt naar voren dat er voor het gasvoorkomen Eleveld zestien schademeldingen zijn geweest, gerelateerd aan bodemtrilling door productie uit dit voorkomen.

Gezamenlijk advies decentrale overheden

De minister dient zo spoedig mogelijk een kader op te stellen waarin duidelijk beschreven staat wat precies onder 'schade' wordt verstaan.

In het winningsplan worden optredende schades als niet te voorkómen beschouwd. Er wordt geen aandacht geschonken aan maatregelen om schade door bodembeweging te voorkómen dan wel te beperken, terwijl dit een voorschrift is in de Mbw. Decentrale overheden willen dat er door NAM alles aan gedaan wordt om schade door gaswinning aan eigendommen van inwoners en overheid te voorkomen.

Geadviseerd wordt om een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten als een harde voorwaarde op te nemen in het instemmingsbesluit.

De decentrale overheden geven aan dat zij net als in het aardbevingsgebied Groningen willen dat er op voorhand een volledig onafhankelijk orgaan actief is voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten.

De decentrale overheden adviseren om NAM te verplichten een onafhankelijke nulmeting uit te voeren aan alle gebouwen boven en nabij de gasvoorkomens Eleveld en Vries-Zuid.

Advies provincie Groningen en/of gemeente Leek

Vanwege mogelijke schade als gevolg van bodemtrillingen wordt geadviseerd aan het instemmingsbesluit de voorwaarde te verbinden dat schadeclaims door NAM vlot en adequaat afgehandeld zullen worden.

Daarbij dient NAM opgedragen te worden het proces van schademelding, onderzoek en afhandeling, publiek toegankelijk vast te leggen.

Advies gemeente Assen

Onderdeel van de hiervoor genoemde vlotte en soepel schaderegeling is de omgekeerde bewijslast zoals die van toepassing is voor het Groningenveld; deze zou – op basis van het gelijkheidsbeginsel – ook voor het effectgebied van het winningsplan Westerveld moeten gelden.

Advies gemeente Leek

Vanwege mogelijke schade als gevolg van bodemtrillingen dient NAM alternatieve winningstechnieken te onderzoeken die uiteindelijk de kans op het ontstaan van schade aan gebouwen verkleinen of voorkomen.

Advies Waterschap Drents Overijsselse Delta

Waterschappen keren schadevergoedingen uit wanneer er sprake is van droogte- of natschade veroorzaakt door een verandering van het waterschap in het watersysteem. Mocht blijken dan deze schade veroorzaakt is door daling/compactie als gevolg van de gaswinning dan ziet het waterschap NAM als verantwoordelijk voor de afhandeling en uitbetaling van schades. In het winningsplan staat opgenomen dat NAM de kosten zal dragen van effecten zoals bodemdaling en bodemtrilling die optreden door de gaswinning. Het waterschap verzoekt om in het instemmingsbesluit expliciet aan te geven welke kosten hieronder worden verstaan.

Daarnaast adviseert het waterschap de verplichting tot vergoeding van schade en eventuele compenserende maatregelen (onkosten) voortvloeiend uit deze bodemdaling, als voorschrift op te nemen in het instemmingsbesluit. Hieronder valt onder andere natschade voor agrariërs waardoor bijvoorbeeld een peilaanpassing in een gebied nodig is.

7. Beoordeling van de ingediende adviezen

In dit hoofdstuk geeft de minister een reactie op de ingediende adviezen. Daarbij is aangegeven of het advies wordt overgenomen en of het advies of het aspect waarop het advies ziet reden is voor de minister om zijn instemming aan het winningsplan te onthouden dan wel deze te verlenen onder het daaraan verbinden van voorschriften of beperkingen.

Het betreft hier een voorlopige conclusie omdat er nog zienswijzen door een ieder kunnen worden ingediend. Het zienswijze deel wordt aan dit hoofdstuk toegevoegd na afloop van de periode van terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

7.1 Algemeen

Afgenomen maatschappelijk draagvlak voor gaswinning; transitie naar duurzaam

Het beleid voor gaswinning in Nederland, binnen het kader van de energietransitie, is uiteengezet in hoofdstuk 2. De strekking daarvan is dat aardgas in de transitie naar duurzaam – voor het verwarmen van een groot deel van de huizen en het realiseren van een betrouwbare elektriciteitsvoorziening – de komende decennia nog steeds nodig is.

De verbetering van het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning is voor het kabinet een belangrijk aandachtspunt. Naast alle acties ten aanzien van de gaswinning in Groningen, zijn de doorvertaling van de aanbevelingen uit het OVV-rapport in de per 1 januari 2017 gewijzigde Mbw en het beter betrekken van de omgeving daarbij essentieel.

Advies decentrale overheden om niet in te stemmen met het winningsplan en uit te gaan van integrale belangenafweging incl. maatschappelijke impact

De uiteenzetting van nut en noodzaak en de relatie met de maatschappelijke impact is in het begin van deze paragraaf en in hoofdstuk 2 geadresseerd. Het juridische kader voor de beoordeling van een winningsplan is geschetst in hoofdstuk 4 en daarbij is aangegeven op basis van welke gronden de minister zijn instemming kan weigeren. Aan de daar genoemde belangen heeft de minister in dit besluit integraal getoetst.

De minister ziet geen aanleiding in de door de decentrale overheden genoemde grote onzekerheden (bijv. ten aanzien van de maximaal te verwachten seismische activiteit) en ontbrekende onderdelen (bijv. de niet meegenomen toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen) om instemming met het winningsplan te weigeren met uitzondering van de toepassing van zuur- of hydraulische stimulatie (zie paragraaf 7.3 en artikel 1). Voor de onderbouwing wordt verwezen naar de paragrafen waarin wordt ingegaan op de door de decentrale overheden genoemde onzekerheden of ontbrekende onderdelen.

Op basis van alle ingewonnen adviezen verbindt de minister wel de nodige voorschriften aan zijn instemming, zodat de gaswinning op een verantwoorde en veilige manier kan plaatsvinden. Daarbij zijn diverse adviezen van de decentrale overheden opgevolgd.

Op 7 april 2017 zijn door de Assense actiegroep Stop Gaswinning Marsdijk Nu ruim 2000 handtekeningen tegen de gaswinning Westerveld overhandigd aan een vertegenwoordiger van de minister van EZ. Tijdens de periode van terinzagelegging van het ontwerp-instemmingsbesluit kunnen deze inwoners bezien of de gestelde voorschriften en beperkingen voldoende tegemoetgekomen aan hun zorg; zij kunnen zich ook verder laten informeren tijdens één van de informatie-bijeenkomsten of eventueel een zienswijze indienen.

Betere communicatie naar burgers borgen in instemmingsbesluit

De minister onderschrijft dat inzake het winningsplan Westerveld de communicatie vanuit zowel NAM, als de minister naar burgers zorgvuldig en publieksvriendelijk moet, zodat burgers gedegen, consistent en transparant worden geïnformeerd over de (gevolgen van de) gaswinning. De inzet van de minister is erop gericht om dit te doen in samenwerking met NAM en de betrokken decentrale overheden, waarbij de betrokken partijen hierover nadere afspraken dienen te maken. De advisering van de decentrale overheden over het winningsplan en de reactie van de minister daarop, kunnen mogelijk ook behulpzaam zijn in de communicatie met de burger.

Overigens wordt er in dit verband ook vanuit de koepelorganisatie van Nederlandse gasproducenten (NOGEPa), waar ook NAM bij is aangesloten, gewerkt aan een 'maatschappelijke licentie voor het produceren van aardgas in Nederland'.

Opstellen publieksvriendelijke oplegger voor winningsplan

De decentrale overheden geven aan dat het winningsplan lastig leesbaar is voor inwoners. Zij vragen, met het oog op de indiening van eventuele zienswijzen door inwoners, om voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbesluit een

publieksvriendelijke oplegger van het winningsplan op te stellen. Daarin kan dan tevens worden aangegeven op basis van welke kenmerken (zoals inrichting gebied of bodemopbouw) de gasvelden Vries-Zuid en Eleveld bijna in risicoklasse 2 vallen.

Door de minister wordt momenteel samen met de sector gewerkt aan het, al dan niet door een publieksvriendelijke oplegger, verbeteren van de begrijpelijkheid van de winningsplannen voor eenieder. Een nadere toelichting op het winningsplan en het ontwerpbesluit zal worden gegeven tijdens de informatiebijeenkomsten die in de regio worden georganiseerd tijdens de periode van terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Het feit dat de gasvelden Vries-Zuid en Eleveld bijna in risicoklasse 2 vallen, komt door de hoge score op bovengrondse factoren. Voor Eleveld komt dit door de aanwezige industriële inrichtingen en voor Vries-Zuid door de bevolkingsdichtheid.

Waarom bevat winningsplan Westerveld zoveel kleine gasvelden?

Het winningsplan Westerveld omvat (elf) gasvoorkomens die vanaf verschillende locaties produceren naar de locatie Westerveld, daarmee onderdeel uitmaken van het zogenoemde Westerveld systeem en als geheel zijn opgenomen in het winningsplan Westerveld. Voor deze aanpak is in het verleden vaker gekozen wanneer bodemdalingskommen sterk overlappen. Gegeven het feit dat de productie uit het Westerveld systeem thans de eindfase ingaat, ziet de minister geen aanleiding om deze aanpak te wijzigen.

EZ-vergunning Vries-10 intrekken; toestemming koppelen aan dit besluit

Zolang er binnen het vigerende winningsplan (winnings)ruimte is, zoals in het geval van de put Vries-10, is er na een nieuwe boring geen wijziging van het winningsplan nodig. In dit geval wordt dat veroorzaakt door het feit dat de put Vries-10 een oudere niet meer werkende put vervangt, waarvan de productie al in het vigerende winningsplan was opgenomen. Binnen het vigerende winningsplan is nog ruimte voor ongeveer twee jaar productie. SodM kan er, als onafhankelijk toezichthouder, op toezien dat de productie uit de put Vries-10 en de effecten daarvan op de bodembeweging blijven binnen hetgeen is vastgelegd in het vigerende winningsplan. Alhoewel er in de gewijzigde Mbw additionele eisen worden gesteld aan een (gewijzigd) winningsplan, is het niet zo dat het vigerende winningsplan indertijd niet is getoetst op de veiligheid van burgers.

Na vaststelling van het instemmingsbesluit met het thans in procedure zijnde winningsplan Westerveld, kan de productie uit de put Vries-10 ook na deze twee jaar doorgaan. In dit winningsplan is ook een SRA opgenomen. Uit deze risicoanalyse blijkt dat door de voorgenomen productie uit de put Vries-10 het seismisch risico niet verandert ten opzichte van het vigerende winningsplan. Ook de verwachte bodemdaling (<2 cm) blijft binnen het vigerende winningsplan. Er is dan ook geen aanleiding om de reeds eerder verleende instemming met het vigerende winningsplan in te trekken, of om het opstarten van de productie uit de put Vries-10 aan te houden tot na de vaststelling van het thans in procedure zijnde instemmingsbesluit.

Lusten-lasten

De decentrale overheden adviseren om zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij er ook baten terugvloeien naar het gebied. In zijn brieven aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2015/2016, 31 239, nrs. 211 en 254) heeft de minister de toezegging gedaan om samen met de energiesector, overheden en maatschappelijke organisaties de

lusten-lastenverdeling voor mijnbouw, hernieuwbare energie en het hoogspannings- en gastransportnet te verkennen. Daarnaast werkt de koepelorganisatie van Nederlandse gasproducenten (NOGEPA) momenteel aan een gedragscode, waarin ook aandacht wordt besteed aan maatregelen (lusten) in de omgeving van een mijnbouwlocatie.

Verbieden ontwikkeling gasveld Zevenhuizen-West vanwege provinciaal beleid

In het Energierapport 2015 en in de Energieagenda van december 2016 geeft het kabinet aan dat aardgas van groot belang is voor de Nederlandse voorzieningszekerheid en voor de transitie naar een duurzame energiehuishouding. Inzet van de Nederlandse overheid is daarom om binnen de randvoorwaarden van wet- en regelgeving (zoals veiligheid), gas uit de Nederlandse bodem optimaal te benutten. Een provinciale stellingname tegen de ontwikkeling van nieuwe kleine gasvelden vanwege maatschappelijke onrust leidt niet per se tot een uitzondering hierop. In het kader van de besluitvorming over het winningsplan worden alle voor de ontwikkeling van een nieuw gasveld relevante aspecten, zoals het veiligheidsrisico en eventueel te nemen maatregelen, nauwlettend beoordeeld en getoetst aan het voor een winningsplan geldende juridische kader (zoals genoemd in hoofdstuk 4). Overigens is er al een (niet-succesvolle) put aanwezig in het gasveld Zevenhuizen-West.

Mogelijke spraakverwarring door betrokkenheid verschillende onderdelen van TNO

De Mijnraad wijst erop dat NAM in het winningsplan verwijst naar rapporten van TNO, waarbij het kan gaan om verschillende onderdelen van TNO, die overigens volledig onafhankelijk van elkaar opereren. In dit instemmingsbesluit wordt TNO-AGE (Advies Groep EZ) afgekort tot TNO; als wordt gerefereerd aan een rapport over aardbevingsschade van TNO-NITG, dan wordt dit aangegeven. Hierdoor wordt mogelijke spraakverwarring over het betreffende TNO-onderdeel ondervangen.

Conclusie

In hetgeen in algemene zin is geadviseerd ziet de minister geen aanleiding om de instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk te weigeren of om hieraan voorschriften of beperkingen te verbinden.

7.2 Planmatig beheer

SodM en TNO hebben het winningsplan Westerveld volgens de gebruikelijke methode getoetst op planmatig beheer en concluderen (zoals uiteengezet in paragraaf 6.2) dat het winningsplan voldoet aan de wettelijke eisen. SodM vindt de winning van de diverse velden in overeenstemming met de principes van planmatig beheer.

De decentrale overheden verzoeken de minister om inzicht te geven in de kaders waaraan het winningsplan is getoetst op het aspect doelmatigheid.

De beoordeling van de doelmatigheid van de gaswinning draait vooral om de vraag of de door de mijnbouwonderneming in het winningsplan aangegeven winbaarheidsfactor reëel is, gezien de technische parameters en geologische omstandigheden van het reservoir. Zaken die hierbij een belangrijke rol spelen zijn onder andere de hoeveelheid gas die oorspronkelijk aanwezig is in het reservoir (GIIP), het soort reservoir en de permeabiliteit ervan.

Conclusie

Planmatig beheer ziet toe op een goed beheer van de nationale bodemschatten. Er dient sprake te zijn van een efficiënte winning van de delfstof. Het gaat hier om de wijze waarop en het tempo waarmee een delfstof wordt gewonnen, waarbij ook de hoeveelheid te winnen delfstof moet worden beschreven.

De minister stelt vast dat SodM, mede op basis van een hiertoe door TNO uitgebracht advies, concludeert dat het winningsplan Westerveld voldoet aan de wettelijke eisen en overeenstemt met de principes van planmatig beheer. Gelet hierop ziet de minister geen aanleiding om in het belang van het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen de instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk te weigeren of om hieraan voorschriften of beperkingen te verbinden.

7.3 Veiligheid voor omwonenden, voorkómen van schade of negatieve gevolgen voor milieu of natuur

7.3.1 Zuur- en hydraulische stimulatie

SodM heeft geconstateerd dat de uitspraak van de NAM ten aanzien van het veiligheidsrisico en het risico op schade bij deze vorm van stimulatie niet te verifiëren is omdat er onvoldoende onderbouwing is gegeven. De NAM vermeldt dat zij de specifieke risicoanalyse zal uitvoeren en deze zal opnemen in het werkveiligheidsplan voor putwerkzaamheden.

De minister stelt vast dat op basis van artikel 35, eerste lid, onderdelen c, f en g, van de Mbw de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie dient te zijn beschreven in het winningsplan. Het voorliggende winningsplan Westerveld geeft onvoldoende beschrijving van de wijze waarop de eventuele zuur- en hydraulische stimulatie zal plaatsvinden en de risico's daarvan. Gelet hierop kan de minister geen instemming verlenen met het winningsplan voor zover dat de toepassing van zuur- of hydraulische stimulatie mogelijk maakt. In artikel 1 is dit verwoord. Dit betekent dat, zodra blijkt dat de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie daadwerkelijk aan de orde is, door NAM een nieuwe wijziging van het winningsplan ingediend dient te worden. Bij de indiening hiervan zal, afhankelijk van de aard van de wijziging, besloten worden welke procedure voor de besluitvorming hierover gevolgd zal worden.

Het advies van SodM om in het instemmingsbesluit met het winningsplan voor te schrijven dat NAM voor aanvang van de zuur- en/of hydraulische stimulatie een locatiespecifieke risicoanalyse moet uitvoeren evenals de onderwerpen die daarin aan de orde dienen te komen, is opgevolgd. Dit is gebeurd door de door SodM hiervoor genoemde richtlijnen op te nemen in de considerans van dit besluit (zie paragraaf 6.3.1) en de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie uit te zonderen van de verleende instemming met het winningsplan (artikel 1).

Overigens merkt de minister op dat de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie bij conventionele olie- en gaswinning, anders dan de decentrale overheden stellen, geen omstreden methode is. SodM heeft een inventarisatie uitgevoerd van alle frackwerkzaamheden en de scenario's waarbij frackwerkzaamheden kunnen leiden tot negatieve consequenties voor mens en milieu. SodM komt daarin tot de conclusie dat, voor zover bekend bij SodM, er als gevolg van alle tot nu toe gedane frackwerkzaamheden in Nederland (ruim 200 op land), geen nadelige gevolgen voor mens en milieu zijn opgetreden (Kamerstukken II 2015/2016, 32 849, nr. 46).

Conclusie

Gegeven de onvoldoende beschrijving van de wijze waarop de eventuele zuur- en hydraulische stimulatie zal plaatsvinden, kan de minister niet instemmen met het winningsplan voor zover dat de toepassing hiervan mogelijk maakt. Deze gedeeltelijke weigering van de instemming met het winningsplan is verwoord in artikel 1.

7.3.2 Bodemdaling

SodM en de Tcbb concluderen dat het aannemelijk is dat de bodemdaling in het diepste punt van de bodemdalingssom van de elf gasvelden zoals opgenomen in het winningsplan Westerveld, in de periode tussen 2016 en 2023, niet meer bedraagt dan 2-3 cm.

Noodzaak afspraken over benodigde waterhuishoudkundige maatregelen

SodM is het eens met de analyse van NAM dat het effect van de resterende bodemdaling gering zal zijn en dat in principe geen extra maatregelen noodzakelijk zijn. SodM merkt in aanvulling daarop op dat in het winningsplan echter niet inzichtelijk wordt gemaakt welke maatregelen er zijn getroffen voor de gevolgen van de reeds opgetreden bodemdaling voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen. SodM adviseert om NAM inzichtelijk te laten maken welke afspraken hiertoe met het waterschap zijn gemaakt en NAM aan te laten geven bij welke bodemdaling er maatregelen noodzakelijk worden om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken. De Tcbb geeft in haar advies aan het belangrijk te vinden dat NAM overeenstemming bereikt met het betreffende waterschap over de te nemen maatregelen.

De decentrale overheden stellen dat NAM inzichtelijk dient te maken welke gevolgen de uiteindelijke totale bodemdaling (als resultaat van het winningsplan Westerveld) kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen en welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden.

Deze adviezen van SodM, Tcbb en decentrale overheden zijn overgenomen en hebben geleid tot een voorschrift in dit instemmingsbesluit (artikel 2).

Vergoeding kosten van de benodigde waterhuishoudkundige maatregelen

Daarnaast zijn decentrale overheden van mening dat NAM dient te worden verplicht tot vergoeding van de te nemen (waterhuishoudkundige) maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit de bodemdaling die optreedt als gevolg van de gaswinning van NAM.

In reactie hierop is van belang dat NAM op basis van de Mbw een zorgplicht heeft ten aanzien van de uitvoering van zijn mijnbouwactiviteiten en maatregelen dient te nemen om mijnbouwschade en onveilige situaties te voorkomen.

Dit omvat tevens vergoeding van de kosten voor de waterhuishoudkundige maatregelen die noodzakelijk zijn vanwege de door de gaswinning veroorzaakte bodemdaling. Als er desondanks toch schade ontstaat door de gaswinning, dan dient NAM - op basis van de aansprakelijkheid zoals geregeld in het Burgerlijk Wetboek Boek 6 artikel 177 - deze te vergoeden. De door decentrale overheden gevraagde verplichting is dus al, via wetgeving, geregeld.

Bodemdalingscomponent gasopslag Norg

Verder stellen decentrale overheden dat NAM de bodemdalingscomponent die het gevolg is van het, na beëindigen van de gasopslag Norg, leegproduceren van het

gasveld Norg, weer moet opnemen in de bodemdalingsprognose voor de jaren 2050 en 2080. Reden hiervoor is dat het tijdpad van de energietransitie onzeker is, dat de gasopslag Norg mogelijk eerder gesloten wordt dan het door NAM genoemde jaar 2080 en dat decentrale overheden graag vroegtijdig rekening willen houden met de bodemdaling die samenhangt met het leegproduceren van het gasveld Norg.

Aangezien dit instemmingsbesluit slechts een doorlooptijd heeft tot 31 december 2028 en de beoogde gebruiksduur van de gasopslag Norg aanzienlijk langer is, gaat de minister niet mee in genoemde stellingname. Voorafgaand aan het leegproduceren van het gasveld Norg en de daarmee samenhangende bodemdaling, zullen decentrale overheden voldoende tijd hebben om de hierdoor noodzakelijke (waterhuishoudkundige) maatregelen te nemen.

Nieuw winningsplan bij overschrijding High Case productiescenario

De decentrale overheden verzoeken om in het instemmingsbesluit op te nemen dat als NAM het High Case productiescenario overschrijdt, NAM dan een nieuw winningsplan moet indienen waarover dan opnieuw besloten moet worden. De instemming met het winningsplan beperkt zich tot de reikwijdte van het winningsplan. Voor het winningsplan Westerveld betekent dit dat de eventuele instemming geldt voor de Mid Case en High Case productiescenario's. Mocht NAM mogelijkheden zien om meer te produceren dan als totale winning voor het betreffende gasvoorkomen is aangegeven in het High Case productiescenario, dan dient NAM opnieuw een gewijzigd winningsplan in procedure te brengen, waarover dan opnieuw besloten zal moeten worden.

Natuurtoets voor Nationale Park Drentse Aa

Met betrekking tot het Nationale Park Drentse Aa (Natura2000) adviseren decentrale overheden om het winningsplan te toetsen op (inter)nationale wetgeving op het gebied van natuur- en soortenbescherming en als voorschrift op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rondom de velden Vries-Zuid en Eleveld, het Drentse Aa gebied zoveel mogelijk te ontzien resp. voldoende te beschermen.

Op basis van de gewijzigde Mbw dient de vraag beantwoord te worden of verwacht wordt dat de gaswinningsactiviteit als gevolg van het winningsplan Westerveld nadelige gevolgen zal veroorzaken op de natuur in het effectgebied. De minister vraagt NAM om de voor deze beoordeling benodigde informatie op korte termijn aan te leveren, zodat deze voorafgaand aan het definitieve besluit meegewogen kan worden.

Verwachte bodemdaling voor High Case productiescenario

Het waterschap Drents Overijsselse Delta stelt dat de verwachte bodemdaling door NAM is berekend op basis van de Mid Case en vraagt de minister om ook de bodemdaling voor het High Case productiescenario in beeld te brengen. Zoals aangegeven in het advies van SodM heeft TNO bij haar analyse van het winningsplan voor de bepaling van het "worst case"-scenario de onzekerheid in de compactiecoëfficiënt gecombineerd met het High Case productiescenario. Daaruit volgt dat de maximale nog te verwachten bodemdaling tot het einde van de winningsperiode voor het veld Zevenhuizen minder dan 3 cm en voor alle overige velden uit het winningsplan minder dan 2 cm bedraagt. Het advies van het waterschap om ook de bodemdaling voor de High Case in beeld te brengen, is dus al ingewilligd door TNO.

Toekomstige hydrologische situatie

Het waterschap Drents Overijsselse Delta vraagt daarnaast de minister om NAM te verplichten een berekening uit te voeren voor de toekomstige hydrologische situatie, alsmede hiervoor een monitoringsplan op te stellen. Het bepalen van de invloed van de bodemdaling op de hydrologische situatie, alsmede het implementeren van mitigerende maatregelen vormt primair een zaak tussen het waterschap en NAM. Voor zover de hydrologische situatie ziet op de waterkwantiteit zal dit worden onderzocht op grond van artikel 2 en zullen op basis van de uitkomsten afspraken worden gemaakt over de te treffen maatregelen, eveneens op grond van artikel 2.

Grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones

De provincie Drenthe vraagt om in het instemmingsbesluit, bij verdere ontwikkelingen rond de gasvelden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid, rekening te houden met de grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones die in hetzelfde gebied aanwezig zijn.

Het feit dat bij verdere ontwikkelingen rond genoemde gasvelden rekening gehouden dient te worden met de in hetzelfde gebied aanwezige grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones, wordt door de minister onderkend. Per 1 mei 2017 is een wijziging doorgevoerd in het Besluit algemene regels mijnbouw milieu (Barmm) waardoor, waar dit eerder een melding betrof, een vergunningplicht ontstaat voor een boring. In de nieuwe situatie, die geldt vanaf 1 maart 2018, wordt met het gevraagde rekening gehouden in de omgevingsvergunning waarin toestemming wordt gegeven voor de aanleg van de boorlocatie of in de omgevingsvergunning voor de uitvoering van de boring.

Conclusie

De minister stelt vast dat SodM en TNO concluderen dat de maximale nog te verwachten bodemdaling tot het einde van de winningsperiode voor het gasveld Zevenhuizen minder bedraagt dan 3 cm en voor alle overige gasvelden uit het winningsplan minder bedraagt dan 2 cm. SodM is het eens met de analyse van NAM dat het effect van de resterende bodemdaling gering zal zijn. Omdat de te verwachten bodemdaling geleidelijk en gelijkmatig optreedt, wordt er door de Tcbb geen directe schade aan infrastructuur, bebouwing of natuur en milieu verwacht. Het waterschap Drents Overijsselse Delta geeft aan dat de omgevings-effecten van een bodemdaling van maximaal 2 cm in haar beheergebied gering zijn.

SodM merkt echter wel op dat in het winningsplan niet inzichtelijk wordt gemaakt welke maatregelen er zijn getroffen voor de gevolgen van de reeds opgetreden bodemdaling voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen en adviseert om NAM binnen afzienbare termijn met de betreffende waterschappen afspraken te laten maken over de benodigde maatregelen om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken. Ook de Tcbb en de decentrale overheden onderschrijven deze handelwijze.

Naar aanleiding van de adviezen heeft de minister artikel 2 opgenomen. Dit om te borgen dat de afspraken tussen NAM en de waterschappen over de te nemen maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen door de door de gaswinning veroorzaakte bodemdaling voor de waterhuishouding, binnen drie maanden na vaststelling van dit besluit worden gemaakt.

Gelet op bovenstaande ziet de minister geen aanleiding om in het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, of in het belang van de

gevolgen voor milieu of natuur, de instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk te weigeren, zoals hierboven is toegelicht.

7.3.3 Bodemtrilling

Actualisering SRA bij overschrijding High Case productiescenario

SodM adviseert om bij overschrijding van de productie in het High Case productie-scenario van de velden Assen-Zuid, Witten en Zevenhuizen-West, NAM de SRA te laten actualiseren en een wijziging van het winningsplan in te laten dienen.

Dit advies wordt door de minister onderschreven. Aangezien NAM in dit geval uitgaat boven het productieniveau van het winningsplan waaraan instemming is verleend, dient op dat moment door NAM een nieuwe wijziging van het winningsplan (inclusief een actualisering van de SRA) in procedure te worden gebracht. Het is dan ook niet nodig om dit advies van SodM als voorschrift op te nemen in dit instemmingsbesluit.

Aanvullende monitoring voor bevende voorkomens

SodM adviseert om NAM in de omgeving van de Eleveld en Vries-Zuid gasvelden, aanvullende monitoring te laten uitvoeren in de vorm van het plaatsen van enkele versnellingsopnemers. Dit om in deze omgeving de groundbewegingen aan het oppervlak te registreren die de schade aan bouwwerken veroorzaken. Deze registratie dient zodanig plaats te vinden dat de beoordeling van het causale verband tussen een geïnduceerde beving door de gaswinning en gebouwschade hierdoor wordt vereenvoudigd. De Tcbb, de decentrale overheden en de Mijnraad sluiten zich hierbij aan. Dit advies is als voorschrift overgenomen in dit instemmingsbesluit (artikel 3).

Risicobeheerssysteem voor bevende voorkomens

Daarnaast adviseert SodM om NAM een risicobeheerssysteem voor de bevende voorkomens uit dit winningsplan te laten opstellen en implementeren. De Tcbb, de decentrale overheden en de Mijnraad sluiten zich hierbij aan. Dit advies is als voorschrift overgenomen in dit instemmingsbesluit (artikel 4).

De decentrale overheden voegen daar nog aan toe dat de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in dit risicobeheerssysteem goed dienen te zijn onderbouwd alvorens dit systeem wordt goedgekeurd. Dit advies is ingewilligd door in artikel 4 op te nemen dat het door NAM op te stellen en te implementeren risicobeheerssysteem "ten genoegen van de Inspecteur-generaal der mijnen" dient te zijn.

Mogelijke uitkomst onderzoeken Groningenveld

De Tcbb merkt op dat uit de nog uit te voeren onderzoeken inzake het Groningenveld mogelijk kan blijken dat ook voor sommige kleinere velden de grens van magnitude 3,9 op de schaal van Richter kan worden overschreden. Mocht dit voor het winningsplan Westerveld het geval blijken te zijn, dan zal NAM het winningsplan hiervoor moeten wijzigen.

In het winningsplan is echter conform de door SodM opgestelde richtlijn voor de SRA de maximale magnitude berekend. Deze berekende maximale magnitude ligt beneden de grens van 3,9 op de schaal van Richter en ligt ten grondslag aan dit instemmingsbesluit.

Terughoudendheid bij verbinden conclusies aan berekende seismische activiteit

In het winningsplan Westerveld is door NAM een SRA opgenomen. Deze is vervolgens getoetst door onder andere SodM en de Tcbb. Daarbij is nadrukkelijk

rekening gehouden met onzekerheidsmarges die inherent zijn aan dit soort analyses. Dit heeft de informatie opgeleverd op basis waarvan besluitvorming kan plaatsvinden. Mocht in de toekomst blijken dat de bodemdaling of seismische risicoanalyse afwijkt van de prognose zoals beschreven in het winningsplan, of als voorzien wordt dat de cumulatieve productie uit een voorkomen gaat uitkomen boven de prognose van de maximale cumulatieve productie zoals in het winningsplan beschreven, dan dient NAM hiervoor een nieuwe wijziging van het winningsplan in te dienen, waarover dan opnieuw besluitvorming dient plaats te vinden.

Relatie drukdalingssnelheid - bodemtrilling

De decentrale overheden geven aan dat het lijkt alsof door NAM bij de bepaling van de productiescenario's geen rekening is gehouden met de relatie tussen de drukdalingssnelheid versus de bodemtrilling.

De relatie tussen de snelheid van drukdaling in de gasvoorkomens en de bodemtrilling is in het winningsplan inderdaad niet meegenomen. Voor het uitvoeren van de SRA en het, voor elk van de gasvoorkomens afzonderlijk, bepalen van de waarde voor de realistisch sterkste beving (Mmax) is deze drukdalingssnelheid ook niet nodig. In deze analyse wordt voor de drukdaling uitsluitend gerekend met de verhouding tussen het drukverschil en de initiële druk in het gasvoorkomen. Gegeven de eindfase van de gasproductie uit het Westerveld systeem zal sprake zijn van een relatief lage drukdalingssnelheid. Er is dan ook geen aanleiding om in het instemmingsbesluit een nadere voorwaarde te verbinden aan de productiesnelheid uit de verschillende gasvelden.

Tekortkomingen in de seismische risicoanalyse

De decentrale overheden stellen dat de uitgevoerde SRA berekening ten onrechte geen rekening houdt met de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en ook niet met de correcte bevolkingsdichtheid van het stedelijk gebied rond het gasveld Eleveld. Geadviseerd wordt om dit te herstellen.

NAM heeft de SRA opgesteld volgens de daarvoor geldende SRA-leidraad. Het invullen van de juiste bevolkingsdichtheid maakt daar onderdeel van uit. Deze SRA is getoetst en goed bevonden door SodM en TNO. De SRA-leidraad houdt, mede vanwege het feit dat beelden van toekomstige ontwikkelingen vaak nog aan verandering onderhevig kunnen zijn, geen rekening met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Overigens hebben SodM, Tcbb en de Mijnraad, terwijl het winningsplan Westerveld is ingedeeld in risicoklasse 1, enkele maatregelen voorgeschreven die normaal-gesproken uitsluitend gelden voor een gaswinning uit risicoklasse 2 (die bij een hogere bevolkingsdichtheid aan de orde zou zijn).

Conclusie

De minister stelt vast dat TNO constateert dat NAM voor het winningsplan Westerveld de SRA heeft uitgevoerd volgens de SRA-leidraad en dat TNO zich kan vinden in de toedeling tot de laagste risicogroep (categorie I). De indeling in categorie I betekent dat de kans op schade door aardbevingen als gevolg van de gaswinning, in dit geval uit het Westerveld systeem, betrekkelijk gering is. SodM onderschrijft de analyse van TNO, met de aanvulling dat de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid dicht bij de grens met categorie II liggen. Voor categorie I geldt dat seismisch monitoren met het bestaande KNMI netwerk volstaat.

SodM adviseert om NAM in de omgeving van de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid, aanvullende monitoring te laten uitvoeren in de vorm van het plaatsen van enkele

versnellingsmeters. Dit om in deze omgeving de groundbewegingen aan het oppervlak te registreren die de schade aan bouwwerken veroorzaken. Daarnaast adviseert SodM om NAM voor de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid een risico-beheerssysteem te laten ontwikkelen en implementeren. De Tcbb, de decentrale overheden en de Mijnraad onderschrijven deze SodM-adviezen. De versnellingsmeters zullen de groundbewegingen in het gebied aan het oppervlak registreren, waardoor de beoordeling van het causale verband tussen een door de gaswinning geïnduceerde aardbeving en gebouwschade wordt vereenvoudigd. Het risico-beheerssysteem maakt het mogelijk om in te grijpen in de gaswinning indien de optredende risico's daar aanleiding toe geven.

De minister heeft naar aanleiding van de adviezen de artikelen 3 en 4 opgenomen. Dit om het installeren en operationeel hebben van enkele versnellingsmeters evenals het ontwikkelen en operationeel hebben van een risicobeheerssysteem binnen drie respectievelijk zes maanden na vaststelling van dit besluit, te borgen.

Gelet op het bovenstaande ziet de minister geen aanleiding om in het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, of in het belang van de gevolgen voor milieu of natuur, de instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk te weigeren, zoals hierboven is toegelicht.

7.3.4 Schade door bodembeweging

Hieronder wordt achtereenvolgens een reactie gegeven op de adviezen zoals genoemd in paragraaf 6.6.

Beschrijven wat precies wordt verstaan onder 'schade'

Voor de vraag of ingestemd kan worden met het winningsplan is het begrip schade zoals dat gebruikt wordt in artikel 36, eerste lid, onderdeel a, van de Mbw bepalend. Het gaat daarbij om schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan.

Los daarvan is het mogelijk dat er schade ontstaat door de gaswinning. In dat geval dient NAM - op basis van de aansprakelijkheid zoals geregeld in het Burgerlijk Wetboek Boek 6 artikel 177 - deze te vergoeden. Als dit zich voordoet zal het schadebegrip zoals dat gehanteerd wordt in het kader van het Burgerlijk Wetboek leidend zijn.

Mocht iemand schade hebben en vermoeden dat deze schade het gevolg is van de gaswinning terwijl NAM dit oorzakelijk verband ontkent, dan kan deze persoon zich melden bij het landelijk loket mijnbouwschade, dat per 1 januari 2017 operationeel is. Dit loket zal de klacht dan vervolgens in behandeling nemen. Dit kan leiden tot een inhoudelijke beoordeling hiervan door de Tcbb of een soortgelijke andere onafhankelijke commissie.

Gelet op het bovenstaande acht de minister het niet opportuun in het kader van dit instemmingsbesluit een kader op te stellen om duidelijk te maken wat precies onder schade in de zin van het Burgerlijk wetboek moet worden verstaan.

In winningsplan geen aandacht voor voorkómen of beperken van schade

De Mbw is gericht op het stellen van zodanige randvoorwaarden dat de uitvoering van de mijnbouwactiviteit op een verantwoorde, veilige en doelmatige wijze kan plaatsvinden. In dat kader stelt de Mbw onder andere dat het winningsplan een

beschrijving dient te bevatten van de maatregelen ter voorkoming van schade door bodembeweging (artikel 35, eerste lid, onderdeel f). Maatregelen waaraan hierbij gedacht kan worden zijn bijv. het niveau van de productie of het plaatsen van meetinstrumenten om de effecten van de gaswinning aan het oppervlak te kunnen vaststellen. Daarbij geldt voor de beoordeling van het thans voorliggende winningsplan Westerveld dat het Westerveld systeem al geruime tijd in productie is, sommige velden al uitgeproduceerd zijn en sommige velden alleen in het optimistische scenario nog zullen produceren. Het niveau van de nog resterende productie uit het Westerveld systeem is relatief beperkt. Voor de bevende velden Vries-Zuid en Eleveld wordt in het winningsplan (onderdeel D4) melding gemaakt van het plaatsen van versnellingsmeters. Het is dan ook onjuist dat de op grond van de Mbw vereiste beschrijving in het winningsplan zou ontbreken (zie de onderdelen C3, C4, D3 en D4 van het winningsplan).

Proces van schademelding, onderzoek en afhandeling publiek toegankelijk maken

Het advies van de decentrale overheden om publiek te maken hoe het proces van schademelding, onderzoek en afhandeling door NAM plaatsvindt, wordt opgevolgd. Dit vergroot namelijk het vertrouwen in een eventuele toekomstige schadeafhandeling en maakt het ook mogelijk waar nodig verbeteringen in dat proces aan te brengen. Dit advies is als voorschrift overgenomen in dit instemmingsbesluit (artikel 5).

Voorschrift voor vlot en adequaat afhandelen van schade- en compensatieclaims

De minister onderschrijft, voor zover de effecten van de gaswinning Westerveld daartoe aanleiding geven, de door de decentrale overheden genoemde behoefte aan een adequate regeling voor de afdoening en vergoeding van schades en compensatie. Afspraken hierover dienen primair gemaakt te worden tussen de decentrale overheden en NAM; NAM heeft aangegeven te willen meewerken aan de totstandkoming van afspraken hierover. Het voorschrift zoals opgenomen in artikel 5 onderschrijft dit.

Evenals in Groningen, een volledig onafhankelijk orgaan voor afwikkeling schade

De gaswinning uit het Groningenveld en de daarmee samenhangende schade-problematiek is uniek in Nederland en is niet vergelijkbaar met de gaswinning uit de kleine gasvelden. Voor de (gecontinueerde) gaswinning Westerveld wordt verwacht dat deze slechts tot een beperkt aantal gevallen van mijnbouwschade zou kunnen leiden. De minister ziet voor de gaswinning Westerveld dan ook geen aanleiding voor het instellen van een onafhankelijk orgaan voor de afwikkeling van schade, anders dan de Tcbb.

Nulmeting aan gebouwen

De decentrale overheden adviseren om nulmetingen voor te schrijven aan alle gebouwen boven en nabij de gasvoorkomens Eleveld en Vries-Zuid. De minister heeft tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Mbw (Kamerstukken I 2015/2016, 34 348, nr. A) in juni/juli 2016 in de Tweede Kamer aangegeven dat hij, wanneer de effecten van de mijnbouwactiviteit, de locatie of de omgeving daartoe aanleiding geven, genegen is tot het opnemen van de verplichting tot het uitvoeren van een representatieve nulmeting aan

gebouwen (bouwkundige vooropname) als voorschrift in het instemmingsbesluit. Dit is op basis van het winningsplan Westerveld het geval boven en nabij de gasvoorkomens Eleveld en Vries-Zuid. Dit voorschrift is opgenomen in dit instemmingsbesluit (artikel 6).

Deze nulmeting aan gebouwen is bedoeld als hulpmiddel om gedurende de (verdere) gaswinning, bij een vermoeden van mijnbouwschade aan een gebouw, het oorzakelijk verband tussen de gaswinning en de eventueel toekomstige gebouwschade te kunnen vaststellen. Ondanks dat het hier gaat om het vervolg van een bestaande gaswinning en het dus gaat om een tussentijdse meting, wordt toch de term nulmeting gebruikt.

Omgekeerde bewijslast

Het principe van omkering van de bewijslast geldt uitsluitend voor het effectgebied van de gaswinning uit het Groningenveld, omdat alleen daar sprake is van grote aantallen schadegevallen als gevolg van de gaswinning in dat gebied.

Daarom is er ook geen sprake van rechtsongelijkheid. Deze stellingname van de minister is bevestigd door de Raad van State in haar uitspraak 201607953/1/A1 van 19 april 2017 inzake de gaswinning Oppenhuizen.

Onderzoeken alternatieve winningstechnieken ter beperking van bodemtrillingen

De gemeente Leek adviseert om NAM alternatieve winningstechnieken te laten onderzoeken om daarmee de kans op schade aan gebouwen als gevolg van bodemtrillingen te verkleinen of voorkomen.

Gegeven de tijd die het vergt om dit soort onderzoeken uit te voeren en eventuele maatregelen te implementeren, en gezien de eindfase waarin de gaswinning Westerveld zich bevindt, acht de minister het niet zinvol om zo een onderzoek voor de gaswinning Westerveld voor te schrijven. Het verwachte (beperkte) aantal schadegevallen geven hiertoe ook geen aanleiding.

NAM verantwoordelijk voor afhandeling schade aan waterhuishouding

Het waterschap is verantwoordelijk voor de waterhuishouding en bepaalt of maatregelen dienen te worden getroffen om schade aan het watersysteem als gevolg van bodemdaling te voorkómen of herstellen. Mochten er maatregelen nodig blijken, dan is NAM verplicht om (aan het waterschap) alle kosten te vergoeden waarvan is aangetoond dat deze veroorzaakt zijn door de bodemdaling als gevolg van de gaswinning van NAM.

Opnemen voorschrift tot vergoeding van schade door bodemdaling

Als een oorzakelijk verband tussen de schade en de gaswinning van NAM wordt vastgesteld, dan moet NAM deze schade vergoeden (Burgerlijk Wetboek Boek 6 artikel 177). Zou NAM hier niet (meer) toe in staat zijn, dan vindt vergoeding plaats uit het Waarborgfonds mijnbouwschade. Aangezien deze verplichting direct voortvloeit uit de Mbw, hoeft hierover geen voorschrift te worden opgenomen in dit instemmingsbesluit.

Conclusie

De Tcbb sluit niet uit dat de bodemtrilling gevolgen kan hebben voor schade aan gebouwen. Dit kan betekenen dat in de nabijheid van een gasvoorkomen mogelijk lichte tot matige schade (scheuren in muren tot constructieve schade) kan

optreden aan gebouwen, afhankelijk van de kwetsbaarheid (type en onderhoud) van het gebouw en de intensiteit van de beving. Uit het historisch overzicht van bevingen in voorkomens genoemd in het winningsplan, komt naar voren dat er zestien schademeldingen zijn geweest, allen gerelateerd aan bodemtrilling door productie uit het gasveld Eleveld.

Zodra het oorzakelijk verband tussen de schade en de gaswinning van NAM wordt vastgesteld, dan moet NAM deze schade vergoeden (Burgerlijk Wetboek Boek 6 artikel 177). Het is niet nodig in dit besluit hiervoor een voorschrift op te nemen. De decentrale overheden adviseren daarnaast om publiek te maken hoe het proces van schademelding, onderzoek en afhandeling door NAM plaatsvindt, een vlotte en adequaat afhandeling van schade- en compensatieclaims te bevorderen en zorg te dragen voor een nulmeting aan gebouwen boven of nabij de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid.

De minister heeft naar aanleiding van de adviezen de artikelen 5 en 6 opgenomen. Hierdoor dient NAM te zorgen voor een transparant proces van schademelding, adequaat onderzoek naar en afhandeling van schadeverzoeken binnen een redelijke termijn en het openbaar maken van informatie. Ook is het uitvoeren van een representatieve nulmeting aan gebouwen boven of nabij de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid voorgeschreven.

Gelet op het bovenstaande ziet de minister geen aanleiding om in het belang van het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, de instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk te weigeren.

7.4 Reactie op zienswijzen

[PM]

8. Slotconclusie

In hetgeen inzake het winningsplan Westerveld is geadviseerd door SodM, Tcbb, de decentrale overheden en de Mijnraad, ziet de minister geen aanleiding om in het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, in het belang van het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, of in het belang van de gevolgen voor milieu of natuur, de instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk te weigeren. Dit is nader toegelicht in de deelconclusies zoals opgenomen in hoofdstuk 7. Wel heeft de minister mede naar aanleiding van de uitgebrachte adviezen voorschriften en beperkingen verbonden aan zijn instemming, zoals genoemd in de artikelen 1 tot en met 7.

Gelet op de inhoud van het door NAM ingediende winningsplan Westerveld en de naar aanleiding hiervan ingediende adviezen, kan de gevraagde instemming dan ook worden verleend onder het stellen van de in onderstaand besluit genoemde voorschriften en beperkingen.

Gelet op de artikelen 34, derde lid, en 36, tweede lid, van de Mbw;

Besluit:

Artikel 1

Het door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. op 11 september 2016 ingediende gewijzigde winningsplan Westerveld verkrijgt - met inachtneming van de hierna genoemde voorschriften - de instemming als bedoeld in artikel 34, derde lid, van de Mijnbouwwet, met uitzondering van de toepassing van zuur- of hydraulische stimulatie.

Artikel 2

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. dient direct na de vaststelling van dit besluit met de verantwoordelijke overheden ten aanzien van het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen in overleg te treden over welke (waterhuishoudkundige) maatregelen bij welke hoeveelheid bodemdaling door de gaswinning noodzakelijk worden om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken. De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. dient binnen drie maanden na de vaststelling van dit besluit met elk van de betrokken waterschappen afspraken te hebben gemaakt om de noodzakelijke (waterhuishoudkundige) maatregelen te (laten) realiseren.

Artikel 3

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. dient, in overleg met het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut, binnen drie maanden na vaststelling van dit besluit enkele versnellingsmeters boven de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid te installeren en operationeel te hebben. Deze versnellingsmeters dienen de groundbewegingen in het gebied aan het oppervlak zodanig te registreren dat de beoordeling van het causale verband tussen een door de gaswinning geïnduceerde aardbeving en gebouwschade hierdoor wordt vereenvoudigd.

Artikel 4

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. dient binnen zes maanden na vaststelling van dit besluit, door toezending aan de Minister van Economische Zaken en ten genoegen van de Inspecteur-generaal der mijnen, voor de gasvelden Eleveld en Vries-Zuid in het winningsplan een risicobeheerssysteem te ontwikkelen en operationeel te hebben.

Artikel 5

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. zorgt voor een transparant proces van schademelding, adequaat onderzoek naar en afhandeling van schadeverzoeken binnen een redelijke termijn, en maakt de betreffende informatie binnen drie maanden na het onherroepelijk worden van dit besluit openbaar.

Artikel 6

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. dient, binnen zes maanden na vaststelling van dit besluit zorg te dragen voor het uitvoeren van een representatieve nulmeting aan gebouwen boven of nabij de gasvoorkomens Eleveld en Vries-Zuid teneinde eventuele toekomstige mijnbouwschade aan gebouwen door de gaswinning Westerveld beter te kunnen vaststellen.

Artikel 7

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de termijn voor het indienen van een beroepschrift afloopt en komt te vervallen op 31 december 2028.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

drs. J.M.C. Smallenbroek
directeur Energie en Omgeving

Ministerie van Economische Zaken
De heer H. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Contactpersoon [REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2017-02115
Bijlagen 1
Datum
Verzenddatum

Onderwerp Zienswijzen Ontwerp-instemmingsbesluit
Winningsplan Westerveld

Geachte heer Kamp,

Hierbij ontvangt u onze zienswijzen op het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Westerveld. Deze zienswijzen liggen in de lijn met het eerder door ons ingediende advies. Bij het opstellen van de zienswijzen hebben wij, net als bij het maken van het advies, intensief samengewerkt met de andere decentrale overheden in het gebied.

Wij lezen in uw ontwerp-instemmingsbesluit dat u een aantal van onze adviezen (deels) heeft overgenomen. Tegelijkertijd lezen wij dat u voornemens bent om in te stemmen met het winningsplan. Wanneer u daadwerkelijk besluit om in te stemmen betekent dit, dat u accepteert dat er een kans bestaat op bevingen in intensief bebouwd stedelijk gebied en dorpskernen. Bevingen die kunnen leiden tot schade. De Tcbb geeft zelfs aan dat mogelijk voor sommige kleinere velden de grens van magnitude 3,9 op de schaal van Richter wordt overschreden.

U heeft gehoord dat er bij onze inwoners, eigenaren van gebouwen en bij de gemeenteraad serieuze onrust bestaat. U heeft een groot aantal handtekeningen ontvangen en de gemeenteraad heeft besloten om een motie van afkeuring vast te stellen rond de hervatting van de winning uit put Vries-10.

In het winningsplan en de technische adviezen wordt de kans op een zware beving als klein beoordeeld. Tegelijkertijd is er nog altijd weinig bekend over het gedrag van (kleine) aardgasvelden en is het deels gissen wat er precies gebeurt in de diepe ondergrond. In zijn advies van 13 april jl. schrijft de Inspecteur-generaal van de Sodm over de Groninger situatie dat de modellen te kort schieten. Wat we wel weten, is dat de velden in onze gemeente hebben gebeefd en in het geval van Eleveld zelfs met een magnitude van groter dan 2,0 op de schaal van Richter. U kunt geen garantie geven dat zich een dergelijke of veel zwaardere beving niet voor zal doen onder het stedelijk gebied en de kernen van Assen. Gelet hierop en de onrust, zijn wij van mening dat u niet kunt instemmen met het winningsplan. Hier geldt het principe: Better safe, than sorry. Indien u na een belangenafweging instemt met het winningsplan, kiest u bewust voor risico's en schade voor onze inwoners en een aantasting van hun recht op een ongestoord woongenot.

Overigens zien wij dusdanige onvolkomenheden en onzekerheden in het winningsplan en uw ontwerp-instemmingsbesluit dat u nu geen goede belangenafweging kunt maken die voldoet aan de wettelijke vereisten.

Belangrijk is een goede onafhankelijke schade-afhandeling. Als gemeente vinden wij dat de omgekeerde bewijslast zoals die van toepassing is voor het Groninger Veld (Wet bewijsvermoeden gas-

winning Groningen) ook voor het gebied Westerveld moet gelden. In uw ontwerp-instemmingsbesluit geeft u aan dat u het principe niet wilt toepassen in het gebied Westerveld, omdat het alleen in Groningen gaat om grote aantallen schadegevallen. Wij wijzen u in dit verband op de door de Tcbb benoemde mogelijkheid dat zich bevingen kunnen voordoen die de grens van een magnitude 3,9 op de schaal van Richter overschrijden. Doet zich een dergelijke beving voor onder Assen, dan zal er sprake zijn van een groot aantal schadegevallen. Wij verzoeken u dan ook om de omgekeerde bewijslast wel toe te passen zodat er geen rechtsongelijkheid is.

Alles overziend zijn wij van mening dat u niet kunt instemmen met het Winningsplan Westerveld.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

burgemeester

gemeentesecretaris

23 Mei 2017

***Zienswijze Winningsplan
Westerveld***

INHOUD	BLAD
1 INLEIDING	3
2 SAMENVATTING EN CONCLUSIE	4
2.1 Samenvatting	4
2.2 Conclusie	6
3 MAATSCHAPPELIJKE IMPACT	7
4 COMMUNICATIE	9
5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN	11
5.1 Doelmatigheid	11
5.2 Kadern schade	11
5.3 Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa	12
5.4 Reikwijdte winningsplan m.b.t. aantal verschillende velden	13
6 PRODUCTIE	14
6.1 Productie put Vries-10	14
6.2 Productiesnelheid	15
6.3 Totale productie en fluctuaties en duur van het besluit	15
7 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN	17
7.1 Onzekerheden	17
7.2 Ontbrekende/onjuiste gegevens	18
8 BODEM BEWEGING	19
8.1 Bodemdaling	19
8.2 Bodemtrilling	19
8.3 Reservoirstimulatie/ Fracken	19
9 SCHADE	21
9.1 Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)	21
9.2 Afhandeling van schade	22
9.3 Lusten en lasten	23
10 RISICOBEHEERSYSTEEM	24
11 ARTIKELEN ONTWERPBESLUIT	26

BIJLAGE 1: ADVIES WINNINGSPLAN WESTERVELD

1 INLEIDING

Op 8 mei 2017 heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit op het winningsplan Westerveld gepubliceerd. In uw ontwerp-instemmingsbesluit geeft u tevens uw reactie op het advies dat wij in januari 2017 op het winningsplan hebben uitgebracht.

Wij hebben u in januari geadviseerd om niet in te stemmen met het winningsplan. Subsidiair hebben we onder andere aangegeven dat onafhankelijke validatie, schadebeperking, schadeafwikkeling en een risicobeheersysteem op voorhand goed moeten zijn geregeld. Wij hebben dit advies uitgebreid gemotiveerd.

We zien dat u in het ontwerp-instemmingsbesluit op een aantal punten tegemoet komt aan ons advies. In ons advies hebben we niet alleen naar de technisch juridische aspecten gekeken, maar het winningsplan ook beoordeeld op de maatschappelijke consequenties. De aanleiding voor de gewijzigde Mijnbouwwet (Mbw) was immers vooral om het burgerperspectief goed mee te nemen in de beoordeling van de winningsplannen.

In de afgelopen periode is er meer aandacht gekomen voor de veiligheid en het welzijn van inwoners die op en nabij gasvelden wonen. Onder andere vanwege de zorgen die wij hebben over de directe en indirecte gevolgen van de gaswinning op het leven van de inwoners van het gebied, dienen wij deze zienswijze in op uw ontwerp-instemmingsbesluit. Bij het opstellen van deze zienswijze zijn de decentrale overheden, net als in het adviestraject, weer samen opgetrokken.

Leeswijzer

In deze zienswijze is dezelfde volgorde gehanteerd als in het advies dat wij in januari aan de minister hebben geleverd. Dit advies maakt onderdeel uit van de zienswijze (Bijlage I).

2 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

2.1 Samenvatting

Vanuit betrokkenheid, zorg en oprechte belangstelling hebben wij het winningsplan en uw ontwerp-instemmingsbesluit bestudeerd. Vanwege de zorgen die wij hebben over de directe en indirecte gevolgen van de gaswinning op het leven van de inwoners van het gebied en de invloed op natuur en milieu, dienen wij deze zienswijze in op uw ontwerp-instemmingsbesluit. Bij het opstellen van deze zienswijze zijn de lokale overheden, net als in het adviestraject, weer samen opgetrokken.

Wij hebben u eerder geadviseerd om niet in te stemmen met het winningsplan Westerveld. Subsidiar hebben wij onder andere aangegeven dat onafhankelijke validatie, schadebeperking, schadeafwikkeling en een risicobeheersysteem op voorhand goed moeten zijn geregeld. Wij hebben dit advies uitgebreid gemotiveerd. Na bestudering van het winningsplan en het ontwerp-instemmingsbesluit komen we tot de volgende opmerkingen.

Veiligheid

Uit het winningsplan en de bijbehorende adviezen van TNO en Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) maken wij op dat er weliswaar geen veiligheidsrisico's bestaan voor de gebieden in en rond de gasvelden en haar inwoners, maar dat er wel schade – waaronder constructieve – kan ontstaan aan gebouwen. In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor onzekerheden omtrent allerlei berekeningen. Omdat volgens ons rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken nog altijd veel onduidelijk is, adviseerden wij u met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit. U ben daar in het ontwerpbesluit niet op ingegaan.

Productieniveau, -snelheid en duur van het instemmingsbesluit

In het ontwerpbesluit is niet onderbouwd of en waarom de winning uit deze velden gedurende 10 jaren noodzakelijk is. Het lijkt er op dat winning uit deze velden als een gegeven wordt beschouwd. Dat zal echter nader onderzocht en gemotiveerd moeten worden. Wij vinden het onwenselijk dat het instemmingsbesluit een looptijd heeft van 10 jaren. Voorts dient het instemmingsbesluit beperkingen ten aanzien van productietempo (voorkomen van fluctuaties) te bevatten.

Communicatie

Inwoners in het gebied dat het winningsplan Westerveld bestrijkt, hebben zorgen over hun veiligheid en over eventuele schade aan hun eigendommen. In uw brief van 14 april 2017 (kenmerk DGETM-EO/17049086) gericht aan de colleges van B&W concludeert u dat de oude winningsplannen werden geschreven door experts voor experts en dat deze dus ongeschikt zijn voor advisering en inspraak door burgers en lokale overheden. Het winningsplan Westerveld dat nu ter besluitvorming voorligt is nog geschreven in deze oude stijl.

Voorkomen en beperken van schade

Wij zijn van mening dat in de Mijnbouwwet primair de nadruk ligt op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen, zie bijvoorbeeld artikel 33 Mbw, en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen).

Wij vinden dat u het begrip schade ten onrechte beperkt tot enkel schade in de zin van het Burgerlijk wetboek (BW). Het schadebegrip in de Mijnbouwwet is veel breder. Dat heeft dus gevolgen voor uw toetsingskader.

Bodemdaling

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de prognose van de bodemdaling. Wij constateren dat u onze adviezen heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 2 van uw besluit.

Schadeafhandeling

In uw ontwerpbesluit geeft u aan met ons van mening te zijn dat er behoefte is aan een adequate regeling voor de afdoening en vergoeding van schades en compensatie. Wij zijn tevreden dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft en dat u in uw ontwerpinstemmingsbesluit regels stelt om één en ander te bewerkstelligen. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij de NAM en de decentrale overheden.

Meet- en regelprotocol

In hoofdstuk 7 zijn we ingegaan op de onzekerheden van berekeningen en voorspellingen van bodemdaling en bodemtrilling bij gaswinning. Tcbb noemt een mogelijke bevingszwaarte van 3,9 op de schaal van Richter en daarmee een grote kans op constructieve schade. Onze inwoners moeten beschermd worden tegen dit risico. Wij vinden het daarom, als u toch gaat winnen, van groot belang dat er een serieus risicobeheersysteem moet worden opgesteld. Wij constateren dat u de NAM verplicht een risicobeheersysteem voor de bevende voorkomens (dit zijn velden die eerder hebben gebeefd) op te laten stellen en dit ter goedkeuring voor te leggen aan SodM. Echter om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners zou dit transparant moeten gebeuren en dus al bij het winningsplan ter instemming gevoegd moeten zijn. Tevens vinden wij dat het risicobeheerssysteem voor alle velden moet worden aangelegd.

Fracken en zuurstimulatie

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de risico's van deze technieken. Wij constateren dat u ons advies heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 1 van uw besluit. Onduidelijk is echter aan welke paragrafen en passages van het winningsplan nu exact instemming is onthouden. U geeft echter ook aan dat bij de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie door de NAM een nieuwe wijziging van het winningsplan ingediend dient te worden en afhankelijk van de aard van de wijziging, besloten wordt welke procedure voor de besluitvorming hierover gevolgd zal worden. Bij een minimale wijziging kunt u dan de bagatelclausule in werking laten treden en wordt niet de uitgebreide procedure gevolgd. Daarmee wordt naar onze mening het burgerperspectief in die situatie dan niet voldoende ingevuld.

2.2 Conclusie

Wij vinden dat u in het ontwerp-instemmingsbesluit dat nu voorligt, u deels tegemoet komt aan het door u omarmde advies van de Onderzoekraad voor de Veiligheid (OvV). Dat geeft aan dat het burgerperspectief structureel en herkenbaar moet worden meegewogen in de besluitvorming. In uw afweging zijn echter de effecten van de gaswinning in het gebied -en met name ook het voorkomen van die effecten- naar onze mening onvoldoende meegenomen. Onder deze effecten verstaan wij de directe en indirecte gevolgen zoals het ontstaan van schade en nadelige effecten op natuur en milieu, het gevoel van veiligheid, leefbaarheid en economie.

In uw besluit baseert u zich nu voornamelijk op het advies van SodM omtrent het planmatig beheer van de winning aangevuld met de resultaten van de Seismische Risico Analyse (SRA). Dit advies is conform de wettelijk voorschriften opgesteld en gaat daarmee inhoudelijk nog voorbij aan de maatschappelijke effecten, die volgens de nieuwe mijnbouwwet ook nadrukkelijk meegewogen dienen te worden.

In het winningsplan en de technische adviezen wordt de kans op een zware beving als klein beoordeeld. Tegelijkertijd is er nog altijd weinig bekend over het gedrag van (kleine) aardgasvelden en is het deels gissen wat er precies gebeurt in de diepe ondergrond. In zijn advies van 13 april jl. schrijft de Inspecteur-generaal van de SodM over de Groningersituatie dat de modellen te kort schieten. Wat we wel weten, is dat de velden in het plangebied hebben gebeefd en in het geval van Eleveld zelfs met een magnitude van groter dan 2,0 op de schaal van Richter. U kunt geen garantie geven dat zich een dergelijke of veel zwaardere beving niet voor zal doen.

Tal van zaken zijn in het winningsplan nog niet uitgewerkt en gespecificeerd zoals de natuurtoets/ Milieu Effect Rapportage voor de Drentsche Aa en een gespecificeerd meet- en monitoringplan. Ook de uitgevoerde SRA is gebaseerd op onjuiste gegevens waarbij onder andere het vastgestelde bestemmingsplan Werklandschap Assen Zuid niet is meegenomen. Ook ontbreekt in het winningsplan informatie over de exacte locaties van winningsputten in de gasvelden, geplande locaties van winputten en de winningshoeveelheden per put zoals het Mijnbouwbesluit vereist. Tenslotte gaat het winningsplan niet in op de vraag op welke wijze schade wordt voorkomen. Dit zijn belangrijke zaken die in het winningsplan ontbreken en die niet reparabel zijn in de lopende procedure. Wanneer zonder deze informatie besluitvorming plaatsvindt wordt de rechtszekerheid van onze inwoners naar onze mening ernstig geschaad.

Dit alles overziend, zijn wij van mening dat u niet kunt instemmen met het Winningsplan Westerveld.

3 MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Uit onderzoek blijkt een duidelijk verband tussen het optreden van schade, veiligheidsbeleving en gezondheidsklachten. Schade aan de eigen woning, maar ook schade in de omgeving gaan gepaard met een sterk verlaagd gevoel van veiligheid. Wij willen niet in een situatie belanden waar zich dit voordoet.

In een gebied met schade door gaswinning zijn meer gezondheidsklachten en zien we een zelfde patroon als bij het ervaren van onveiligheid. Meer mensen zijn daar psychisch ongezond en een hoger percentage gaat regelmatig naar de huisarts.

Op 1 maart jongstleden heeft de rechtbank Noord Nederland geoordeeld dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) aan een deel van de inwoners van het Groningenveld de immateriële schade moet vergoeden. De NAM is aansprakelijk voor de door inwoners van het Groningenveld geleden en/of nog te lijden immateriële schade, als gevolg van aardbevingen. Belangrijke reden voor de uitspraak is dat de NAM volgens de rechtbank ernstige inbreuk maakt op een fundamenteel persoonlijkheidsrecht, namelijk het recht op een ongestoord woongenot.

Door de jarenlange ontkenning van de aardbevingsproblematiek is het vertrouwen bij de bevolking weggevloeid in alle instituties die te maken hebben met de gaswinning en de gevolgen daarvan. Het is belangrijk dat dit vertrouwen weer wordt hersteld. Bij de beoordeling van het winningsplan moet daarom, conform het advies van OvV, niet alleen naar een acceptabel veiligheidsniveau worden gekeken, maar ook naar de effecten op schade en maatschappelijke acceptatie.

In uw ontwerp-instemmingsbesluit heeft u naar onze mening onvoldoende aandacht voor de maatschappelijke gevolgen.

Wij vinden dat u:

- 1. In navolging van het door u omarmde advies van de OvV de maatschappelijke gevolgen expliciet en transparant dient te benoemen en te betrekken in uw afweging.**

Energiebeleid

In het ontwerp-instemmingsbesluit gaat u in op het beleid omtrent energie. U geeft terecht aan dat Nederland aardgas nodig heeft. De reden hiervan is onder andere een tot nu toe achterblijvend rijksbeleid op het vlak van verduurzaming van de energievoorziening.

U geeft aan dat wanneer aardgas veilig kan worden gewonnen, het wenselijk is dit uit Nederlandse bodem te winnen. En Nederland minder afhankelijk is van gasimport. In dit verband wijzen wij u er op dat een deel van het Nederlandse aardgas nog altijd bestemd is voor export. Wat betreft de gasimport, geeft Noorwegen aan dat ze graag aardgas aan Nederland levert. Wij kunnen geen andere reden dan economische bedenken, om niet in te gaan op dit aanbod.

Bovenstaande overziend doet ons concluderen dat u een belangenafweging heeft gemaakt tussen economie c.q. inkomsten voor de staat en het veilig en zorgeloos kunnen wonen en leven

door de inwoners van onze regio. U bent bevoegd om deze afweging te maken. Wij vragen u echter om dit in de definitieve beschikking transparant te formuleren.

Het valt ons op dat u in de instemmingsbesluiten inzake gaswinning uit het Groningenveld uitgebreid tracht te motiveren waarom de door u vergunde winningsniveaus nodig zijn in verband met de leveringszekerheid. In het onderhavige ontwerpbesluit lijkt u voetstoots aan te nemen dat de in het winningsplan Westerveld aangevraagde niveaus noodzakelijk zijn.

Wij lezen nergens in de tekst uw motivatie over de noodzaak om de in het Winningsplan genoemde hoeveelheden ook in relatie tot het tijdsverloop te winnen. Anders gezegd: Zijn de genoemde hoeveelheden wel nodig ook in relatie tot de versnelling van de verduurzaming? En zo ja, kunnen deze hoeveelheden niet op een andere plek veiliger gewonnen worden? Bijvoorbeeld onder andere op plekken zonder stedelijke bebouwing c.q. bebouwingsconcentraties?

Wij vinden dat u:

- 1. Een duidelijker motivering moet geven over de afweging die u maakt.**
- 2. Moet aantonen dat de genoemde hoeveelheden nodig zijn voor de leveringszekerheid.**

4 COMMUNICATIE

Inwoners in het gebied dat het winningsplan Westerveld bestrijkt, hebben zorgen over hun veiligheid en over eventuele schade aan hun eigendommen. Inwoners van de Asser woonwijk Marsdijk hebben aangegeven tegen gaswinning te zijn en hebben daarom meer dan 2.000 handtekeningen verzameld en aan u overhandigd. Duidelijk is daarmee dat het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning in Drenthe, zwaar onder druk staat.

In 2015 heeft de OvV een 5-tal aanbevelingen gedaan over aardbevingsrisico's in Groningen. De OvV wilde meer aandacht voor veiligheid in de besluitvorming en wilde dat er door NAM en EZ meer gecommuniceerd wordt over de onzekerheden in de voorspellingen en hoe zij hiermee om wil gaan. Dit heeft geresulteerd in vijf aanbevelingen.

Eén van de vijf aanbevelingen was het burgerperspectief meenemen in de besluitvorming van winningen. Dit heeft u gedaan door in de nieuwe Mijnbouwwet lokale overheden en inwoners een rol te geven in de besluitvorming door middel van inspraak.

In uw brief van 14 april 2017 (kenmerk DGETM-EO/17049086) gericht aan de colleges van B&W concludeert u dat de oude winningsplannen werden geschreven door experts voor experts en dat deze dus ongeschikt zijn om ter advisering en ter inspraak aan burgers en lokale overheden voor te leggen. Het winningsplan Westerveld dat nu ter besluitvorming voorligt is nog geschreven in deze oude stijl.

In het ontwerpbesluit geeft u aan dat u zorgvuldige en publieksvriendelijke communicatie wilt borgen. U geeft aan dat uw ministerie werkt aan een maatschappelijke licentie en een publieksvriendelijke oplegger. Tegelijkertijd constateren we deze vooralsnog niet concreet toegepast zijn en dat u verwijst naar een drietal (traditionele) inloopbijeekkomsten voor inwoners.

Daarmee komen we tot de conclusie dat uw voornemen om te komen tot transparante en consistente communicatie nog onvoldoende tot zijn recht komt in dit ontwerpbesluit. Omdat wij als lokale overheden de belangen dienen van onze inwoners, moeten wij u er alsnog op wijzen dat NAM en het ministerie van EZ zorgvuldiger en publieksvriendelijker moeten communiceren met de burgers dan tot nu toe gebeurt. Het verhelderen van rollen, taken en verantwoordelijkheden op dit gebied en hier op een transparante wijze uitvoering aan geven, is wat vooralsnog ontbreekt.

Wij stellen vast dat u met ons constateert dat het winningsplan lastig is te lezen voor niet-ingewijden. De door u voorgestelde reparatie door tijdens de inloopavonden het winningsplan nader toe te lichten is naar onze mening niet voldoende. Hierdoor krijgen niet alle inwoners de gelegenheid het winningsplan te doorgronden.

Door het niet begrijpelijk zijn van zowel het winningsplan als het ontwerp-instemmingsbesluit wordt geen goede invulling gegeven aan het inwonerperspectief en is het hierdoor voor de inwoners niet mogelijk om op een goede manier zienswijzen kenbaar te maken.

Wij vinden dat:

- 1. Het winningsplan en ontwerpbesluit op het aspect van leesbaarheid en daarmee het burgerperspectief niet voldoen aan ministeriële toezeggingen en er daarom een nieuw winningsplan en ontwerpbesluit moeten komen.**

5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN

5.1 Doelmatigheid

In ons advies hebben we gevraagd om inzicht te geven in de kaders waaraan het winningsplan is getoetst op het aspect doelmatigheid van de gaswinning. Deze toetsing draait volgens u vooral om planmatig beheer. Hierbij gaat het om de vraag of de door de mijnbouwonderneming in het winningsplan aangegeven winbaarheidsfactor reëel is, gezien de technische parameters en geologische omstandigheden van het reservoir.

U concludeert dat het winningsplan Westerveld op basis van deze toetsing voldoet aan wettelijke eisen die gesteld worden aan planmatig beheer en daarom geen reden ziet instemming met het winningsplan te weigeren of voorschriften eraan te verbinden.

Wij kunnen uw redenering hierin volgen. Wel zijn wij van mening dat een bredere beoordeling op het aspect doelmatigheid wenselijk is. Voorts zijn wij van mening dat als de doelmatigheid van onderhavig winningsplan wordt beoordeeld in relatie tot de maatschappelijke gevolgen dit tot een ander besluit behoort te leiden. Wij zullen dit standpunt in de paragrafen 5.3 (Natuur en milieu) en 9.1 (Voorkomen van schade) nader toelichten.

5.2 Kadern schade

In ons advies hebben wij u gevraagd zo spoedig mogelijk een kader te stellen waarin duidelijk beschreven staat wat onder schade wordt verstaan.

Voor het begrip 'schade' verwijst u naar artikel 36, eerste lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet (Mbw) en de mogelijke aansprakelijkheid van de NAM voor schade die ontstaat door de gaswinning op grond van het Burgerlijk Wetboek Boek 6 artikel 177 - deze te vergoeden. Daarbij zal volgens u het schadebegrip zoals dat gehanteerd wordt in het kader van het Burgerlijk Wetboek leidend zijn. Daarbij verwijst u nog naar het landelijk loket mijnbouwschade, waar personen met schade als gevolg van gaswinning zich per 1 januari 2017 kunnen melden.

Uw opvatting over het begrip schade is naar onze mening te beperkt. Het begrip schade is in art. 1 sub b Mbb ruim gedefinieerd: iedere aantasting van één van de in art. 49 lid 2 en 3 Mbw genoemde belangen, waaronder veiligheid van omwonenden en de bescherming van het milieu. Het winningsplan moet daarover informatie bevatten (zie art. 35 lid 1 sub f Mbw en art. 24 lid 1 sub q en s en art. 24 lid 2 Mbb) en u dient het winningsplan daarop te beoordelen. Dat is een aanmerkelijk ruimere toets dan alleen de aanwezigheid of het voorkomen van schade in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Wij zijn ons bewust dat het begrip 'schade' zich niet eenvoudig generiek laat definiëren. Ook recente rechterlijke uitspraken getuigen ervan dat de het begrip 'schade' en het aansprakelijkheidsvraagstuk in het mijnbouwdossier nog volop in ontwikkeling zijn.

5.3 Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa

Wij hebben u in ons advies gevraagd het winningsplan te toetsen op nationale en internationale wetgeving op het gebied van natuur- en soortenbescherming gelet op het aanwezige Natura2000 gebied. Ook hebben we voor het Drentsche Aa-gebied u in algemene zin reeds gewezen op het feit dat er aan de uitvoering van het Winningsplan mogelijk nadelige gevolgen kunnen zijn verbonden voor wat betreft de effectiviteit van de investeringen in de maatregelen ter bescherming en instandhouding van het gebied. U geeft in uw ontwerp besluit aan de NAM te zullen vragen om de voor deze beoordeling benodigde informatie op korte termijn aan te leveren, zodat deze voorafgaand aan het definitieve besluit meegewogen kan worden.

Wij stellen daarmee vast dat de gevolgen van de gasvelden in dit winningsplan Westerveld voor de beschermde status van het Natura-2000-gebied Drentsche Aa in strijd met art. 24 lid 1 sub q, r en s Mbb, nog niet zijn onderzocht. Een beoordeling van effecten op het Natura 2000-gebied is derhalve onvoldoende in uw ontwerp instemmingsbesluit meegewogen. Onlangs is er een beheerplan voor het Natura-2000 Drentsche Aa door uw ministerie opgesteld. Ook daaraan zal u het winningsplan moeten toetsen.

Het Drentsche Aa-gebied is niet alleen een Natura-2000 gebied. Voor het stroomdal van de Drentsche Aa is als uitvloeisel van de Europese Kaderrichtlijn Water ook een maatregelenpakket van kracht om de waterkwaliteit in het gebied te verbeteren ter ondersteuning van het behoud en de ontwikkeling van kenmerkende natuurwaarden. Dit maatregelenpakket is vastgesteld door de provincies Groningen, Drenthe en het waterschap Hunze en Aa's en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van laatstgenoemd waterschap.

De Natuurtoets zoals bedoeld op pag. 22 van het winningsplan dient zich daarom niet te beperken tot een beoordeling van de impact van de gaswinning op soortenbescherming of de unieke natuurlijke kenmerken en habitattypes van het Drentsche Aa-gebied als Natura 2000 gebied / Nationaal Park. De natuurtoets zal ook uitsluitel moeten geven over de vraag in hoeverre het bereiken van de KRW-waterkwaliteitsdoelstellingen als gevolg van de uitvoering van het winningsplan wordt belemmerd en de vraag of de mogelijkheden tot behoud en bescherming van de aanwezige kwaliteit van oppervlaktewater- en grondwaterstromen al dan niet negatieve gevolgen ondervindt door toedoen van deze mijnbouwactiviteiten.

Voorts menen wij dat voor dit winningsplan Westerveld een MER-rapportage verplicht is. Dit vanwege de samenhang tussen de bepalingen van art. 7.2a van de Wet milieubeheer en art. 2.8 van de Wet natuurbescherming, zoals die op 1 januari 2017 in werking is getreden.

Te meer omdat de uitvoering van dit winningsplan zeer waarschijnlijk negatieve gevolgen kan hebben voor het Natura-2000-gebied Drentsche Aa.

Al met al zal uit hoofde van art. 24 Mbb en het Besluit MER nog veel onderzoek gedaan moeten worden naar de gevolgen van het winningsplan voor natuur en milieu. Wij begrijpen niet hoe u – bij gebreke van die informatie – reeds nu een oordeel kunt hebben over de gevolgen van het winningsplan voor natuur en milieu (art. 36 lid 1 sub c en d Mbw). Wij maken er bezwaar tegen dat die informatie niet reeds op dit moment bekend is en dus geen onderwerp kan zijn van zienswijzen/inspraak. U zult het ontwerpbesluit – aangepast aan en mét de nieuwe

milieuinformatie – daarom nogmaals in ontwerp ter inzage moeten leggen, zodat wij, burgers en belangenorganisaties in de gelegenheid zijn daarop overeenkomstig art. 34 lid 4 Mbw een zienswijze in te dienen.

Wij vinden dat:

1. **Uit het oogpunt van een integrale belangenafweging, het ontbreken van een volledige natuurtoets een belangrijke omissie is in uw ontwerpbesluit, conform artikel 36 van de Mijnbouwwet. Wij zijn van mening dat dit gebrek feitelijk zou moeten leiden tot het onthouden van instemming aan het winningsplan Westerveld.**
2. **Het toevoegen van natuuronderzoek en uw beoordeling daarvan aan uw definitieve besluit is te laat en in strijd met een zorgvuldige voorbereiding als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Tevens komt met het later toevoegen van de natuurtoets aan de aanvraag cq. vergunning de rechtszekerheid in het gedrang.**
3. **Voor het onderhavige winningsplan een MER-rapportage verplicht is, conform art 7.2a van de Wet Milieubeheer in samenhang met art. 2.8 van de Wet natuurbescherming en u derhalve het ontwerpbesluit incl. de MER-rapportage opnieuw ter inzage moet leggen.**

5.4 Reikwijdte winningsplan m.b.t. aantal verschillende velden

U motiveert het handhaven van het winningsplan Westerveld en (elf) gasvoorkomens vanuit de technische productiebenadering, die daaraan in het verleden ten grondslag heeft gelegen. Daaraan voegt u toe de overlap van bodemdalingskommen, zoals die historisch werden betrokken. Gegeven eindfase van productie uit het Westerveld systeem ziet u geen aanleiding om deze aanpak te wijzigen.

Wij vinden dat u:

1. **Uw besluit hiermee voldoende heeft gemotiveerd.**

6 PRODUCTIE

6.1 Productie put Vries-10

In ons advies hebben we u gevraagd de voorlopige vergunning voor productie uit put Vries-10 in te trekken en de procedure van onderhavig winningsplan af te wachten. Het is naar de inwoners toe vanuit het gewenste burgerperspectief niet juist om tijdens een vergunningprocedure voor een nieuw winningsplan uit een nieuw geboorde put in het veld Vries Zuid gas te gaan winnen.

In uw antwoord schrijft u “zolang er binnen het vigerende winningsplan (winnings)ruimte is, zoals in het geval van put Vries-10, is er na een nieuw boring geen wijziging van het winningsplan nodig”.

Artikel 24, lid 1 van het Mijnbouwbesluit bepaalt dat een winningsplan onder meer een opgaaf moet bevatten van het aantal boorgaten dat bij de winning wordt gebruikt; een opgaaf van de volgorde en het tijdsbestek van de boorgaten; een opgaaf van de ligging, lengte en diameter van de verbuizing van de boorgaten.

Voor zover wij hebben kunnen nagaan is in het vigerende winningsplan geen boorput benoemd die zich verhoudt tot de specifieke kenmerken van put Vries-10. Put Vries -10 zit dus niet in het vigerende winningsplan. Wij zijn daarom van mening dat uw antwoord in strijd is met de strekking van artikel 24 van het Mijnbouwbesluit.

Pas in het onderhavige winningsplan wordt aangegeven dat in Vries Zuid een nieuwe put is geboord (Vries-10) ter vervanging van put 3c die in 1994 al is geabandonneerd. Wij concluderen op grond van bovenstaande dus dat er al 23 jaar geen gas meer uit dit veld is gewonnen. Is het dan uit oogpunt van zorgvuldigheid naar de inwoners toe correct om de NAM toe te staan op basis van het vigerende winningsplan voor het gasveld Vries-Zuid gas uit een nieuw geboorde put te winnen?

Overigens willen wij erop wijzen dat ook in het onderhavige winningsplan de beschrijving van de boorgaten en verbuizingen niet voldoen aan de wettelijke vereisten (art. 24, lid 1 van het Mbb). Zie bijvoorbeeld paragraaf B4.1 (plaats en wijze waarop koolwaterstoffen in verbuizing treden). Die zeer globale omschrijving voldoet geenszins aan de vereisten van art. 24 lid 1 sub e, f, g en h Mbb). Ook is, in strijd met art. 24 lid 1 sub e Mbb, niet vermeld hoeveel boorgaten bij de winning worden gebruikt. Integendeel, in B4 wordt dat juist uitdrukkelijk in het midden gelaten. Wij verzoeken u in het instemmingsbesluit heel concreet aan te geven welke boorgaten nu wel en welke niet in dit winningsplan zijn opgenomen.

Wij vinden dat:

1. **Door het in gebruik nemen van put Vries-10 gehandeld wordt in strijd met het vigerende winningsplan en artikel 24 van het Mijnbouwbesluit.**
2. **Zowel NAM, als uw ministerie van EZ in deze zaak niet zorgvuldig met inwoners en andere overheden hebben gecommuniceerd en geacteerd.**

3. **Vanuit het oogpunt van burgerperspectief het niet begrijpelijk is, dat na ruim 20 jaar geen gas te hebben gewonnen uit het veld Vries Zuid, deze winning uit een nieuwe put als een bestaande winning onder het vigerende winningsplan wordt beschouwd. Wij vinden dat u gelet op bovenstaande deze winning moet laten beëindigen.**
4. **De beschrijving van de boorgaten en verbuizingen in het onderhavige winningsplan niet voldoet aan de wettelijke vereisten (art. 24, lid 1 van het Mbb) en hiermee het plan niet ontvankelijk is, althans daaraan instemming moet worden onthouden.**

6.2 Productiesnelheid

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de productiesnelheid. De snelheid waarmee gas uit de bodem wordt onttrokken is van invloed op de bodemtrilling. Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) stelde onlangs dat in het Groningengasveld een versnelling van de drukafname overwegend samenvalt met een toename van de aardbevingsdichtheid. Daarom is daar het advies van het SodM om tot optimalisatie van clusteroperaties te komen teneinde (regionale) fluctuaties te vermijden of zo laag mogelijk te houden.

Dit fenomeen kan mogelijk ook voor de gasvelden in het Winningsplan Westerveld van toepassing zijn. Ook voor die velden geldt dan logischerwijs dat fluctuaties zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.

In het instemmingsbesluit geeft u aan dat ondanks de ervaringen in Groninger gasveld dat dit onderdeel niet is meegenomen in het winningsplan Westerveld. U stelt dat: “Gegeven de eindfase van de gasproductie uit het Westerveldsysteem zal sprake zijn van een relatief lage drukdalingsnelheid.” Deze stelling wordt door u niet met feiten onderbouwd.

Wij vinden dat u:

1. **Wél aandacht moet schenken aan de effecten van de productiesnelheid en SodM en NAM op moet dragen eerst onderzoek te doen naar de risico's van de productiesnelheid en fluctuaties en op basis hiervan een productiesnelheid in de vergunning op te leggen die niet tot extra risico's leidt op bodemtrilling.**

6.3 Totale productie en fluctuaties en duur van het besluit

In uw ontwerp-instemmingsbesluit stemt u in met de door NAM aangegeven verwachte totale winning per gasveld. Waarbij is aangegeven dat de winning uit het Westerveld systeem naar verwachting tot 2023 zal plaatsvinden, met uitloop tot uiterlijk 2028.

Wij constateren dat behalve een beknopte toelichting op het gaswinningsbeleid in Nederland de noodzaak van onderhavige gaswinnings door u niet wordt onderbouwd. Gezien de negatieve effecten van gaswinning is zo'n motivering en onderbouwing van de noodzaak van gaswinning uit deze velden wel noodzakelijk. Gaswinning uit deze kleine velden is géén gegeven. U moet aantonen dat voortzetting van de winning uit deze velden onvermijdelijk is met het oog op de leveringszekerheid. Ook het winningsplan zelf zou daarover – vervolgens door u te toetsen – informatie moeten bevatten (art. 24 lid 1 sub a en lid 2 Mbb).

Bij de huidige onzekerheden over seismische risico's en energietransitie, is het 'vergunnen' van een winning gedurende tien jaren te lang. Wij menen dat het winningsplan zou moeten gelden voor een periode van maximaal vijf jaren, waarna opnieuw nut en noodzaak van gaswinning uit deze velden moet worden bezien. Immers, het enkele feit dat gaswinning uit deze velden volgens de NAM tot 2028 technisch en economisch mogelijk is, wil niet zeggen dat dat maatschappelijk en tegen het licht van de doelstellingen van de Mbw (voorkomen van schade) en uw regering (zo spoedig mogelijk stoppen met fossiele brandstoffen) ook wenselijk is. Wij bepleiten daarom een ijkmoment over vijf jaren, in de vorm van een nieuw winningsplan per 2023, waarin de op dat moment meest recente inzichten over seismische risico's, schade, leveringszekerheid en energietransitie zijn meegenomen.

Tevens geeft u in uw besluit niet aan in welk tempo dit gas mag worden gewonnen en in hoeverre fluctuaties in winningsniveau's vermeden moeten worden. Enkel het feit dat het hier gaat om gasvelden waarvan de productie zich in de "eindfase" bevindt is naar onze mening onvoldoende reden om niet op deze aspecten in te hoeven gaan.

Wij vinden dat u:

- 1. De noodzaak van de gaswinningen uit het Westerveld systeem moet onderbouwen en tevens aandacht moet schenken aan (het voorkomen van) fluctuaties in het winningsniveau.**
- 2. De geldigheidsduur van een winningsvergunning terug moet brengen tot vijf jaren.**

6.4 Productieniveau high case

Wij hebben in ons advies gevraagd in uw besluit op te nemen dat als de NAM het high case scenario overschrijdt de NAM een nieuw winningsplan in procedure moet brengen. Wij constateren dat u ons advies op dit punt heeft overgenomen.

7 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN

7.1 Onzekerheden

De aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OvV) uit 2015 die u heeft omarmd gaan specifiek over het communiceren over deze onzekerheden. De OvV adviseerde u om in de communicatie met inwoners transparant te zijn over onzekerheden en uit te leggen welke plaats deze onzekerheid krijgt in de besluitvorming.

In ons advies hebben we ook aandacht gevraagd voor onzekerheden omtrent allerlei berekeningen. Omdat volgens ons rond de effecten en gevolgen van gaswinning op de ondergrond en bovengrondse bouwwerken nog altijd veel onduidelijk is, adviseerden wij u met uiterste terughoudendheid conclusies te verbinden aan de berekeningsresultaten van de maximaal te verwachten seismische activiteit. U ben daar in het ontwerpbesluit niet op ingegaan.

Ook heeft de OvV in 2015 u aanbevolen nader onderzoek te doen naar kennisontwikkeling van de diepe ondergrond. Uit voortschrijdende inzichten van de afgelopen drie jaar blijkt dat de stappen die gemaakt moeten worden nog erg groot zijn en laten zien dat het onderzoek nog in de kinderschoenen staat. De berekening van de dreiging bevat nog erg grote onzekerheden en het kan ook, volgens de Scientific Advisory Committee (SAC) niet uitgesloten worden dat er nog andere fouten in de NAM-modellen aanwezig zijn. Deze berekeningen en de inherente grote onzekerheden werken vervolgens door in de risicoberekeningen. Deze risicoberekeningen zijn vervolgens ook weer omgeven door grote onzekerheden. Dit beeld is onlangs (advies aan u van 13 april jl.) bevestigd door de inspecteur generaal van SodM. Hij gaf daarbij aan dat er momenteel geen rekenmodel beschikbaar is dat de seismiciteit betrouwbaar kan voorspellen.

Op 31 januari 2017 heeft de NAM een rapport uitgebracht (nr. EP201701217189) voor het gasveld Ameland waarvoor u in 2012 opdracht hebt gegeven. Doel was te onderzoeken waarom de bodemdalingssnelheid langzamer afneemt dan de theorie voorspelt en na het einde van de gaswinning niet stopt. In het onderzoek is de aandacht vooral uitgegaan naar hypothesen en methodieken, die wetenschappelijk interessant waren, maar de na-ijlende bodemdalingssnelheid met geen mogelijkheid konden verklaren. De bij het onderzoek betrokken wetenschappers behoren tot de besten op hun vakgebied. Na 30 jaar ervaring en 4 jaar gericht onderzoek is de na-ijling van bodemdaling door gaswinning nog altijd niet onder fysisch voorspelbare controle gekomen. De onzekerheden blijken veel groter dan tot dusverre erkent.

Wij vinden dat u:

- 1. In de besluitvorming niet transparant bent hoe de genoemde onzekerheden zijn afgewogen in de besluitvorming.**
- 2. Gelet op de onzekerheden nu niet tot een afgewogen besluit kunt komen.**

7.2 Ontbrekende/onjuiste gegevens

Wij wijzen u op ons advies om een nieuwe Seismische Risico Analyse (SRA) uit te voeren omdat er geen rekening is gehouden met de ontwikkeling van het Werklandschap Assen-Zuid en andere voorkomende bebouwing en functies. In relatie tot het Werklandschap Assen-Zuid wijzen wij u op de aard en omvang van de bebouwing. Het kan naar onze mening niet zo zijn, dat er in een beoordeling van risico's geen rekening wordt gehouden met een grote ruimtelijke ontwikkeling, die reeds in een bestemmingsplan is vastgelegd (Bestemmingsplan Werklandschap Assen-Zuid vastgesteld op 27-10-2011) en gedeeltelijk voor wat betreft infrastructuur ook is gerealiseerd. Nu u een instemming geeft voor een groot aantal jaren, die deels samenvallen met de planperiode van voormeld bestemmingsplan, moeten nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in uw afweging.

Wij kunnen niet beoordelen of in de SRA wel rekening is gehouden met andere recente bestemmingsplannen die nog geheel of gedeeltelijk moeten worden gerealiseerd. Ook de gehanteerde bevolkingsdichtheden in de risicomatrix voor Eleveld zijn niet correct. Het gasveld Eleveld ligt voor een groot deel in Assen met een bevolkingsdichtheid van 500-1000 inw/km² in plaats van de 250-500 inw/km² die nu in tabel 3.3 in de bijlage van het winningsplan is opgenomen.

Wij vinden dat u:

1. **Een nieuwe SRA moet laten uitvoeren waarin de toekomstige ontwikkeling van het Werklandschap Assen-Zuid (en andere recente bestemmingsplannen) en andere voorkomende bebouwing en functies worden meegenomen en dat u deze SRA opnieuw voor advies moet voorleggen aan alle wettelijke adviseurs. Ook moet de SRA berekening opnieuw gedaan worden met de juiste bevolkingsdichtheid voor het gasveld Eleveld.**

In het algemeen vinden wij het winningsplan multi-interpretabel. In het winningsplan en het ontwerpbesluit is sprake van steeds verschillende benamingen van velden en putten. O.a. over de begrenzingen van de gasvelden Vries Centraal en Vries Zuid en Zevenhuizen/ Zevenhuizen West is verwarring ontstaan omdat gebruik wordt gemaakt van verschillende benamingen. Het is niet duidelijk over welke velden het gaat. Ook ontbreekt in het winningsplan informatie over de exacte locaties van winningsputten in de gasvelden, geplande locaties van winputten en de winningshoeveelheden per put. Wij wijzen u hierbij op hetgeen er onder 6.1 staat over de beschrijving van de boorgaten en verbuizingen. Hierdoor is het voor ons en inwoners niet mogelijk op een goede wijze zienswijzen in te dienen.

Wij vinden dat u:

1. **Het ontwerpbesluit en het winningsplan op dit punt moet corrigeren en opnieuw ter inzage moet leggen.**
2. **Niet kunt instemmen met een winningsplan waarin niet nauwkeurig is omschreven waarvoor instemming wordt gevraagd en dat niet voldoet aan de bepalingen uit de Mijnbouwwet.**

8 BODEMBEWEGING

8.1 Bodemdaling

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de prognose van de bodemdaling. Wij constateren dat u onze adviezen heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 2 van uw besluit.

Wij vinden dat u:

- 1. Uw besluit hiermee voldoende heeft gemotiveerd.**

8.2 Bodemtrilling

In ons advies hebben we gevraagd, in verband met de kans op een door een beving geïnduceerde schade, gehoor te geven aan het plaatsen van seismische meetapparatuur en het risicobeheersysteem te ontwikkelen en operationeel te hebben. Wij vinden dat de uitwerking ervan onvoldoende en volgorde niet correct is. Door de uitwerking pas na het besluit aan de NAM te vragen hebben lokale overheden en inwoners geen zicht op de concrete uitwerking ervan. Bovendien heeft u een aantal maatregelen ten onrechte slechts voorgeschreven voor de velden Eleveld en Vries-Zuid. In hoofdstuk 10 komen we hierop terug.

Ten aanzien van vallende objecten vinden we het jammer dat u niet bent ingegaan op onze vraag om te verduidelijken in hoeverre zaken als vallende objecten zijn meegenomen in de overwegingen die aan het winningsplan ten grondslag liggen.

Wij vinden dat u:

- 1. alsnog inzicht moet geven op welke manier zaken als vallende objecten in uw afweging zijn meegenomen.**

8.3 Reservoirstimulatie/ Fracken

In ons advies hebben we aandacht gevraagd voor de risico's van deze technieken. Wij constateren dat u ons advies heeft overgenomen en vastgelegd in artikel 1 van uw besluit. Onduidelijk is echter welke paragraaf van het winningsplan nu precies niet van toepassing is verklaard.

U geeft echter ook aan dat bij de toepassing van zuur- en hydraulische stimulatie door NAM een nieuwe wijziging van het winningsplan ingediend dient te worden en afhankelijk van de aard van de wijziging, besloten wordt welke procedure voor de besluitvorming hierover gevolgd zal worden. Bij een minimale wijziging kunt u dan de bagatelclausule in werking treden en wordt niet de uitgebreide procedure gevolgd. Daarmee wordt naar onze mening het burgerperspectief dan niet voldoende ingevuld.

Wij vinden dat u:

- 1. De bagatelprocedure om alsnog zuur- of hydraulische stimulatie mogelijk te maken, niet toe moet passen.**
- 2. Precies moet aangeven welk paragraaf uit het winningsplan niet van toepassing is verklaard.**

9 SCHADE

9.1 Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)

In ons advies hebben we u geadviseerd om vanwege het ontbreken van een beschrijving van preventieve maatregelen in het winningsplan de NAM te verplichten om preventieve maatregelen voor schade op te nemen in het winningsplan (ex art. 35 lid 1 sub f en art. 24 lid 1 sub r, s en q Mbb) alvorens hierover een besluit te nemen. Deze beschrijving moet er als nog komen en worden gezien als een aanvulling op het voorliggende winningsplan. Deze dient voor advies voorgelegd te worden aan Sodm, Tcbb, decentrale overheden en de Mijnraad.

In uw ontwerpbesluit geeft u aan dat onze conclusie onjuist is en dat u van mening bent dat de op grond van de Mijnbouwwet vereiste preventieve maatregelen in voldoende mate zijn beschreven. U geeft hierbij aan dat sommige velden uit het Westerveld systeem al uit geproduceerd zijn en andere velden alleen in een optimistisch scenario nog zullen produceren. Het niveau van de nog resterende productie is beperkt. Tenslotte merkt u op dat voor de bevende velden Vries-Zuid en Eleveld in het winningsplan melding wordt gemaakt van de plaatsing van versnellingsmeters. U verwijst naar de onderdelen C3, C4, D3 en D4 uit het winningsplan.

In de betreffende paragrafen van het winningsplan is aangegeven dat het huidige monitoringsnetwerk van het KNMI voor voorkomens in risicoklasse I toereikend is en geen additionele monitoringsmaatregelen hoeven worden getroffen. De NAM geeft voorts aan verdere monitoring in overweging te nemen. Waarbij zij denken aan het plaatsen van versnellingsmeters.

Wij zijn van mening dat in de Mijnbouwwet primair de nadruk ligt op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen), en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen). Ten onrechte suggereert u dat bij een reeds werkend gasproductiesysteem de vereisten uit de Mijnbouwwet minder van belang zijn. Overigens benoemt u in dit verband terecht de velden Vries-Zuid en Eleveld ook nog als bevende velden. De Mijnbouwwet maakt bij haar afwegingskader voor het al dan niet instemmen met een winningsplan geen onderscheid naar productiefasen of omvang van de productie cq. grootte van de gasvelden. De Mijnbouwwet stelt dat het winningsplan een beschrijving dient te bevatten van de maatregelen ter voorkoming van schade door bodembeweging (artikel 35, eerste lid, onderdeel f).

Wij vinden dat:

- 1. Omdat er nog diverse velden uit het Westerveld systeem in productie zijn, de vereisten uit de Mijnbouwwet onverminderd van toepassing zijn. Het winningsplan dus een beschrijving dient te bevatten van de maatregelen ter voorkoming van schade door gaswinning. U het winningsplan niet ontvankelijk moet verklaren, althans daaraan uw instemming moet onthouden.**

2. **De toezegging van de NAM in het winningsplan ten aanzien van de plaatsing van enkele versnellingsmeters te verblijvend is en weinig concreet is geformuleerd. U stelt dan ook ten onrechte dat door de NAM in voldoende mate aan de wettelijke vereisten wordt voldaan.**

9.2 Afhandeling van schade

In ons advies hebben wij u gevraagd zorg te dragen voor een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades. Dit moet naar onze mening een harde voorwaarde zijn, alvorens door uw minister een positief besluit op dit winningsplan kan en mag worden genomen. Tevens hebben wij u geadviseerd, evenals in het aardbevingsgebied Groningen, een volledig onafhankelijk orgaan in te stellen voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten. Tenslotte hebben wij u gevraagd in uw besluit op te nemen dat in geval van een schademelding ter verbetering van de huidige wijze van onderzoek opdracht gegeven wordt tot het doen van onderzoek naar de oorzaak van de schade.

In uw ontwerpbesluit geeft u aan met ons van mening te zijn dat er behoefte is aan een adequate regeling voor de afdoening en vergoeding van schades en compensatie. Voorts geeft u aan dat afspraken hierover primair gemaakt dienen te worden tussen decentrale overheden en de NAM. De NAM heeft aangegeven hieraan te willen meewerken. Om één en ander te bewerkstelligen draagt u in artikel 5 van uw ontwerpbesluit de NAM op te zorgen voor een transparant proces van schademelding, adequaat onderzoek naar en afhandeling van schadeverzoeken binnen een redelijke termijn. Deze informatie – overigens is onduidelijk welke informatie u bedoelt – moet de NAM binnen drie maanden na het onherroepelijk worden van dit besluit openbaar te maken.

Wij zijn verheugd dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft en dat u in uw ontwerp-instemmingsbesluit regels stelt om één en ander te bewerkstelligen. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij de NAM en de decentrale overheden. De NAM als gasproducent en vergunninghouder én u als vergunningverlenende en toezichthoudende instantie en de Staat als ontvanger van de aardgasbaten dragen hierin namelijk de primaire verantwoordelijkheid. Als decentrale overheden hebben wij in dit verband vooral de verantwoordelijkheid om op te komen voor het lokale belang en het belang van onze inwoners. Vanuit die verantwoordelijkheid zijn wij overigens graag bereid hierin mee te denken.

Wij vinden dat u:

1. **Als verantwoordelijk minister erop toe moet zien dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil). Voor ons is van groot belang dat de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd zijn.**
2. **Uw instemmingsbesluit pas van kracht kan laten worden, nadat er een onafhankelijke schadeafhandeling operationeel is.**

3. **Zorg moet dragen dat indien NAM vanwege onvoorziene omstandigheden in de toekomst niet meer of onvoldoende aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen, de vergoeding van schades en compensatie te allen tijde is gegarandeerd door de Staat.**
4. **In de huidige Mijnbouwwet de schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds mijnbouwschade niet moet beperken voor natuurlijke personen maar verbreden naar alle rechtspersonen. (lees: ondernemers met bijvoorbeeld een BV of NV).**

9.3 Lusten en lasten

U geeft aan dat u de toezegging heeft gedaan om samen met de energiesector, overheden en maatschappelijke organisaties de lusten-lastenverdeling voor o.a. mijnbouw te verkennen. Daarnaast werkt de koepelorganisatie NOGEPA aan een gedragscode, waarin ook aandacht wordt besteed aan maatregelen (lusten) in de omgeving van een mijnbouwlocatie.

Wij constateren dat het u in uw besluit op het winningsplan gaat om een afweging tussen economische belangen en het veilig en zorgeloos kunnen wonen en leven door de inwoners van onze regio. U kiest in het ontwerp-instemmingsbesluit voor het eerste. De inwoners moeten het doen met “verkenningen” en “werken aan” met betrekking tot de lusten c.q. compensatie.

Wij vinden dat u:

1. **In uw besluit zekerheid en duidelijkheid moet geven over de vorm en omvang van de lusten c.q. compensatie voor de inwoners van de regio en dat dit integraal onderdeel moet zijn van uw afweging.**

10 RISICOBEBEERSYSTEEM

In hoofdstuk 7 (Onzekerheden/ Ontbrekende zaken) zijn we ingegaan op de onzekerheden van berekeningen en voorspellingen van bodemdaling en bodemtrilling bij gaswinning. Huidige modellen zijn niet goed in staat de seismiciteit betrouwbaar te voorspellen volgens het SodM. SodM noemt een mogelijke bevingszwaarte van 3,9 en daarmee een grote kans op constructieve schade. Onze inwoners moeten beschermd worden tegen dit risico. Wij vinden het daarom, als u toch gaat winnen, van groot belang dat er een serieus risicobeheersysteem moet worden opgesteld. Een risicobeheersysteem moet ingezet worden voor:

- Bijsturen winning in geval van bevingen;
- Inzicht in aard en omvang bevingen;
- Vaststellen en begeleiden mogelijke schadegevallen.

Wij zien in het ontwerpbesluit dat u onze advies deels heeft overgenomen en de NAM de verplichting oplegt een representatieve nulmeting aan gebouwen en werken uit te voeren boven en nabij de gasvoorkomens Eleveld en Vries Zuid. U geeft in het voorschrift echter niet aan wat u onder representatief verstaat. U motiveert de nulmeting om bij vermoeden van mijnbouwschade aan het gebouw het oorzakelijke verband tussen gaswinning en gebouwschade te kunnen vaststellen. Vanwege de grote onzekerheden is een goede nulmeting van groot belang bij schadeafwikkeling.

Wij constateren dat u ons advies om de aanbevelingen van Sodm, de Tcbb en de Mijnraad over te nemen heeft ingewilligd en de NAM verplicht aanvullend enkele versnellingsopnemers te plaatsen bij de bevende gasvelden. Doel hiervan is bij een optredende beving een causaal verband te kunnen leggen tussen groundbeweging en schade aan gebouw en werken.

Wij vinden het bijplaatsen van enkele meters echter niet voldoende om een goede relatie te kunnen leggen tussen trilling en schade. De versnellingsmeters moeten ook nauwkeuriger meten dat in het huidige winningsplan is aangegeven (0,5 Mg ipv 1,5 Mg) vergelijkbaar met die worden toegepast in het Groningenveld.

Dit moet onderdeel zijn van een totaal meetplan waarmee een nauwkeuriger inzicht wordt verkregen in aard, sterkte en voorkomen van een beving en het epicentrum van een beving. Het huidig aantal meetpunten is hiervoor volstrekt onvoldoende (2 in Assen en 3 in omgeving Zevenhuizen). Hiervoor is een meetnetwerk nodig in de vorm van een stramien over de gasvelden die doorlopen tot ruim buiten het gasveld aangezien bevingen zich over grote afstanden kunnen verplaatsen. De gasvelden Vries en Eleveld hebben in het verleden al gebeefd waarbij de magnitudes van Eleveld zeker een vergelijkbaar niveau hebben met die van het Groningenveld. Naast versnellingsmeters zijn tiltmeters en glasvezelmeters noodzakelijk om verdraaiing, doorbuiging, verplaatsing en zetting van gebouwen te kunnen registreren; niet alleen in en boven de gasvelden maar ook daarbuiten.

Dit meetsysteem moet geheel worden ingericht en beheert door een onafhankelijke organisatie op kosten van de NAM.

Wij constateren dat u de NAM verplicht een risicobeheersysteem voor de bevende voorkomens op te laten stellen en dit ter goedkeuring voor te leggen aan SodM. Echter om invulling te geven

aan de rechtszekerheid van onze inwoners zou dit transparant moeten gebeuren en dus in de fase van vergunningverlening geregeld moeten zijn. De inwoner moet kunnen zien of de NAM aan zijn verplichtingen voldoet ingeval van schade. Door het plan pas na de vergunningverleningsfase ter goedkeuring bij het SodM te leggen is dat niet het geval.

Tot slot zijn wij van mening dat door u voorgeschreven maatregelen (waaronder versnellingsmeters en een nul-meting) niet beperkt moeten blijven tot de velden Vries-Zuid en Eleveld, maar moeten gelden voor alle velden uit het winningsplan waaruit geproduceerd wordt.

Wij vinden dat:

- 1. u in het kader van rechtszekerheid vooraf nauwkeurig aan moet geven hoe de representatieve nulmeting aan gebouwen en werken moet worden uitgevoerd en in welk gebied de nulmetingen moeten worden uitgevoerd. Bij dit laatste vinden wij dat er nulmetingen moeten worden uitgevoerd in het gehele gebied waar zich bevingen en effecten kunnen voordoen.**
- 2. vanwege de risico categorie van de velden Vries en Eleveld er een totaal meetplan met versnellingsmeters, tilt en glasvezelmeters moet komen, zodanig dat bij registratie van een beving een causaal verband tussen beving en gemelde schade kan worden gelegd. Dit meetplan moet betrekking hebben op het gehele gebied waar zich bevingen en effecten kunnen voordoen.**
- 3. in het kader van de rechtszekerheid in de vergunning een door SodM goedgekeurd risicobeheersysteem inclusief een meet- en monitoringsprotocol moet zijn opgenomen waarmee de inwoners en andere belanghebbenden inzicht krijgen in de verplichtingen van de NAM.**
- 4. Uw instemmingsbesluit pas van kracht te laten worden, nadat het meetsysteem operationeel is en de nulmetingen zijn uitgevoerd.**
- 5. De voorgeschreven maatregelen niet beperkt moet blijven tot de velden Eleveld en Vries Zuid maar moet gelden voor alle producerende velden uit het winningsplan.**

11 ARTIKELEN ONTWERPBESLUIT

Artikel 1:

Gelet op de onvolkomenheden en omissies van het winningsplan en de naar onze mening onvoldoende transparante gemaakte afweging in het ontwerp-instemmingsbesluit over winning en maatschappelijke risico's, zoals in voorgaande hoofdstukken van deze zienswijze is toegelicht zijn wij van mening dat er geen instemmingsbesluit kan worden verleend aan het winningsplan Westerveld. Wij vinden dat u duidelijk en concreet moet aangeven met welke delen (paragrafen) van het winningsplan u niet instemt.

Artikel 2:

Wij kunnen instemmen met dit artikel.

Artikel 3:

Wij zijn van mening dat in dit ontwerp-instemmingsbesluit de plaatsing en aantallen versnellingsmeters onvoldoende is gespecificeerd. Dit geeft onvoldoende rechtszekerheid voor de inwoners. Het meetplan van versnellingsmeters moet onderdeel zijn van een transparant risicobeheersysteem voor alle producerende gasvelden in de besluitvormingsfase van onderhavig winningsplan.

Artikel 4:

Wij zijn van mening dat een risicobeheersysteem onderdeel moet zijn van de besluitvormingsfase van het winningsplan om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners. Het risicobeheersysteem moet gelden voor alle velden uit het winningsplan waaruit geproduceerd wordt.

Artikel 5:

Wij constateren dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij de NAM in overleg met de decentrale overheden. Wij zijn van mening dat u ervoor moet zorgen dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten.

Artikel 6:

Een representatieve nulmeting is in het besluit niet concreet uitgewerkt en gespecificeerd. Dit moet onderdeel zijn in de fase van besluitvorming van het winningsplan om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners. en gaan gelden voor alle velden waaruit geproduceerd wordt.

Artikel 7:

Bij de huidige onzekerheden over seismische risico's en energietransitie, is het 'vergunnen' van een winning gedurende tien jaren te lang. Wij menen dat het winningsplan zou moeten gelden voor een periode van maximaal vijf jaren, waarna opnieuw nut en noodzaak van gaswinning uit deze velden moet worden bezien.

Date : 21-5-2017 21:44:52

Subject : RE: draaiboek en posters informatieavonden winningsplan Westerveld ter kennisgeving

Ik had ze al bekeken. Inderdaad slecht. Ik vind ze ook erg sussend. Nergens zie ik staan dat zich een magnitude van 3,9 kan voordoen. Nogmaals veel plezier morgen.

Groet,

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]

Verzonden: 21-5-2017 21:36

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: draaiboek en posters informatieavonden winningsplan Westerveld ter kennisgeving

Dag [REDACTED],

Heb de posters van We transfer gedownload en op de i schijf gezet en even snel bekeken.

Wat een non-informatie zeg. [REDACTED]

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl

website: www.assen.nl

Van [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 19 mei 2017 16:42

Aan: [REDACTED]@provinciegroningen.nl'; [REDACTED]@leek.nl'; [REDACTED]@leek.nl'; [REDACTED]@noorderzijvest.nl'; [REDACTED]@noorderzijvest.nl';

[REDACTED]@weterskipfryslan.nl'; [REDACTED]@drenthe.nl'; [REDACTED]@aaenhunze.nl'; [REDACTED]@aaenhunze.nl'; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl';

[REDACTED]@assen.nl'; [REDACTED]@assen.nl'; [REDACTED]@assen.nl'; [REDACTED]@tynaarlo.nl'; [REDACTED]@middendrenthe.nl'; [REDACTED]@wdodelta.nl'; [REDACTED]@drenthe.nl';

[REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl'

CC: [REDACTED] [REDACTED]

Onderwerp: draaiboek en posters informatieavonden winningsplan Westerveld ter kennisgeving

Urgentie: Hoog

Beste mensen,

Volgende week staan de informatiebijeenkomsten voor het winningsplan Westerveld gepland. We willen jullie graag op de hoogte brengen van de wijze waarop de avonden verlopen en welke informatie we gaan laten zien. Als bijlage bij deze mail vinden jullie:

1. De laatste versie van het draaiboek.
2. De aanwezigen en de indeling per poster
3. De kennisgeving
4. De wegwijzer voor bezoekers

Daarnaast stuur ik zo dadelijk per WeTransfer een zip bestand met de posters die we gebruiken op de bezoekers te informeren. Een aantal posters is nog niet definitief.

Ik verzoek jullie verder vertrouwelijk met de gegevens om te gaan en hoop een aantal van jullie volgende week te begroeten!

Met vriendelijke groeten,

LET OP: per 28 mei ben ik niet meer werkzaam voor het ministerie van EZ. Vanaf maandag 22 mei raad ik u aan contact op te nemen met [REDACTED]@minez.nl of telefoonnummer [REDACTED].

[REDACTED]
Ministerie van Economische Zaken

Directie Energie & Omgeving

Cluster Mijnbouw

Bezoekadres Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag

Postadres Postbus 20401, 2500 EK Den Haag

Telefoonnummer [REDACTED]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 14-7-2017 15:04:29

"
Subject : RE: DvhN 13 juli - Bevingsangst slaat over naar Drenthe

Dag [redacted] en anderen,

Hangt af van welke productiecase je uitgaat.

In de laatste versie van het winningsplan Westerveld dat ons is toegestuurd (okt 2016) vind ik in de tabel op blz 18 andere hoeveelheden. Hier worden de hoeveelheden verdeeld in low, mid en high case.

Bij de high case variant komt je op Eleveld uit op 600 miljoen m3.

- Vries zuid: 564 miljoen m3
- Vries centraal: 308 miljoen m3
- Vries Noord: 196 miljoen m3
- Totaal Vries dus 1.068 miljoen m3
- Assen: 94 miljoen m3

Totaal wil de NAM in de high case variant nog 2,9 miljard m3 gas uit alle gasvelden van Westerveld halen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidspecialist gemeente Assen

[redacted]
Website: www@assen.nl

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 13 juli 2017 12:07

Aan: [redacted]@gemeentenoordenveld.nl) [redacted]@gemeentenoordenveld.nl> [redacted]@tynaarlo.nl; [redacted]@assen.nl; [redacted]@assen.nl>; [redacted]

Onderwerp: DvhN 13 juli - Bevingsangst slaat over naar Drenthe

Dag allen,

Voor zover jullie het Dagblad vanmorgen niet hebben gezien.

Vraag je over info bij het kaartje:

Eleveld en Vries 500 miljoen m3
Assen 300 miljoen m3

Klopt dit?
Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 27-9-2016 11:28:06

From : "[REDACTED]"

Subject : RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Heb ik het net met [REDACTED] over gehad.

Maar zij wil vooral even polsen hoe de partijen tegen haar eerste advies aankijken dat ze gister heeft gestuurd.

Ik heb trouwens van maar een gemeente een stuk ontvangen en van het wetterskip dus veel heb ik ook niet te melden volgende week.

[REDACTED] gaf aan dat de NAM de definitieve aanvraag nog niet heeft ingediend dus het gaat misschien allemaal nog wat langer duren!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 27 september 2016 11:24

Aan: [REDACTED]

<[REDACTED]@GemeenteNoordenveld.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Hoi [REDACTED],

Nu lees ik dat jij 3 oktober niet kunt.

Gelet op de jouw rol, vind ik dat er nu een andere datum moeten worden geprikt, waarop jij wel kunt.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO

Gemeente Aa en Hunze

Postbus 93 • 9460 AB Gielen

Spielersteeg 1 • 9461 BH Gielen

www.aaenhunze.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@assen.nl]

Verzonden: dinsdag 27 september 2016 11:12

Aan: [REDACTED]@GemeenteNoordenveld.nl)

Onderwerp: FW: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

De bijeenkomst van 10 oktober heeft [REDACTED] niet georganiseerd maar haar collega [REDACTED] (die ik zelf niet ken).

Die bijeenkomst gaat niet inhoudelijk over het winningsplan Westerveld maar vooral hoe werken we samen.

Willen jullie je daarvoor afmelden?

Op 3 oktober kan ik ook niet. Ik probeer [REDACTED] te laten aanschuiven.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]

Verzonden: dinsdag 27 september 2016 10:04

Aan: [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: Re: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED]

Dat overleg met bestuurders over gaswinning op 10 oktober ken ik niet.

Kun je mij vertellen wie en wat of de mail daarover sturen?

En verzoek aan jou en de anderen om de afspraak van de 10e af te zeggen bij de uitnodiger, want ik heb die niet georganiseerd.

Voor de 3e zal ik je afwezigheid noteren.

Alvast bedankt
[REDACTED]

Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat

----- Oorspronkelijk bericht -----

██████████@assen.nl>

Datum: 27-09-2016 09:28 (GMT+01:00)

██████████@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag ██████████,

We kregen gister van je collega 2 definitieve datumprinters voor 2 bijeenkomsten. Omdat er enige tijd over heen is gegaan tussen de indiening en vaststelling van de datums kan ik nu op beide data niet meer; De agenda's lopen snel vol! Je kunt niet tot een week van tevoren de datum pas gaan prikken dat is erg laat.

Voor de gemeenschappelijke sessie van 10 okt kunnen ook ██████████ niet want dat is een bestuurlijk overleg gepland over de gaswinning met de Noord Drentse bestuurders waar wij ook bij aanschuiven.

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
██████████
██████████
██████████@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: ██████████@drenthe.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 10:10

Aan: ██████████@drenthe.nl ██████████@aaenhunze.nl ██████████@tauw.nl ██████████@drenthe.nl>; ██████████@gemeentenoordenveld.nl ██████████@noorderzijvest.nl ██████████@assen.nl ██████████@tynaarlo.nl ██████████@noorderzijvest.nl ██████████@leek.nl ██████████@assen.nl ██████████@noorderzijvest.nl ██████████@hunzeenaas.nl ██████████@provinciegroningen.nl <██████████@provinciegroningen.nl ██████████@gemeentenoordenveld.nl ██████████@wdodelta.nl ██████████@noorderzijvest.nl ██████████@weterskipfryslan.nl>; ██████████@wdodelta.nl ██████████@ooststellingwerf.nl ██████████@assen.nl ██████████@aaenhunze.nl>; ██████████@leek.nl ██████████@fryslan.frl ██████████@middendrenthe.nl>

CC: ██████████@drenthe.nl>

Onderwerp: eerste analyse winningsplan Westerveld

Beste collega's

Zoals afgesproken op onze bijeenkomst in Assen op 8 juli j.l. hierbij de analyse van het winningsplan Westerveld die ██████████ en ik gemaakt hebben.

Het is een eerste versie, want zoals EZ al eerder aangaf, moeten er nog de nodige gegevens door NAM aangeleverd worden. Dit leidt mogelijk zelfs tot een heel nieuwe versie van het winningsplan.

Ook zijn de (aanvullende) adviezen van SodM en de Tcbb nog niet gegeven.

Kijk of jullie hier iets mee kunnen in het kader van jullie eigen te geven adviezen, dan kunnen we dat op de volgende sessie (de datum wordt binnenkort vastgesteld) bespreken. Ook kunnen we dan bedenken wat we aan de partijen willen vragen op de specifieke sessie van EZ die nog moet komen.

██████████

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 27-9-2016 11:24:02

Subject : RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Hoi [REDACTED],

Nu lees ik dat jij 3 oktober niet kunt.

Gelet op de jouw rol, vind ik dat er nu een andere datum moeten worden geprikt, waarop jij wel kunt.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gielen
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gielen
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 27 september 2016 11:12
Aan: [REDACTED]@GemeenteNoordenveld.nl
Onderwerp: FW: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

De bijeenkomst van 10 oktober heeft [REDACTED] niet georganiseerd maar haar collega [REDACTED] (die ik zelf niet ken). Die bijeenkomst gaat niet inhoudelijk over het winningsplan Westerveld maar vooral hoe werken we samen. Willen jullie je daarvoor afmelden?

Op 3 oktober kan ik ook niet. Ik probeer [REDACTED] te laten aanschuiven.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@drenthe.nl
Verzonden: dinsdag 27 september 2016 10:04
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: Re: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED]

Dat overleg met bestuurders over gaswinning op 10 oktober ken ik niet. Kun je mij vertellen wie en wat of de mail daarover sturen? En zoek aan jou en de anderen om de afspraak van de 10e af te zeggen bij de uitnodiger, want ik heb die niet georganiseerd.

Voor de 3e zal ik je afwezigheid noteren.

Alvast bedankt

Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat

----- Oorspronkelijk bericht -----
[REDACTED]@assen.nl
Datum: 27-09-2016 09:28 (GMT+01:00)
A [REDACTED]@drenthe.nl
Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],

We kregen gister van je collega 2 definitieve datumprikkers voor 2 bijeenkomsten. Omdat er enige tijd over heen is gegaan tussen de indiening en vaststelling van de datums kan ik nu op beide data niet meer; De agenda's lopen snel vol! Je kunt niet tot een week van tevoren de datum pas gaan prikken dat is erg laat.

Voor de gemeenschappelijke sessie van 10 okt kunnen ook [REDACTED] niet want dat is een bestuurlijk overleg gepland over de gaswinning met de Noord Drentse bestuurders waar wij ook bij aanschuiven.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[redacted]
[redacted]
[redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [redacted]@drenthe.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 10:10

Aan: [redacted]@drenthe.nl [redacted]@aaenhunze.nl [redacted]@tauw.nl [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@gemeentenoordenveld.nl [redacted]@noorderzijvest.nl [redacted]@assen.nl [redacted]@tynaarlo.nl [redacted]@noorderzijvest.nl [redacted]@leek.nl [redacted]@assen.nl [redacted]@noorderzijvest.nl [redacted]@hunzeenaas.nl [redacted]@provinciegroningen.nl [redacted]@provinciegroningen.nl [redacted]@gemeentenoordenveld.nl [redacted]@wdodelta.nl [redacted]@noorderzijvest.nl [redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted]@wdodelta.nl [redacted]@ooststellingwerf.nl [redacted]@assen.nl [redacted]@aaenhunze.nl>; [redacted]@leek.nl [redacted]@fryslan.frl [redacted]@middendrenthe.nl>

CC: [redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: eerste analyse winningsplan Westerveld

Beste collega's

Zoals afgesproken op onze bijeenkomst in Assen op 8 juli j.l. hierbij de analyse van het winningsplan Westerveld die [redacted] en ik gemaakt hebben.

Het is een eerste versie, want zoals EZ al eerder aangaf, moeten er nog de nodige gegevens door NAM aangeleverd worden. Dit leidt mogelijk zelfs tot een heel nieuwe versie van het winningsplan.

Ook zijn de (aanvullende) adviezen van SodM en de Tcbb nog niet gegeven.

Kijk of jullie hier iets mee kunnen in het kader van jullie eigen te geven adviezen, dan kunnen we dat op de volgende sessie (de datum wordt binnenkort vastgesteld) bespreken. Ook kunnen we dan bedenken wat we aan de partijen willen vragen op de specifieke sessie van EZ die nog moet komen.

[redacted]

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 27-9-2016 10:03:39

16.820

Subject : Re: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED]

Dat overleg met bestuurders over gaswinning op 10 oktober ken ik niet.

Kun je mij vertellen wie en wat of de mail daarover sturen?

En verzoek aan jou en de anderen om de afspraak van de 10e af te zeggen bij de uitnodiger, want ik heb die niet georganiseerd.

Voor de 3e zal ik je afwezigheid noteren.

Alvast bedankt

Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat

----- Oorspronkelijk bericht -----

Datum: 27-09-2016 09:28 (GMT+01:00)

Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],

We kregen gister van je collega 2 definitieve datumprinters voor 2 bijeenkomsten. Omdat er enige tijd over heen is gegaan tussen de indiening en vaststelling van de datums kan ik nu op beide data niet meer; De agenda's lopen snel vol! Je kunt niet tot een week van tevoren de datum pas gaan prikken dat is erg laat.

Voor de gemeenschappelijke sessie van 10 okt kunnen ook [REDACTED] niet want dat is een bestuurlijk overleg gepland over de gaswinning met de Noord Drentse bestuurders waar wij ook bij aanschuiven.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 10:10

Aan: [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@tauw.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl>; [REDACTED]@noorderzijvest.nl>; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@hunzeenaas.nl>; [REDACTED]@provinciegroningen.nl) [REDACTED]@provinciegroningen.nl>; [REDACTED]@leek.nl>; [REDACTED]@fryslan.frl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>

CC: [REDACTED]

Onderwerp: eerste analyse winningsplan Westerveld

Beste collega's

Zoals afgesproken op onze bijeenkomst in Assen op 8 juli j.l. hierbij de analyse van het winningsplan Westerveld die [REDACTED] en ik gemaakt hebben.

Het is een eerste versie, want zoals EZ al eerder aangaf, moeten er nog de nodige gegevens door NAM aangeleverd worden. Dit leidt mogelijk zelfs tot een heel nieuwe versie van het winningsplan.

Ook zijn de (aanvullende) adviezen van SodM en de Tcbb nog niet gegeven.

Kijk of jullie hier iets mee kunnen in het kader van jullie eigen te geven adviezen, dan kunnen we dat op de volgende sessie (de datum wordt binnenkort vastgesteld) bespreken. Ook kunnen we dan bedenken wat we aan de partijen willen vragen op de specifieke sessie van EZ die nog moet komen.

[REDACTED]
Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 27-9-2016 09:28:44

16.821

From : ██████████
██████████

Subject : RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag ██████████,

We kregen gister van je collega 2 definitieve datumprickers voor 2 bijeenkomsten. Omdat er enige tijd over heen is gegaan tussen de indiening en vaststelling van de datums kan ik nu op beide data niet meer; De agenda's lopen snel vol! Je kunt niet tot een week van tevoren de datum pas gaan prikken dat is erg laat.

Voor de gemeenschappelijke sessie van 10 okt kunnen ook ██████████ niet want dat is een bestuurlijk overleg gepland over de gaswinning met de Noord Drentse bestuurders waar wij ook bij aanschuiven.

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

██████████
██████████
██████████ @assen.nl
website: www.assen.nl

Van: ██████████@drenthe.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 10:10

Aan: ██████████@drenthe.nl> ██████████@aaenhunze.nl> ██████████@tauw.nl>; ██████████@drenthe.nl>; ██████████@gemeentenoordenveld.nl>; ██████████@noorderzijvest.nl>; ██████████@assen.nl>; ██████████@tynaarlo.nl> ██████████@hunzeenaas.nl>; ██████████@provinciegroningen.nl) ██████████@provinciegroningen.nl>; ██████████@leek.nl>; ██████████@fryslan.frl>; ██████████@middendrenthe.nl>

CC: ██████████
Onderwerp: eerste analyse winningsplan Westerveld

Beste collega's
Zoals afgesproken op onze bijeenkomst in Assen op 8 juli j.l. hierbij de analyse van het winningsplan Westerveld die ██████████ ik gemaakt hebben.
Het is een eerste versie, want zoals EZ al eerder aangaf, moeten er nog de nodige gegevens door NAM aangeleverd worden. Dit leidt mogelijk zelfs tot een heel nieuwe versie van het winningsplan.
Ook zijn de (aanvullende) adviezen van SodM en de Tcbb nog niet gegeven.

Kijk of jullie hier iets mee kunnen in het kader van jullie eigen te geven adviezen, dan kunnen we dat op de volgende sessie (de datum wordt binnenkort vastgesteld) bespreken. Ook kunnen we dan bedenken wat we aan de partijen willen vragen op de specifieke sessie van EZ die nog moet komen.

██████████

Date : 12-10-2016 11:53:56

16.822

Subject : RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dank je [REDACTED]

Ik was al bezig met de samenvattende punten die maandag zijn benoemd. Ik vul die waar nodig aan met jou teksten. Ik stuur ze vanmiddag of morgen nog wel even rond.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 12 oktober 2016 11:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: eerste analyse winningsplan Westerveld

Hoi [REDACTED]

Ik denk dat het verslagje van [REDACTED] ook goeddeels kunt (misschien al hebt) verwerken in je memo voor Marco Out voor overleg a.s. vrijdag.

Een paar korte toevoegingen van mijn kant in rood.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@drenthe.nl
Verzonden: woensdag 12 oktober 2016 8:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],
Dank jewel.
Hierbij het verslag van [REDACTED], ik heb zelf verder niets toegevoegd.
Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]@aaenhunze.nl
Verzonden: dinsdag 11 oktober 2016 10:45
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],

Bijgaand stuur ik de opmerkingen van [REDACTED] en mij bij de eerste analyse.
Ik deel deze direct met de aanwezigen van het overleg van vorige week en [REDACTED].

Graag ontvang ik nog het verslagje dat [REDACTED] en jij in coproductie hebben gemaakt.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@drenthe.nl
Verzonden: maandag 26 september 2016 10:10
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]@provinciegroningen.nl [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: eerste analyse winningsplan Westerveld

Beste collega's

Zoals afgesproken op onze bijeenkomst in Assen op 8 juli j.l. hierbij de analyse van het winningsplan Westerveld die [REDACTED] en ik gemaakt hebben.
Het is een eerste versie, want zoals EZ al eerder aangaf, moeten er nog de nodige gegevens door NAM aangeleverd worden. Dit leidt mogelijk zelfs tot een heel nieuwe versie van het winningsplan.
Ook zijn de (aanvullende) adviezen van SodM en de Tcbb nog niet gegeven.

Kijk of jullie hier iets mee kunnen in het kader van jullie eigen te geven adviezen, dan kunnen we dat op de volgende sessie (de datum wordt binnenkort vastgesteld) bespreken.
Ook kunnen we dan bedenken wat we aan de partijen willen vragen op de specifieke sessie van EZ die nog moet komen.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 12-10-2016 11:57:13

16.823

Subject : RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Prima en nogmaals: voor vrijdag en het vervolg is ook belangrijk wat er morgen komt uit het STRONG-overleg (Min/IPO/VNG)

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 12 oktober 2016 11:54

Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dank je [redacted].

Ik was al bezig met de samenvattende punten die maandag zijn benoemd. Ik vul die waar nodig aan met jou teksten. Ik stuur ze vanmiddag of morgen nog wel even rond.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[redacted]
[redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [redacted]@aaenhunze.nl]

Verzonden: woensdag 12 oktober 2016 11:47

Aan: [redacted]@assen.nl [redacted]@assen.nl>

Onderwerp: FW: eerste analyse winningsplan Westerveld

Hoi [redacted],

Ik denk dat het verslagje van [redacted] ook goeddeels kunt (misschien al hebt) verwerken in je memo voor Marco Out voor overleg a.s. vrijdag.

Een paar korte toevoegingen van mijn kant in rood.

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [redacted]@drenthe.nl]

Verzonden: woensdag 12 oktober 2016 8:49

Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [redacted],

Dank jewel.

Hierbij het verslag van [redacted], ik heb zelf verder niets toegevoegd.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]@aaenhunze.nl]

Verzonden: dinsdag 11 oktober 2016 10:45

Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: eerste analyse winningsplan Westerveld

Dag [redacted],

Bijgaand stuur ik de opmerkingen van [redacted] en mij bij de eerste analyse.

Ik deel deze direct met de aanwezigen van het overleg van vorige week en [redacted]

Graag ontvang ik nog het verslagje dat [redacted] en jij in coproductie hebben gemaakt.

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [redacted]@drenthe.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 10:10

Aan: [REDACTED]@provinciegroningen.nl [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: eerste analyse winningsplan Westerveld

Beste collega's

Zoals afgesproken op onze bijeenkomst in Assen op 8 juli j.l. hierbij de analyse van het winningsplan Westerveld die [REDACTED] en ik gemaakt hebben.

Het is een eerste versie, want zoals EZ al eerder aangaf, moeten er nog de nodige gegevens door NAM aangeleverd worden. Dit leidt mogelijk zelfs tot een heel nieuwe versie van het winningsplan.

Ook zijn de (aanvullende) adviezen van SodM en de Tcbb nog niet gegeven.

Kijk of jullie hier iets mee kunnen in het kader van jullie eigen te geven adviezen, dan kunnen we dat op de volgende sessie (de datum wordt binnenkort vastgesteld) bespreken.

Ook kunnen we dan bedenken wat we aan de partijen willen vragen op de specifieke sessie van EZ die nog moet komen.

[REDACTED]

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 13-12-2016 16:25:13

To : "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@tynaarlo.nl", "[REDACTED]@tynaarlo.nl, "[REDACTED]@aaenhunze.nl
Subject : RE: eerste concept
Attachment : dummy rapportage versie 3 +.docx;

Dag [REDACTED]

Prima, maar ik miste mijn eerdere (eerste) bijdrage voor 4. Algemeen
Daar ga ik woensdag mee verder.

Ik deel het ook even met [REDACTED] met oog op 4. - communicatie

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 december 2016 16:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: eerste concept

[REDACTED]

Hierbij zien dik jullie alvast mij eerst versie van mijn bijdrage aan het advies.

Ik heb naast de onderwerpen waar ik voor aan de lat stond ook nog wat geschreven bij de andere onderwerpen. De inhoud daarvan heb ik gebaseerd op eerdere gespreksverslagen en de wensen van onze raad. Mag ook best anders worden ingevuld maar kan voor jullie een mooie basis zijn.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Rapport

December 2016

1e concept

Casco Advies Winningsplan Westerveld

Provincie Drenthe, Gemeente Aa en Hunze
Gemeente Assen, Gemeente Tynaarlo, Gemeente
Noordenveld, Gemeente Midden Drenthe
Gemeente Leek, Waterschap Noorderzijlvest
Waterschap Hunze en Aa's, Waterschap Drents
Overijsselse Delta, Provincie Groningen

INHOUD	BLAD
1 INLEIDING	3
2 SAMENVATTING	4
3 HOOFDADVIES	5
4 ALGEMEEN	6
5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN	<u>87</u>
6 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN	<u>128</u>
7 BODEMBEWEGING	<u>139</u>
7.1 Bodemdaling	<u>139</u>
7.2 Bodemtrilling	<u>149</u>
7.3 Kritische infrastructuur	<u>159</u>
7.4 Fracken	<u>159</u>
8 SCHADE	<u>1710</u>
9 RISICOBEHEERSYSTEEM	<u>2011</u>

1 INLEIDING

Beschrijf eerst wat over je onderwerp nou precies in het winningsplan staat, beschrijf vervolgens wat SodM hierover zegt. Maak een conclusie en beschrijf dan de argumenten van je advies.

2 SAMENVATTING

3 HOOFDADVIES

Wij vinden het geen goed idee dat er nog gas wordt gewonnen. Zet in op duurzame energiebronnen. We snappen dat de impact van dit winningsplan anders is dat die van Groningen. Maar toch maakt een besluit over gaswinning onze burgers ongerust. Onrust leidt tot allerlei gevolgen zoals waardedaling, psychische schade etc.

4 ALGEMEEN

Het adviesrecht voor de decentrale overheden, zoals dat dit jaar in de wijzigingen Mijnbouwwet is vertaald, hangt vooral samen met de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie van gaswinning. In het winningsplan Westerveld wordt voorbijgegaan aan de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie van gaswinning. Het is voorstelbaar dat NAM in het winningsplan redeneert vanuit haar commercieel belang. NAM dient echter ook maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Dit komt in het winningsplan onvoldoende tot uitdrukking. Wij verwachten dat u in uw besluit uw maatschappelijke verantwoordelijkheid duidelijk naar voren laat komen.

Het maatschappelijk draagvlak voor (nieuwe) gaswinningen in ons land neemt af. Dit als gevolg van de aardbevingen in de provincie Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van de gaswinning. Ook de Drentse decentrale overheden constateren die ontwikkeling.

Een andere oorzaak van het afnemend maatschappelijke draagvlak is de actuele discussie in verband met de Energieagenda, de daarmee samenhangende energietransitie en de plaats die aardgas heeft in de energiemix.

- **Energietransitie (afbouw fossiel)/ kleine velden beleid** [REDACTED]

Aardgas is naast olie en steen kool één van de drie fossiele brandstoffen die bij verbranding CO2 uitstoot en die dus bijdraagt aan de opwarming van de aarde. Hoewel aardgas van deze drie brandstoffen de minste CO2 uitstoot per kilowattuur, zou een lange termijn gebruik van aardgas nog steeds onze planeet in een gevaarlijke situatie brengen. Naast CO2- zorgt gaswinning ook voor de uitstoot van methaan, een ander broeikasgas dat bijdraagt aan de opwarming van de aarde.

Nederland heeft een 'kleineveldenbeleid'. Dat houdt onder meer in dat gasproducenten 25 procent van hun investeringen in kleine en onrendabele gasvelden op zee mogen aftrekken.

- **Communicatie** [REDACTED]

Advies:

In uw besluit op te nemen dat de NAM een communicatieplan opstelt dat in overleg en instemming met u en lokale overheden tot stand komt.

Toelichting:

Met opmerkingen [Deb1]: W [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

U moet de rol van de informatievoorziening over de gevolgen van de gaswinning niet aan de NAM overlaten. De NAM is belanghebbende partij. De rol van de overheid is ook de belangen van haar inwoners te borgen.

De communicatie van NAM en het ministerie van EZ naar burgers moet zorgvuldiger dan tot nu toe is gebeurd. De lokale overheden hechten er grote waarde aan dat haar inwoners goed worden geïnformeerd over de gaswinning. Hiermee moet onnodige onrust en zorg bij de inwoners worden weggenomen.

5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN

- Toetsing winningsplan m.b.t. ontbreken kaders

5.1 Doelmatigheid:

Advies

In uw besluit op te nemen aan welke kaders de winning is getoetst op het aspect doelmatigheid en de resultaten hiervan te motiveren.

Toelichting

In het advies van Sodm is een toetsing opgenomen van de winning aan doelmatigheid. Onduidelijk is hoe en waaraan is getoetst. We willen graag inzicht in de kaders waaraan is getoetst. De 2^e kamer heeft aangegeven dat de Minister een afweging moet maken tussen landelijk economische belangen en de lokale veiligheid en schade-effecten. In het verleden zijn de lokale effecten volgens de 2^e kamer in die afweging onvoldoende meegenomen. Daarom mag de doelmatigheidstoets zich niet beperken tot een doelmatigheid van de productie zelf maar moeten ook de effecten op de omgeving (veiligheid, schade aan gebouwen en infrastructuur) in beschouwing worden genomen.

5.2 Kaders schade:

Advies

De minister dient zo spoedig mogelijk een kader op te stellen waarin duidelijk beschreven staat wat onder 'schade' verstaan wordt. De adviserende organen Tcbb en Sodm hanteren ieder een verschillende typering voor schade. Dat is niet uit te leggen aan overheden en inwoners.

Toelichting

De (nog niet vastgestelde) wijziging van de Mijnbouwwet noemt als toetsingsgrond voor het eventueel onthouden van de instemming met een winningsplan 'schade aan gebouwen of infrastructurale werken of de functionaliteit daarvan'. Zolang niet duidelijk is wat onder 'schade' verstaan dient te worden, is toetsing van het winningsplan op dit onderdeel lastig voor velden die gebeeefd hebben en in verband waarmee 'schade' is gemeld.

Eventueel:

Advies

Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa
Met betrekking tot het Nationale Park Drentsche Aa adviseren wij u:

Met opmerkingen [Deb2]: In het winningsplan wordt niets gezegd over grondwater en natuur en milieu, maar volgens mij zijn dat geen toetsingsgronden voor instemming. Maar daarom kun je nog wel een advies daarover geven.

- In uw goedkeuringsbesluit op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rondom de velden Vries-Z (met name het blok Vries-ZZ) en Eleveld het Drentsche Aa gebied zoveel mogelijk wordt ontzien.

Toelichting

Het Drentsche Aa gebied is een internationaal uniek gebied, met een zeer hoge beschermingsstatus. Het gebied is een beek- en esdorpenlandschap; het oppervlaktewater van de Drentsche Aa dient tevens als bron van drinkwater. Hoewel wij geen negatieve effecten verwachten op het natuurelement van dit Nationale Park ten gevolge van de geprognoseerde bodemdaling, is het een waardevol gebied met een kwetsbaar geohydrologisch systeem waar invloeden vanwege de gaswinning zo veel mogelijk dienen te worden vermeden.

5.3- Reikwijdte winningsplan m.b.t. grote hoeveelheid verschillende velden ■■■

Advies:

U dient in uw besluit te motiveren waarom ervoor gekozen is om een grote variëteit van kleine gasvelden in één winningsplan te vatten? Welke overwegen liggen hieraan ten grondslag? Voor de maatschappelijk toets is het transparanter om per gasveld een winningsplan op te stellen.

Toelichting:

Het winningsplan Westerveld bevat een groot aantal afzonderlijke gasvelden die geen directe relatie met elkaar hebben. Uit het winningsplan Westerveld wordt afgeleid dat een aantal velden nu en naar verwachting in de toekomst niet meer produceren. Waarom zijn die dan toch opgenomen in het winningsplan? Voor de afweging tussen economische belangen en de maatschappelijke effecten is het logischer per producerend gasveld een aparte vergunning en winningsplan op te stellen. De gehanteerde methodiek belemmert nu voor al deze velden afzonderlijk een afweging te kunnen maken.

5.4- Productieniveaus high case/ low case ???

Advies:

Uw toezegging aan de Nam om binnen de bestaande vergunning te gaan winnen uit de nieuw geboorde put (Vries -10) in het gasveld Vries Zuid terug te draaien en hiervoor de nieuwe procedure voor een winningsplan te hanteren.

Toelichting:

"Tijdens het vragenuur van 16 juni 2015 is gesproken over een voorgenomen gaswinning door NAM in Drenthe. Tijdens de mondelinge beantwoording is in algemene zin aangegeven dat er

bij winning uit kleine velden een winningsplan moet komen en dat omwonenden, gemeenten en provincies hierop zienswijzen kunnen indienen. Dit is ook bevestigd in de beantwoording van aanvullende schriftelijke vragen van het lid Dik-Faber (CU), waarin is aangegeven dat "in alle gevallen waarbij op basis van boringen besloten wordt om gas te gaan winnen, een nieuw of gewijzigd winningsplan ingediend moet worden" (Kamerstukken 2015-2016, Aanhangsel van de Handelingen, 57)."

In het geval van Vries-10 is er een nieuwe boring geweest op basis waarvan de NAM voornemens is om gas te gaan winnen. Daarnaast is er juist door de minister aan de Tweede Kamer toegezegd, dat er een adviesrecht wordt toegepast in deze situaties. In het Winningsplan Westerveld is voor Vries-10 sprake van een te winnen hoeveelheid van 0,6 Miljard M3 (high case). Wij vinden dat deze nieuwe winning onderdeel is van dit winningsplan en dat de NAM de procedure moet afwachten voordat er uit put Vries-10 gas gewonnen mag worden.

Los van de vraag of er wel of geen vigerend Winningsplan is, moeten wij constateren dat het oude Winningsplan niet voldoet aan de zaken die door de Onderzoeksraad voor de veiligheid zijn geconstateerd. Zo is het oude winningsplan niet getoetst op de veiligheid van burgers (seismische risico analyse). Wij zijn dan ook van mening dat er niet kan worden teruggevallen op een winningsplan waarin geen rekening is gehouden met zo een belangrijk aspect.

Advies:

In uw besluit aandacht te vragen voor de winningsnelheid. Er lijkt door de NAM bij de bepaling van de productiescenario's geen rekening te zijn gehouden met de relatie snelheid drukdaling-bodemtrilling.

Toelichting

De snelheid waarmee gas uit de bodem wordt onttrokken is vooral van invloed op de bodemtrilling. Een snelle drukdaling in het gesteente kan eerder tot bevingen leiden dan wanneer deze drukdaling geleidelijk verloopt. Kan de Nam aangeven welke hoeveelheid er per jaar per gasveld kan worden onttrokken zonder dat dit tot extra risico op bodemtrilling leidt? Uit een toelichting van de NAM blijkt dat de productiescenario's in het winningsplan alleen zijn gebaseerd op wat uit technisch de bodem te halen is. In het plan is de winningsnelheid niet aangegeven.

Advies:

In uw besluit op te nemen dat als de NAM het High case scenario overschrijdt zij een nieuw winningsplan dient op te stellen en deze ter besluitvorming aan te bieden.

Toelichting:

In het advies van Sodm wordt op blz 5 aangegeven dat als een winning het high case scenario overschrijdt de NAM een nieuwe SRA moet uitvoeren. Omdat in het SRA ook de risico's in de bovengrond worden meegenomen vinden wij dat er in die situatie een nieuw winningsplan moet worden opgesteld en vergund.

Casco-Advies winningsplan Westerveld

6 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN

- Toetsing winningsplan m.b.t. onzekerheden en ontbrekende zaken ■■■■■

Heb op dit onderdeel geen opmerkingen. Bovenstaande opmerkingen zijn volgens mij niet van toepassing, graag verwijderen, anders onderbouwen.

Kunnen we hier de uitgebreide tekst uit het advies winningsplan Groningen 1 op1 overnemen? Zoals:

6.1 Ontbrekende onderwerpen risicobeoordeling

Advies:

Wij adviseren u de SRA van het gasveld Eleveld opnieuw uit te voeren en daarbij rekening te houden met:

- De voorgenomen inrichting van bedrijventerrein Werklandschap Assen Zuid (ten oosten van de A28 en ten zuiden van de N33) waarvoor in 2011 een besluit is genomen door de gemeenteraad van Assen en de toeristisch recreatieve zone (TCR ten noordoosten van het TT-circuit).
- Een hogere bevolkingsdichtheid dan waarvan nu is uitgegaan

Toelichting:

In de SRA is geen rekening gehouden met de toekomstige inrichting van Werklandschap Assen Zuid en de toeristisch recreatieve zone. De inrichting leidt tot intensievere bebouwing van bedrijven in het gebied dan nu het geval is. Ook de noordelijk blokken van Eleveld vallen binnen het stedelijk gebied van Assen met o.a. de aanwezigheid van een ziekenhuis in de directe nabijheid.

Waarom wordt voor bepaling risicoklasse uitgegaan van lage bevolkingsdichtheid (250-500 inw/km²)? Een substantieel deel van het gasveld Eleveld ligt namelijk in het stedelijk gebied van Assen met hogere dichtheid (500-1000 inw/km²)

7 BODEMBEWEGING

7.1 Bodemdaling

Trilling en daling (relatie veiligheid leggen zodat benoemd is) [REDACTED]
Hoe groot is de kans op schade?

Bodemdaling

Advies

Voor wat betreft de prognose van de bodemdaling die gepaard kan gaan met de gaswinning, adviseren wij u:

- de NAM in samenspraak met de betrokken decentrale overheden te laten inventariseren 1) welke gevolgen de *uiteindelijke totale bodemdaling* die het gevolg is van de gaswinning uit de velden van het winningsplan Westerveld kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen; 2) welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden;
- In het gebied is mogelijk sprake van stapeling van bodemdaling door gaswinning, zoutwinning en gasopslag. Voor al deze activiteiten bent u bevoegd gezag. Welke acties gaat u nemen om te voorkomen dat de burger agv deze stapeling van het kastje naar de muur wordt gestuurd?
- de verplichting tot vergoeding deze te nemen maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit bovengenoemde bodemdaling als voorwaarde te verbinden aan het winningsplan;
- de NAM inzicht te laten geven in de in dit kader reeds gemaakte afspraken;
- de NAM de bodemdalingscomponent die het gevolg is van het leegproduceren van het gasveld Norg na beëindigen van de gasopslag aldaar, weer op te laten nemen in de bodemdalingsprognose voor de jaren 2050 en 2080.

Toelichting

Volgens de prognose zal de verwachte bodemdaling van de resterende gaswinning enkele centimeters bedragen; het merendeel van de daling heeft al plaatsgevonden.

De uiteindelijke *totale* bodemdaling als gevolg van de gaswinning is echter van die omvang dat er wel effecten te verwachten zijn op de waterhuishouding. De kosten voor mitigerende maatregelen zijn uiteraard voor de NAM. Daarom is het van belang te inventariseren welke afspraken er bestaan tussen de NAM en betrokken waterschap(pen) dan wel gemeenten of provincie voor zover er voor hen negatieve effecten zijn. Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vergoeding van dergelijke onkosten.

Het beëindigen en leegproduceren van de gasopslag Norg zal volgens de NAM in de toekomst tot een additionele 10 cm bodemdaling leiden. Deze component is verdwenen uit de huidige set prognoses, vanuit de veronderstelling van de NAM de gasopslag tot 2080 in werking te zullen hebben. Gezien de grote onzekerheden die er momenteel heersen omtrent

de aard van onze toekomstige energievoorziening achten wij deze aannahme niet terecht. Wij achten het zinvol op voorhand te weten welke additionele daling in het gebied (op mogelijk kortere termijn dan nu verwacht) nog verdisconteerd moet gaan worden.

7.2 Bodemtrilling

Trillingen en daling (relatie veiligheid leggen zodat benoemd is) [REDACTED]

Seismische risicoanalyse [REDACTED]

Hoe groot is de kans op schade?

Bodemtrillingen

Advies

In het kader van mogelijke schade ten gevolge van eventuele bodemtrillingen adviseren wij u:

- het advies van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over te nemen dat de NAM in aanvulling op het KNMI netwerk seismische apparatuur in en rond de gasvoorkomens Vries-Zuid en Eleveld opstelt;
- het advies van SodM over te nemen en de NAM voor de bevende velden een risicobeheerssysteem te laten ontwikkelen en operationeel te hebben voor 1 juni 2017;
- de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in het door haar op te stellen risicobeheerssysteem goed te laten onderbouwen alvorens dit systeem goed te keuren;
- aan het winningsplan de voorwaarde te verbinden dat eventuele schadeclaims vlot en adequaat afgehandeld zullen worden door de NAM;
- in dat kader de NAM op te dragen het proces van schademelding, onderzoek en afhandeling publiek toegankelijk vast te leggen en
- de NAM een nulmeting aan een selectie van gebouwen boven de voorkomens van Eleveld en Vries-Zuid te laten uitvoeren.

Toelichting

De seismische risicoanalyse (SRA) die is uitgevoerd komt voor alle velden in het winningsplan Westerveld in categorie I, de laagste risicogroep, terecht. De reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid vallen echter dicht tegen de grens met categorie II aan. Op basis hiervan adviseert SodM om ook enkele maatregelen door te voeren die van toepassing zijn voor velden waarvan de SRA in categorie II valt. Wij vinden dit een goede zaak.

NAM geeft aan in het winningsplan de kans op schade ten gevolge van een geïnduceerde beving niet uit te kunnen sluiten. Hierbij is de veiligheid niet in het geding. In het ernstigste geval kan sprake zijn van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en

matige schade aan enkele gebouwen. Het risicobeheerssysteem kan helpen een dergelijke (of zwaardere) beving te voorkomen, mits sprake is van de juiste keuze van signaalparameters en het daarbij behorende actieprotocol. Een goede onderbouwing van de gekozen parameters en acties is dus van belang wil het risicobeheerssysteem zinvol zijn. Ook een adequaat seismisch netwerk is hierbij van belang.

Juist omdat de kans op schade niet uit te sluiten is, achten wij het van belang dat eventuele schadeclaims van inwoners door het mijnbouwbedrijf goed en vlot afgehandeld worden. Een vastgelegde procedure bevordert de transparantie, eenduidigheid en snelheid. Een aantal nulmetingen zal hier ook aan bijdragen.

Advies:

Wij vragen u de risicoanalyse van de gasvelden Vries Zuid en Eleveld nader te duiden omdat Sodm adviseert deze in te delen in risicoklasse 2.

Toelichting:

Uit het winningsplan blijkt dat volgens de SRA de gasvelden Vries Zuid en Eleveld dicht bijna in risicoklasse 2 vallen. Sodm adviseert vanwege het feit dat deze velden in het verleden hebben gebeefd te beschouwen als risicoklasse 2. In zowel het winningsplan als in de adviezen van Sodm en Tcbb ontbreekt een nadere analyse waarom deze velden hogere risico's met zich meebrengen dan de overige velden. Lig het aan de inrichting van het gebied of komt het door de bodemopbouw die gevoelig is voor trilling? Op basis van deze analyse zijn de risico's beter te duiden en uit te leggen aan onze inwoners.

7.3 Kritische infrastructuur

7.4 Reservoirstimulatie/ Fracken

Advies

Grondwaterbescherming

Met betrekking tot grondwaterbescherming adviseren wij u:

- In uw besluit op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rond de velden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid rekening gehouden wordt met de grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones waar deze velden deels mee samenvallen. Vanwege de enorme gevolgen geen omstreden technieken zoals zuurstimulatie en fracken toe te staan zoals in het winningsplan is omschreven tenzij er geborgd wordt dat er geen risico's voor grond- en drinkwater zijn én het optreden van bodemtrilling als gevolg van reservoirstimulatie. zijn. Het besluit over fracken daarom niet alleen bij de toezichthouder (Sodm) neer te leggen maar hiervoor een

apart besluit aan de Nam op te leggen met mogelijkheden tot inspraak van lokale overheden en inwoners.

Toelichting

De velden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid vallen gedeeltelijk samen met de boringsvrije zone van de grondwaterwinning Assen-Oost; het veld Assen valt bovendien samen met het grondwaterbeschermingsgebied Assen-West.

Schadelijke gevolgen van reservoirstimulatie/ fracken kunnen bovengronds optreden door lekkage van frackvloeistoffen en chemicaliën en ondergronds door het falen van de integriteit van afdekkende lagen waardoor ongecontroleerde bodemprocessen kunnen optreden. De kans op deze gebeurtenissen dienen geheel uitgesloten te worden omdat naast lokale schade aan gebouwen ook de drinkwatervoorziening in het geding is. Het advies van Sodm is gebaseerd op de bevoegdheid van de afweging over fracken bij de toezichthouder van de gaswinning. Vanwege de mogelijke lokale impact vinden wij dat voor deze beslissing ook het burgerperspectief moet worden meegenomen en dus de lokale overheden en inwoners een stem in deze afweging moeten krijgen .

Kleine gasvelden raken sneller leeg dan verwacht, waardoor Energiebeheer Nederland, het staatsbedrijf dat verantwoordelijk is voor de aardgasbaten van de staat, tot de conclusie is gekomen dat fracken noodzakelijk is om de productie op peil te houden. Dit is een zeer omstreden technologie met grote risico's voor mens en milieu.

Met opmerkingen [Deb3]:

Zie hiervoor de Kamerbrief van 1 maart 2016 met het bijbehorende rapport van SodM.

Primaals je hier op in gaat, maar ik raad je aan in het licht van bovenstaande je verhaal goed te onderbouwen (verwijzingen)

Uit de brief van Sodm aan Kamp (29/2/16).

'SodM komt tot de slotsom dat, voorzover bekend, er geen nadelige gevolgen zijn geweest voor mens en milieu en dat de toepassing van fracking ten behoeve van conventionele gaswinning op een verantwoorde manier kan plaatsvinden. Het wettelijke regime, het toezicht daarop en de gehanteerde beheersmaatregelen zijn volgens de huidige inzichten solide en voldoende.'

NAM gaat uitgebreid in op een protocol als er gefracked wordt.

Met opmerkingen [Deb4]: Je kan aansluiten bij advies Tebb.

Met opmerkingen [Deb5]: Zou eventueel toevoegen dat NAM de decentrale overheden tijdig dient te informeren als ze voornemens zijn te fracken.

8 SCHADE

8.1- Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)

Advies:

Wij adviseren u vanwege het ontbreken van een beschrijving van preventieve maatregelen in het winningsplan de Nam te verplichten om preventieve maatregelen voor schade op te nemen in het winningsplan alvorens hierover een besluit te nemen.

Toelichting:

In de Mijnbouwwet ligt primair de nadruk op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen), en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen). De Nam heeft als initiatiefnemer de zorgplicht voor het voorkomen van schade. In winningsplan wordt geconcludeerd dat er lichte en lokaal mogelijk matige schade kan optreden aan gebouwen. Nergens is in het winningsplan echter terug te lezen wat wordt gedaan om schade te voorkomen. Wij stellen vast dat ten aanzien van het optreden van schade in het winningsplan geen aandacht is op het voorkomen van schade. In het winningsplan worden optredende schades als niet te voorkomen beschouwd.

Het Mijnbouwbesluit schrijft voor dat het winningsplan een beschrijving bevat van de mogelijke omvang en verwachte aard van de schade door bodembeweging. Uit het winningsplan blijkt dat het niet goed mogelijk is de omvang en de verwachte aard adequaat te beschrijven. NAM lijkt niet in staat causaliteit aan te geven tussen aardbevingen en omvang en aard van de schade. Het winningsplan lijkt op dit punt niet te voldoen aan de eisen die de wet stelt aan een plan.

Wij willen dat er door de Nam alles aan gedaan wordt om schade door gaswinning aan eigendommen van inwoners en overheid te voorkomen. Inwoners kiezen er niet voor om te worden blootgesteld aan deze risico's.

8.2- Afhandeling van schade

Moeten we hier nog de tekst uit het advies winningsplan Groningen opnemen? zoals:

Vallende objecten

Industrie

Advies:

We adviseren u in de vergunning een goede schaderegeling op te nemen waarmee schade aan eigendommen van burgers, bedrijven en overheden tgv de mijnbouwactiviteiten in dit winningsplan vlot en fatsoenlijk worden afgehandeld.

Toelichting:

We willen dat schade aan eigendommen van burgers a.g.v. trillingen of verzakkingen fatsoenlijk wordt afgehandeld. De bestaande regeling via het Burgerlijk Wetboek biedt onvoldoende waarborg voor inwoners omdat veel inwoners deze procedure niet kunnen/willen betalen. De huidige regeling van de Nam (www.NAMplatform.nl) richt zich alleen op schade door bevingen in Groningen. We hebben begrepen dat u per 1 januari 2017 een landelijk bureau gaat opzetten. Kunt u inzicht welke bevoegdheden deze instantie krijgt en welke criteria en termijnen worden gehanteerd. We vinden 1 jaar??? na een reële schademelding een redelijke termijn.

Met opmerkingen [Deb6]: Emotie?

- Lusten en lasten

??

Met opmerkingen [Deb7]: Hierbij een voorzet, zie maar wat je er mee doet.

Lusten en lasten

Advies

Gaswinning kan gepaard gaan met nadelige gevolgen voor inwoners door hinder, overlast en schade aan eigendommen. Wij adviseren u:

- zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij er ook baten terugvloeiën naar het gebied.

Toelichting

Gaswinning zal in Nederland nog jarenlang plaatsvinden en inwoners zullen hier last van ondervinden. Inwoners staan veelal afwijzend en wantrouwend tegenover plannen voor gebruik van de ondergrond. De lokale inwoners vinden dat zij de lasten dragen voor het belang van Nederland als geheel. Mijnbouwactiviteiten brengen met zich mee dat er in zekere mate regionale of lokale belasting is. Schade wordt in principe vergoed, maar inwoners ervaren extra ongemak waar ze niet om hebben gevraagd en waar niets tegenover staat. Het belang van mijnbouwactiviteiten voor de Nederlandse samenleving is evident. Het gebruik van de ondergrond zal ook in de toekomst een grote rol spelen bij onze verder te verduurzamen energievoorziening. Voor het ook in de toekomst gebruiken van de ondergrond is van belang dat er een goede verdeling is van lusten en lasten.

- Effecten natuur en KRW
- Omkering bewijslast**

[Redacted text]

9 RISICOBEBEERSYSTEEM

- Meetnet
- Meet en regelprotocol

Met opmerkingen [Deb8]: Ik heb dit meegenomen onder het deel over trillingen omdat het direct hiermee samenhangt. Er is geen sprake is van een veiligheidsrisico maar wel van mogelijke schade door trillingen. Dan heb je een geheel. Up to you, dan even dit deel uit mijn stukje verwijderen.

Vaststelling schade, 0-meting, monitoren/bijstelling productieniveau

9.1 Vastleggen uitgangssituatie

Advies:

Wij adviseren u om de NAM te verplichten een 0-meting voor te schrijven en deze ter validatie voor te leggen aan de Minister.

Toelichting:

Om de schade door gaswinning goed te kunnen vaststellen is het belangrijk dat de uitgangssituatie goed wordt vastgelegd. Het is aan de initiatiefnemer om dit te doen naar goedkeuring van de vergunningverlener. Er wordt al jaren gas gewonnen in het veld maar dit winningsplan is de markerings van het moment dat ook het burgerperspectief wordt meegewogen in de besluitvorming. In dat kader is het belangrijk dat schade aan particuliere eigendommen goed wordt geregistreerd. Dit is voor de Nam ook van belang voor het door ons bepleitte omkering van de bewijslast.(zie par xxx)

Advies:

Met betrekking tot het risicobeheerssysteem adviseren wij u:

- het advies van SodM over te nemen en de NAM voor de bevende velden Eleveld en Vries-Zuid enkele versnellingsopnemers te laten installeren en operationeel te hebben en een risicobeheerssysteem te laten opstellen en implementeren voor 1 juni 2017;
- de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in het door haar op te stellen risicobeheerssysteem goed te laten onderbouwen alvorens dit systeem goed te keuren;
- het meet- en regelprotocol door een onafhankelijke partij te laten borgen, op termijn te laten evalueren en wellicht aan te laten passen;
- het meet- en regelprotocol onafhankelijk te laten monitoren;

[In het verslag van het overleg met de NAM van 8-11-16 lees ik dat de NAM momenteel een project uitrolt om deze velden via TNO meters beter te monitoren. Is dat t.b.v. een risicobeheerssysteem?]

[In het casco advies van Groningen las ik nog 2 adviezen t.a.v. het meet- en regelprotocol. Ik kan niet goed beoordelen in hoeverre die hier ook relevant zijn, vandaar dat ik ze geel heb gearceerd.]

Toelichting:

Zowel de NAM als TNO concluderen op basis van de seismische risicoanalyse (SRA) dat alle velden in categorie I vallen. Volgens de leidraad van SodM volstaat voor deze velden monitoring met het huidige geofoon en accelerometer netwerk van het KNMI. Met dit monitoringsnetwerk kunnen aardbevingen met een magnitude van 1,5 en groter worden gelokaliseerd.

Hoewel alle velden in categorie I vallen, liggen de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid echter dicht tegen de grens met categorie II aan. Op basis hiervan adviseert SodM om ook enkele maatregelen te nemen die van toepassing zijn voor velden waarvan de SRA in categorie II valt. Wij vinden dit een goede zaak. Het gaat hier om het ontwikkelen van een risicobeheerssysteem.

Het risicobeheerssysteem is bedoeld om tijdig te kunnen reageren zodat (grotere) schade en veiligheidsrisico's niet zullen optreden. De keuze van signaalparameters en bijbehorende (re)acties dient dan ook zodanig onderbouwd te zijn dat hiermee aannemelijk wordt gemaakt dat het systeem zinvol is. Dat wil zeggen, dat aan de hand van de signaalparameters zodanig tijdig kan worden ingegrepen dat het mogelijk optreden van bedoelde schade en risico's voorkomen kan worden.

Bijlagen

Date : 21-11-2018 13:01:49

Subject : RE: Eerste reactie op analyse

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 november 2018 12:39
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Eerste reactie op analyse

[REDACTED]

Wat denk je hiervan?

Groet,
[REDACTED]

Ik heb net de analyse van [REDACTED] gelezen. Ik heb er een paar opmerkingen over:

- In onze zienswijze zijn veel meer zaken benoemd. Bijvoorbeeld de noodzaak van een MER.
- Ik zie niets eventuele formele punten/onjuiste procedure bijvoorbeeld rond het niet uitvoeren van de MER en de (in onze ogen) onvolledige SRA.
- In het algemene deel wordt een analyse gegeven van andere uitspraken. De vraag is of de casus hier niet anders is. In het Winningsplan Westerveld is het risico hoger (bovenkant 1) en gaat het om een winning onder een woonwijk.
- [Er wordt niks gezegd over de reactie van de minister op 0-metingen](#)
- Is er aandacht besteedt aan het feit dat de formulering van artikel 6 uit het ontwerp-besluit ingrijpend is aangepast in het definitieve besluit.
- Het is wel fijn als [REDACTED] een apart stukje schrijft over artikel 8 EVRM dat we kunnen "toestoppen" aan inwoners die in beroep willen. Ze kunnen dit dan opnemen in hun beroepsschrift. We kunnen ook de redenatie volgen dat wij ons verantwoordelijk voelen voor onze inwoners en namens hun een beroep doen op dit artikel.

[REDACTED] heeft kennelijk niet of onvoldoende gekeken naar onze punten in de zienswijze. Denk dat het goed is dat hij daar nog eens goed naar kijkt en per punt een analyse geeft. Is het handig om even met [REDACTED] om tafel te gaan om dit soort zaken nog even met hem door te spreken? Dit zou dan een overleg in klein comité kunnen zijn met jou, [REDACTED], [REDACTED] en ik.

Groet,
[REDACTED]

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 14-12-2016 16:05:44

16.826

Subject : RE: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage
Attachment : dummy rapportage versie 3.docx;

Dag [REDACTED],
Het is iets later geworden. Hier zitten nu ook de bijdragen in van collega's uit Aa en Hunze en Tynaarlo.
Morgen gaan we om tafel op dit stuk te bespreken.

Maar ik lees graag je reactie!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 december 2016 12:40
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage

Dat gaat vast lukken

Met vriendelijke groet
[REDACTED]
Bestuurscommunicatie, woordvoerder
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
Bezoekadres: Noordersingel 33, 9401 JW Assen

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 december 2016 12:30
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: RE: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage

Dag [REDACTED],
[REDACTED] en ik gaan morgenochtend de puntjes op de i zetten tav de bijdrage van Assen.
Heb je morgenmiddag (liefst begin v/d middag) tijd om mee te lezen?

Met vriendelijke groeten,
[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 december 2016 12:17
Aan: [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: RE: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage

Collega's
Lees graag mee als alle wijzigingen en aanpassingen zijn verwerkt

Met vriendelijke groet
[REDACTED]
Bestuurscommunicatie, woordvoerder
tel [REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
Bezoekadres: Noordersingel 33, 9401 JW Assen

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 december 2016 9:55
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: FW: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage

[REDACTED]
Hieronder vind je mijn opmerkingen over het advies.

Groet,

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]

Verzonden: 13-12-2016 08:29

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage

Hoi [REDACTED],

Ik heb het net snel gelezen. Goed stuk werk.

Als ik kijk naar de raadsvergadering zouden er stilliger zaken in mogen:

- Het stuk over de energietransitie mag wat mij betreft steviger: Dat die niet snel genoeg gaat (kan ook in brief)
- Een nulmeting aan alle huizen (weinig haalbaar maar toch)
- Omgekeerde bewijslast/ schade afhandeling (hier wat meer tekst, zodat inwoners begrijpen wat er bedoelt wordt)
- Fracken vooraf voorleggen aan betrokken overheden
- Moet er nog een Natura 2000 toets (MER?) worden gedaan? Of in ieder geval een voortoets?
- Ik mis nog wat bij de onzekerheden zoals de opmerking van Tcbb over onderzoek naar bevingen zwaarder dan 3,9 op de schaal van Richter. En onvoldoende inzicht in de opbouw van de ondergrond en in het algemeen het ontbreken van kennis over de effecten van kleine velden. Dit is belangrijk om uiteindelijk te zeggen dat er onvoldoende kennis is om nu het winningsplan goed te keuren.

Het is denk ik van belang dat [REDACTED] het stuk ook leest. Hoe komt dit over bij de gemeenteraad en inwoners? (Je mag deze mail naar hem doorsturen)

In de aanbiedingsbrief moeten we opnemen dat wij het onverstandig vinden om onder stedelijk gebied te gaan winnen. Een afweging tussen economische belangen zou in het voordeel van de inwoners moeten uitpakken.

Ik zit de hele ochtend bij de provincie en ga rechtstreeks door naar de Regio Groningen-Assen. Ik bel je nog.

Groet,

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 12 december 2016 16:02

Aan: [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: eerste ruwe versie advies met mijn bijdrage

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Rapport

December 2016

1e concept

Casco Advies Winningsplan Westerveld

Provincie Drenthe, Gemeente Aa en Hunze
Gemeente Assen, Gemeente Tynaarlo, Gemeente
Noordenveld, Gemeente Midden Drenthe
Gemeente Leek, Waterschap Noorderzijlvest
Waterschap Hunze en Aa's, Waterschap Drents
Overijsselse Delta, Provincie Groningen

INHOUD

BLAD

1	INLEIDING	3
2	SAMENVATTING	4
3	HOOFDADVIES	5
4	ALGEMEEN	6
5	REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN	<u>97</u>
6	ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN	<u>128</u>
7	BODEMBEWEGING	<u>149</u>
7.1	Bodemdaling	<u>149</u>
7.2	Bodemtrilling	<u>159</u>
7.3	Kritische infrastructuur	<u>169</u>
7.4	Fracken	<u>169</u>
8	SCHADE	<u>1810</u>
9	RISICOBEHEERSYSTEEM	<u>2211</u>

1 INLEIDING

Beschrijf eerst wat over je onderwerp nou precies in het winningsplan staat, beschrijf vervolgens wat SodM hierover zegt. Maak een conclusie en beschrijf dan de argumenten van je advies.

2 SAMENVATTING

3 HOOFDADVIES

Onze bevindingen afgewogen hebbende en uitgaande van de geformuleerde uitgangspunten komen wij tot het volgende hoofdadvis:

Wij adviseren u vanwege de bestaande omissies, bestaande onzekerheden en het ontbreken van een beschouwing en weging van de maatschappelijke effecten:

Primair: niet in te stemmen met het winningsplan Gaswinning Groningen Gasveld 2016 zoals het nu voorligt;

Subsidiair: vanwege de grote onzekerheden en ontbrekende onderdelen slechts in te stemmen met het winningsplan door het hanteren van het voorzorgprincipe "Better safe than sorry" en daarbij:

1. NAM en Sodm, binnen een door u gestelde termijn, onvolkomenheden te laten aanvullen.
2. te voorzien in onafhankelijke validatie van onderzoeken en bevindingen;
3. een termijn te stellen aan het winningsplan;

.... Volgt uit bevinding in de volgende hoofdstukken

In onderstaande hoofdstukken vindt u de onderbouwing van ons hoofdadvis en overige adviezen.

4 ALGEMEEN

Het adviesrecht voor de decentrale overheden, zoals dat dit jaar in de wijzigingen Mijnbouwwet is vertaald, hangt vooral samen met de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie van gaswinning.

In uw adviesverzoek schrijft u: "Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) richt zich op de veiligheid van de burgers en de infrastructurele werken. Een ander belangrijk punt betreft meer aandacht voor het burgerperspectief".

In het winningsplan Westerveld wordt volledig voorbijgegaan aan het burgerperspectief ofwel de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie van gaswinning. Het is voorstelbaar dat NAM in het winningsplan redeneert vanuit haar commercieel belang. NAM dient echter ook maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Dit komt in het winningsplan onvoldoende tot uitdrukking. Wij verwachten dat u in uw besluit uw maatschappelijke verantwoordelijkheid duidelijk naar voren laat komen.

Het maatschappelijk draagvlak voor (nieuwe) gaswinningen in ons land neemt af. Dit als gevolg van de aardbevingen in de provincie Groningen, de daarmee samenhangende veiligheidsproblematiek en andere negatieve effecten van de gaswinning. Ook de Drentse decentrale overheden constateren die ontwikkeling.

Drentse situatie is overheden is het duidelijk anders dan Groningen. Bij de besluitvorming in Groningen heeft u een drietal belangen het zwaarst gewogen:

- Veiligheid;
- het zo veel mogelijk voorkomen en beperken van schade;
- het belang van leveringszekerheid.

In het instemmingsbesluit heeft u duidelijk aangegeven dat de leveringszekerheid is geborgd en dat daarbij het kleineveldenbeleid buiten de reikwijdte van het instemmingsbesluit c.q. de omvang van gasproductie uit het Groningenveld blijft. Omdat ook veiligheid volgens het winningsplan Westerveld en het Sodm/TNO-advies geen aspect is, dient uw afweging zich in hoofdzaak te richten op het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van schade. Uit dat oogpunt zien wij geen enkele aanleiding voor het intensiveren laat staan uitbreiden van de gasproductie. Immers in het voorliggende winningsplan en het advies van SodM en TcBB wordt bodemdaling en trillings/schaderisico's beschreven.

- **Energietransitie (afbouw fossiel)/ kleine velden beleid** ■

Het onlangs door u gepubliceerde Energieagenda en het beleid rond de energietransitie dient naar onze mening bij uw afweging te worden betrokken. Daarbij gaat het hierbij met name om de weging van het belang van de relatief geringe productie uit het voorliggend winningsplan binnen de geactualiseerde energiemix en de discussie die momenteel over de energietransitie.

Aardgas is naast olie en steenkool één van de drie fossiele brandstoffen die bij verbranding CO₂ uitstoot en die dus bijdraagt aan de opwarming van de aarde. Hoewel aardgas van deze drie brandstoffen de minste CO₂ uitstoot per kilowattuur, zou een lange termijn gebruik van aardgas nog steeds onze planeet in een gevaarlijke situatie brengen. Naast CO₂ zorgt gaswinning ook voor de uitstoot van methaan, een ander broeikasgas dat bijdraagt aan de opwarming van de aarde.

Nederland heeft een 'kleineveldenbeleid'. Het beleid is er tot nu toe op gericht de gaswinning uit de Nederlandse kleine velden zoveel mogelijk te bevorderen. De Energieagenda en energietransitie vraagt om actualisatie van dat beleid.

Dat houdt onder meer in dat gasproducenten 25 procent van hun investeringen in kleine en onrendabele gasvelden op zee mogen aftrekken.

- **Communicatie**

Voor een adequate invulling van het burgerperspectief, zoals u in het adviesverzoek aangeeft, is goede communicatie een absolute voorwaarde.

Advies:

In uw besluit op te nemen dat u samen met de NAM een communicatieplan opstelt dat in overleg en afstemming met de lokale overheden tot stand komt. Communicatie die staat in een breder perspectief van omgevingsmanagement.

Toelichting:

U moet de rol van de informatievoorziening over de gevolgen van de gaswinning niet aan de NAM overlaten. De NAM is belanghebbende partij. De rol van de overheid is ook de belangen van haar inwoners te borgen. De communicatie van NAM en het ministerie van EZ naar burgers moet zorgvuldiger dan tot nu toe is gebeurd. Typend is de gebrekkige communicatie en afstemming tussen NAM en het ministerie over de start gaswinning uit put Vries-10 dat gelegen is binnen het winningsplan Westerveld. De lokale overheden hechten er grote waarde aan dat haar inwoners goed worden geïnformeerd over de gaswinning. Hiermee moet onnodige onrust en zorg bij de inwoners worden weggenomen.

De goede communicatie is essentieel onderdeel van het omgevingsmanagement, zoals is verwoord in uw visie in de brief aan de Tweede Kamer van 1 februari 2016*). De uitgangspunten daarbij zijn duidelijk:

1. samenbinden van belanghebbenden
2. betrek de omgeving zo vroeg mogelijk
3. transparantie en vertrouwen
4. omgevingsmanagement is een gezamenlijke verantwoordelijkheid
5. maatwerk

Het mag duidelijk zijn dat uw ambitie verder gaat dan het organiseren van een of enkel informatiebijeenkomsten en een publicaties over de procedure.

Wij willen graag met u meedenken en meewerken aan de verdere invulling van het omgevingsmanagement. Daarbij zouden wij graag uw visie als vertrekpunt nemen.

Advies: Wij adviseren u een oplegger van het winningsplan op te stellen die publieksvriendelijk is.

Toelichting:

Het winningsplan is geschreven voor ingewijden en lastig leesbaar voor inwoners. Zij mogen een zienswijze op het winningsplan indienen maar dan wel de inhoud hiervan kunnen doorgronden.

5 REIKWIJDTE EN KADERS WINNINGSPLAN

- Toetsing winningsplan m.b.t. ontbreken kaders

5.1 Doelmatigheid:

Advies

In uw besluit op te nemen aan welke kaders de winning is getoetst op het aspect doelmatigheid en de resultaten hiervan te motiveren.

Toelichting

In het advies van Sodm is een toetsing opgenomen van de winning aan doelmatigheid. Onduidelijk is hoe en waaraan is getoetst. We willen graag inzicht in de kaders waaraan is getoetst. De 2^e kamer heeft aangegeven dat de Minister een afweging moet maken tussen landelijk economische belangen en de lokale veiligheid en schade-effecten. In het verleden zijn de lokale effecten volgens de 2^e kamer in die afweging onvoldoende meegenomen. Daarom mag de doelmatigheidstoets zich niet beperken tot een doelmatigheid van de productie zelf maar moeten ook de effecten op de omgeving (veiligheid, schade aan gebouwen en infrastructuur) in beschouwing worden genomen.

5.2 Kaders schade:

Advies

De minister dient zo spoedig mogelijk een kader op te stellen waarin duidelijk beschreven staat wat onder 'schade' verstaan wordt. De adviserende organen Tcbb en Sodm hanteren ieder een verschillende typering voor schade. Dat is niet uit te leggen aan inwoners.

Toelichting

De (nog niet vastgestelde) wijziging van de Mijnbouwwet noemt als toetsingsgrond voor het eventueel onthouden van de instemming met een winningsplan 'schade aan gebouwen of infrastructuurle werken of de functionaliteit daarvan'. Zolang niet duidelijk is wat onder 'schade' verstaan dient te worden, is toetsing van het winningsplan op dit onderdeel lastig voor velden die gebeeefd hebben en in verband waarmee 'schade' is gemeld.

Eventueel:

Advies

Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa

Met betrekking tot het Nationale Park Drentsche Aa adviseren wij u:

- In uw goedkeuringsbesluit op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rondom de velden Vries-Z (met name het blok Vries-ZZ) en Eleveld het Drentsche Aa gebied zoveel mogelijk wordt ontzien.

Met opmerkingen [Deb1]: In het winningsplan wordt niets gezegd over grondwater en natuur en milieu, maar volgens mij zijn dat geen toetsingsgronden voor instemming. Maar daarom kun je nog wel een advies daarover geven.

- Het winningsplan te toetsen op nationale en internationale wetgeving op het gebied van natuur- en soortenbescherming gelet op het aanwezige Natura2000 gebied.

Toelichting

Het Drentsche Aa gebied is een internationaal uniek gebied, met een zeer hoge beschermingsstatus. Het gebied is een beek- en esdorpenlandschap; het oppervlaktewater van de Drentsche Aa dient tevens als bron van drinkwater. Het is een waardevol gebied met een kwetsbaar geohydrologisch systeem waar invloeden vanwege de gaswinning (zoals bodemdaling, gasstimulatie) zo veel mogelijk dienen te worden vermeden.

5.3- Reikwijdte winningsplan m.b.t. grote hoeveelheid verschillende velden

Advies:

U dient in uw besluit te motiveren waarom ervoor gekozen is om een grote variëteit van kleine gasvelden in één winningsplan te vatten? Welke overwegen liggen hieraan ten grondslag? Voor de maatschappelijk toets is het transparanter om per gasveld een winningsplan op te stellen.

Toelichting:

Het winningsplan Westerveld bevat een groot aantal afzonderlijke gasvelden die geen directe relatie met elkaar hebben. Uit het winningsplan Westerveld wordt afgeleid dat een aantal velden nu en naar verwachting in de toekomst niet meer produceren. Waarom zijn die dan toch opgenomen in het winningsplan? Voor de afweging tussen economische belangen en de maatschappelijke effecten is het logischer per producerend gasveld een aparte vergunning en winningsplan op te stellen. De gehanteerde methodiek belemmert nu voor al deze velden afzonderlijk een afweging te kunnen maken.

5.4- Productieniveaus high case/ low case

???

Advies:

Wij adviseren u uw toezegging aan de Nam om binnen de bestaande vergunning te gaan winnen uit de nieuw geboorde put (Vries -10) in het gasveld Vries Zuid terug te draaien en hiervoor de nieuwe procedure voor een winningsplan te hanteren.

Toelichting:

"Tijdens het vragenuur van 16 juni 2015 is gesproken over een voorgenomen gaswinning door NAM in Drenthe. Tijdens de mondelinge beantwoording is in algemene zin aangegeven dat er bij winning uit kleine velden een winningsplan moet komen en dat omwonenden, gemeenten en provincies hierop zienswijzen kunnen indienen. Dit is ook bevestigd in de beantwoording van aanvullende schriftelijke vragen van het lid Dik-Faber (CU), waarin is aangegeven dat "in alle gevallen waarbij op basis van boringen besloten wordt om gas te gaan winnen, een nieuw of

gewijzigd winningsplan ingediend moet worden" (Kamerstukken 2015-2016, Aanhangsel van de Handelingen, 57)."

In het geval van Vries-10 is er een nieuwe boring geweest op basis waarvan de NAM voornemens is om gas te gaan winnen. Daarnaast is er juist door de minister aan de Tweede Kamer toegezegd, dat er een adviesrecht wordt toegepast in deze situaties. In het Winningsplan Westerveld is voor Vries-10 sprake van een te winnen hoeveelheid van 0,6 Miljard M3 (high case). Wij zijn van mening dat deze nieuwe winning onderdeel is van dit winningsplan en dat de NAM de procedure moet afwachten voordat er uit put Vries-10 gas gewonnen mag worden.

Los van de vraag of er wel of geen vigerend Winningsplan is, moeten wij constateren dat het oude Winningsplan niet voldoet aan de zaken die door de Onderzoeksraad voor de veiligheid zijn geconstateerd. Zo is het oude winningsplan niet getoetst op de veiligheid van burgers (seismische risicoanalyse). Wij zijn dan ook van mening dat er niet kan worden teruggevallen op een winningsplan waarin geen rekening is gehouden met zo een belangrijk aspect.

Advies:

In uw besluit aandacht te vragen voor de winningssnelheid. Er lijkt door de NAM bij de bepaling van de productiescenario's geen rekening te zijn gehouden met de relatie snelheid drukdaling-bodemtrilling.

Toelichting

De snelheid waarmee gas uit de bodem wordt onttrokken is van invloed op de bodemtrilling. Een snelle drukdaling in het gesteente kan eerder tot bevingen leiden dan wanneer deze drukdaling geleidelijk verloopt. Kan de Nam aangeven welke hoeveelheid er per jaar per gasveld kan worden onttrokken zonder dat dit tot extra risico op bodemtrilling leidt?

Uit een toelichting van de NAM blijkt dat de productiescenario's in het winningsplan alleen zijn gebaseerd op wat uit technisch de bodem te halen is. In het plan is de winningssnelheid niet aangegeven.

Advies:

In uw besluit op te nemen dat als de NAM het High case scenario overschrijdt zij een nieuw winningsplan dient op te stellen en deze ter besluitvorming aan te bieden.

Toelichting:

In het advies van Sodm wordt op blz 5 aangegeven dat als een winning het high case scenario overschrijdt de NAM een nieuwe SRA moet uitvoeren. Omdat in het SRA ook de risico's in de bovengrond worden meegenomen vinden wij dat er in die situatie een nieuw winningsplan moet worden opgesteld en vergund. De door Sodm voorgestelde werkwijze is in strijd met afspraken met de 2^e kamer.

6 ONZEKERHEDEN/ ONTBREKENDE ZAKEN

- Toetsing winningsplan m.b.t. onzekerheden en ontbrekende zaken

Advies:

Wij adviseren u de berekeningsresultaten van de voorspelde bodemdaling en bodemtrilling met grote voorzichtigheid te betrachten en de gevolgen ervan niet mag worden onderschat.

Toelichting:

Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van gegevens van de ondergrond. De samenstelling van de diepe ondergrond is complex en nooit precies in kaart te brengen. De ligging van breuken, de compactiecoëfficiënt etc zijn gebaseerd op interpretatie van een beperkt aantal bodemgegevens. Dit houdt in dat de resultaten altijd met grote voorzichtigheid moet worden geïnterpreteerd. Worst case aannamen zijn hierbij een hulpmiddel. De Tcbb geeft aan dat in het ergste geval een beving met een magnitude van 3,9 kan plaatsvinden. Nader onderzoek naar bevingen in kleine velden kan mogelijk. Dat is een beving die sterker is dan de zwaarste tot nu toe in Groningen (3,6 in Huizinge (2012)). Wij hebben sterk het vermoeden dat, op basis van de ervaringen in Huizinge (plattelandsgebied) er dan in het stedelijk gebied van Assen meer schade ontstaat dan de door de Nam geformuleerde licht schade aan meerdere tot matige schade aan enkele gebouwen.

Heb op dit onderdeel geen opmerkingen. Bovenstaande opmerkingen zijn volgens mij niet van toepassing, graag verwijderen, anders onderbouwen.

Kunnen we hier de uitgebreide tekst uit het advies winningsplan Groningen 1 op1 overnemen? Zoals:

6.1 Ontbrekende onderwerpen risicobeoordeling

Advies:

Wij adviseren u de SRA van het gasveld Eleveld opnieuw uit te voeren en daarbij rekening te houden met:

- De voorgenomen inrichting van bedrijventerrein Werklandschap Assen Zuid (ten oosten van de A28 en ten zuiden van de N33) waarvoor in 2011 een besluit is genomen door de gemeenteraad van Assen en de toeristisch recreatieve zone (TCR ten noordoosten van het TT-circuit.
- Een hogere bevolkingsdichtheid dan waarvan nu is uitgegaan

Toelichting:

In de SRA is geen rekening gehouden met de toekomstige inrichting van Werklandschap Assen Zuid en de toeristisch recreatieve zone. De inrichting leidt tot intensievere bebouwing van bedrijven in het gebied dan nu het geval is. Ook de noordelijk blokken van Eleveld vallen binnen het stedelijk gebied van Assen met o.a. de aanwezigheid van een ziekenhuis in de directe nabijheid.

Waarom wordt voor bepaling risicoklasse uitgegaan van lage bevolkingsdichtheid (250-500 inw/km²)? Een substantieel deel van het gasveld Eleveld ligt namelijk in het stedelijk gebied van Assen met hogere dichtheid (500-1000 inw/km²)

7 BODEMBEWEGING

7.1 Bodemdaling

Trilling en daling (relatie veiligheid leggen zodat benoemd is) [REDACTED]
Hoe groot is de kans op schade?

Bodemdaling

Advies

Voor wat betreft de prognose van de bodemdaling die gepaard kan gaan met de gaswinning, adviseren wij u:

- de NAM in samenspraak met de betrokken decentrale overheden te laten inventariseren 1) welke gevolgen de uiteindelijke totale bodemdaling die het gevolg is van de gaswinning uit de velden van het winningsplan Westerveld kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen; 2) welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden;
- In het gebied is mogelijk sprake van stapeling van bodemdaling door gaswinning, zoutwinning en gasopslag. Voor al deze activiteiten bent u bevoegd gezag. Welke acties gaat u nemen om te voorkomen dat de burger agv deze stapeling van het kastje naar de muur wordt gestuurd?
- de verplichting tot vergoeding deze te nemen maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit bovengenoemde bodemdaling als voorwaarde te verbinden aan het winningsplan;
- de NAM inzicht te laten geven in de in dit kader reeds gemaakte afspraken;
- de NAM de bodemdalingscomponent die het gevolg is van het leegproduceren van het gasveld Norg na beëindigen van de gasopslag aldaar, weer op te laten nemen in de bodemdalingsprognose voor de jaren 2050 en 2080.

Toelichting

Volgens de prognose zal de verwachte bodemdaling van de resterende gaswinning enkele centimeters bedragen; het merendeel van de daling heeft al plaatsgevonden.

De uiteindelijke totale bodemdaling als gevolg van de gaswinning is echter van die omvang dat er wel effecten te verwachten zijn op de waterhuishouding. De kosten voor mitigerende maatregelen zijn uiteraard voor de NAM. Daarom is het van belang te inventariseren welke afspraken er bestaan tussen de NAM en betrokken waterschap(pen) dan wel gemeenten of provincie voor zover er voor hen negatieve effecten zijn. Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vergoeding van dergelijke onkosten.

Het beëindigen en leegproduceren van de gasopslag Norg zal volgens de NAM in de toekomst tot een additionele 10 cm bodemdaling leiden. Deze component is verdwenen uit de huidige set prognoses, vanuit de veronderstelling van de NAM de gasopslag tot 2080 in werking te zullen hebben. Gezien de grote onzekerheden die er momenteel heersen omtrent de aard van

onze toekomstige energievoorziening achten wij deze aanname niet terecht. Wij achten het zinvol op voorhand te weten welke additionele daling in het gebied (op mogelijk kortere termijn dan nu verwacht) nog verdisconteerd moet gaan worden.

7.2 Bodemtrilling

Trilling en daling (relatie veiligheid leggen zodat benoemd is)
Seismische risicoanalyse
Hoe groot is de kans op schade?

Bodemtrillingen

Advies

In het kader van mogelijke schade ten gevolge van eventuele bodemtrillingen adviseren wij u:

- het advies van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over te nemen dat de NAM in aanvulling op het KNMI netwerk seismische apparatuur in en rond de gasvoorkomens Vries-Zuid en Eleveld opstelt;
- het advies van SodM over te nemen en de NAM voor de bevende velden een risicobeheerssysteem te laten ontwikkelen en operationeel te hebben voor 1 juni 2017;
- de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in het door haar op te stellen risicobeheerssysteem goed te laten onderbouwen alvorens dit systeem goed te keuren;
- aan het winningsplan de voorwaarde te verbinden dat eventuele schadeclaims vlot en adequaat afgehandeld zullen worden door de NAM;
- in dat kader de NAM op te dragen het proces van schademelding, onderzoek en afhandeling publiek toegankelijk vast te leggen en
- de NAM een nulmeting aan een selectie van gebouwen boven de voorkomens van Eleveld en Vries-Zuid te laten uitvoeren.

Toelichting

De seismische risicoanalyse (SRA) die is uitgevoerd komt voor alle velden in het winningsplan Westerveld in categorie I, de laagste risicogroep, terecht. De reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid vallen echter dicht tegen de grens met categorie II aan. Op basis hiervan adviseert SodM om ook enkele maatregelen door te voeren die van toepassing zijn voor velden waarvan de SRA in categorie II valt. Wij vinden dit een goede zaak.

NAM geeft aan in het winningsplan de kans op schade ten gevolge van een geïnduceerde beving niet uit te kunnen sluiten. Hierbij is de veiligheid niet in het geding. In het ernstigste geval kan sprake zijn van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen. Het risicobeheerssysteem kan helpen een dergelijke (of

zwaardere) beving te voorkomen, mits sprake is van de juiste keuze van signaalparameters en het daarbij behorende actieprotocol. Een goede onderbouwing van de gekozen parameters en acties is dus van belang wil het risicobeheerssysteem zinvol zijn. Ook een adequaat seismisch netwerk is hierbij van belang.

Juist omdat de kans op schade niet uit te sluiten is, achten wij het van belang dat eventuele schadeclaims van inwoners door het mijnbouwbedrijf goed en vlot afgehandeld worden. Een vastgelegde procedure bevordert de transparantie, eenduidigheid en snelheid. Nulmetingen dragen hieraan bij.

Advies:

Wij vragen u de risicoanalyse van de gasvelden Vries Zuid en Eleveld nader te duiden omdat Sodm adviseert deze in te delen in risicoklasse 2.

Toelichting:

Uit het winningsplan blijkt dat volgens de SRA de gasvelden Vries Zuid en Eleveld dicht bijna in risicoklasse 2 vallen. Sodm adviseert vanwege het feit dat deze velden in het verleden hebben gebeefd te beschouwen als risicoklasse 2. In zowel het winningsplan als in de adviezen van Sodm en Tcbb ontbreekt een nadere analyse waarom deze velden hogere risico's met zich meebrengen dan de overige velden. Licht het aan de inrichting van het gebied of komt het door de bodemopbouw die gevoelig is voor trilling? Op basis van deze analyse zijn de risico's beter te duiden en uit te leggen aan onze inwoners.

7.3 Kritische infrastructuur

7.4 Reservoirstimulatie/ Fracken

Advies

Grondwaterbescherming

Met betrekking tot grondwaterbescherming adviseren wij u:

- In uw besluit op te nemen dat bij verdere ontwikkelingen rond de velden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid rekening gehouden wordt met de grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones waar deze velden deels mee samenvallen. Vanwege de enorme gevolgen geen omstreden technieken zoals zuurstimulatie en fracken toe te staan zoals in het winningsplan is omschreven. Mocht er toch worden besloten tot toepassing van deze technieken dient er geborgd te worden dat er geen risico's voor grond- en drinkwater zijn én het optreden van bodemtrilling . zijn. Het besluit over fracken daarom niet alleen bij de toezichthouder (Sodm) neer te leggen maar hiervoor een apart besluit aan de Nam op te leggen met mogelijkheden tot inspraak van lokale overheden en inwoners.

Toelichting

De velden Assen, Assen-Zuid en Vries-Zuid vallen gedeeltelijk samen met de boringsvrije zone van de grondwaterwinning Assen-Oost; het veld Assen valt bovendien samen met het grondwaterbeschermingsgebied Assen-West.

Schadelijke gevolgen van reservoirstimulatie/ fracking kunnen bovengronds optreden door lekkage van frackvloeistoffen en chemicaliën en ondergronds door het falen van de integriteit van afdekkende lagen waardoor ongecontroleerde bodemprocessen kunnen optreden. De kans op deze gebeurtenissen dienen geheel uitgesloten te worden omdat naast lokale schade aan gebouwen ook de drinkwatervoorziening in het geding is. Het advies van Sodm is gebaseerd op de bevoegdheid van de afweging over fracking bij de toezichthouder van de gaswinning. Vanwege de mogelijke lokale impact vinden wij dat voor deze beslissing ook het burgerperspectief moet worden meegenomen en dus de lokale overheden en inwoners een stem in deze afweging moeten krijgen .

Kleine gasvelden raken sneller leeg dan verwacht, waardoor Energiebeheer Nederland, het staatsbedrijf dat verantwoordelijk is voor de aardgasbaten van de staat, tot de conclusie is gekomen dat fracking noodzakelijk is om de productie op peil te houden. Dit is een zeer omstreden technologie met grote risico's voor mens en milieu.

Met opmerkingen [Deb2]:

Zie hiervoor de Kamerbrief van 1 maart 2016 met het bijbehorende rapport van SodM.

Prima als je hier op in gaat, maar ik raad je aan in het licht van bovenstaande je verhaal goed te onderbouwen (verwijzingen).

Uit de brief van Sodm aan Kamp (29/2/16):

'SodM komt tot de slotsom dat, voor zover bekend, er geen nadelige gevolgen zijn geweest voor mens en milieu en dat de toepassing van fracking ten behoeve van conventionele gaswinning op een verantwoorde manier kan plaatsvinden. Het wettelijke regime, het toezicht daarop en de gehanteerde beheersmaatregelen zijn volgens de huidige inzichten solide en voldoende.'

NAM gaat uitgebreid in op een protocol als er gefracked wordt.

Met opmerkingen [Deb3]: Je kan aansluiten bij advies Tebb.

Met opmerkingen [Deb4]: Zou eventueel toevoegen dat NAM de decentrale overheden tijdig dient te informeren als ze voornemens zijn te fracken.

8 SCHADE

8.1- Voorkomen van schade (wettelijke verplichting) [REDACTED]

Advies:

Wij adviseren u vanwege het ontbreken van een beschrijving van preventieve maatregelen in het winningsplan de Nam te verplichten om preventieve maatregelen voor schade op te nemen in het winningsplan alvorens hierover een besluit te nemen.

Toelichting:

In de Mijnbouwwet ligt primair de nadruk op het voorkomen van schade door mijnbouwactiviteiten (preventief handelen), en niet op het geoorloofd zijn van mijnbouwactiviteiten, mits de nadelige gevolgen daarvan door de exploitant / operator worden weggenomen of verzacht (curatief handelen). De Nam heeft als initiatiefnemer de zorgplicht voor het voorkomen van schade. In winningsplan wordt geconcludeerd dat er lichte en lokaal mogelijk matige schade kan optreden aan gebouwen. Nergens is in het winningsplan echter terug te lezen wat wordt gedaan om schade te voorkomen. Wij stellen vast dat ten aanzien van het optreden van schade in het winningsplan geen aandacht is op het voorkomen van schade. In het winningsplan worden optredende schades als niet te voorkomen beschouwd.

Het Mijnbouwbesluit schrijft voor dat het winningsplan een beschrijving bevat van de mogelijke omvang en verwachte aard van de schade door bodembeweging. Uit het winningsplan blijkt dat het niet goed mogelijk is de omvang en de verwachte aard adequaat te beschrijven. NAM lijkt niet in staat causaliteit aan te geven tussen aardbevingen en omvang en aard van de schade. Het winningsplan lijkt op dit punt niet te voldoen aan de eisen die de wet stelt aan een plan.

Wij willen dat er door de Nam alles aan gedaan wordt om schade door gaswinning aan eigendommen van inwoners en overheid te voorkomen. Inwoners kiezen er niet voor om te worden blootgesteld aan deze risico's.

8.2- Afhandeling van schade [REDACTED]

Zoals reeds in voorgaande alinea door ons is aangegeven dient het voorkomen en beperken van alle schade als uitgangspunt te worden genomen. Echter kan NAM de kans op schade aan bebouwing in de nabije omgeving van het epicentrum van een geïnduceerde aardbeving niet uitsluiten. Dit wordt ook door SodM in haar advies als zodanig aangegeven. In het ernstigste geval kan een geïnduceerde beving leiden tot het ontstaan van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen.

NAM geeft in het winningsplan aan dat de historische schademeldingen voor "lichte, niet constructieve schade" hebben gezorgd en dat deze vergoed zijn (of worden) wanneer het duidelijk is dat zij de schade heeft veroorzaakt. Overeenkomstig de regels van het burgerlijk recht rust op de NAM de verplichting om schade veroorzaakt door aardbevingen die worden

veroorzaakt door de gaswinning, te vergoeden. Wij zijn van mening dat voornoemde regeling op basis van het burgerlijk wetboek niet altijd voldoende soelaas biedt voor burgers, bedrijven en lokale overheden om op een vlotte en toegankelijke wijze schade te kunnen claimen.

De gaswinning in Groningen heeft voor veel overlast gezorgd in de regio en het gevoel van veiligheid en vertrouwen van de bewoners aangetast. Er is dan ook sprake van een groot wantrouwen van burgers jegens NAM en rijksoverheid. Dit heeft zowel betrekking op de feitelijke gaswinning, als ook het nemen van adequate en toereikende maatregelen om de gevolgen (waaronder schade en overige hinder) zo veel mogelijk te voorkomen en/of te beperken.

Herstel van vertrouwen van onze burgers is naar onze mening dan ook gebaat bij een transparante en toegankelijke organisatie voor de afwikkeling van schademeldingen. Een regeling waarbij het voor burgers en andere partijen niet nodeloos ingewikkeld is om een schademelding in te dienen en de onafhankelijkheid in voldoende mate gewaarborgd is. Dit zodat iedereen in redelijkheid kan vertrouwen op een eerlijke en adequate schadeafwikkeling. Het past niet om daarbij onderscheid te maken tussen de omvang of de locatie waar de schade is ontstaan. Iedere schademelding dient op zijn eigen merites te worden beoordeeld.

Gezien het voorgaande zijn wij van mening dat een adequate regeling voor afdoening en vergoeding van schades en compensatie van alle bijkomende negatieve effecten een harde voorwaarde bij het instemmingsbesluit dient te zijn. Tevens dient hierbij de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd te zijn. Wij dringen er daarom bij u op aan dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – er een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten. Tevens zorgt het instellen van een dergelijk orgaan ervoor dat ook ingeval van gestapelde mijnbouw (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil) gedupeerde partijen weten tot welke partij zij zich hiertoe dienen te wenden

Hoewel door uw minister in de tweede kamer reeds toezeggingen zijn gedaan aangaande het instellen een dergelijke onafhankelijk orgaan voor de afwikkeling van mijnbouwschade, is één en ander vooralsnog geen feit. CHECK waar en hoe exact

Wij adviseren u haast te maken met het instellen van een dergelijk onafhankelijk orgaan. Tevens dit te regelen alvorens in te stemmen met het onderhavige winningsplan Westerveld.

OMGEKEERDE BEWIJSLAST NIET OPGENOMEN IN DIT ADVIES!!!

Vraag ■■■? Moeten we hier nog de tekst uit het advies winningsplan Groningen opnemen? zoals:

Vallende objecten

Industrie

Advies:

We adviseren u in de vergunning een goede schaderegeling op te nemen waarmee schade aan eigendommen van burgers, bedrijven en overheden tgv de mijnbouwactiviteiten in dit winningsplan vlot en fatsoenlijk worden afgehandeld.

Toelichting:

We willen dat schade aan eigendommen van burgers a.g.v. trillingen of verzakkingen (fatsoenlijk) wordt afgehandeld. De bestaande regeling via het Burgerlijk Wetboek biedt onvoldoende waarborg voor inwoners omdat veel inwoners deze procedure niet kunnen/willen betalen. De huidige regeling van de Nam (www.NAMplatform.nl) richt zich alleen op schade door bevingen in Groningen. We hebben begrepen dat u per 1 januari 2017 een landelijk bureau gaat opzetten. Kunt u inzicht welke bevoegdheden deze instantie krijgt en welke criteria en termijnen worden gehanteerd. We vinden een halfjaar na een reële schademelding een redelijke termijn.

Met opmerkingen [Deb5]: Emotie?

- Lusten en lasten

??

Met opmerkingen [Deb6]: Hierbij een voorzet, zie maar wat je er mee doet.

Lusten en lasten

Advies

Gaswinning kan gepaard gaan met nadelige gevolgen voor inwoners door hinder, overlast en schade aan eigendommen. Wij adviseren u:

- zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij er ook baten terugvloeien naar het gebied.

Toelichting

Gaswinning zal in Nederland nog jarenlang plaatsvinden en inwoners zullen hier last van ondervinden. Inwoners staan veelal afwijzend en wantrouwend tegenover plannen voor gebruik van de ondergrond. De lokale inwoners vinden dat zij de lasten dragen voor het belang van Nederland als geheel. Mijnbouwactiviteiten brengen met zich mee dat er in zekere mate regionale of lokale belasting is. Schade wordt in principe vergoed, maar inwoners ervaren extra ongemak waar ze niet om hebben gevraagd en waar niets tegenover staat. Het belang van mijnbouwactiviteiten voor de Nederlandse samenleving is evident. Het gebruik van de ondergrond zal ook in de toekomst een grote rol spelen bij onze verder te verduurzamen energievoorziening. Voor het ook in de toekomst gebruiken van de ondergrond is van belang dat er een goede verdeling is van lusten en lasten.

- Effecten natuur en KRW
- Omkering bewijslast**

[REDACTED]

[REDACTED]

9 RISICOBEBEERSYSTEEM

- Meetnet
- Meet en regelprotocol

Met opmerkingen [Deb7]: Ik heb dit meegenomen onder het deel over trillingen omdat het direct hiermee samenhangt. En er geen sprake is van een veiligheidsrisico maar wel van mogelijke schade door trillingen. Dan heb je een geheel. Up to you, dan even dit deel uit mijn stukje verwijderen.

Vaststelling schade, 0-meting, monitoren/bijstelling productieniveau

9.1 Vastleggen uitgangssituatie

Advies:

Wij adviseren u om de NAM te verplichten een nulmeting voor te schrijven en deze ter validatie voor te leggen aan de Minister.

Toelichting:

Om de schade door gaswinning goed te kunnen vaststellen is het belangrijk dat de uitgangssituatie goed wordt vastgelegd. Het is aan de initiatiefnemer om dit te doen naar goedkeuring van de vergunningverlener. Er wordt al jaren gas gewonnen in het veld maar dit winningsplan is de markering van het moment dat ook het burgerperspectief wordt meegewogen in de besluitvorming. In dat kader is het belangrijk dat schade aan particuliere eigendommen goed wordt geregistreerd. Dit is voor de Nam ook van belang voor het door ons bepleitte omkering van de bewijslast. (zie par xxx)

Advies:

Met betrekking tot het risicobeheerssysteem adviseren wij u:

- het advies van SodM over te nemen en de NAM voor de bevende velden Eleveld en Vries-Zuid enkele versnellingsopnemers te laten installeren en operationeel te hebben en een risicobeheerssysteem te laten opstellen en implementeren voor 1 juni 2017;
- de parameters en randvoorwaarden die NAM hanteert in het door haar op te stellen risicobeheerssysteem goed te laten onderbouwen alvorens dit systeem goed te keuren;
- het meet- en regelprotocol door een onafhankelijke partij te laten borgen, op termijn te laten evalueren en wellicht aan te laten passen;
- het meet- en regelprotocol onafhankelijk te laten monitoren;

[In het verslag van het overleg met de NAM van 8-11-16 lees ik dat de NAM momenteel een project uitrolt om deze velden via TNO meters beter te monitoren. Is dat t.b.v. een risicobeheerssysteem?]

[In het casco advies van Groningen las ik nog 2 adviezen t.a.v. het meet- en regelprotocol. Ik kan niet goed beoordelen in hoeverre die hier ook relevant zijn, vandaar dat ik ze geel heb gearceerd.]

Toelichting:

Zowel de NAM als TNO concluderen op basis van de seismische risicoanalyse (SRA) dat alle velden in categorie I vallen. Volgens de leidraad van SodM volstaat voor deze velden monitoring met het huidige geofoon en accelerometer netwerk van het KNMI. Met dit monitoringsnetwerk kunnen aardbevingen met een magnitude van 1,5 en groter worden gelokaliseerd.

Hoewel alle velden in categorie I vallen, liggen de reeds bevende velden Eleveld en Vries-Zuid echter dicht tegen de grens met categorie II aan. Op basis hiervan adviseert SodM om ook enkele maatregelen te nemen die van toepassing zijn voor velden waarvan de SRA in categorie II valt. Wij vinden dit een goede zaak. Het gaat hier om het ontwikkelen van een risicobeheerssysteem.

Het risicobeheerssysteem is bedoeld om tijdig te kunnen reageren zodat (grotere) schade en veiligheidsrisico's niet zullen optreden. De keuze van signaalparameters en bijbehorende (re)acties dient dan ook zodanig onderbouwd te zijn dat hiermee aannemelijk wordt gemaakt dat het systeem zinvol is. Dat wil zeggen, dat aan de hand van de signaalparameters zodanig tijdig kan worden ingegrepen dat het mogelijk optreden van bedoelde schade en risico's voorkomen kan worden.

Bijlagen

Date : 11-8-2017 12:42:09

To : " [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@aaenhunze.nl, " [redacted] middendrenthe.nl, " [redacted]@gemeentenoordenveld.nl, " [redacted]@assen.nl, " [redacted]@tynaarlo.nl, " [redacted]@drenthe.nl, " [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl, " [redacted]@wdodelta.nl, " [redacted]@westerveld.nl, " [redacted]@assen.nl, [redacted] hunzeenaas.nl

Subject : RE: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Beste mensen,

Dank voor jullie reacties op onderstaande mail. Een aantal van jullie heeft aangegeven bereid te zijn om mee te werken aan de evaluatie. Jullie hebben me op andere betrokkenen gewezen en enkele van jullie hebben me doorverwezen naar [redacted] van de provincie Drenthe, die de advisering over de winningsplannen in coördineert. Met hem heb ik de verdere aanpak van de evaluatie doorgesproken. Gelet op het grote aantal betrokkenen bij de advisering rond de winningsplannen stel ik voor om met een kleine groep betrokkenen wat dieper op het adviestraject in te gaan en vervolgens n een breed overleg de resultaten daarvan te bespreken en verder aan te vullen.

Ik heb een aantal van jullie via een datumprikker voorstellen voor een datum toegezonden. Mocht ik niet de juiste personen hebben uitgenodigd, of wilt u graag toch bij de eerste bespreking aanwezig zijn dan kunt u of uw collega daarvoor bijgevoegde link gebruiken: <https://datumprikker.nl/p8xsys6h2hcnmfz>

Ik zal de anderen op de hoogte houden van de voortgang van de evaluatie. In ieder geval al hartelijk dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten

[redacted]
projectleider

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
St. Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[redacted]@rvo.nl
www.RVO.nl

aanwezig: ma di do vr

Met vriendelijke groeten

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 18 juli 2017 11:54
Aan: [redacted]
[redacted]@noorderzijlvest.nl"; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Mijne dames en heren,

Op 1 januari 2017 is de Mijnbouwwet gewijzigd; de provincies, gemeenten en waterschappen hebben nu adviesrecht over een voorgenomen besluit van de minister tot instemming met een winningsplan. Het winningsplan Westerveld was een van de eerste winningsplannen die volgens de nieuwe wetgeving in procedure zijn gebracht. Ook uw organisatie is uitgenodigd om advies uit te brengen.

Voor zowel het ministerie als voor de betrokken overheden is het nog zoeken naar een zodanige invulling van de adviesrol, dat deze optimaal bijdraagt aan een goed onderbouwde besluitvorming door de minister. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) gaat daarom, op verzoek van [redacted] van het ministerie van Economische Zaken met een aantal gemeenten, waterschappen en provincies in gesprek om de ervaringen/mening te horen over de invulling van de adviesrol.

Het doel van dit gesprek is om feedback te krijgen op de procedure en de contacten met het ministerie over de adviesvraag en om inzicht te krijgen in de wijze waarop het adviesrol door u / uw organisatie wordt ingevuld. Dit willen we gebruiken om vervolgens het ministerie van Economische Zaken te adviseren over het optimaliseren van de informatievoorziening en communicatie rond het adviesrecht. Daarnaast kunnen uw ervaringen van nut zijn voor collega-overheden, die over volgende winningsplannen om advies wordt gevraagd.

Ik hoor graag per omgaande of u hiertoe bereid bent. Ik zal dan vervolgens een afspraak plannen met de overheden die betrokken zijn geweest bij het winningsplan Westerveld. Het gesprek of wellicht de gesprekken kunnen wat mij betreft plaatsvinden bij een van deze partijen.

Alvast bedankt voor uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
projectleider

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[redacted]@rvo.nl
www.RVO.nl

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you

are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 19-7-2017 12:12:28

16.828

From : "[REDACTED]"

Subject : RE: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Dag heer [REDACTED]

Daar ben ik toe bereid. Wilt hiervoor ook mijn collega [REDACTED]@assen.nl uitnodigen?

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidspecialist gemeente Assen

Website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 18 juli 2017 11:54

Aan: [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>;

CC: [REDACTED]

Onderwerp: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Mijne dames en heren,

Op 1 januari 2017 is de Mijnbouwwet gewijzigd; de provincies, gemeenten en waterschappen hebben nu adviesrecht over een voorgenomen besluit van de minister tot instemming met een winningsplan. Het winningsplan Westerveld was een van de eerste winningsplannen die volgens de nieuwe wetgeving in procedure zijn gebracht. Ook uw organisatie is uitgenodigd om advies uit te brengen.

Voor zowel het ministerie als voor de betrokken overheden is het nog zoeken naar een zodanige invulling van de adviesrol, dat deze optimaal bijdraagt aan een goed onderbouwde besluitvorming door de minister. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) gaat daarom, op verzoek van [REDACTED] van het ministerie van Economische Zaken met een aantal gemeenten, waterschappen en provincies in gesprek om de ervaringen/mening te horen over de invulling van de adviesrol.

Het doel van dit gesprek is om feedback te krijgen op de procedure en de contacten met het ministerie over de adviesvraag en om inzicht te krijgen in de wijze waarop het adviesrol door u / uw organisatie wordt ingevuld. Dit willen we gebruiken om vervolgens het ministerie van Economische Zaken te adviseren over het optimaliseren van de informatievoorziening en communicatie rond het adviesrecht. Daarnaast kunnen uw ervaringen van nut zijn voor collega-overheden, die over volgende winningsplannen om advies wordt gevraagd.

Ik hoor graag per omgaande of u hiertoe bereid bent. Ik zal dan vervolgens een afspraak plannen met de overheden die betrokken zijn geweest bij het winningsplan Westerveld. Het gesprek of wellicht de gesprekken kunnen wat mij betreft plaatsvinden bij een van deze partijen.

Alvast bedankt voor uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
projectleider

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[REDACTED]
[REDACTED]@rvo.nl
www.RVO.nl

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 19-7-2017 08:13:09

16.829

Subject : RE: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],

Ja, laten we dat maar doen. Wil je mij dan ook aanmelden?

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 18 juli 2017 13:38
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Ter info.
Zal ik reageren dat we er gaarne toe bereid zijn?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidspecialist gemeente Assen

[REDACTED]
Website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@rvo.nl
Verzonden: dinsdag 18 juli 2017 11:54
Aan: [REDACTED]@drenthe.nl [REDACTED]@aaenhunze.nl [REDACTED]@middendrenthe.nl;
[REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@tynaarlo.nl;
[REDACTED]@noorderzijvest.nl [REDACTED]@hunzeenaas.nl
CC: [REDACTED]@rvo.nl [REDACTED]@minez.nl
Onderwerp: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Mijne dames en heren,

Op 1 januari 2017 is de Mijnbouwwet gewijzigd; de provincies, gemeenten en waterschappen hebben nu adviesrecht over een voorgenomen besluit van de minister tot instemming met een winningsplan. Het winningsplan Westerveld was een van de eerste winningsplannen die volgens de nieuwe wetgeving in procedure zijn gebracht. Ook uw organisatie is uitgenodigd om advies uit te brengen.

Voor zowel het ministerie als voor de betrokken overheden is het nog zoeken naar een zodanige invulling van de adviesrol, dat deze optimaal bijdraagt aan een goed onderbouwde besluitvorming door de minister. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) gaat daarom, op verzoek van [REDACTED] van het ministerie van Economische Zaken met een aantal gemeenten, waterschappen en provincies in gesprek om de ervaringen/mening te horen over de invulling van de adviesrol.

Het doel van dit gesprek is om feedback te krijgen op de procedure en de contacten met het ministerie over de adviesvraag en om inzicht te krijgen in de wijze waarop het adviesrol door u / uw organisatie wordt ingevuld. Dit willen we gebruiken om vervolgens het ministerie van Economische Zaken te adviseren over het optimaliseren van de informatievoorziening en communicatie rond het adviesrecht. Daarnaast kunnen uw ervaringen van nut zijn voor collega-overheden, die over volgende winningsplannen om advies wordt gevraagd.

Ik hoor graag per omgaande of u hiertoe bereid bent. Ik zal dan vervolgens een afspraak plannen met de overheden die betrokken zijn geweest bij het winningsplan Westerveld. Het gesprek of wellicht de gesprekken kunnen wat mij betreft plaatsvinden bij een van deze partijen.

Alvast bedankt voor uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
projectleider

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[REDACTED]
[REDACTED]@rvo.nl
www.RVO.nl

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 11-8-2017 14:45:01

16.830

From : [REDACTED]

Subject : RE: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Ja heb ik gehad.

Ik zal kijken of het lukt om de prikker ook voor jou in te vullen.
Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidspecialist gemeente Assen

[REDACTED]
Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 11 augustus 2017 14:41

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Hoi,
Heb jij deze ook gekregen? Wil je in mijn agenda kijken en de datumprikker voor mij invullen? Wat mij betreft gaan we samen.

Groet,
[REDACTED]

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]

Verzonden: 11-8-2017 13:18

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Beste mensen,

Dank voor jullie reacties op onderstaande mail. Een aantal van jullie heeft aangegeven bereid te zijn om mee te werken aan de evaluatie. Jullie hebben me op andere betrokkenen gewezen en enkele van jullie hebben me doorverwezen naar [REDACTED] van de provincie Drenthe, die de advisering over de winningsplannen in coördineert. Met hem heb ik de verdere aanpak van de evaluatie doorgesproken. Gelet op het grote aantal betrokkenen bij de advisering rond de winningsplannen stel ik voor om met een kleine groep betrokkenen wat dieper op het adviestraject in te gaan en vervolgens n een breed overleg de resultaten daarvan te bespreken en verder aan te vullen.

Ik heb een aantal van jullie via een datumprikker voorstellen voor een datum toegezonden. Mocht ik niet de juiste personen hebben uitgenodigd, of wilt u graag toch bij de eerste bespreking aanwezig zijn dan kunt u of uw collega daarvoor bijgevoegde link gebruiken: <https://datumprikker.nl/p8xsy56h2hcnmfz>

Ik zal de anderen op de hoogte houden van de voortgang van de evaluatie. In ieder geval al hartelijk dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten

[REDACTED]
projectleider

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
St. Jacobstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@rvo.nl](mailto:[REDACTED]@rvo.nl)
www.RVO.nl

.....
aanwezig: ma di do vr

Met vriendelijke groeten

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 18 juli 2017 11:54

Aan: [REDACTED]@drenthe.nl; [REDACTED]@aaenhunze.nl; [REDACTED]@middendrenthe.nl; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl; [REDACTED]@assen.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@noorderzijvest.nl; [REDACTED]

CC: [REDACTED]
Onderwerp: evaluatie adviesprocedure winningsplan Westerveld

Mijne dames en heren,

Op 1 januari 2017 is de Mijnbouwwet gewijzigd; de provincies, gemeenten en waterschappen hebben nu adviesrecht over een voorgenomen besluit van de minister tot instemming met een winningsplan. Het winningsplan Westerveld was een van de eerste winningsplannen die volgens de nieuwe wetgeving in procedure zijn gebracht. Ook uw organisatie is uitgenodigd om advies uit te brengen.

Voor zowel het ministerie als voor de betrokken overheden is het nog zoeken naar een zodanige invulling van de adviesrol, dat deze optimaal bijdraagt aan een goed onderbouwde besluitvorming door de minister. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) gaat daarom, op verzoek van [REDACTED] van het ministerie van Economische Zaken met een aantal gemeenten, waterschappen en provincies in gesprek om de ervaringen/mening te horen over de invulling van de adviesrol.

Het doel van dit gesprek is om feedback te krijgen op de procedure en de contacten met het ministerie over de adviesvraag en om inzicht te krijgen in de wijze waarop het adviesrol door u / uw organisatie wordt ingevuld. Dit willen we gebruiken om vervolgens het ministerie van Economische Zaken te adviseren over het optimaliseren van de informatievoorziening en communicatie rond het adviesrecht. Daarnaast kunnen uw ervaringen van nut zijn voor collega-overheden, die over volgende winningsplannen om advies wordt gevraagd.

Ik hoor graag per omgaande of u hiertoe bereid bent. Ik zal dan vervolgens een afspraak plannen met de overheden die betrokken zijn geweest bij het winningsplan Westerveld. Het gesprek of wellicht de gesprekken kunnen wat mij betreft plaatsvinden bij een van deze partijen.

Alvast bedankt voor uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
projectleider

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

.....
[REDACTED]
[REDACTED]@rvo.nl
www.RVO.nl
.....

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 16-1-2017 11:01:15

16.831

Subject : RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Hoi [REDACTED],

Bedankt voor je bericht en leuk idee om het op die manier te evalueren, ik hoop er bij te zijn!

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 13:24

Aan: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]@leek.nl

CC: [REDACTED]
Onderwerp: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Geachte leden van de kopgroep,

Gisteravond is het advies besproken in de gemeenteraden van Assen en Aa en Hunze. In beide raden is het advies zeer positief ontvangen. We willen jullie daarom bedanken voor jullie bijdrage.

Successen moet je vieren!

Daarom nodigen [REDACTED] en ik jullie uit voor een korte evaluatie van het adviestraject onder het genot van een hapje en een drankje in een leuke horecagelegenheid in Assen. Dit organiseren we op **woensdagmiddag 25 januari vanaf 16:00 uur**. Locatie volgt later.

Geef even aan of je komt.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 16-1-2017 10:09:54

16.832

Subject : RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Tot dan [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 13:24
Aan: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]@leek.nl
CC: [REDACTED]
Onderwerp: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Geachte leden van de kopgroep,

Gisteravond is het advies besproken in de gemeenteraden van Assen en Aa en Hunze. In beide raden is het advies zeer positief ontvangen. We willen jullie daarom bedanken voor jullie bijdrage.

Successen moet je vieren!
Daarom nodigen [REDACTED] en ik jullie uit voor een korte evaluatie van het adviestraject onder het genot van een hapje en een drankje in een leuke horecagelegenheid in Assen. Dit organiseren we op **woensdagmiddag 25 januari vanaf 16:00 uur**. Locatie volgt later.

Geef even aan of je komt.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 13-1-2017 16:20:54

From : [REDACTED]

16.833

Subject : RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Ja hoor [REDACTED], geen probleem. Het gaat erom dat ik een indicatie heb van het aantal personen.

Verzonden met mijn Windows Phone

Van: [REDACTED]

Verzonden: 13-1-2017 15:10

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Dank voor de uitnodiging.

Ik weet alleen nog niet of ik de 25ste in Assen ben, ik heb een uitermate variabel werkrooster (helaas).

Mag ik nog even wachten met al dan niet accepteren?

Mvg, [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 13:24

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]@leek.nl

CC: [REDACTED]

Onderwerp: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Geachte leden van de kopgroep,

Gisteravond is het advies besproken in de gemeenteraden van Assen en Aa en Hunze. In beide raden is het advies zeer positief ontvangen.

We willen jullie daarom bedanken voor jullie bijdrage.

Successen moet je vieren!

Daarom nodigen [REDACTED] en ik jullie uit voor een korte evaluatie van het adviestraject onder het genot van een hapje en een drankje in een leuke horecagelegenheid in Assen.

Dit organiseren we op **woensdagmiddag 25 januari vanaf 16:00 uur**. Locatie volgt later.

Geef even aan of je komt.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl

website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 13-1-2017 15:10:04

16.834

Subject : RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Dank voor de uitnodiging.

Ik weet alleen nog niet of ik de 25ste in Assen ben, ik heb een uitermate variabel werkrooster (helaas).

Mag ik nog even wachten met al dan niet accepteren?

Mvg, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 13:24

Aan: [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted]@leek.nl'

CC: [redacted]
Onderwerp: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Geachte leden van de kopgroep,

Gisteravond is het advies besproken in de gemeenteraden van Assen en Aa en Hunze. In beide raden is het advies zeer positief ontvangen. We willen jullie daarom bedanken voor jullie bijdrage.

Successen moet je vieren!

Daarom nodigen [redacted] en ik jullie uit voor een korte evaluatie van het adviestraject onder het genot van een hapje en een drankje in een leuke horecagelegenheid in Assen. Dit organiseren we op **woensdagmiddag 25 januari vanaf 16:00 uur**. Locatie volgt later.

Geef even aan of je komt.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[redacted]
[redacted]
[redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 13-1-2017 14:30:07

16.835

GemeenteNoordenveld.nl, "
@noorderzijvest.nl, "
@leek.nl

Subject : RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Hoi ,

Dank voor de uitnodiging. Prima initiatief. Ik ben er bij.
Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van:
Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 13:24
Aan:
@leek.nl'

CC:
Onderwerp: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Geachte leden van de kopgroep,

Gisteravond is het advies besproken in de gemeenteraden van Assen en Aa en Hunze. In beide raden is het advies zeer positief ontvangen. We willen jullie daarom bedanken voor jullie bijdrage.

Successen moet je vieren!
Daarom nodigen en ik jullie uit voor een korte evaluatie van het adviestraject onder het genot van een hapje en een drankje in een leuke horecagelegenheid in Assen. Dit organiseren we op **woensdagmiddag 25 januari vanaf 16:00 uur**. Locatie volgt later.

Geef even aan of je komt.

Met vriendelijke groeten,

Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 17-1-2017 16:14:40

16.836

Subject : RE: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Beste [REDACTED],

Dat is zeker een mooi succes!

Ik kan morgenmiddag niet naar Assen toekomen, vandaar mijn 'korte' evaluatie van het adviestraject even via de mail.

Zoals je weet hebben wij (gemeente Leek) er voor gekozen een eigen advies in te willen dienen bij de minister, maar deze komt op onderdelen overeen met het casco advies. In ons advies aan de minister hebben we onze samenwerking dan ook nadrukkelijk wel benoemd. Ik zelf heb de samenwerking als zeer positief en leerzaam ervaren. Ik ga er vanuit dat het opgestarte advies traject een vervolg krijgt op het moment dat de procedure wordt gestart met het ter inzage leggen van het ontwerpbesluit winningsplan Westerveld?

We houden contact.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening
Gemeente Leek
Postbus 100
9350 AC LEEK

[REDACTED]
www.leek.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 13:24
Aan: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

CC: [REDACTED]
Onderwerp: evaluatie adviestraject winningsplan Westerveld

Geachte leden van de kopgroep,

Gisteravond is het advies besproken in de gemeenteraden van Assen en Aa en Hunze. In beide raden is het advies zeer positief ontvangen. We willen jullie daarom bedanken voor jullie bijdrage.

Successen moet je vieren!

Daarom nodigen [REDACTED] en ik jullie uit voor een korte evaluatie van het adviestraject onder het genot van een hapje en een drankje in een leuke horecagelegenheid in Assen. Dit organiseren we op **woensdagmiddag 25 januari vanaf 16:00 uur**. Locatie volgt later.

Geef even aan of je komt.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 2-10-2017 14:00:49

16.837

[redacted] drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]
[redacted]@tynaarlo.nl, "[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl, "[redacted]
[redacted] gemeentewesterveld.nl, "[redacted]
[redacted] rvo.nl

Subject : RE: Evaluatie advisering winningsplan Westerveld; concept verslag
Attachment : Evaluatiegesprek Westerveld dd 25-9-2017 opm [redacted] Concept.docx;

Dag allemaal,

Hier het verslag met de opmerkingen en aanvullingen van mij en [redacted].

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidspecialist gemeente Assen

[redacted]
Website: www@assen.nl

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 29 september 2017 16:53

Aan: [redacted]@drenthe.nl; [redacted] [redacted]
[redacted]@tynaarlo.nl; [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl; [redacted]
[redacted]@gemeentewesterveld.nl; [redacted]

CC: [redacted]@rvo.nl

Onderwerp: Evaluatie advisering winningsplan Westerveld; concept verslag

Beste mensen,

Bijgevoegd het concept-verslag van het, wat mij betreft, prettige gesprek over de ervaringen / leerpunten rond de procedure van het winningsplan Westerveld.

Voordat ik het verslag definitief maak en met [redacted] deel, ontvang ik graag **uiterlijk vrijdag 6 oktober** jullie op- en aanmerkingen.

Ter informatie heb ik een concept telefoonnotitie bijgevoegd van het telefonisch overleg met [redacted] van de gemeente Tynaarlo. Een eindversie zal t.z.t. als bijlage aan het definitieve verslag van ons evaluatiegesprek worden toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbox 8242 | 3503 RE | Utrecht, Netherlands
.....

[redacted]
@rvo.nl
www.RVO.nl
.....

aanwezig: ma di do (ochtend) vr

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 20 september 2017 15:31

Aan: [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@assen.nl; [redacted]
[redacted]@wdodelta.nl; [redacted]@assen.nl; [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Beste mensen,

Komende maandag 25 september om 10:00 uur komen we in het provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, 9405 BJ) te Assen bijeen om met elkaar de advisering van de winningsplannen in Drenthe te evalueren.

Uitgenodigd voor dit gesprek zijn:

- [redacted] van provincie Drenthe
- [redacted] van provincie Drenthe
- [redacted] van gemeente Assen
- [redacted] van gemeente Assen
- [redacted] van gemeente Tynaarlo
- [redacted] van gemeente Westerveld
- [redacted] van samenwerkingsorganisatie Wolden-Hoogeveen
- [redacted] van waterschap Drents Overijsselse Delta
- [redacted] van RVO.nl

De eerdere uitnodiging voor dit overleg is verstuurd door collega [redacted], hij zal vanwege vakantie niet bij het gesprek aanwezig zijn:

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een voorstel voor de agenda toe:

1. Kennismaking, doel van de bespreking

2. Bespreking Evaluatievragen

Ik stel voor het proces van de advisering stap voor stap door te lopen. Daarbij bij elke stap de feitelijke gang van zaken bij elke organisatie kort door te lopen en vervolgens te beoordelen wat er goed ging en wat beter had gekund.

Het voorstel is om het winningsplan Westerveld daarbij centraal te stellen. Er is daarnaast ruimte om ervaringen en adviezen over de procedure van andere winningsplannen aan de orde te stellen.

a) Voorbereiding

- Welke informatie al bekend over gaswinning Westerveld, gevoeligheden rond de gaswinning
- Welke informatie al bekend over de (nieuwe) adviesprocedure, hoe verkregen

b) Adviesaanvraag

- Informatie ontvangen vanuit het ministerie:
 - o Vooraankondiging
 - o Adviesaanvraag
 - o Meegezonden informatie

- Strekking van de advisering duidelijk, informatie voldoende duidelijk?
- c) Adviesprocedure**
- Welke stappen zijn gezet om tot een advies te komen
 - Wie zijn bij de advisering betrokken:
 - o Bestuur
 - o Andere afdelingen van de organisaties
 - o Andere partijen
 - Samenwerking rond het opstellen van het advies
 - Welke aspecten en welke kennis bij het advies betrokken (hiaten?)
 - Beantwoording van vragen gedurende adviesprocedure
 - Informatiebijeenkomst met ministerie en NAM
 - o Overige contacten met het ministerie
 - o Overige contacten met NAM
 - o Contacten met andere partijen
- d) Vaststellen van het advies**
- Via welke procedure vastgesteld:
 - o interne en externe afstemming
 - o bestuurlijke besluitvorming
- e) Procedure en planning**
- o Hoe is de planning van de advisering verlopen
- 3. Conclusies, leer- en verbeterpunten**
- Samenvattend oordeel over de verschillende onderdelen van het adviesproces
 - Verzamelen van de leer- en verbeterpunten.
- 4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling.**

Ik hoop op een leerzame bespreking,

Met vriendelijke groet,

.....
 projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling

 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
 Ministerie van Economische Zaken
 Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
 Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

@rvo.nl
www.RVO.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van:
Verzonden: dinsdag 5 september 2017 13:53
Aan:
@gemeentewesterveld.nl;@wdodelta.nl;@assen.nl;
Onderwerp: evaluatie advisering winningsplannen
Tijd: maandag 25 september 2017 10:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen

Beste mensen,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek over de advisering over winningsplannen in Drenthe. Doel van het gesprek is om aanbevelingen te doen aan EZ, de indieners van de plannen en aan (andere) gemeenten en provincies over het vragen en uitbrengen van de adviezen over volgende winningsplannen. Deze datum is uit de bus gekomen als de meest geschikte. Nog niet iedereen had gereageerd, maar ik stel voor deze datum vast te leggen. Ik hoop dat jullie allemaal aanwezig kunnen zijn.

We sturen jullie ongeveer een week van tevoren een voorstel voor een agenda toe.

Ik dank jullie alvast voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groeten

.....
 projectleider

 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
 Ministerie van Economische Zaken
 Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
 Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

@rvo.nl
www.RVO.nl

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**Directie Nationale
Programma's**
team Gebied en Ruimtelijke
Ontwikkeling

Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
www.rvo.nl

Contactpersoon

██████████
projectleider

██████████@rvo.nl

verslag

Evaluatie adviesprocedure winningsplannen Drenthe

Omschrijving	Concept 28-9
Vergaderdatum en -tijd	25 september 2017, 10:00 - 11.30 uur
Vergaderplaats	provinciehuis Drenthe
Aanwezig	██████████ (gemeente Assen), ██████████ (gemeente Assen), ██████████ (Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen), ██████████ (provincie Drenthe), ██████████ (provincie Drenthe), ██████████ (RVO.nl) en ██████████ (RVO.nl, verslag)
Afwezig	██████████ (gemeente Tynaarlo), ██████████ (gemeente Westerveld), ██████████ (waterschap Drents Overijsselse Delta)
Kopie aan	██████████ (ministerie van Economische Zaken) ██████████

Datum

28 september 2017

1. Kennismaking, doel van de bespreking

██████████ geeft aan wat de bedoeling is van het gesprek. Het gesprek heeft tot doel om de advisering in het kader van het Winningsplan Westerveld te evalueren. Vanaf 1 januari 2017 is de gewijzigde mijnbouwwet in werking waardoor zowel gemeenten, waterschap als de provincie adviesrecht hebben. Het betekent voor alle partijen een verandering. EZ heeft om die reden aan RVO.nl gevraagd om met een aantal partijen te gaan praten om hun ervaringen tot nu toe te inventariseren met als doel om EZ te informeren over de bevindingen en waar nodig aanbevelingen te doen aan zowel EZ als de overige betrokken partijen over het proces. De resultaten van deze evaluatie kunnen het proces stroomlijnen voor volgende winningsplannen.

Winningsplan Westerveld is een van de eerste winningsplannen die volgens de nieuwe procedure wordt afgehandeld.

Een korte introductie van de aanwezigen:

- ██████████ en ██████████ zijn werkzaam bij RVO.nl en hebben van ██████████ van EZ de opdracht om deze evaluatie uit te voeren.
- ██████████ van gemeente Assen zijn werkzaam bij de gemeente Assen. ██████████ zorgt voor de inhoudelijke inbreng in

mijnbouwprocedures. ██████ verzorgt de afstemming met derden en de bestuurlijke afstemming.

- ██████ van Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen is verantwoordelijk is adviseur Milieu en ondermeer verantwoordelijk voor de gemeentelijke inbreng rond winningen. Ze was als enige van de aanwezigen niet betrokken bij winningsplan Westerveld
- ██████ zijn werkzaam bij de provincie Drenthe. ██████ is verantwoordelijk voor het proces rond mijnbouwactiviteiten en de afstemming met derden. Onder meer verzorgt hij de coördinerende rol bij de afstemming tussen de verschillende overheden. ██████ is inhoudelijke deskundige voor de ondergrond.

Directie Nationale
Programma's
team Gebied en Ruimtelijke
Ontwikkeling

Datum
28 september 2017

████████ van de gemeente Tynaarlo is verhinderd, ██████ heeft aanstaande woensdag telefonisch contact met hem om kennis te nemen van zijn ervaringen/adviezen. ██████ van de gemeente Aa en Hunze wil graag een evaluatiemoment samen met EZ.

2. Bespreking evaluatievragen

a. Voorbereiding

De gemeente geeft aan niet op de hoogte te zijn geweest dat de nieuwe wet reden was voor een nieuw winningsplan. Daarbij had ze graag in een vroeg stadium een aankondiging gezien van wat er van hen verwacht werd.

De gemeente betreurt het dat EZ de NAM heeft toegestaan om vooruitlopend op een nieuw winningsplan vanuit de put Vries 10 onder een woonwijk te gaan winnen. Hierdoor werd de afspraak [van de NAM](#) met burgers [en college van B&W](#) om dit niet te doen niet gestand gedaan.

De Provincie constateert een dubbele rol voor EZ als bevoegd gezag en sparing partner voor de NAM. Hierdoor worden vragen aan EZ soms als ongewenst beleefd. Dit gevoel werd versterkt door de procedurele aanpak van EZ waardoor er geen ruimte was voor zaken die zich buiten de procedure bevonden.

De Provincie vindt het winningsplan vooral een technische onderbouwing dat zich onvoldoende leent voor communicatie met de burger. [De gemeente geeft aan dat het op de een of andere manier wel begrijpelijk moet worden gemaakt. Het gaat ten-slotte om het burgerperspectief.](#)

NAM spreekt i.k.v. relatiemanagement, afzonderlijk met betrokken bestuurders, maar daar gaat het niet over specifieke winningen.

NAM heeft geen vooroverleg met betrokken overheden specifiek over het winningsplan voordat ze deze indienen bij EZ.

Door het ontbreken van een integraal overleg is o.a. het winningsplan als communicatiemiddel niet ter sprake gekomen. De gemeente vult aan dat tijdens een info-avond [georganiseerd door de NAM, over de winning uit Put Vries-10, de emoties hoog opliepen doordat er geen slecht onderbouwde, technische antwoorden waren op vragen. Dit heeft er mede voor gezorgd dat de weerstand](#)

[tegen de winning onder Assen is vergroot. De NAM heeft zich laten zien als een incapabele organisatie.](#)

Directie Nationale
Programma's
team Gebied en Ruimtelijke
Ontwikkeling

De informatie over de nieuwe adviesprocedure [door EZ aan de lokale overheden](#) was technisch en procedureel (schema's) van aard en ontbeerde volgens de Provincie aandacht voor gevoeligheden. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het onderscheid dat EZ maakt tussen schade en veiligheid. Voor de burger hangt het gevoel van veiligheid nauw samen met schade waarbij wordt gekeken naar Groningen. [Inwoners willen ook gewoon geen schade aan hun woning, zeker ook omdat de NAM in veel gevallen ontkent dat er schade is veroorzaakt door een beving als gevolg van een gaswinning. Inwoners weten hoe er bijvoorbeeld in Groningen, Emmen en Zuidlaren is omgegaan met schades.](#)

Datum
28 september 2017

De gemeente vult aan dat informatie die betrekking had op de toegevoegde [seismische](#) risicoanalyse leidde tot verontwaardiging [omdat er geen onderscheid is gemaakt in schade en veiligheid.](#)

b. Adviesaanvraag

De informatievoorziening over het winningsplan Westerveld vanuit EZ heeft gefaseerd plaatsgevonden.

De [vooraankondiging](#) en de brief met de adviesaanvraag waren summier van inhoud. Voor de Provincie was helder dat de Minister niets zou doen met adviezen die "onredelijk en niet "to the point" zijn.

[De gemeenten waren op zoek naar hun rol in de adviesfase waarbij de invulling van het burgerperspectief doorslaggevend is geweest. Gemeenten kijken daarom niet alleen naar techniek, maar zijn er om te zorgen voor de belangen van de inwoners. Het advies is niet alleen een technische aangelegenheid, maar ook een communicatiemiddel.](#)

De gemeente had graag gezien dat EZ een [plannings](#)overzicht had meegezonden met "wat er aankomt en wanneer". De Provincie geeft aan een dergelijk overzicht van EZ te hebben ontvangen. Door bekend te zijn met wat wanneer wordt toegezonden wordt voorkomen dat stukken, die bij een verkeerde afdeling binnenkomen, daar onnodig lang blijven liggen. [Het maakt het ook mogelijk om dingen te plannen omdat de adviesprocedure relatief kort is als ook de gemeenteraad hierover wil besluiten.](#)

De Provincie heeft in dit stadium de betrokken partijen bijeen geroep om tot een gezamenlijk advies te komen en politieke onrust te beperken. Gemeenten en waterschap hadden toen reeds met elkaar gesproken. [De gemeente Assen heeft het voortouw genomen en gezorgd voor de coördinatie om te komen tot een breed gedragen advies.](#) De provincie meldt dat alle adviezen van partijen bestuurlijke besluiten zijn.

In gemeente Assen heeft [het college van B&W aan de raad aan B&W aangegeven een voorstel gedaan over de _____punten waar het advies op zou moeten ingaan. Op basis van dit voorstel is heeft B&W van Assen een concept advies gemaakt. Dit is opnieuw in de raad behandeld met als voorstel aan de raad "kennis te nemen van het advies". Hierna pas heeft het college van B&W het advies definitief vastgesteld. Het B&W _____](#)

De gemeente

heeft bij het opstellen van het advies actief afstemming gehad met bewonersgroepen en bewoners. [Wil je als gemeente op een fatsoenlijke wijze je inwoners en de gemeenteraad meenemen in het advies traject, dan is de adviestermijn te kort.](#)

Directie Nationale
Programma's
team Gebied en Ruimtelijke
Ontwikkeling

De overheden hebben in hun advies aan EZ het gezamenlijke opgestelde adviesdocument als bijlage gebruikt. In de begeleidende brief hebben ze elk vanuit een eigen belang de nuance aangebracht en/of accenten gelegd. Alleen de provincie heeft besloten het gezamenlijke adviesdocument niet letterlijk te gebruiken in haar advies mee te sturen aan EZ.

Datum
28 september 2017

Het advies van de SodM is later in de procedure toegestuurd. De Samenwerkingsorganisatie vindt het samenvallen van de planning tijdens de vakantie minder geslaagd temeer daar zij wilden wachten op het advies van de SodM. De Provincie en de gemeente onderkennen de waarde van het SodM-advies. Hiermee kon het winningsplan beter worden geduid omdat het winningsplan Westerveld ingewikkeld en onleesbaar was. In plaats van te wachten op het advies kan vooruitlopend reeds een stramen worden opgesteld voor het eigen advies. Jammer was dat Sodm en Tcbb in hun adviezen verschillende maximale magnitudes hanteerden.

Intermezzo Wanneperveen in gemeente De Wolden
De Samenwerkingsorganisatie deelt haar ervaring met het winningsplan voor Wanneperveen in gemeente De Wolden. De politiek had daar geen bezwaar zolang huidige functies niet worden belemmerd. Het advies is in het College gebracht en toen naar de Raad gestuurd. Het leverde een compliment op van de wethouder dat gebruik was gemaakt van het adviesrecht. Gemeente Hoogeveen nam het standpunt in dat reageren geen zin heeft omdat de NAM toch doet wat ze wil. Deze reactie is daarmee de enige negatieve reactie toe nu toe op de veranderde adviesrol. De Provincie vult aan dat de opstelling van gemeente Hoogeveen een strategisch keuze **was om "de handen vrij te houden als er discussie zou komen"**.

Intermezzo Winningsplan De Wijk
In het Winningsplan De Wijk was te weinig aandacht voor de bodemdaling. Dit heeft de provincie, gemeenten en waterschap doen besluiten om zelf onderzoek te laten doen naar de te verwachten maaiveld daling, dit met kennisgeving daarvan aan de NAM. Opvallend was de houding van de NAM die de kosten van het onderzoek naar bodemdaling voor haar rekening wilde nemen. Op verzoek van de Samenwerkingsorganisatie werd afgezien van een NAM-bijdrage zodat de NAM onafhankelijk kan blijven vooruitlopend op een besluit van EZ. Het winningsplan voorzien van adviezen ligt nu bij EZ, een ontwerp besluit moet nog genomen worden.

De Provincie en de gemeenten adviseren EZ om in de begeleidende brief de status aan te geven van de omgevingsvergunning. Hierover is diverse keren verwarring ontstaan omdat zowel de omgevingsvergunning als het winningsplan door de minister moeten worden geaccordeerd / vastgesteld, maar wel een aparte procedure doorlopen.

De Provincie geeft aan dat de zij de expertmeeting, die EZ georganiseerd heeft, een goed initiatief vond. Echter de beantwoording van NAM was zo technisch dat deze niet echt veel duidelijkheid heeft gegeven. Helaas konden sommige vragen niet beantwoord worden doordat op dat moment de gevraagde kennis niet beschikbaar was.

Directie Nationale
Programma's
team Gebied en Ruimtelijke
Ontwikkeling

Datum
28 september 2017

De gemeente vond de enorme omvang van het winningsplan Westerveld veld met talrijke gasvelden -verwarrend voor de burger. Ook heeft deze omvang ervoor gezorgd dat er veel instanties betrokken zijn wat noodzaakte tot veel overleg. De Provincie ziet ook kansen als gevolg van dit omvangrijke winningsplan doordat mogelijke interferenties tussen kleine winningsvelden onderling in het advies kunnen worden meegenomen. Omdat het winningsplan Westerveld na die van Groningen in procedure is gebracht is kennis opgehaald bij provincie en gemeente Groningen waar een kopgroep actief is.

Zowel de gemeente als de Provincie hebben hun advies en zienswijze gecommuniceerd met Raad en PS, waardoor deze openbaar waren voordat de minister zijn besluit bekend maakte. Door de lokale media-aandacht die dit tot gevolg heeft gehad heeft dit tot spanning/onduidelijkheid geleid.

De gemeente stelt dat zij ea. 1000 uur/honderden uren heeft gespendeerd aan haar nieuwe adviesrol. In combinatie met het opstellen van een zienswijze (incl. advocatenkosten) [REDACTED] In Groningen is EZ de betrokken partijen in de gemaakte advieskosten tegemoet gekomen. De vraag aan EZ is of zij de gemeente eveneens tegemoet wil komen in de gemaakte kosten. Temeer daar het advies een waardevolle en noodzakelijke aanvulling is op het winningsplan van de NAM (-Het winningsplan zit vol met omissies).

De Provincie onderstreept het belang van de burger. De adviezen moeten leiden tot een kwalitatief goed onderbouwd besluit van de minister en daarmee een verantwoord winningsplan. De gemeente bevestigt dat een goed winningsplan nodig is om tot een goede besluitvorming te komen. Een goede besluitvorming had in dit geval moeten leiden tot een ontwerp-weigeringsbesluit van de minister. Het winningsplan zoals de NAM dit had ingediend creëert haar maatschappelijke weerstand doordat informatie ontbreekt onduidelijk is -en/of niet klopt.

De vorm van het adviesverzoek werd, door de samenvatting waarin de context werd neergezet, goed gewaardeerd.

c. Adviesprocedure

Een aantal suggesties voor verbetering:

EZ wordt geadviseerd om bij vragen eerst intern af te stemmen voordat ze naar buiten treedt. Waarschijnlijk is de grote werkvoorraad bij EZ er debet aan dat de coördinatie te kort schoot.

EZ wordt geadviseerd om zo vroeg mogelijk de partijen (informeel) te informeren over de procedurestappen en planning van de winningsplannen.

Minister heeft in een TK-brief aangekondigd meer aandacht te gaan besteden aan omgevingsmanagement, ook rond mijnbouwactiviteiten. Rond de winningsplannen die nu in procedure zijn is dit nog niet gebleken (verbeterpunten: transparantie, leesbaarheid, luisteren naar lokale wensen/vragen etc). EZ wordt geadviseerd om het omgevingsmanagement rondom mijnbouw verder te ontwikkelen.

Directie Nationale
Programma's
team Gebied en Ruimtelijke
Ontwikkeling

Datum
28 september 2017

[Zie het niet alleen als een technische aangelegenheid, maar als een maatschappelijk/communicatie aangelegenheid. Het winningsplan moet beter leesbaar zijn voor inwoners en ambtenaren van lokale overheden zodat het burgerperspectief goed kan worden meegenomen.](#)

3. Conclusie, leer- en verbeterpunten

De Provincie ziet een verbeterpunt in het ontsluiten van kennis waar gemeenten en provincies gebruik van kunnen maken.

De inhoudelijke kennis is bijvoorbeeld aanwezig bij SodM, de suggestie is gedaan dat de overheden ook direct van hun expertise gebruik kunnen maken.

■■■■■ geeft aan dat provincie Noord-Brabant, in afstemming met het IPO-overleg DOG bezig is met een werkwijze voor provincies hoe om te gaan met de procedures rond mijnbouwactiviteiten.

4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling

■■■■■ bedankt de aanwezigen voor de inbreng.

RVO maakt verslag van dit overleg en zal dit na akkoord van de aanwezigen delen met EZ. Provincie organiseert medio oktober een overleg met alle betrokken overheden in de provincie en zal daarin dit verslag agenderen.

De gezamenlijke wens is er om vervolgens een gesprek te hebben met het ministerie. Vragen aan hen zijn bijvoorbeeld: Wat vindt EZ van de adviezen en hoe zijn ze meegenomen in het besluit van EZ.

Date : 11-10-2017 16:58:24

[REDACTED]
 [REDACTED]@rvo.nl
 [REDACTED]@drenthe.nl, [REDACTED]@drenthe.nl, [REDACTED]
 [REDACTED] gemeentewesterveld.nl,
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

Subject : RE: Evaluatie advisering winningsplan Westerveld; definitief verslag
 Attachment : FW: evaluatie advisering winningsplannen;

Beste [REDACTED],

Ik heb kennisgenomen van de verslagen van de evaluatiegesprekken.

Omdat uit de verslagen kan worden opgemaakt dat ik niet heb deelgenomen aan de evaluatie, heb ik de behoefte om het waarom daarvan van mijn kant nog even te delen, zoals ik dat eerder aan jou had meegegeven (zie bijgaande e-mail).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
 Gemeente Aa en Hunze
 Postbus 93 • 9460 AB Gieten
 Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 10 oktober 2017 14:54
Aan: [REDACTED]@drenthe.nl; [REDACTED]@drenthe.nl; [REDACTED]@assen.nl; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl; [REDACTED]@wdodelta.nl; [REDACTED]@assen.nl; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Evaluatie advisering winningsplan Westerveld; definitief verslag

Beste mensen,

Bijgevoegd de definitieve verslagen van de evaluatiegesprekken over het Winningsplan Westerveld. Bedankt nogmaals voor jullie inbreng.

De mail is in cc verstuurd aan [REDACTED] van het ministerie van Economische Zaken.

Hartelijke groeten,

[REDACTED]
 projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
 Ministerie van Economische Zaken
 Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
 Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[REDACTED]@rvo.nl
www.RVO.nl

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 21-9-2017 13:57:10
From : "[REDACTED]"
To : "[REDACTED] rvo.nl"
Subject : FW: evaluatie advisering winningsplannen
Attachment : In_behandeling_zijnde_Winningsplannen-2.pdf;Wipla overzicht prov Drenthe.pdf;

Beste [REDACTED],

Wellicht ten overvloede: ik heb voor het overleg van a.s. maandag geen uitnodiging van u ontvangen. Dit waarschijnlijk omdat ik de eerder ontvangen [REDACTED] datumprikker [REDACTED] niet heb ingevuld.

Naast het feit dat ik maandag verhinderd ben, vind ik het moment van evaluatie van advisering over Drentse Winningsplannen ongelukkig qua timing. Dit om de volgende redenen.

- Dit voorjaar hebben een aantal lokale overheden gezamenlijk advies uitgebracht op het winningsplan Westerveld. Die procedure nog niet is afgerond.
- Daarnaast staat er nog een informatievraag open aan EZ: Wij hebben in april dit jaar een brief van EZ ontvangen (bijgaande) waarin ons nader info/overleg werd toegezegd over de nog te verachten winningsplannen. Daarna bleef het lang stil. Via de provincie kregen wij in juli bijgaand overzichtje. Een overleg met EZ daarover heeft wat mij betreft meer prioriteit

Het voorgaande neemt niet weg dat ik het goed vind dat de adviesprocedures in Drenthe worden gevalueerd en we als lokale overheden op die manier samen tot verbeteringen in het Mijnbouw/gaswinningsproces kunnen komen. Daarom zou ik het ook logisch hebben gevonden dat de betrokken collega's van EZ bij dit overleg aanwezig zouden zijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]@rvo.nl

Verzonden: woensdag 20 september 2017 15:31

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]@wdodelta.nl'; [REDACTED]@assen.nl'; [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Beste mensen,

Komende maandag 25 september om 10:00 uur komen we in het provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, 9405 BJ) te Assen bijeen om met elkaar de advisering van de winningsplannen in Drenthe te evalueren.

Uitgenodigd voor dit gesprek zijn:

- [REDACTED] van provincie Drenthe
- [REDACTED] van provincie Drenthe
- [REDACTED] van gemeente Assen
- [REDACTED] van gemeente Assen
- [REDACTED] van gemeente Tynaarlo
- [REDACTED] van gemeente Westerveld
- [REDACTED] van samenwerkingsorganisatie Wolden-Hoogeveen
- [REDACTED] van waterschap Drents Overijsselse Delta
- [REDACTED] van RVO.nl

De eerdere uitnodiging voor dit overleg is verstuurd door collega [REDACTED], hij zal vanwege vakantie niet bij het gesprek aanwezig zijn:

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een voorstel voor de agenda toe:

1. Kennismaking, doel van de bespreking

2. Bespreking Evaluatievragen

Ik stel voor het proces van de advisering stap voor stap door te lopen. Daarbij bij elke stap de feitelijke gang van zaken bij elke organisatie kort door te lopen en vervolgens te beoordelen wat er goed ging en wat beter had gekund.

Het voorstel is om het winningsplan Westerveld daarbij centraal te stellen. Er is daarnaast ruimte om ervaringen en adviezen over de procedure van andere winningsplannen aan de orde te stellen.

a) Voorbereiding

- ◆ Welke informatie al bekend over gaswinning Westerveld, gevoeligheden rond de gaswinning
- ◆ Welke informatie al bekend over de (nieuwe) adviesprocedure, hoe verkregen

b) Adviesaanvraag

- ◆ Informatie ontvangen vanuit het ministerie:
 - o Vooraankondiging
 - o Adviesaanvraag
 - o Meegezonden informatie
- ◆ Strekking van de advisering duidelijk, informatie voldoende duidelijk?

c) Adviesprocedure

- ◆ Welke stappen zijn gezet om tot een advies te komen
- ◆ Wie zijn bij de advisering betrokken:
 - o Bestuur
 - o Andere afdelingen van de organisaties
 - o Andere partijen
- ◆ Samenwerking rond het opstellen van het advies
- ◆ Welke aspecten en welke kennis bij het advies betrokken (hiaten?)
- ◆ Beantwoording van vragen gedurende adviesprocedure
 - o Informatiebijeenkomst met ministerie en NAM
 - o Overige contacten met het ministerie
 - o Overige contacten met NAM
 - o Contacten met andere partijen

d) Vaststellen van het advies

- ◆ Via welke procedure vastgesteld:
 - o interne en externe afstemming
 - o bestuurlijke besluitvorming

e) Procedure en planning

- o Hoe is de planning van de advisering verlopen

3. Conclusies, leer- en verbeterpunten

- ◆ Samenvattend oordeel over de verschillende onderdelen van het adviesproces
- ◆ Verzamelen van de leer- en verbeterpunten.

4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling.

Ik hoop op een leerzame bespreking,

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling
.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

T [REDACTED]
[REDACTED]@rvo.nl

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB GIETEN

Gemeente Aa en Hunze

Nummer:

Ingek.: 24 APR 2017

Afdeling:

Behandelaar:

Datum 14 april 2017

Betreft In behandeling zijnde winningsplannen

Geacht College, geacht Bestuur,

In de afgelopen weken zijn diverse berichten in de media gepubliceerd over gaswinning uit kleine velden op land waarvan een (wijziging van het) winningsplan bij mij in behandeling is, zoals de gaswinning bij Heerenveen. Uit deze berichtgeving en de reacties daarop maak ik op dat er geen duidelijk beeld is van de gevolgde procedures. Mijn ambtenaren zullen u in de aankomende periode specifiek ten aanzien van de in uw gebied voorliggende winningsplan(nen) toelichting geven op de te volgen procedure en uw rol als adviseur ten gevolge van de nieuwe Mijnbouwwet, die per 1 januari jl. in werking is getreden. Vooruitlopend op deze gesprekken informeer ik u over de beoordeling van voor de inwerkingtreding van de nieuwe Mijnbouwwet ingediende (wijzigingen van) winningsplannen en mijn handelwijze tot nu toe. Daarmee hoop ik eraan bij te dragen dat eventuele onduidelijkheden of zorgen bij omwonenden vanuit de verschillende betrokken overheidslagen op een gelijklopende manier worden beantwoord.

Het hoe en waarom van een winningsplan

Voor het winnen van gas zijn verschillende vergunningen nodig. Zo is er een winningsvergunning nodig waarbij een mijnbouwmaatschappij het alleenrecht krijgt om binnen een bepaald gebied mijnbouwactiviteiten te ontplooiën. Voordat daadwerkelijk gewonnen mag worden, zijn daarnaast omgevingsvergunningen nodig voor de locatie en de installaties. Bij de besluitvorming op deze vergunningen zijn wettelijke adviseurs zoals Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) en u als decentrale overheden betrokken. Voor de wijze waarop het gas gewonnen wordt, stelt het mijnbouwbedrijf vervolgens een winningsplan op. Gaswinning mag plaatsvinden conform het winningsplan waaraan ik mijn instemming heb gegeven. Het winningsplan gaat onder andere in op de wijze en de duur van de winning, de verwachte of gewonen hoeveelheden en de verwachtingen ten aanzien van bodembeweging.

Onder de voorschriften in de Mijnbouwwet zoals die tot 1 januari 2017 golden, werd aan de hand van het winningsplan beoordeeld of de winning doelmatig, efficiënt en binnen veilige kaders ten aanzien van de bodembeweging geschiedt. In 2015 heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) in het rapport

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

██████████@minez.nl

Ons kenmerk
DGEMT-EO / 17049086

'Aardbevingsrisico's in Groningen' aanbevelingen gedaan hoe in de besluitvorming omtrent gaswinning het aspect veiligheid een grotere rol kan spelen. Tevens werd aanbevolen om bij de besluitvorming over mijnbouwactiviteiten de andere overheden meer te betrekken. Deze aanbevelingen zijn geïmplementeerd in de herziening van de Mijnbouwwet die met ingang van 1 januari 2017 van kracht is. Ten aanzien van de winningsplannen is nu in de Mijnbouwwet geregeld dat aanvragen tevens worden getoetst op veiligheid en risico's voor gebouwen en dijken en omwonenden, en dat gemeenten, provincies en waterschappen om advies worden gevraagd. Daarnaast biedt de Mijnbouwwet sinds 1 januari 2017 meer ruimte om voorwaarden of beperkingen aan het instemmingsbesluit te verbinden, waar het bedrijf aan moet voldoen bij de gaswinning.

Implementatie wijzigingen van de Mijnbouwwet

Op 2 april 2015 heb ik de kabinetsreactie op het OVV-rapport aan de Tweede Kamer gestuurd. Ik heb toen aangegeven dat ik, vooruitlopend op inwerkingtreding van de voorgestelde wijzigingen in de Mijnbouwwet, ingediende (wijzigingen van) winningsplannen zoveel mogelijk in de geest van de aangekondigde wijziging van de Mijnbouwwet zou behandelen. Onder de Mijnbouwwet zoals die destijds gold, kon ik een instemmingsbesluit op winningsplannen slechts weigeren in het belang van een planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen of in verband met het risico van schade ten gevolge van beweging van de aardbodem. Het uitgebreidere beoordelingskader van de herziene Mijnbouwwet werd pas van kracht op 1 januari 2017. Mede om die reden is er geen overgangsrecht opgenomen bij de inwerkingtreding van de gewijzigde Mijnbouwwet. In het afgelopen jaar is veel werk verzet, zodat de besluiten met ingang van 1 januari 2017 met de beoogde zorgvuldige voorbereiding genomen kunnen worden, rekening houdend met het ruimere afwegingskader ten aanzien van veiligheid en risico's. Hoe deze wijzigingen precies vorm gegeven zouden worden, was op het moment van het schrijven van de kabinetsreactie nog niet precies duidelijk. Wel stond in ieder geval vast dat decentrale overheden een adviesrol zouden krijgen.

Vorig jaar, toen de contouren van de wijzigingen in de Mijnbouwwet zich begonnen af te tekenen, zijn er algemene informatiesessies gehouden om u te informeren over het adviesrecht dat u in het kader van de winningsplannen zou krijgen. Ook de vorm waarin winningsplannen bij het ministerie werden ingediend, is tegen het licht gehouden. De winningsplannen werden destijds geschreven door experts voor experts. De plannen waren daarom ongeschikt om ter advisering aan de decentrale overheden voor te leggen. Om die reden heb ik samen met de sector gewerkt aan het verbeteren van de begrijpelijkheid van de winningsplannen voor eenieder. Daarnaast is samen met SodM gewerkt aan een methodiek om de veiligheid expliciet in het winningsplan op te nemen op een eenduidige en onderling vergelijkbare wijze, een zogeheten seismische risicoanalyse. Ik heb aangegeven dat ik pas over de winningsplannen of wijzigingen daarvan zou besluiten nadat TNO een analyse had uitgevoerd over het seismische risico van alle kleine velden op land (brief aan de Tweede Kamer van 21 april 2015, Kamerstuk 33 529, nr. 146).

Voor 29 juni 2016 ingediende winningsplannen

Op 29 juni 2016 waren er 28 (wijzigingen van) winningsplannen ingediend, waarover ik nog geen instemmingsbesluit had genomen. Daarbij waren vijf nieuwe winningsplannen waar geen vigerend winningsplan aan ten grondslag lag. Nieuwe winningsplannen beschrijven voorgenomen winningen. Bij het aanboren van een nieuw gasveld wordt vaak een zogeheten well-test uitgevoerd, wat feitelijk geregistreerd wordt als productie. Er wordt dan dus geproduceerd uit het veld om te onderzoeken hoe het veld zich vermoedelijk zal gaan gedragen en de productie zich zal ontwikkelen. Die productie heeft een tijdelijk karakter. De informatie uit de test kan gebruikt worden om het winningsplan te onderbouwen en om de gevolgen van de winning zo goed mogelijk in te kunnen schatten. Omdat de activiteit feitelijk als productie geregistreerd wordt, moet dit wel in nauw overleg met SodM. Op het moment van het versturen van de brief aan de mijnbouwbedrijven werden bij twee velden dergelijke well-tests uitgevoerd.

Bij bestaande winningen (met een instemmingsbesluit op een vigerend winningsplan) krijgt een mijnbouwmaatschappij tijdens de productie van gas meer gegevens en kennis over het veld. Deze kennis kan leiden tot een wijziging van het winningsplan. Mijnbouwmaatschappijen dienen tijdig wijzigingen in te dienen op een winningsplan, zodat men conform het dan nog geldende winningsplan kan blijven winnen terwijl de wijziging in behandeling wordt genomen. Conform deze praktijk zijn mijnbouwmaatschappijen gewijzigde winningsplannen blijven indienen. Zoals aangegeven had ik toegezegd om alle winningsplannen in de geest van de wijziging van de Mijnbouwwet, waar op dat moment aan werd gewerkt, te behandelen. Dit betekende niet dat in afwachting van de inwerkingtreding van de gewijzigde Mijnbouwwet alle winningen op land stilgelegd zouden moeten worden. De betrokken mijnbouwbedrijven hadden immers tijdig (een wijziging van) hun winningsplan ingediend en dienden derhalve helderheid te krijgen over de productie van het gas of de voortzetting ervan. Bij winningen waar zou worden aangetoond dat de veiligheid niet in het geding is, zou de productie niet worden stilgelegd. Voor het geven van deze helderheid was dus van belang om te weten of het voortzetten van de productie tot een andere beoordeling zou leiden van de effecten van de bodembeweging of van de risico's voor omwonenden. In overleg met SodM heb ik TNO gevraagd samen met mijn ambtenaren in kaart te brengen of er aan de ingediende (wijzigingen van de) winningsplannen risico's ten aanzien van de veiligheid zaten. Ook is op basis van door TNO uitgevoerde seismische risicoanalyses (het zogenoemde kleinveldenonderzoek, Kamerstuk 33259, nr. 275) bekeken of de veiligheid in het geding was. Op grond van deze analyses kwam ik tot de conclusie dat er bij gasproductie volgens de ingediende winningsplannen geen directe aanleiding tot zorg was.

Op basis van deze gegevens heb ik de desbetreffende mijnbouwmaatschappijen per brief van 29 juni 2016 laten weten dat zij, in afwachting van de formele behandeling van het gewijzigde winningsplan op basis van de gewijzigde wet, de productie mochten voortzetten. Hiermee kregen de mijnbouwmaatschappijen

- nadat uit analyses van TNO was gebleken dat de veiligheid niet in het geding was - dus de mogelijkheid om de productie voort te zetten. Met de voortzetting van de productie zouden zij voor wat betreft productievolume en productieduur buiten het instemmingsbesluit op het vigerende winningsplan terecht kunnen komen. Het eerdere instemmingsbesluit bood de basis voor het voortzetten van de productie. De overige voorwaarden van het instemmingsbesluit op het vigerende winningsplan bleven van kracht. Bij de voortgezette productie mocht niet getreden worden buiten het ingediende (gewijzigde) winningsplan.

Met deze formulering ben ik niet expliciet ingegaan op winningsplannen waarvoor geen eerder instemmingsbesluit aanwezig was. Deze nieuwe winningsplannen waren wel opgenomen in de bijlagen van de brief. Op basis daarvan konden de mijnbouwbedrijven die op dat moment in het kader van een well-test gas produceerden, de productie in dat kader voortzetten. Voor zover de productie buiten de hiervoor gegeven kaders plaatsvindt, kan SodM overgaan tot het nemen van handhavingsmaatregelen.

De verdere besluitvorming op de ingediende (wijzigingen van) winningsplannen heb ik uitgesteld tot inwerkingtreding van de nieuwe Mijnbouwwet, zodat deze getoetst en behandeld konden worden conform de nieuwe eisen die volgden uit de kabinetsreactie op het OVV-rapport. De gewijzigde Mijnbouwwet biedt meer ruimte om voorwaarden aan het instemmingsbesluit te verbinden, waar het bedrijf aan moet voldoen bij de gaswinning. De brief van 29 juni 2016, de reeds ingediende gewijzigde winningsplannen en de instemmingsbesluiten op de vigerende winningsplannen vormen het kader waarbinnen de bedrijven thans voorlopig gas winnen tot de definitieve besluitvorming op het winningsplan heeft plaatsgevonden.

Winningsplannen ingediend met ingang van 29 juni 2016

Ook op en na 29 juni 2016 zijn er nog nieuwe en gewijzigde winningsplannen ingediend. De brief van 29 juni 2016 geldt niet voor de winningsplannen die op en na die datum zijn ingediend. Voor de beoordeling van de aspecten ten aanzien van bodembeweging en veiligheid moeten alle winningsplannen die sinds die tijd zijn ingediend een seismische risicoanalyse bevatten. Die winningsplannen die reeds compleet waren met de seismische risicoanalyse heb ik in behandeling genomen.

Bij nieuwe winningsplannen wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Voor gewijzigde winningsplannen wordt in principe dezelfde voorbereidingsprocedure gevolgd, tenzij het een wijziging van het instemmingsbesluit van ondergeschikte aard is en niet leidt tot een andere beoordeling van de effecten van de bodembeweging of de risico's voor onder andere de omwonenden.

Betrokkenheid en communicatie

Vorig jaar heb ik een start gemaakt met het alsnog in behandeling nemen van de eerder ingediende winningsplannen conform de gewijzigde Mijnbouwwet. In dat kader heb ik diverse decentrale overheden de afgelopen maanden om advies

gevraagd aangaande een specifiek winningsplan in de desbetreffende regio. Ik realiseer mij echter dat er voor diegenen onder u die nu nog om advies gevraagd (gaan) worden, er ruim een half jaar is verstreken tussen het versturen van de brief aan de mijnbouwbedrijven op 29 juni 2016 en het uitzetten van de adviesverzoeken aan de provincies, gemeenten en waterschappen. Achteraf constateer ik dan ook dat het de duidelijkheid ten goede was gekomen als ik destijds direct de brief van 29 juni 2016 ook met u had gedeeld.

Voor de nieuw te volgen procedure is er een aanzienlijk grotere inzet van menskracht nodig, zowel binnen uw organisatie als mijn ministerie. Om de procedure voor elk winningsplan zorgvuldig te kunnen doorlopen, neem ik de winningsplannen niet allemaal tegelijkertijd in behandeling. Ik streef ernaar gedurende dit jaar alle 28 (wijzigingen van) winningsplannen die voor 29 juni 2016 zijn ingediend in behandeling te nemen. Vanwege de onbekendheid met het adviseren op het gebied van winningsplannen geef ik adviseurs thans een ruime adviestijd. De adviesronde en het volgen van de voorgeschreven uniforme openbare voorbereidingsprocedure samen duurt momenteel circa 9 maanden. Daardoor kan ik dit jaar niet alle procedures afronden.

Ik hecht eraan gedurende dit proces op een open en transparante wijze met u te communiceren. Bij de start van de behandeling van een winningsplan wordt u opnieuw geïnformeerd, maar dan specifiek over het desbetreffende winningsplan, de procedure en uw adviesrecht.

In de procedure van behandeling zijn eveneens mogelijkheden ingebouwd om uw burgers te betrekken en te informeren. Zo organiseert mijn ministerie in overleg met u informatiesessies voor bewoners, waarbij ter plekke de mogelijkheid bestaat tot het indienen van zienswijzen. Daarnaast communiceert mijn ministerie via de geëigende middelen, zoals kennisgeving van het ontwerpbesluit via de Staatscourant en lokale bladen van gemeenten waar het gasvoorkomen zich onder bevindt. Verder zal ik gedurende bij de terinzagelegging alle stukken, benodigd voor het tot stand komen van het besluit, online en bij decentrale overheden ontsluiten.

Het komende jaar zal ik een beroep doen op uw organisatie om mij van adviezen te voorzien die ik kan betrekken bij het besluit omtrent instemming met de winningsplannen. Mijn ambtenaren zullen u daarbij zo goed mogelijk van informatie voorzien.

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

Winningsplannen provincie Drenthe

Status 6 juli 2017

1) In behandeling

Winningsplan Diever

Diever is een nieuw gasveld dat in 2014 is aangeboord vanaf de Wapse locatie met de "Diever-02" put.

Het winningsplan Diever betreft een winningsplan voor nieuwe winning. Voor de behandeling van het winningsplan Diever wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Het winningsplan Diever is in behandeling genomen, alle adviezen zijn ingewonnen, het ontwerp-instemmingsbesluit heeft ter inzage gelegen en zienswijzen zijn ingediend. Momenteel wordt de definitieve beschikking opgesteld.

Winningsplan Westerveld

Gaswinning uit het Westerveld systeem vindt al ruim dertig jaar plaats en bevindt zich in de eindfase.

Het winningsplan Westerveld betreft een actualisering van het vigerende winningsplan voor de bestaande gaswinning. De redenen voor de actualisatie zijn: een (vernieuwde) seismische risicoanalyse, de stopzetting van de gasproductie uit de gasvelden Appelscha, Roden en Norg-Zuid, een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen en voorziene activiteiten om de productie in stand te houden tot 2023 met een uitloop tot 2028.

Op het winningsplan is de brief van 29 juni 2016 van toepassing. In die brief heeft de minister van EZ aan de mijnbouwonderneming laten weten dat zij, in afwachting van de formele behandeling van het gewijzigde winningsplan op basis van de gewijzigde wet, de productie mochten voortzetten. Dit is nadat uit analyses van TNO was gebleken dat de veiligheid niet in het geding was.

Voor de behandeling van het winningsplan Westerveld wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Het winningsplan Westerveld is in behandeling genomen, alle adviezen zijn ingewonnen en het ontwerp-instemmingsbesluit heeft ter inzage gelegen. Momenteel worden de zienswijzen in behandeling genomen en wordt de definitieve beschikking opgesteld.

Winningsplan Vinkega

Uit het Vinkega gasveld wordt sinds 2011 gas gewonnen vanaf de locatie Vinkega 1 in de gemeente Weststellingwerf. De verwachte productieduur is tot en met 2032.

Het winningsplan Vinkega betreft een actualisering van het vigerende winningsplan voor de bestaande gaswinning. De redenen voor de actualisatie zijn: de winningsperiode verlengen van 2028 naar 2032, een (vernieuwde) seismische risicoanalyse, een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen.

Op het winningsplan is de brief van 29 juni 2016 van toepassing. In die brief heeft de minister van EZ aan de mijnbouwonderneming laten weten dat zij, in afwachting van de formele behandeling van het gewijzigde winningsplan op basis van de gewijzigde wet, de productie mochten voortzetten. Dit is nadat uit analyses van TNO was gebleken dat de veiligheid niet in het geding was.

Voor de behandeling van het winningsplan Vinkega wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Het winningsplan Vinkega is in behandeling genomen en de adviseurs zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

Winningsplan Wanneperveen

Het voorkomen Wanneperveen is in 1951 in productie genomen. Gaswinning vindt plaats vanaf drie locaties in de gemeente Meppel en 1 locatie in de gemeente De Wolde.

Het winningsplan Wanneperveen betreft een actualisering van het vigerende winningsplan. De redenen voor de wijziging zijn: de winningsperiode verlengen van 2014 naar 2022, een (vernieuwde) seismische risicoanalyse en een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen.

Op het winningsplan Wanneperveen is de brief van 29 juni 2016 van toepassing. In die brief heeft de minister van EZ aan de mijnbouwonderneming laten weten dat zij, in afwachting van de formele behandeling van het gewijzigde winningsplan op basis van de gewijzigde wet, de productie mochten voortzetten. Dit is nadat uit analyses van TNO was gebleken dat de veiligheid niet in het geding was.

Voor de behandeling zal een korte procedure gevolgd worden, waarin u 4 weken de tijd krijgt om tot een advies te komen. Het winningsplan is in behandeling genomen en ligt momenteel ter advisering voor.

Winningsplan Eesveen

Het gasveld Eesveen is in 2015 in productie genomen. Gaswinning vindt plaats vanaf de locatie Eesveen 1 in de gemeente Steenwijk in de provincie Overijssel.

Het winningsplan Eesveen betreft een actualisering van het vigerende winningsplan voor de bestaande gaswinning. De actualisatie bestaat uit: de winningsperiode verlengen van 2019 naar 2027, een actualisatie van de seismische risico analyse en actualisatie van productie- en bodemdalings-voorspellingen wegens het plan een tweede put te boren. Het winningsplan Eesveen is in behandeling genomen en voor de behandeling wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. De adviseurs zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

Winningsplan De Wijk Fase II

Het gasveld De Wijk is in 1953 in productie genomen. Voor De Wijk Fase II zal vanaf 5 locaties gaswinning plaatsvinden en vanaf 1 locatie zal stikstof worden geïnjecteerd. Alle mijnbouwwerken bevinden zich in de gemeente De Wolden in de provincie Drenthe. Voor De Wijk Fase II zullen de ondiepere lagen, rond 500 m onder het maaiveld, in productie worden genomen. Het winningsplan De Wijk Fase I behandelde de diepere gaswinning uit reservoirs op 1100-1400 m onder het maaiveld.

Het winningsplan De Wijk Fase II betreft een wijziging van het vigerende winningsplan voor de bestaande gaswinning. De redenen voor de actualisatie zijn: de winningsperiode verlengen tot 2030, een (vernieuwde) seismische risicoanalyse en een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen.

Voor de behandeling van het winningsplan De Wijk Fase II wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Het winningsplan De Wijk Fase II is in behandeling genomen en de adviseurs hebben hun advies uitgebracht. Momenteel wordt geschreven aan het ontwerp-instemmingsbesluit.

Opslagplan Norg

Het gasvoorkomen Norg wordt sinds 1997 gebruikt als gasopslag en is van 1983 tot en met 1995 gebruikt voor gaswinning. Productie en injectie van gas vindt plaats vanaf de gasbehandelingsinstallatie UGS Norg in de gemeente Noordenveld in de provincie Drenthe. Het opslagplan Norg betreft een actualisering van het vigerende opslagplan. De redenen voor de wijziging zijn: een (vernieuwde) seismische risicoanalyse, een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen en het aanpassen van het drukbereik om daarmee het volledige werkvolume van 7 miljard Nm³ te kunnen leveren zonder de drukgrenzen te overschrijden.

Voor de behandeling van het opslagplan Norg wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Het opslagplan is in behandeling genomen en SodM is om advies gevraagd, waarna de adviseurs van decentrale in de gelegenheid worden gesteld om advies uit te brengen.

2) Nog niet in behandeling

Er zijn geen uitstaande winningsplannen.

3) Ingetrokken

Winningsplan Kiel Windeweer

Het voorkomen Kiel-Windeweer is in 2003 in productie genomen. Gaswinning vindt plaats vanaf de locatie Kiel-Windeweer 1 in de gemeente Hoogezand in de provincie Groningen. Het vigerende winningsplan Kiel-Windeweer laat productieprofielen voor het voorkomen Kiel-Windeweer tot en met 2021 zien. Het ingediende winningsplan is ingetrokken. Aanvankelijk verwachtte de NAM dat de productie hoger zou uitvallen dan de productie waarmee is ingestemd in het vigerende winningsplan. Met de huidige kennis van de NAM wordt echter verwacht dat de productie binnen de bandbreedte van het vigerende winningsplan zal blijven.

Winningsplan Coevorden

Het systeem Coevorden is in 1950 in productie genomen. Het huidige winningsplan Coevorden laat productieprofielen voor het voorkomen Coevorden tot en met 2030 zien.

Het ingediende winningsplan is ingetrokken. Aanvankelijk verwachtte de NAM dat de productie hoger zou uitvallen dan de productie waarmee is ingestemd in het huidige winningsplan. Met de huidige kennis van de NAM wordt echter verwacht dat de productie binnen de bandbreedte van het huidige winningsplan zal blijven.

Winningsplan Schoonebeek Olie

Het voorkomen Schoonebeek Olie is in 1944 in productie genomen. Oliewinning vindt plaats vanaf 18 locaties nabij het dorp Schoonebeek in de gemeente Emmen in de provincie Drenthe. Het vigerende winningsplan Schoonebeek Olie laat productieprofielen voor het voorkomen tot en met 2040 zien. Het ingediende winningsplan is ingetrokken. Sinds het indienen van het nieuwe winningsplan heeft verdere vertraging van productie plaatsgevonden waardoor productie afwijkt van het in ingediende winningsplan. NAM trekt het ingediende winningsplan van 2014 in en zal voldoen aan het vigerend winningsplan van 2008 voor "maximum totale productie".

Winningsplan Annerveen

Het voorkomen Annerveen is in 1973 in productie genomen. Gaswinning vindt plaats vanaf locaties ZLV en ZLN (gemeente Tynaarlo), ANN (gemeente Aa en Hunze) en WTD (gemeente Westerveld) in de provincie Drenthe en de locatie WDV (gemeente Veendam) in de provincie Groningen. Het vigerende winningsplan Annerveen laat productieprofielen voor het voorkomen tot en met 2021 zien.

Het ingediende winningsplan is ingetrokken. Aanvankelijk verwachtte de NAM een volumeafwijking, die niet is uitgekomen. Met de huidige kennis van de NAM wordt echter verwacht dat de productie binnen de bandbreedte van het vigerende winningsplan zal blijven.

Date : 21-9-2017 10:20:21

16.839

Subject : RE: evaluatie advisering winningsplannen

Hoi [REDACTED],

Je mag ons ([REDACTED] en mij) ook dingen meegeven.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl]

Verzonden: donderdag 21 september 2017 9:10

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Dag [REDACTED],

Helaas ben ik genoodzaakt om alsnog mij af te melden voor het overleg van volgende week maandag. Mijn verontschuldiging hiervoor.

Er is voor mij een andere urgente afspraak hier in Tynaarlo tussen gekomen waardoor ik verhinderd ben.

Als je toch benieuwd bent naar mijn mening over het doorlopen proces met winningsplan Westerveld, kunnen wij wellicht een telefonische afspraak plannen op een ander moment.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte

Gemeente Tynaarlo
Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries

[REDACTED]@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | @kornoeljeplein1

FB Gemeente Tynaarlo

 Tynaarlo gaat voor groen! Denk na voordat u print...

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Van: [REDACTED]@rvo.nl]

Verzonden: woensdag 20 september 2017 15:31

Aan: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED]@wdodelta.nl'; [REDACTED]@assen.nl'; [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Beste mensen,

Komende maandag 25 september om 10:00 uur komen we in het provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, 9405 BJ) te Assen bijeen om met elkaar de advisering van de winningsplannen in Drenthe te evalueren.

Uitgenodigd voor dit gesprek zijn:

- [REDACTED] van provincie Drenthe
- [REDACTED] van provincie Drenthe
- [REDACTED] van gemeente Assen
- [REDACTED] van gemeente Assen
- [REDACTED] van gemeente Tynaarlo
- [REDACTED] gemeente Westerveld
- [REDACTED] van samenwerkingsorganisatie Wolden-Hoogeveen
- [REDACTED] van waterschap Drents Overijsselse Delta
- [REDACTED] van RVO.nl

De eerdere uitnodiging voor dit overleg is verstuurd door collega [REDACTED], hij zal vanwege vakantie niet bij het gesprek aanwezig zijn:

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een voorstel voor de agenda toe:

1. Kennismaking, doel van de bespreking

2. Bespreking Evaluatievragen

Ik stel voor het proces van de advisering stap voor stap door te lopen. Daarbij bij elke stap de feitelijke gang van zaken bij elke organisatie kort door te lopen en vervolgens te beoordelen wat er goed ging en wat beter had gekund.

Het voorstel is om het winningsplan Westerveld daarbij centraal te stellen. Er is daarnaast ruimte om ervaringen en adviezen over de procedure van andere winningsplannen aan de orde te stellen.

- a) **Vorbereiding**
 - Welke informatie al bekend over gaswinning Westerveld, gevoeligheden rond de gaswinning
 - Welke informatie al bekend over de (nieuwe) adviesprocedure, hoe verkregen
- b) **Adviesaanvraag**
 - Informatie ontvangen vanuit het ministerie:
 - o Vooraankondiging
 - o Adviesaanvraag
 - o Meegezonden informatie
 - Strekking van de advisering duidelijk, informatie voldoende duidelijk?
- c) **Adviesprocedure**
 - Welke stappen zijn gezet om tot een advies te komen
 - Wie zijn bij de advisering betrokken:
 - o Bestuur
 - o Andere afdelingen van de organisaties
 - o Andere partijen
 - Samenwerking rond het opstellen van het advies
 - Welke aspecten en welke kennis bij het advies betrokken (hiaten?)
 - Beantwoording van vragen gedurende adviesprocedure
 - o Informatiebijeenkomst met ministerie en NAM
 - o Overige contacten met het ministerie

- o Overige contacten met NAM
- o Contacten met andere partijen

d) Vaststellen van het advies

- Via welke procedure vastgesteld:
- o interne en externe afstemming
- o bestuurlijke besluitvorming

e) Procedure en planning

- o Hoe is de planning van de advisering verlopen

3. Conclusies, leer- en verbeterpunten

- Samenvattend oordeel over de verschillende onderdelen van het adviesproces
- Verzamelen van de leer- en verbeterpunten.

4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling.

Ik hoop op een leerzame bespreking,

Met vriendelijke groet,

projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[@rvo.nl](mailto: @rvo.nl)
www.RVO.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 5 september 2017 13:53

Aan: [redacted]

[redacted]@gemeentewesterveld.nl'; [redacted]

Onderwerp: evaluatie advisering winningsplannen

Tijd: maandag 25 september 2017 10:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen

Beste mensen,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek over de advisering over winningsplannen in Drenthe. Doel van het gesprek is om aanbevelingen te doen aan EZ, de indieners van de plannen en aan (andere) gemeenten en provincies over het vragen en uitbrengen van de adviezen over volgende winningsplannen. Deze datum is uit de bus gekomen als de meest geschikte. Nog niet iedereen had gereageerd, maar ik stel voor deze datum vast te leggen. Ik hoop dat jullie allemaal aanwezig kunnen zijn.

We sturen jullie ongeveer een week van tevoren een voorstel voor een agenda toe.

Ik dank jullie alvast voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groeten

projectleider

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[@rvo.nl](mailto: @rvo.nl)
www.RVO.nl

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 21-9-2017 09:59:44

16.840

Subject : RE: evaluatie advisering winningsplannen

Zullen we dat morgenochtend doen?

Met vriendelijke groet,

Beleidspecialist gemeente Assen

Website: www@assen.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 20 september 2017 16:19
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: evaluatie advisering winningsplannen

Ha [redacted],

Samen even doorlopen?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: woensdag 20 september 2017 15:31

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@drenthe.nl](mailto:[redacted]@drenthe.nl)> [redacted] <[\[redacted\]@assen.nl](mailto:[redacted]@assen.nl)> [redacted] <[\[redacted\]@tynaarlo.nl](mailto:[redacted]@tynaarlo.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@wdodelta.nl](mailto:[redacted]@wdodelta.nl)> [redacted] <[\[redacted\]@assen.nl](mailto:[redacted]@assen.nl)> [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Beste mensen,

Komende maandag 25 september om 10:00 uur komen we in het provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, 9405 BJ) te Assen bijeen om met elkaar de advisering van de winningsplannen in Drenthe te evalueren.

Uitgenodigd voor dit gesprek zijn:

- [redacted] van provincie Drenthe
- [redacted] van provincie Drenthe
- [redacted] van gemeente Assen
- [redacted] van gemeente Assen
- [redacted] van gemeente Tynaarlo
- [redacted] van gemeente Westerveld
- [redacted] van samenwerkingsorganisatie Wolden-Hoogeveen
- [redacted] van waterschap Drents Overijsselse Delta
- [redacted] van RVO.nl

De eerdere uitnodiging voor dit overleg is verstuurd door collega [redacted], hij zal vanwege vakantie niet bij het gesprek aanwezig zijn:

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een voorstel voor de agenda toe:

1. Kennismaking, doel van de bespreking

2. Bespreking Evaluatievragen

Ik stel voor het proces van de advisering stap voor stap door te lopen. Daarbij bij elke stap de feitelijke gang van zaken bij elke organisatie kort door te lopen en vervolgens te beoordelen wat er goed ging en wat beter had gekund.

Het voorstel is om het winningsplan Westerveld daarbij centraal te stellen. Er is daarnaast ruimte om ervaringen en adviezen over de procedure van andere winningsplannen aan de orde te stellen.

a) Voorbereiding

- Welke informatie al bekend over gaswinning Westerveld, gevoeligheden rond de gaswinning
- Welke informatie al bekend over de (nieuwe) adviesprocedure, hoe verkregen

b) Adviesaanvraag

- Informatie ontvangen vanuit het ministerie:
 - o Vooraankondiging
 - o Adviesaanvraag
 - o Meegezonden informatie
- Strekking van de advisering duidelijk, informatie voldoende duidelijk?

c) Adviesprocedure

- Welke stappen zijn gezet om tot een advies te komen
- Wie zijn bij de advisering betrokken:
 - o Bestuur
 - o Andere afdelingen van de organisaties
 - o Andere partijen
- Samenwerking rond het opstellen van het advies
- Welke aspecten en welke kennis bij het advies betrokken (hiaten?)
- Beantwoording van vragen gedurende adviesprocedure
- o Informatiebijeenkomst met ministerie en NAM
- o Overige contacten met het ministerie
- o Overige contacten met NAM
- o Contacten met andere partijen

d) Vaststellen van het advies

- Via welke procedure vastgesteld:
 - o interne en externe afstemming
 - o bestuurlijke besluitvorming

e) Procedure en planning

- o Hoe is de planning van de advisering verlopen

3. Conclusies, leer- en verbeterpunten

- Samenvattend oordeel over de verschillende onderdelen van het adviesproces
- Verzamelen van de leer- en verbeterpunten.

4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling.

Ik hoop op een leerzame bespreking,

Met vriendelijke groet,

.....
projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling
.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

.....
.....@rvo.nl
www.RVO.nl
.....

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van:
Verzonden: dinsdag 5 september 2017 13:53
Aan:
.....@gemeentewesterveld.nl';
Onderwerp: evaluatie advisering winningsplannen
Tijd: maandag 25 september 2017 10:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen

Beste mensen,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek over de advisering over winningsplannen in Drenthe. Doel van het gesprek is om aanbevelingen te doen aan EZ, de indieners van de plannen en aan (andere) gemeenten en provincies over het vragen en uitbrengen van de adviezen over volgende winningsplannen. Deze datum is uit de bus gekomen als de meest geschikte. Nog niet iedereen had gereageerd, maar ik stel voor deze datum vast te leggen. Ik hoop dat jullie allemaal aanwezig kunnen zijn.

We sturen jullie ongeveer een week van tevoren een voorstel voor een agenda toe.

Ik dank jullie alvast voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groeten

.....
projectleider

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

.....
.....@rvo.nl
www.RVO.nl
.....

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Met vriendelijke groet,

██████████
projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling
.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....
██████████
██████████@rvo.nl
www.RVO.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: ██████████
Verzonden: dinsdag 5 september 2017 13:53
Aan: ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████@gemeentewesterveld.nl'; ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
Onderwerp: evaluatie advisering winningsplannen
Tijd: maandag 25 september 2017 10:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen

Beste mensen,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek over de advisering over winningsplannen in Drenthe. Doel van het gesprek is om aanbevelingen te doen aan EZ, de indieners van de plannen en aan (andere) gemeenten en provincies over het vragen en uitbrengen van de adviezen over volgende winningsplannen. Deze datum is uit de bus gekomen als de meest geschikte. Nog niet iedereen had gereageerd, maar ik stel voor deze datum vast te leggen. Ik hoop dat jullie allemaal aanwezig kunnen zijn.

We sturen jullie ongeveer een week van tevoren een voorstel voor een agenda toe.

Ik dank jullie alvast voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groeten

██████████
projectleider
.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....
██████████
██████████@rvo.nl
www.RVO.nl
.....

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 20-9-2017 15:30:53

To : " [redacted] rvo.nl

" [redacted]@drenthe.nl, "

[redacted]@tynaarlo.nl, "

[redacted]gemeentewesterveld.nl, "

[redacted]@rvo.nl

Subject : RE: evaluatie advisering winningsplannen

Beste mensen,

Komende maandag 25 september om 10:00 uur komen we in het provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, 9405 BJ) te Assen bijeen om met elkaar de advisering van de winningsplannen in Drenthe te evalueren.

Uitgenodigd voor dit gesprek zijn:

- [redacted] van provincie Drenthe
- [redacted] van provincie Drenthe
- [redacted] van gemeente Assen
- [redacted] van gemeente Assen
- [redacted] van gemeente Tynaarlo
- [redacted] van gemeente Westerveld
- [redacted] van samenwerkingsorganisatie Wolden-Hoogeveen
- [redacted] van waterschap Drents Overijsselse Delta
- [redacted] van RVO.nl

De eerdere uitnodiging voor dit overleg is verstuurd door collega [redacted], hij zal vanwege vakantie niet bij het gesprek aanwezig zijn:

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een voorstel voor de agenda toe:

1. Kennismaking, doel van de bespreking

2. Bespreking Evaluatievragen

Ik stel voor het proces van de advisering stap voor stap door te lopen. Daarbij bij elke stap de feitelijke gang van zaken bij elke organisatie kort door te lopen en vervolgens te beoordelen wat er goed ging en wat beter had gekund.

Het voorstel is om het winningsplan Westerveld daarbij centraal te stellen. Er is daarnaast ruimte om ervaringen en adviezen over de procedure van andere winningsplannen aan de orde te stellen.

a) Voorbereiding

- Welke informatie al bekend over gaswinning Westerveld, gevoeligheden rond de gaswinning
- Welke informatie al bekend over de (nieuwe) adviesprocedure, hoe verkregen

b) Adviesaanvraag

- Informatie ontvangen vanuit het ministerie:
 - o Vooraankondiging
 - o Adviesaanvraag
 - o Meegezonden informatie
- Strekking van de advisering duidelijk, informatie voldoende duidelijk?

c) Adviesprocedure

- Welke stappen zijn gezet om tot een advies te komen
- Wie zijn bij de advisering betrokken:
 - o Bestuur
 - o Andere afdelingen van de organisaties
 - o Andere partijen
- Samenwerking rond het opstellen van het advies
- Welke aspecten en welke kennis bij het advies betrokken (hiaten?)
- Beantwoording van vragen gedurende adviesprocedure
 - o Informatiebijeenkomst met ministerie en NAM
 - o Overige contacten met het ministerie
 - o Overige contacten met NAM
 - o Contacten met andere partijen

d) Vaststellen van het advies

- Via welke procedure vastgesteld:
 - o interne en externe afstemming
 - o bestuurlijke besluitvorming

e) Procedure en planning

- o Hoe is de planning van de advisering verlopen

3. Conclusies, leer- en verbeterpunten

- Samenvattend oordeel over de verschillende onderdelen van het adviesproces
- Verzamelen van de leer- en verbeterpunten.

4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling.

Ik hoop op een leerzame bespreking,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling

 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
 Ministerie van Economische Zaken
 Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
 Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

[redacted]@rvo.nl

www.RVO.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 5 september 2017 13:53

Aan: [redacted]

[redacted]@gemeentewesterveld.nl"; [redacted]

Onderwerp: evaluatie advisering winningsplannen

Tijd: maandag 25 september 2017 10:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen

Beste mensen,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek over de advisering over winningsplannen in Drenthe. Doel van het gesprek is om aanbevelingen te doen aan EZ, de indieners van de plannen en aan (andere) gemeenten en provincies over het vragen en uitbrengen van de adviezen over volgende winningsplannen. Deze datum is uit de bus gekomen als de meest geschikte. Nog niet iedereen had gereageerd, maar ik stel voor deze datum vast te leggen. Ik hoop dat jullie allemaal aanwezig kunnen zijn.

We sturen jullie ongeveer een week van tevoren een voorstel voor een agenda toe.

Ik dank jullie alvast voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groeten

██████████
projectleider

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

██████████
██████████@rvo.nl
www.RVO.nl

.....
aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 21-9-2017 17:35:54

Subject : RE: evaluatie advisering winningsplannen [redacted]@aaenhunze.nl

Hoi [redacted]

Mijn belangrijkste opmerkingen.

- Ik blijf de reactietermijn van 6 weken erg kort vinden voor gecompliceerde zaken als deze. Zeker als daarbij in ogenschouw wordt genomen dat lokale partijen niet de inhoudelijke kennis hebben van partijen als SODM, NTI, NAM en ministerie. Er zal bij lokale overheden dan ook behoefte zijn om die kennis op de een of andere manier hierbij te halen. Dit door onderlinge afstemming en samenwerking, danwel andere deskundige partijen hiervoor in te schakelen. Daarbij nemen ook interne processen bij die lokale overheden tijd in beslag. Als je echt wilt dat lokale overheden hier hun rol in kunnen vervullen, vanuit hun lokale kennis en verantwoordelijkheid, dan moeten zij daar ook redelijkerwijs toe in staat worden gesteld. Dat was nu niet het geval, aangezien er feitelijk maar een week of 2 overbleven. Overigens neemt het ministerie van EZ wel de tijd die zij nodig zijn.
- Besluiten vlak voor en/of reactietermijnen in vakanties zou NOT DONE moeten zijn voor ministerie van EZ. Als je elkaar serieus neemt en je de ander in de gelegenheid wilt stellen zijn rol te vervullen die h'm wettelijk is toebedacht. Daar zou geen uitleg bij nodig moeten zijn...
- Lokale bestuurders zullen veelal adviseren en opereren vanuit hun lokale belangen en dynamiek. Dat levert voor gemeenten niet een puur technische benadering, maar maakt juist de emotie van de burger zichtbaar en voelbaar in het proces. Tot nu toe reageert EZ daar te weinig op en kiezen zijn voor een vooral technische benadering.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
 Gemeente Tynaarlo
 Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries
 [redacted]@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | [@kornoeljeplein1](https://www.facebook.com/kornoeljeplein1)
 FB Gemeente Tynaarlo

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 21 september 2017 10:20
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Hoi [redacted],

Je mag ons ([redacted] en mij) ook dingen meegeven.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 21 september 2017 9:10
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Dag [redacted],

Helaas ben ik genoodzaakt om alsnog mij af te melden voor het overleg van volgende week maandag. Mijn verontschuldiging hiervoor.

Er is voor mij een andere urgente afspraak hier in Tynaarlo tussen gekomen waardoor ik verhinderd ben.

Als je toch benieuwd bent naar mijn mening over het doorlopen proces met winningsplan Westerveld, kunnen wij wellicht een telefonische afspraak plannen op een ander moment.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
 Gemeente Tynaarlo
 Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries
 [redacted]@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | [@kornoeljeplein1](https://www.facebook.com/kornoeljeplein1)
 FB Gemeente Tynaarlo

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Van: [redacted]@rvo.nl
Verzonden: woensdag 20 september 2017 15:31
Aan: [redacted]; [redacted]@wdodelta.nl; [redacted]@assen.nl; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: evaluatie advisering winningsplannen

Beste mensen,

Komende maandag 25 september om 10:00 uur komen we in het provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, 9405 BJ) te Assen bijeen om met elkaar de advisering van de winningsplannen in Drenthe te evalueren.

Uitgenodigd voor dit gesprek zijn:

- [REDACTED] van provincie Drenthe
- [REDACTED] van provincie Drenthe
- [REDACTED] van gemeente Assen
- [REDACTED] van gemeente Assen
- [REDACTED] van gemeente Tynaarlo
- [REDACTED] van gemeente Westerveld
- [REDACTED] van samenwerkingsorganisatie Wolden-Hoogeveen
- [REDACTED] van waterschap Drents Overijsselse Delta
- [REDACTED] van RVO.nl

De eerdere uitnodiging voor dit overleg is verstuurd door collega [REDACTED], hij zal vanwege vakantie niet bij het gesprek aanwezig zijn:

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een voorstel voor de agenda toe:

1. Kennismaking, doel van de bespreking

2. Bespreking Evaluatievragen

Ik stel voor het proces van de advisering stap voor stap door te lopen. Daarbij bij elke stap de feitelijke gang van zaken bij elke organisatie kort door te lopen en vervolgens te beoordelen wat er goed ging en wat beter had gekund.

Het voorstel is om het winningsplan Westerveld daarbij centraal te stellen. Er is daarnaast ruimte om ervaringen en adviezen over de procedure van andere winningsplannen aan de orde te stellen.

a) Voorbereiding

- Welke informatie al bekend over gaswinning Westerveld, gevoeligheden rond de gaswinning
- Welke informatie al bekend over de (nieuwe) adviesprocedure, hoe verkregen

b) Adviesaanvraag

- Informatie ontvangen vanuit het ministerie:
 - o Vooraankondiging
 - o Adviesaanvraag
 - o Meegezonden informatie
- Strekking van de advisering duidelijk, informatie voldoende duidelijk?

c) Adviesprocedure

- Welke stappen zijn gezet om tot een advies te komen
- Wie zijn bij de advisering betrokken:
 - o Bestuur
 - o Andere afdelingen van de organisaties
 - o Andere partijen
- Samenwerking rond het opstellen van het advies
- Welke aspecten en welke kennis bij het advies betrokken (hiaten?)
- Beantwoording van vragen gedurende adviesprocedure
 - o Informatiebijeenkomst met ministerie en NAM
 - o Overige contacten met het ministerie
 - o Overige contacten met NAM
 - o Contacten met andere partijen

d) Vaststellen van het advies

- Via welke procedure vastgesteld:
 - o interne en externe afstemming
 - o bestuurlijke besluitvorming

e) Procedure en planning

- o Hoe is de planning van de advisering verlopen

3. Conclusies, leer- en verbeterpunten

- Samenvattend oordeel over de verschillende onderdelen van het adviesproces
- Verzamelen van de leer- en verbeterpunten.

4. Afronding: afspraken over rapportage en terugkoppeling.

Ik hoop op een leerzame bespreking,

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
projectleider Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO.nl
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht
.....

[REDACTED]@rvo.nl

www.RVO.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 5 september 2017 13:53

Aan: [REDACTED]@drenthe.nl'; [REDACTED]@drenthe.nl'; [REDACTED]@assen.nl'; [REDACTED]@de [REDACTED]

Onderwerp: evaluatie advisering winningsplannen

Tijd: maandag 25 september 2017 10:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen

Beste mensen,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek over de advisering over winningsplannen in Drenthe. Doel van het gesprek is om aanbevelingen te doen aan EZ, de indieners van de plannen en aan (andere) gemeenten en provincies over het vragen en uitbrengen van de adviezen over volgende winningsplannen. Deze datum is uit de bus gekomen als de meest geschikte. Nog niet iedereen had gereageerd, maar ik stel voor deze datum vast te leggen. Ik hoop dat jullie allemaal aanwezig kunnen zijn.

We sturen jullie ongeveer een week van tevoren een voorstel voor een agenda toe.

Ik dank jullie alvast voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groeten

[REDACTED]
projectleider

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO
Ministerie van Economische Zaken
Croeselaan 15 | 3521 BJ | Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

.....
[REDACTED]
[REDACTED]@rvo.nl
www.RVO.nl
.....

aanwezig: ma (om de week) di do vr

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 10-4-2018 10:36:06

16.844

To : "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@tynaarlo.nl

Subject : RE: expertteam opname bouwkundige staat

Hoi [REDACTED], allen,

Bijzonder ontwikkeling. Dus kunnen wij erop rekenen dat wij eenzelfde redactie in het instemmingsbesluit voor Winningsplan Westerveld zullen krijgen. En moten wij straks ook op een meetplan van NAM gaan reageren.

Mijn advies aan de gemeente Westerveld zou zijn:

1. of niet inhoudelijk reageren op het meetplan, maar verwijzen naar verantwoordelijkheid van EZK eventueel op basis van advies SodM
2. wel reageren maar dan (mede) adresseren aan EZK gelet op de verantwoordelijkheid als bevoegd gezag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 9 april 2018 16:48
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: expertteam opname bouwkundige staat

Heren,
Overleg net afgerond.
De Wolden Hoogeveen en Westerveld hebben nu definitieve winningsvergunningen met tekst over representatieve 0-meting. Westerveld overweegt beroep. Hoogeveen/De Wolden doen vooralsnog dat niet omdat ze ook geen zienswijze hebben ingediend.
Gem Westerveld heeft ook al gesprek met Vermillion over representatieve 0-meting gehad. Nu hebben ze voorstel voor meetplan ontvangen van Vermillion en moeten ze erop gaan reageren.

Wens is om samen op te trekken en eenzelfde lijn vanuit de gemeenten aan te houden. **Westerveld heeft inmiddels een concept plan waar ze op kunnen reageren.** Deze stuurt ze naar ons door.

Insteeek blijft om maximaal op te komen voor onze inwoners.

Er is een volgend overleg gepland op 11 juni om 13:30 in gemeentehuis van de Wolden te Zuidwolde.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen

[REDACTED]
Website: www@assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 17-5-2017 12:28:16

To : "██████████@assen.nl", "██████████ assen.nl
Cc : "██████████@assen.nl", "██████████@assen.nl
Subject : RE: Formulering besluit zienswijzen gaswinningsplan

Ook wat mij betreft ok!

Van: ██████████
Verzonden: woensdag 17 mei 2017 12:23
Aan: ██████████@assen.nl; ██████████@assen.nl
CC: ██████████@assen.nl; ██████████@assen.nl
Onderwerp: RE: Formulering besluit zienswijzen gaswinningsplan

Dag ██████████,

Ja, dat is consistent met de formulering bij het advies van januari.
Er is geen presidiumvergadering meer deze week, maar ik ga ervan uit, dat men hiermee akkoord is.

Groet, ██████████

Van: ██████████
Verzonden: woensdag 17 mei 2017 12:19
Aan: ██████████@assen.nl ██████████@assen.nl
CC: ██████████@assen.nl ██████████@assen.nl
Onderwerp: Formulering besluit zienswijzen gaswinningsplan

Dag Marco en ██████████,

Ik schrijf nu aan het raadsvoorstel over de zienswijzen op het ontwerp-instemmingsbesluit (gas)Winningsplan Westerveld.
Zijn jullie het er mee eens dat we het voorgestelde raadsbesluit als volgt formuleren?

Kennisnemen van de zienswijzen op het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Westerveld en de aanbiedingsbrief aan de minister van Economische Zaken.

Dit ligt in lijn met de formulering van het besluit over het advies op het Winningsplan.

Is het wat om dit ook nog even terug te leggen in het presidium?

Groet.
██████████

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Maatschappij (NAM). Dit advies zou samen met het winningsplan aan u worden toegestuurd met daarbij het verzoek om hierop advies uit te brengen. SodM heeft eind juni geadviseerd om het winningsplan met informatie aan te vullen en tot die tijd aan te houden. Om deze reden wil ik daarom de specifieke informatiesessie die gepland stond op 8 juli afzeggen.

Proces

Zoals u weet ligt er een voorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet voor aan de 2^e Kamer naar aanleiding van het rapport onderzoeksraad voor de veiligheid (OVV) over Groningen. Dit heeft tot gevolg dat de winningsplannen op een andere manier beoordeeld zullen worden. De afgelopen maanden is overleg met u geweest over de nieuwe aanpak van winningsplannen en uw rol daarin.

In het wetvoorstel wordt een aantal inhoudelijke wijzigingen voorgesteld. Het winningsplan Westerveld is het eerste plan dat naar aanleiding van de aanbevelingen van het OVV rapport en de daarop voorgestelde wijzigingen in de mijnbouwwet, is opgesteld. Ten tijde hiervan was de leidraad seismische risico analyse, die door SodM is opgesteld, nog niet gereed. Eerder is aangegeven dat het winningsplan Westerveld een pilotproject is.

Advies Staatstoezicht op de Mijnen

Eind juni 2016 hebben wij het advies van SodM over het winningsplan Westerveld ontvangen. SodM adviseert om het winningsplan aan te houden totdat NAM het winningsplan heeft aangevuld met de volgende gegevens:

1. Overzicht van de gemeten grondsnelheden en grondversnellingen;
2. Overzicht van de schademeldingen en de aard van de schade;
3. Analyse van de relatie tussen de grondsnelheden/-versnellingen en de aard en omvang van de gerapporteerde schade. Deze analyse zou geplaatst moeten worden in het kader van vergelijkbare analyses voor andere velden en de kalibratiestudie schade door aardbevingen (TNO rapport, TNO-034-DTM-2009-04435, 11. november 2009) en de SBR Richtlijn-A;
4. Analyse van de relatie tussen de bevingen en de productie(snelheid);
5. Rapportage van waargenomen relaties bij andere actieve velden;
6. Overige onderbouwende rapporten en analyses.

Wij hebben besloten, het advies van SodM over te nemen. Dat betekent dat het winningsplan formeel wordt aangehouden totdat NAM de gegevens heeft aangevuld.

Veiligheid gewaarborgd

SodM concludeert dat, op basis van de seismisch risico analyse in het ingediende winningsplan Westerveld, de veiligheid niet in het geding is en dat, in afwachting van de aanvullende gegevens, de gaswinning op basis van het huidige winningsplan kan doorgaan.

Sessie 8 juli 2016

Aangezien het winningsplan formeel wordt aangehouden, gaat de specifieke informatiesessie van 8 juli aanstaande niet door. Zodra de gegevens zijn aangevuld door NAM en na (een aanvullend) advies van SodM, ontvangt u opnieuw een uitnodiging voor een specifieke informatiesessie.

Langere adviesperiode

Zodra NAM het herziene winningsplan Westerveld indient, zullen wij parallel aan het verzoek tot advies aan SodM, u om advies vragen. U heeft hierdoor meer tijd om het winningsplan te bestuderen en advies uit te brengen. Zodra wij het advies van SodM hebben ontvangen, ontvangt u deze van ons. U heeft hierna nog 8 weken de tijd om advies uit te brengen. Parallel hieraan verzoeken wij de Technische commissie bodembescherming ook om advies. Wanneer dit advies binnen is zult u dit ook van ons ontvangen.

Stukken ter informatie

U vindt het advies van SodM als bijlage bij deze mail. Het aangehouden winningsplan is te groot qua omvang, vandaar dat u deze via een link van WeTransfer kunt openen. U kunt het document dan downloaden.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Heeft u toch nog vragen dan kunt u mij bereiken via onderstaand telefoonnummer.

Met vriendelijke groet,

██████████

██████████

Ministerie van Economische Zaken

Directie Energie & Omgeving

Cluster Mijnbouw

Bezoekadres Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag

Postadres Postbus 20401, 2500 EK Den Haag

Telefoonnummer ██████████

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 30-11-2018 10:07:53

16.847

[redacted]
[redacted]@zuidhorn.nl
[redacted]

Subject : RE: Gasveld Zevenhuizen West

Dag [redacted],

Ik heb de vraag per mail doorgegeven aan [redacted].
Je krijgt het antwoord doorgezonden, zodra wij het ontvangen.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]@zuidhorn.nl]

Verzonden: donderdag 29 november 2018 16:10

Aan: [redacted] [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Gasveld Zevenhuizen West

[redacted]

Gemeente Leek heeft in haar zienswijze de minister verzocht om geen toestemming te geven voor het in productie nemen van gasveld Zevenhuizen West. De minister gaat in zijn besluit niet in op het wél of niet in productie nemen van 'nieuwe' (reeds aangeboorde) velden, maar geeft uitdrukkelijk geen toestemming voor zowel voor zuur als hydraulische stimulatie (fracking), zie pagina 37 artikel 1 van het instemmingsbesluit.

Uit gasveld Zevenhuizen-West kan door NAM zonder fracking 0% gewonnen worden (p.15 van winningsplan). Daarmee is het in productie brengen van Zevenhuizen-West uitgesloten binnen dit winningsplan.

Indien de NAM in één van de velden fracking wil toepassen, dan kan dat niet op basis van dit winningsplan, maar zal een gewijzigd winningsplan ingediend moeten worden met op dat moment nieuwe advies-, zienswijze en beroepsmogelijkheden.

Mijn ambtelijk advies luidde: Nu fracking in dit winningsplan is uitgesloten, is het niet nodig om beroep in te stellen tegen het ontwikkelen van het nieuwe winningsveld Zevenhuizen-West. Wethouder Dekker wil toch graag een passage in het beroep op laten nemen over het verzoeken van verbod op in productie brengen van velden die momenteel niet in productie zijn.

Ik vraag me af of dit mogelijk is omdat de inspraakprocedure gaat over het voorliggende winningsplan en de rechter het zal afdoen met iets in de trant van: "Het in productie nemen van een nieuw veld is niet aan de orde binnen dit instemmingsbesluit".

Aan jullie de vraag of je met [redacted] wil bespreken in hoeverre hij bovenstaand punt in het beroep kan verwerken.

Alvast bedankt,

[redacted]

[redacted]
Adviseur
Gemeente Zuidhorn
Hooiweg 9
Postbus 3
9800 AA Zuidhorn | [redacted]@zuidhorn.nl | www.zuidhorn.nl

Van: [redacted]@assen.nl>

Verzonden: woensdag 28 november 2018 14:29

Aan: [redacted]@tynaarlo.nl [redacted]@aaenhunze.nl [redacted]@zuidhorn.nl;>

[redacted]@middendrenthe.nl [redacted]@drenthe.nl [redacted]@drenthe.nl;>

[redacted]@gemeentenoordenveld.nl [redacted]@noorderzijvest.nl>

CC: [redacted]@assen.nl>

Onderwerp: agenda + stukken bestuurlijk overleg besluit EZK gaswinning Westerveld

Dag allemaal,

Hierbij de agenda en stukken voor het bestuurlijk overleg morgenochtend in Assen. Jullie zijn daarbij ook welkom.
De bestuurders krijgen deze stukken toegezonden via het bestuurssecretariaat.

Met vriendelijk groet,

[redacted]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 17-3-2016 13:43:09
From : "**[REDACTED]**"
To : "Marco Out" M.Out@assen.nl
Subject : RE: gaswinning Assen Noord

16.848

Dag Marco,

Afgelopen maandag zijn we door EZ geïnformeerd over de voorgestelde aanpassingen van de mijnbouwwet en de systematiek van de risico-analyse. Volgens EZ zijn er in dit stadium van de wijziging van de Mbw nog aanpassingen mogelijk.

De nieuwe procedure voor de winningsplannen is door EZ toegelicht en wat er in een winningsplan staat. Staatstoezicht op de mijnen (SodM) heeft een toelichting gegeven op de seismische risico-analyse behorend bij een winningsplan.

Mijn conclusie n.a.v. die bijeenkomst:

Winningsplan:

- EZ ziet adviesrol gemeente vooral t.a.v. inzicht in effecten op lokaal niveau (RO, infrastructuur).
- EZ wil in een vervolgoverleg met lokale overheden over het winningsplan Westerveld (relevant voor Assen) de adviesrol nader uitwerken. EZ staat er open voor dat lokale overheden over meer aspecten willen adviseren.
- EZ plant een afspraak als de NAM haar complete winningsplan bij EZ heeft aangeleverd. Dat kan nog een paar weken duren.
- De adviestermijn wordt 8 weken.
- EZ is bereid om het initiatief te nemen voor een informatieavond waar het winningsplan wordt toegelicht. EZ vraagt gemeenten of zij mee willen doen.
- EZ gaat ons inzicht geven in haar planning over de verschillende winningsplannen.
- EZ neemt vraag mee of de adviesrol van de lokale overheid eerder in stadium mogelijk is (bij de aanvraag voor een proefboring); De VNG heeft hier eerder ook voor gepleit. De minister heeft dit aan de RvS voorgelegd maar die heeft dit ontraden.

Risico-analyse:

- Sodm heeft aan TNO opdracht gegeven voor een risico-analyse van de kleine gasvelden.
- De resultaten van dit onderzoek wordt eind maart beschikbaar gesteld door EZ aan de lokale overheden.
- Er worden 3 categorieën onderscheiden (Cat 1 klein risico en Cat 3 is groot risico).
- Risicoanalyse is gericht op onveiligheid maar niet op schade voor inwoners. Het is de verantwoordelijkheid van de Tccb dat er voldoende aandacht is voor schade in het winningsplan.
- Sodm toetst en beoordeelt de winningsplannen en de risicoanalyses en de voorgeschreven metingen. De metingen worden uitgevoerd door TNO in opdracht van de NAM.

In Groningen wordt een soortgelijke bijeenkomst door EZ georganiseerd voor de kleine gasvelden in Groningen. In Groningen is een kopgroep van lokale overheden ontstaan uit de veiligheidsregio die zich met de gaswinning bezig houdt. Deze wordt getrokken door de gemeente Groningen waar we vorige week mee gesproken hebben. De gemeente Groningen is bereid om over de adviesrol samen met de Drentse gemeenten op te trekken.

Het ministerie van I&M heeft in het kader van het convenant bodem en ondergrond de opdracht gekregen om de kloof tussen lokale overheden en EZ te dichten als het gaat om ondergrondprojecten. I&M zoekt contact nu met ons om de behoefte te inventariseren bij de lokale overheden t.a.v. het adviesrecht.

Voorstel:

Mijn voorstel is om voor de adviesrol de samenwerking met de Drentse lokale overheden te zoeken en een verbinding te leggen met de kopgroep in Groningen. Zij hebben meer kennis van de problematiek en zijn al langer in gesprek met EZ.

Tevens willen we ingaan op de uitnodiging van EZ om nader te spreken over de adviesrol op basis van het winningsplan Westerveld. Insteek is dat we naast de onderwerpen RO en infrastructuur ook de onderwerpen communicatie naar inwoners, collectieve schaderegeling, omkering bewijslast, metingen etc. mee kunnen nemen. Dit zijn ook lokale effecten.

Ben je akkoord met bovengenoemde lijn? Mijn voorstel is om deze lijn vervolgens in het college te brengen en de raad hierover middels een brief te informeren.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
[Gemeente Assen](#)

Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[@assen.nl](#)
website: www.assen.nl

Van: **[REDACTED]**
Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 13:51
Aan: **[REDACTED]**
Onderwerp: RE: gaswinning Assen Noord

Beste **[REDACTED]**,

Dank voor het bericht. Heb op dit moment geen vragen en hoor graag.

Vriendelijke groet,

Marco L.J. Out
Burgemeester van Assen

Postbus 30018
9400 RA Assen
telefoon: **[REDACTED]**
bestuurssecretariaat: 0592 366572

Bezoekadres:
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Van: ██████████
Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 13:40
Aan: ██████████@assen.nl>
CC: ██████████@assen.nl ██████████@assen.nl ██████████@assen.nl>
Onderwerp: gaswinning Assen Noord

Dag Marco,

We hebben onlangs een uitnodiging ontvangen van het ministerie van EZ voor een informatiebijeenkomst **op 14 maart as** in het provinciehuis. In deze bijeenkomst wil EZ ons informeren over de wijzigingen van de Mijnbouwwet, onder andere de implementatie van maatregelen naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV).

De aanpassingen van de Mijnbouwwet zijn nog niet formeel in werking maar de minister heeft toegezegd dat, vooruitlopend op deze wetswijziging, de winningsplannen al volgens de nieuwe procedure worden beoordeeld.

In de informatiesessie van volgende week zal EZ een toelichting gaan geven op de inhoud van de winningsplannen (onduidelijk welke dat zijn maar mogelijk die van Assen Noord), de toetsingsgronden en wie de adviseurs zijn.

Daarnaast kunnen we vragen stellen over de invulling van de beoogde adviesrol voor lokale overheden. Er wordt dus nog geen standpunt gevraagd van de gemeente. Op een later moment wordt een bijeenkomst door EZ gepland die specifiek gaat over het winningsplan voor Assen Noord.

Gisteren heb ik samen met onze buurgemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze een ambtelijk overleg gehad met de projectdirectie Aardbevingen van de gemeente Groningen. Doel was om afstemming met Groningen te zoeken en ervaringen te delen. Voor het gasveld Groningen is een kopgroep Groningen ontstaan o.l.v. van de gemeente Groningen. Daarin de provincie Groningen, een aantal Groninger gemeenten en 2 waterschappen. Zij zijn gezamenlijk opgetrokken tegen EZ in een bezwaar over het winningsplan Groningen dat tot aan de RvS is gegaan en wat door EZ nu gerepareerd moet worden. Dat is dus een andere procedure waar in Assen mee gestart gaat worden.

Boodschap van de gemeente Groningen is: trek gezamenlijk op, organiseer een stevige samenwerking waar EZ niet omheen kan en ga in dialoog met EZ.

We hebben gisteren met elkaar vragen bedacht voor EZ die we volgende week gaan stellen.

Tot zover de stand van zaken met betrekking tot de gaswinning Assen Noord. Na de bijeenkomst van volgende week breng ik je op de hoogte van de vervolgfafspraken. Mocht je hierover nog vragen hebben dan hoor ik het graag!

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist

.....
[Gemeente Assen](#)
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
██████████
██████████
██████████@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 16-3-2016 12:20:05

From : "██████████"

16.849

Subject : RE: gaswinning Assen Noord

Dag ██████,

Onderstaande concept tekst wil ik ter info aan Marco mailen. Ik sluit af met een 4-tal vragen. Vraag me af of dit handig is om dat zo te doen of dat dit naar het college moet. Eind van de dag even overleg hierover

Afgelopen maandag zijn we door EZ geïnformeerd over de voorgestelde aanpassingen van de mijnbouwwet en de systematiek van de risico-analyse.

De nieuwe procedure voor de winningsplannen is door EZ toegelicht en wat er in een winningsplan staat. Staatstoezicht op de mijnen (SodM) heeft een toelichting gegeven op de seismische risico-analyse behorend bij een winningsplan.

Mijn conclusie n.a.v. die bijeenkomst:

Winningsplan:

- EZ ziet adviesrol gemeente vooral t.a.v. inzicht in effecten op lokaal niveau (Ro, infrastructuur etc).
- EZ wil in een vervolgoverleg met lokale overheden over het winningsplan Westerveld (relevant voor Assen) de adviesrol nader uitwerken. EZ staat er open voor dat lokale overheden over meer aspecten advies kunnen uitbrengen.
- EZ plant hiervoor een afspraak als de NAM haar winningsplan dat voldoet aan nieuwe Mbw bij EZ heeft aangeleverd. Dat kan nog een paar weken duren.
- De adviestertermijn wordt 8 weken.
- EZ is bereid om het initiatief te nemen voor een informatieavond waar het winningsplan wordt toegelicht. EZ vraagt gemeenten of zij mee willen doen.
- EZ gaat ons inzicht geven in haar planning over de verschillende winningsplannen.
- EZ neemt vraag mee of de adviesrol van de lokale overheid eerder in stadium mogelijk is (bij de aanvraag voor een proefboring); De VNG heeft hier eerder ook voor gepleit. De minister heeft dit aan de RvS voorgelegd maar die heeft dit ontraden.

Risico-analyse:

- Sodm heeft aan TNO opdracht gegeven voor een risico-analyse van de kleine gasvelden.
- De resultaten van dit onderzoek wordt eind maart beschikbaar gesteld door EZ aan de lokale overheden.
- Er worden 3 categorieën onderscheiden (Cat 1 klein risico en Cat 3 is groot risico).
- Risicoanalyse is gericht op onveiligheid maar niet op schade voor inwoners. Het is de verantwoordelijkheid van de Tcbb dat er voldoende aandacht is voor schade in het winningsplan;
- Sodm toetst en beoordeelt de winningsplannen en de risicoanalyses en de voorgeschreven metingen. De metingen worden uitgevoerd door TNO in opdracht van de NAM

In Groningen wordt een soortgelijke bijeenkomst door EZ georganiseerd voor de kleine gasvelden in Groningen. In Groningen is een kopgroep van lokale overheden ontstaan uit de veiligheidsregio die zich met de gaswinning bezig houdt. Deze wordt getrokken door de gemeente Groningen waar we vorige week mee gesproken hebben. Zij zijn bereid om samen met de Drentse gemeenten op te trekken. Het is zinvol en slim om over de adviesrol samen op te trekken. Ook voor EZ handig om een aanspreek punt te hebben.

1. Kun je instemmen om de samenwerking met de lokale overheden te zoeken en dat Assen de trekkersrol voor de Drentse gemeenten op zich neemt en deze verbindt met de kopgroep in Groningen?
2. Kun je instemmen om met EZ nader overleg te voeren over de adviesrol?
3. Kun je instemmen om de adviesrol naast RO / Milieu ook te richten op communicatie, collectieve schaderegeling, omkering bewijslast, 0-metingen.
4. Kun je instemmen met het inwinning van advies bij het ministerie van I&M? Zij heeft opdracht gekregen in kader van convenant bodem en ondergrond om de kloof tussen lokale overheden en EZ te dichten als het gaat om ondergrondprojecten. I&M inventariseert de behoeften bij de lokale overheden t.a.v. het adviesrecht?

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
██████████
██████████
██████████@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: ██████████
Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 13:51
Aan: ██████████
Onderwerp: RE: gaswinning Assen Noord

Beste ██████,

Dank voor het bericht. Heb op dit moment geen vragen en hoor graag.

Vriendelijke groet,

Marco L.J. Out
Burgemeester van Assen

Postbus 30018
9400 RA Assen
telefoon: ██████████
bestuurssecretariaat: 0592 366572

Bezoekadres:
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 13:40

Aan: [REDACTED]@assen.nl>

CC: [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: gaswinning Assen Noord

[REDACTED]

We hebben onlangs een uitnodiging ontvangen van het ministerie van EZ voor een informatiebijeenkomst **op 14 maart as** in het provinciehuis. In deze bijeenkomst wil EZ ons informeren over de wijzigingen van de Mijnbouwwet, onder andere de implementatie van maatregelen naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV).

De aanpassingen van de Mijnbouwwet zijn nog niet formeel in werking maar de minister heeft toegezegd dat, vooruitlopend op deze wetswijziging, de winningsplannen al volgens de nieuwe procedure worden beoordeeld.

In de informatiesessie van volgende week zal EZ een toelichting gaan geven op de inhoud van de winningsplannen (onduidelijk welke dat zijn maar mogelijk die van Assen Noord), de toetsingsgronden en wie de adviseurs zijn.

Daarnaast kunnen we vragen stellen over de invulling van de beoogde adviesrol voor lokale overheden. Er wordt dus nog geen standpunt gevraagd van de gemeente. Op een later moment wordt een bijeenkomst door EZ gepland die specifiek gaat over het winningsplan voor Assen Noord.

Gisteren heb ik samen met onze buurgemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze een ambtelijk overleg gehad met de projectdirectie Aardbevingen van de gemeente Groningen. Doel was om afstemming met Groningen te zoeken en ervaringen te delen. Voor het gasveld Groningen is een kopgroep Groningen ontstaan o.l.v. van de gemeente Groningen. Daarin de provincie Groningen, een aantal Groninger gemeenten en 2 waterschappen. Zij zijn gezamenlijk opgetrokken tegen EZ in een bezwaar over het winningsplan Groningen dat tot aan de RvS is gegaan en wat door EZ nu gerepareerd moet worden. Dat is dus een andere procedure waar in Assen mee gestart gaat worden.

Boodschap van de gemeente Groningen is: trek gezamenlijk op, organiseer een stevige samenwerking waar EZ niet omheen kan en ga in dialoog met EZ.

We hebben gisteren met elkaar vragen bedacht voor EZ die we volgende week gaan stellen.

Tot zover de stand van zaken met betrekking tot de gaswinning Assen Noord. Na de bijeenkomst van volgende week breng ik je op de hoogte van de vervolgspraken. Mocht je hierover nog vragen hebben dan hoor ik het graag!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
[Gemeente Assen](#)

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl

website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 17-3-2016 15:19:12

F [REDACTED]
T [REDACTED]
Subject : RE: gaswinning Assen Noord

Beste [REDACTED],

Akkoord met de aangegeven lijn.

Vriendelijke groet,

Marco L.J. Out
Burgemeester van Assen

Postbus 30018
9400 RA Assen
telefoon: [REDACTED]
bestuurssecretariaat: [REDACTED]

Bezoekadres:
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 17 maart 2016 13:43
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: gaswinning Assen Noord

Dag Marco,

Afgelopen maandag zijn we door EZ geïnformeerd over de voorgestelde aanpassingen van de mijnbouwwet en de systematiek van de risico-analyse. Volgens EZ zijn er in dit stadium van de wijziging van de Mbw nog aanpassingen mogelijk.

De nieuwe procedure voor de winningsplannen is door EZ toegelicht en wat er in een winningsplan staat. Staatstoezicht op de mijnen (SodM) heeft een toelichting gegeven op de seismische risico-analyse behorend bij een winningsplan.

Mijn conclusie n.a.v. die bijeenkomst:

Winningsplan:

- EZ ziet adviesrol gemeente vooral t.a.v. inzicht in effecten op lokaal niveau (RO, infrastructuur).
- EZ wil in een vervolgoverleg met lokale overheden over het winningsplan Westerveld (relevant voor Assen) de adviesrol nader uitwerken. EZ staat er open voor dat lokale overheden over meer aspecten willen adviseren.
- EZ plant een afspraak als de NAM haar complete winningsplan bij EZ heeft aangeleverd. Dat kan nog een paar weken duren.
- De adviestermijn wordt 8 weken.
- EZ is bereid om het initiatief te nemen voor een informatieavond waar het winningsplan wordt toegelicht. EZ vraagt gemeenten of zij mee willen doen.
- EZ gaat ons inzicht geven in haar planning over de verschillende winningsplannen.
- EZ neemt vraag mee of de adviesrol van de lokale overheid eerder in stadium mogelijk is (bij de aanvraag voor een proefboring); De VNG heeft hier eerder ook voor gepleit. De minister heeft dit aan de RvS voorgelegd maar die heeft dit ontraden.

Risico-analyse:

- Sodm heeft aan TNO opdracht gegeven voor een risico-analyse van de kleine gasvelden.
- De resultaten van dit onderzoek wordt eind maart beschikbaar gesteld door EZ aan de lokale overheden.
- Er worden 3 categorieën onderscheiden (Cat 1 klein risico en Cat 3 is groot risico).
- Risicoanalyse is gericht op onveiligheid maar niet op schade voor inwoners. Het is de verantwoordelijkheid van de Tcbb dat er voldoende aandacht is voor schade in het winningsplan.
- Sodm toetst en beoordeelt de winningsplannen en de risicoanalyses en de voorgeschreven metingen. De metingen worden uitgevoerd door TNO in opdracht van de NAM.

In Groningen wordt een soortgelijke bijeenkomst door EZ georganiseerd voor de kleine gasvelden in Groningen. In Groningen is een kopgroep van lokale overheden ontstaan uit de veiligheidsregio die zich met de gaswinning bezig houdt. Deze wordt getrokken door de gemeente Groningen waar we vorige week mee gesproken hebben. De gemeente Groningen is bereid om over de adviesrol samen met de Drentse gemeenten op te trekken.

Het ministerie van I&M heeft in het kader van het covenant bodem en ondergrond de opdracht gekregen om de kloof tussen lokale overheden en EZ te dichten als het gaat om ondergrondprojecten. I&M zoekt contact nu met ons om de behoefte te inventariseren bij de lokale overheden t.a.v. het adviesrecht.

Voorstel:

Mijn voorstel is om voor de adviesrol de samenwerking met de Drentse lokale overheden te zoeken en een verbinding te leggen met de kopgroep in Groningen. Zij hebben meer kennis van de problematiek en zijn al langer in gesprek met EZ.

Tevens willen we ingaan op de uitnodiging van EZ om nader te spreken over de adviesrol op basis van het winningsplan Westerveld. Insteek is dat we naast de onderwerpen RO en infrastructuur ook de onderwerpen communicatie naar inwoners, collectieve schaderegeling, omkering bewijslast, metingen etc. mee kunnen nemen. Dit zijn ook lokale effecten.

Ben je akkoord met bovengenoemde lijn? Mijn voorstel is om deze lijn vervolgens in het college te brengen en de raad hierover middels een brief te informeren.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]

E [redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 13:51
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: gaswinning Assen Noord

Beste [redacted],

Dank voor het bericht. Heb op dit moment geen vragen en hoor graag.

Vriendelijke groet,

Marco L.J. Out
Burgemeester van Assen

Postbus 30018
9400 RA Assen
telefoon: [redacted]
bestuurssecretariaat: [redacted]

Bezoekadres:
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 8 maart 2016 13:40
Aan: [redacted]@assen.nl>
CC: [redacted]@assen.nl [redacted]@assen.nl [redacted]@assen.nl>
Onderwerp: gaswinning Assen Noord

Dag Marco,

We hebben onlangs een uitnodiging ontvangen van het ministerie van EZ voor een informatiebijeenkomst **op 14 maart as** in het provinciehuis. In deze bijeenkomst wil EZ ons informeren over de wijzigingen van de Mijnbouwwet, onder andere de implementatie van maatregelen naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV).

De aanpassingen van de Mijnbouwwet zijn nog niet formeel in werking maar de minister heeft toegezegd dat, vooruitlopend op deze wetswijziging, de winningsplannen al volgens de nieuwe procedure worden beoordeeld.

In de informatiesessie van volgende week zal EZ een toelichting gaan geven op de inhoud van de winningsplannen (onduidelijk welke dat zijn maar mogelijk die van Assen Noord), de toetsingsgronden en wie de adviseurs zijn.

Daarnaast kunnen we vragen stellen over de invulling van de beoogde adviesrol voor lokale overheden. Er wordt dus nog geen standpunt gevraagd van de gemeente. Op een later moment wordt een bijeenkomst door EZ gepland die specifiek gaat over het winningsplan voor Assen Noord.

Gisteren heb ik samen met onze buurgemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze een ambtelijk overleg gehad met de projectdirectie Aardbevingen van de gemeente Groningen. Doel was om afstemming met Groningen te zoeken en ervaringen te delen. Voor het gasveld Groningen is een kopgroep Groningen ontstaan o.l.v. van de gemeente Groningen. Daarin de provincie Groningen, een aantal Groninger gemeenten en 2 waterschappen. Zij zijn gezamenlijk opgetrokken tegen EZ in een bezwaar over het winningsplan Groningen dat tot aan de RvS is gegaan en wat door EZ nu gerepareerd moet worden. Dat is dus een andere procedure waar in Assen mee gestart gaat worden.

Boodschap van de gemeente Groningen is: trek gezamenlijk op, organiseer een stevige samenwerking waar EZ niet omheen kan en ga in dialoog met EZ.

We hebben gisteren met elkaar vragen bedacht voor EZ die we volgende week gaan stellen.

Tot zover de stand van zaken met betrekking tot de gaswinning Assen Noord. Na de bijeenkomst van volgende week breng ik je op de hoogte van de vervolgspraken. Mocht je hierover nog vragen hebben dan hoor ik het graag!

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist

.....
[Gemeente Assen](http://www.gemeente.assen.nl)
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[redacted]
[redacted]
[redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 6-9-2016 12:53:20
From : "**[REDACTED]**"
To : "Griffier" griffier@assen.nl
Subject : RE: Gaswinning noord

Dag,

Bij deze het antwoord op de technische vragen van **[REDACTED]** over gaswinning Assen Noord.

Vragen:

Zie onderstaand doc. Het college zou nog een reactie gaan geven

Vraag: is dit gebeurd, kan ik deze in afschrift ontvangen? Zo niet, waarom niet? Welke acties komen er in noordelijk verband?

Wat onderneemt het college om inwoners te "beschermen" voor toekomstige claims?

Antwoord:

De NAM heeft begin dit jaar een winningsplan ter instemming ingediend bij het ministerie van EZ voor het gebied Westerveld met daarin een aantal kleine gasvelden waaronder die van Assen Noord. De lokale overheden hebben vanuit de aangepaste Mijnbouwwet een adviesrol over een winningsplan gekregen.

We hebben nog geen advies uit kunnen brengen omdat we nog geen compleet winningsplan hebben ontvangen. Het ministerie van EZ heeft ons bericht dat het winningsplan van de NAM begin juli is aangehouden. De NAM moet ten behoeve van de beoordeling van dit winningsplan Westerveld aanvullende informatie aanleveren aan het ministerie en het Staatstoezicht op De Mijnen (SoDM).

Als dit naar behoren is gebeurd mogen de lokale overheden hun advies gaan uitbrengen op dit winningsplan. Het ministerie heeft ons aangegeven dat dit komend najaar zal gebeuren.

De lokale overheden hebben ambtelijk afgesproken om voor het opstellen van het advies op het winningsplan Westerveld gezamenlijk op te trekken. De kennis en ervaring van de ambtelijke Kopgroep uit Groningen wordt hierbij geborgd. Als we een advies hebben opgesteld zullen we de raad hierover informeren. Het onderwerp voorkomen van schades en compenseren van schades zal deel uit maken van het advies.

Wij informeren u zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] @assen.nl

website: www.assen.nl

Van: Griffier

Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 16:53

Aan: **[REDACTED]** @assen.nl >

Onderwerp: Gaswinning noord

Hoi **[REDACTED]**,

Nog een vraag van **[REDACTED]**

Hartelijke groet,

Griffie Gemeenteraad Assen

Bezoekadres: Noordersingel 33 | 9401 JW Assen

Postadres: Postbus 30018 | 9400 RA Assen

T: **[REDACTED]** | E: griffier@assen.nl | W: <http://gemeenteraad.assen.nl/>

Van: **[REDACTED]** @eshuisnet.nl]

Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 16:41

Aan: Griffier <griffier@assen.nl>

Onderwerp: Gaswinning noord

Hallo griffie

Ik heb de volgende vraag

Zie onderstaand doc. Het college zou nog een reactie gaan geven

Vraag: is dit gebeurd, kan ik deze in afschrift ontvangen? Zo niet, waarom niet? Welke acties komen er in noordelijk verband?

Wat onderneemt het college om inwoners te "beschermen" voor toekomstige claims?

In afwachting...

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 6-9-2016 11:14:55

16.852

Subject : RE: Gaswinning noord

Hoi [REDACTED],

Je zou ten aanzien van de laatste vraag nog kunnen toevoegen:
Het onderwerp voorkomen van schades en compenseren van schades zal naar verwachting deel uit maken van het advies.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 september 2016 16:04
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Gaswinning noord

[REDACTED],

Hier mijn concept.

De laatste vraag vind ik geen technische vraag. Die heb ik dus ook niet beantwoord.

Antwoord:

De NAM heeft begin dit jaar een winningsplan ter instemming ingediend bij het ministerie van EZ voor het gebied Westerveld met daarin een aantal kleine gasvelden waaronder die van Assen Noord. De lokale overheden hebben vanuit de aangepaste Mijnbouwwet een adviesrol over een winningsplan gekregen.

We hebben nog geen advies uit kunnen brengen omdat we nog geen compleet winningsplan hebben ontvangen. Het ministerie van EZ heeft ons bericht dat het winningsplan van de NAM begin juli is aangehouden. De NAM moet ten behoeve van de beoordeling van dit winningsplan Westerveld aanvullende informatie aanleveren aan het ministerie en het Staatstoezicht op De Mijnen (SoDM).

Als dit naar behoren is gebeurd mogen de lokale overheden hun advies gaan uitbrengen op dit winningsplan. Het ministerie heeft ons aangegeven dat dit komend najaar zal gebeuren.

De lokale overheden hebben ambtelijk afgesproken om voor het opstellen van het advies op het winningsplan Westerveld gezamenlijk op te trekken. De kennis en ervaring van de ambtelijke Kopgroep uit Groningen wordt hierbij geborgd. Als we een advies hebben opgesteld zullen we de raad hierover informeren.

Wij informeren u zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 31 augustus 2016 9:08
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: FW: Gaswinning noord

Hoi [REDACTED],
Nog een paar vragen over de gaswinning. Antwoord kan rechtstreeks naar de griffie gemaild worden. Even Marco in de cc.
Groet
[REDACTED]

Van: Griffier
Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 16:53
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: Gaswinning noord

Hoi [REDACTED],

Nog een vraag van [REDACTED]

Hartelijke groet,
[REDACTED]

Griffie Gemeenteraad Assen
Bezoekadres: Noordersingel 33 | 9401 JW Assen
Postadres: Postbus 30018 | 9400 RA Assen
T: [REDACTED] | E: griffier@assen.nl | W: <http://gemeenteraad.assen.nl/>

Van: [REDACTED]@eshuisnet.nl

Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 16:41

Aan: Griffier <griffier@assen.nl>

Onderwerp: Gaswinning noord

Hallo griffie

Ik heb de volgende vraag

Zie onderstaand doc. Het college zou nog een reactie gaan geven

Vraag: is dit gebeurd, kan ik deze in afschrift ontvangen? Zo niet, waarom niet? Welke acties komen er in noordelijk verband?

Wat onderneemt het college om inwoners te "beschermen" voor toekomstige claims?

In afwachting...

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 6-9-2016 14:49:28

16.853

Subject : RE: Gaswinning noord

dank

Vriendelijke groet,

Marco L.J. Out
Burgemeester van Assen

Postbus 30018
9400 RA Assen
telefoon: [REDACTED]
bestuurssecretariaat: 0592 366572

Bezoekadres:
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 6 september 2016 12:53
Aan: Griffier <griffier@assen.nl>
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gaswinning noord

Dag,

Bij deze het antwoord op de technische vragen van [REDACTED] over gaswinning Assen Noord.

Vragen:

Zie onderstaand doc. Het college zou nog een reactie gaan geven

Vraag: is dit gebeurd, kan ik deze in afschrift ontvangen? Zo niet, waarom niet? Welke acties komen er in noordelijk verband?

Wat ondermeent het college om inwoners te "beschermen" voor toekomstige claims?

Antwoord:

De NAM heeft begin dit jaar een winningsplan ter instemming ingediend bij het ministerie van EZ voor het gebied Westerveld met daarin een aantal kleine gasvelden waaronder die van Assen Noord. De lokale overheden hebben vanuit de aangepaste Mijnbouwwet een adviesrol over een winningsplan gekregen.

We hebben nog geen advies uit kunnen brengen omdat we nog geen compleet winningsplan hebben ontvangen. Het ministerie van EZ heeft ons bericht dat het winningsplan van de NAM begin juli is aangehouden. De NAM moet ten behoeve van de beoordeling van dit winningsplan Westerveld aanvullende informatie aanleveren aan het ministerie en het Staatstoezicht op De Mijnen (SoDM).

Als dit naar behoren is gebeurd mogen de lokale overheden hun advies gaan uitbrengen op dit winningsplan. Het ministerie heeft ons aangegeven dat dit komend najaar zal gebeuren.

De lokale overheden hebben ambtelijk afgesproken om voor het opstellen van het advies op het winningsplan Westerveld gezamenlijk op te trekken. De kennis en ervaring van de ambtelijke Kopgroep uit Groningen wordt hierbij geborgd. Als we een advies hebben opgesteld zullen we de raad hierover informeren. Het onderwerp voorkomen van schades en compenseren van schades zal deel uit maken van het advies.

Wij informeren u zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: Griffier
Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 16:53
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: Gaswinning noord

Hoi [REDACTED],

Nog een vraag van [REDACTED]

Hartelijke groet,

Griffie Gemeenteraad Assen
Bezoekadres: Noordersingel 33 | 9401 JW Assen
Postadres: Postbus 30018 | 9400 RA Assen
T: [REDACTED] | E: griffier@assen.nl | W: <http://gemeenteraad.assen.nl/>

Van: [REDACTED] [net.nl](#)]

Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 16:41

Aan: Griffier <griffier@assen.nl>

Onderwerp: Gaswinning noord

Hallo griffie

Ik heb de volgende vraag

Zie onderstaand doc. Het college zou nog een reactie gaan geven

Vraag: is dit gebeurd, kan ik deze in afschrift ontvangen? Zo niet, waarom niet? Welke acties komen er in noordelijk verband?

Wat onderneemt het college om inwoners te "beschermen" voor toekomstige claims?

In afwachting...

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 7-12-2016 12:07:40

16.854

To : "Griffier" griffier@assen.nl

Subject : RE: Gaswinning technische vraag

Dag,

Dit hadden we eerder al gevraagd aan het ministerie van EZ.

Het ministerie geeft ons aan dat het adviesrecht een bevoegdheid is van het college. Zij hebben de adviesvraag winningsplan Westerveld ook gericht aan het college.

Met vriendelijke groeten,

Beleidspecialist

Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

@assen.nl

website: www.assen.nl

Van: Griffier

Verzonden: woensdag 7 december 2016 10:44

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Gaswinning technische vraag

Goedemorgen [REDACTED]

Is het mogelijk om onderstaande technische vraag van [REDACTED] te beantwoorden voor morgenavond?

Dank alvast en groet, [REDACTED]

Met hartelijke groet,

Griffiemedewerker gemeente Assen

griffier@assen.nl

Aanwezig op: ma, wo en do

Van: [REDACTED]@gmail.com]

Verzonden: woensdag 7 december 2016 10:41

Aan: Griffier <griffier@assen.nl>

Onderwerp: Gaswinning

Dames,

Een technische vraag betreffende de advisering inzake het gaswinningsplan: wiens bevoegdheid is het (of wordt het, gezien het feit dat we vooruitlopen op de wetswijziging) om dit advies te geven/vast te stellen?

Ik weet dat het kort dag is, maar wellicht is de vraag snel te beantwoorden?

Hartelijke groet,

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 7-12-2016 12:08:39
From : "Griffier" griffier@assen.nl
Subject : RE: Gaswinning technische vraag

Dank voor het snelle antwoord.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 december 2016 12:08
Aan: Griffier <griffier@assen.nl>
CC: [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gaswinning technische vraag

Dag,

Dit hadden we eerder al gevraagd aan het ministerie van EZ.
Het ministerie geeft ons aan dat het adviesrecht een bevoegdheid is van het college. Zij hebben de adviesvraag winningsplan Westerveld ook gericht aan het college.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: Griffier
Verzonden: woensdag 7 december 2016 10:44
Aan: [REDACTED]@assen.nl>
CC: [REDACTED]@assen.nl>
Onderwerp: FW: Gaswinning technische vraag

Goedemorgen [REDACTED],

Is het mogelijk om onderstaande technische vraag van [REDACTED] te beantwoorden voor morgenavond?
Dank alvast en groet, [REDACTED]

Met hartelijke groet,

[REDACTED]
Griffiemedewerker gemeente Assen
[REDACTED]
griffier@assen.nl
Aanwezig op: ma, wo en do

Van: [REDACTED]@gmail.com]
Verzonden: woensdag 7 december 2016 10:41
Aan: Griffier <griffier@assen.nl>
Onderwerp: Gaswinning

Dames,

Een technische vraag betreffende de advisering inzake het gaswinningsplan: wiens bevoegdheid is het (of wordt het, gezien het feit dat we vooruitlopen op de wetswijziging) om dit advies te geven/vast te stellen?

Ik weet dat het kort dag is, maar wellicht is de vraag snel te beantwoorden?

Hartelijke groet,

[REDACTED]
Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 31-5-2018 15:01:33

From : "██████████" <██████████@aaenhunze.nl>

To : "██████████" <██████████@assen.nl>, "██████████" <██████████@tynaarlo.nl>, "██████████" <██████████@assen.nl>

Subject : RE: Gaswinning uit de kleine velden in de energietransitie

Dag collega's,

De link bij █████ zijn e-mail werkte niet, maar via het persbericht kom je wel op de brief van 30 mei aan de 2^e kamer.

Interessant is ook de brief van Wiebes aan de 2e kamer over het Tcbadvies inzake afhandeling mijnbouwschade.

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/05/30/gaswinning-uit-kleine-velden-in-afbouwfase>

Hieruit is o.a. duidelijk dat er op voor de zomer nog geen regeling ligt. Hij wil eerst in overleg met de Mijnbouwondernemers.

Ik vraag me af waarom? Deze willen en moeten er toch tussenuit?

@████, Zie jullie website: antwoord bij vraag 6: "We krijgen in Drenthe in ieder geval vóór juli een nieuwe regeling"

<https://www.tynaarlo.nl/actualiteiten/schade-aardbevingen-zuidlaren-100-vergoed>

Met vriendelijke groet,

██████████
 Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
 Gemeente Aa en Hunze
 Postbus 93 • 9460 AB Gieteren
 Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieteren
www.aaenhunze.nl

Van: ██████████ <██████████@assen.nl>

Verzonden: woensdag 30 mei 2018 14:18

Aan: ██████████

CC: ██████████

Onderwerp: FW: Gaswinning uit de kleine velden in de energietransitie

Dag collega's,

In de bijlage een kopie van de brief van de minister aan de kamer met zijn visie op de kleine gasvelden.

Als je die brief leest kun je concluderen dat EZK gewoon vergunning zal aan verlenen voor het winningsplan Westerveld.

Met vriendelijk groet,

██████████
 Beleidsadviseur gemeente Assen

Website: www@assen.nl

Van: ██████████

Verzonden: woensdag 30 mei 2018 11:43

Aan: ██████████ <██████████@assen.nl>; ██████████ <██████████@assen.nl>; ██████████ <██████████@assen.nl>

Onderwerp: FW: Gaswinning uit de kleine velden in de energietransitie

Zie bijlage

Van: GKSV Stakeholder Intelligence Monitor [<mailto:stakeholderintelligence@gksv.nl>]

Verzonden: woensdag 30 mei 2018 11:39

Aan: ██████████ <██████████@assen.nl>

Onderwerp: EZK: Gaswinning uit de kleine velden in de energietransitie

Powered by GKSV

Gaswinning

**EZK: Gaswinning uit de kleine velden
 in de energietransitie**

Samenvatting

Minister Wiebes (EZK) heeft de Tweede Kamer een brief gestuurd over de gaswinning uit de kleine velden in de energietransitie.

De minister schrijft dat zolang huishoudens en bedrijven nog afhankelijk zijn van aardgas, winning of import van gas nog noodzakelijk blijft. Maar met afbouw van de gasvraag door de energietransitie, is ook de gaswinning uit kleine velden in de afbouwfase beland. Vergunningen voor het zoeken naar nieuwe gasvelden op land worden niet meer afgegeven. In deze afbouwfase geeft het kabinet, op voorwaarde dat dit veilig en verantwoord kan, de voorkeur aan gaswinning in eigen land boven gasimport, omdat dit beter is voor het klimaat. De beëindiging van de gaswinning in Groningen leidt niet tot een hogere productie uit de kleine velden. De gaswinning uit de kleine velden is nog noodzakelijk, maar wordt de komende jaren gestaag afgebouwd. De minister schrijft dat hij kiest voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan. Waar dit niet kan, wil hij stoppen. Hij verkent de mogelijkheden om toegekende claims voor de gaswinning uit de kleine velden sneller te laten uitkeren. Indien nodig kan een landelijk schadefonds kleine velden worden ingesteld. De vormgeving van een eventueel schadefonds zou moeten voldoen aan de harde randvoorwaarden die ook gelden voor het schadefonds voor de gaswinning in Groningen. De uitkomst hiervan zal na de zomer worden gestuurd.

Er is verzocht bij de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) de mogelijkheden te verkennen voor een betere en zo mogelijk uniforme afhandeling van mijnbouwschades in Nederland. De minister heeft gevraagd de inhoud van het nieuwe schadeprotocol voor Groningen daarbij te betrekken. Hij stuurt dit advies en zijn appreciatie daarvan bij separate brief toe aan de Kamer.

Hij schrijft te rekenen op een constructieve wijze van handelen van alle betrokken actoren, inclusief de industrie.

Bijlage

- [Brief](#)
- [Persbericht](#)

Stand van zaken

GKSV
MediArena 9
1114 BC Amsterdam
+31 20 240 55 30
stakeholderintelligence@gksv.nl

E-mail instellingen
[E-mailvoorkeuren beheren](#)

Copyright © 2017 GKSV
All Rights Reserved

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 27-11-2018 09:13:30

To : "'sodm@minez.nl'" sodm@minez.nl
Subject : RE: gegevens gaswinning winningsplan Westerveld

Ik heb tot op heden nog geen reactie op onderstaande mail van mij ogen ontvangen.

Willen jullie mijn vraag alsnog van een antwoord voorzien?

Met vriendelijk groet,

Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 16 november 2018 14:13
Aan: 'sodm@minez.nl' <sodm@minez.nl>
CC: [redacted]
Onderwerp: gegevens gaswinning winningsplan Westerveld

Geachte heer, mevrouw,

Gisteren is het besluit van het winningsplan Westerveld gepubliceerd door EZK.
N.a.v. dit besluit hebben we nog een aantal vragen over de huidige vergunning van winningsplan Westerveld:

1. Hoeveel M3 er per individueel veld nog gewonnen mag worden op basis van de vigerende vergunning?
2. We willen graag de jaarproductie per producerend veld in het gebied Westerveld van de afgelopen 5 jaar ontvangen.
3. Wordt er uit put Vries 10 nog gas gewonnen of ligt deze stil? Van de NAM begrepen we dat deze slecht liep.

We ontvangen de gevraagde informatie graag z.s.m. i.v.m. de korte beroepstermijn.

Met vriendelijk groet,

Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Date : 3-9-2018 15:54:17

To : "[REDACTED]@tynaarlo.nl, [REDACTED]@assen.nl

Subject : RE: gem Westerveld en steenwijkerland naar RvS voor Eesveen

Goed idee [REDACTED]. Btw is er al nieuws van EZK over instemmingsbesluit op winningsplan Westerveld?

Gr. [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 27 augustus 2018 9:09

Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: gem Westerveld en steenwijkerland naar RvS voor Eesveen

Even hun stukken/ beroepschrift opvragen?
Kunnen we wellicht nog gebruik van maken of onze verhaal enigszins op afstemmen.

Gr. [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 augustus 2018 09:14

Aan: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl>
Onderwerp: gem Westerveld en steenwijkerland naar RvS voor Eesveen

Collega's,

Lees net in de krant dat onze collega's in Zuid Drenthe naar de RvS stappen om een betere 0-meting af te dwingen voor Winning Eesveen.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:
*Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.
Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.*

Date : 28-1-2019 15:57:08

16.859

"[redacted]@gemeentenoordenveld.nl", "[redacted]@zuidhorn.nl", "[redacted]"

Subject : RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld
Attachment : image001.png;image002.png;

Dag [redacted] Allen,

[redacted] nog dank voor je reactie. Ik heb jouw e-mail even intern gedeeld met mijn collega's van team backoffice (vergunningverlening/toezicht). Van die kant is mij aangegeven dat het een revisievergunning betreft, dat wil zeggen alleen een actualisatie zonder spannende inhoudelijke wijzigingen. Een gedetailleerde beoordeling heeft hier niet plaatsgevonden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectcoördinator – beleidsadviseur ruimte
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieteren
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieteren
www.aaenhunze.nl

Van: [redacted]@plasbossinade.nl]

Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 10:03

Aan: [redacted]@gemeentenoordenveld.nl'; [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dag [redacted] en anderen,

Ik denk dat de omgevingsvergunning betrekking heeft op de "Westerveld Productiefaciliteit (WTV)" die valt onder het winningsplan Westerveld (zie de kolom op bladzijde 9 en de foto op bladzijde 13).

Daarvan uitgaande "hoort" de omgevingsvergunning dus bij het winningsplan.

Het is de bedoeling dat dergelijke besluiten (winningplannen en omgevingsvergunningen die daarbij horen) gecoördineerd (gezamenlijk) worden behandeld (artikel 34 lid 7 Mijnbouwwet), maar dat is in dit geval kennelijk niet gebeurd. Mogelijk is daarvan afgezien omdat er veel tijd zat tussen de aanvraag instemming winningsplan (11 september 2016) en de aanvraag omgevingsvergunning (10 juli 2017), of omdat het ging om een actualisatie (dus niet om een nieuwe omgevingsvergunning die nodig is om het winningsplan te effectueren).

Wat daarvan zij, wij kunnen daar op dit moment niet zo heel veel mee omdat op de ontwerp-omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend.

Wel heeft de Inspecteur-generaal der Mijnen advies uitgebracht, welk advies blijkens de considerans van de omgevingsvergunning geheel is overgenomen.

Het kan mogelijk interessant zijn om na te gaan wat er nu precies op deze productiefaciliteit is vergund en is veranderd, alsmede wat het advies van de Inspecteur-generaal der Mijnen inhoudt. De stukken hebben bij de gemeente Aa en Hunze ter inzage gelegen, dus waarschijnlijk beschikt u daar nog over. Zou u een en ander willen nazien en/of mij de aanvraag en het advies van de Inspecteur-generaal kunnen mailen? Mogelijk heeft het geen enkele betekenis voor het winningsplan, maar omdat het in de tijd gelijk loopt is het mijns inziens wel relevant om even kort na te gaan wat er nu exact met deze productielocatie is gebeurd.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Advocaat

Plas Bossinade
advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

[redacted]
www.plasbossinade.nl

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 21 januari 2019 14:05

Aan: [redacted]@gemeentenoordenveld.nl>; [redacted]@zuidhorn.nl>; [redacted]@assen.nl>; [redacted]@tynaarlo.nl>; [redacted]@plasbossinade.nl>

CC: [redacted]@aaenhunze.nl>

Onderwerp: FW: Verzoek ter inzage legging besluit Wabo voor inrichting Westerveld (kenmerk: 3068195) van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Dag allen,

Zie bijgaande kennisgeving en omgevingsvergunning die nu wordt gepubliceerd.

Dit betreft dus een NAM-inrichting tussen Amen en Grolloo en staat voor zover mij bekend niet in verband met het instemmingsbesluit, waartegen ons beroep is ingesteld.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectcoördinator – beleidsadviseur ruimte
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieteren
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieteren
www.aaenhunze.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 21 januari 2019 9:13
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Verzoek ter inzage legging besluit Wabo voor inrichting Westerveld (kenmerk: 3068195) van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

[REDACTED]
Dit even ter kennisname. Ik leg het ter inzage van 23-01-2019 t/m 06-03-2019.
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minez.nl
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 10:41
Aan: kccfo
Onderwerp: Verzoek ter inzage legging besluit Wabo voor inrichting Westerveld (kenmerk: 3068195) van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Geachte heer / mevrouw,

Op 2 augustus 2017 heb ik u de aanvraag om een omgevingsvergunning (kenmerk: 3068195) van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. voor de inrichting Westerveld doen toekomen via het Omgevingsloket online. Ik doe u hierbij een exemplaar van het besluit en de bijbehorende kennisgeving toekomen.

Besluit
Op het ontwerpbesluit dat van 3 oktober 2018 t/m 14 november 2018 ter inzage lag bij uw gemeente Aa en Hunze is geen zienswijze of aanvullend advies ingediend. Hiermee is de beslistermijn van de aanvraag ingekort tot vier weken na de ter inzage legging van het besluit.

Publicatie en ter inzage legging
De kennisgeving betreffende het besluit zal op 23 januari 2019 worden gepubliceerd in de Staatscourant en in het lokale blad "De Schakel".

Ik verzoek u om het besluit, de aanvraag en de daarbij gevoegde stukken uit het Omgevingsloket online met ingang van 23 januari 2019 gedurende zes weken op de secretarie van uw gemeente ter inzage te leggen.

Contact
Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact met mij opnemen via onderstaande gegevens.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Warmte en Ondergrond
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: [REDACTED]
[REDACTED]@minez.nl
W: <http://www.rijksoverheid.nl/ez>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

DISCLAIMER:
*Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.
Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.*

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

DISCLAIMER:
*Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.
Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.*

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 3-1-2019 14:13:59

16.860

Subject : RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld
Attachment : image001.png;image002.png;

Fijn dat het beter gaat met [REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 13:57
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Ja, jij ook?
Ik ben een beetje begonnen met mail lezen en ik wil het verhaal van de exoten deze week afmaken.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onze vakantie was erg leuk. Mooi weer, goede sneeuw, fijn appartement. Met mijn moeder van 75 liep het wat minder. Ze werd de 1e dag platgeskied door een kleine Nederlandse jongen en had daarna erge last van haar rug. Ze heeft toen besloten haar ski-carrière definitief te beëindigen. Maar die heeft zich ook prima vermaakt de rest van de week.

Tot volgende week!

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies
[REDACTED]
[REDACTED]
Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:30
Aan: [REDACTED]@assen.nl>
Onderwerp: RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Ha [REDACTED],
Ben je aan het werk?

Heb je een goede vakantie gehad en is het goed gegaan met [REDACTED]

Grote groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:16
Aan: [REDACTED]@assen.nl>
Onderwerp: FW: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED]
DE BESTE WENSEN VOOR 2019!

Ik heb het definitieve beroepschrift en deze stukken al opgeslagen onder :
I:\EB\Beleidsveld\RO\NAM\Definitief besluit Westerveld\definitief beroepschrift

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies
[REDACTED]
[REDACTED]
Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:11
Aan: [REDACTED]@tynaarlo.nl; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl; [REDACTED]@assen.nl; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@zuidhorn.nl>
Onderwerp: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dame en heren,

Allereerst mijn beste wensen voor het nieuwe jaar. Maak er een prachtig en veelbelovend 2019 van!

Bijsaand zend ik jullie de correspondentie die ik in bovengenoemde zaak ontving. Het betreft de ontvangstbevestiging van ons beroepschrift, alsmede twee brieven van de Raad van State met daarin vermeld alle partijen die beroep hebben ingesteld.

Ik zal zorgdragen voor tijdige betaling van het griffierecht en houd jullie op de hoogte van het verloop van de procedure.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Advocaat

Plas Bossinade

advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

www.plasbossinade.nl

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 3-1-2019 13:56:50

From : "[REDACTED]"

16.861

Subject : RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Attachment : image001.png;image002.png;

Ja, jij ook?

Ik ben een beetje begonnen met mail lezen en ik wil het verhaal van de exoten deze week afmaken.

Het is prima gegaan met [REDACTED]

Onze vakantie was erg leuk. Mooi weer, goede sneeuw, fijn appartement. Met mijn moeder van 75 liep het wat minder. Ze werd de 1e dag platgeskied door een kleine Nederlandse jongen en had daarna erge last van haar rug. Ze heeft toen besloten haar ski-carrière definitief te beëindigen. Maar die heeft zich ook prima vermaakt de rest van de week.

Tot volgende week!

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:30

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Ha [REDACTED],

Ben je aan het werk?

Heb je een goede vakantie gehad en [REDACTED]

Grote groet,

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:16

Aan: [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: FW: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],

DE BESTE WENSEN VOOR 2019!

Ik heb het definitieve beroepschrift en deze stukken al opgeslagen onder :
I:\EB\Beleidsveld\RO\NAM\Definitief besluit Westerveld\definitief beroepschrift

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl]

Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:11

Aan: [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@zuidhorn.nl>

Onderwerp: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dame en heren,

Allereerst mijn beste wensen voor het nieuwe jaar. Maak er een prachtig en veelbelovend 2019 van!

Bijgaand zend ik jullie de correspondentie die ik in bovengenoemde zaak ontving. Het betreft de ontvangstbevestiging van ons beroepschrift, alsmede twee brieven van de Raad van State met daarin vermeld alle partijen die beroep hebben ingesteld.

Ik zal zorgdragen voor tijdige betaling van het griffierecht en houd jullie op de hoogte van het verloop van de procedure.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
Advocaat

Plas Bossinade
advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

www.plasbossinade.nl

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 3-1-2019 12:29:57

16.862

Subject : RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld
Attachment : image001.png;image002.png;

Ha [REDACTED]

Ben je aan het werk?

Heb je een goede vakantie gehad en [REDACTED]

Grote groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:16
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dag [REDACTED],
DE BESTE WENSEN VOOR 2019!

Ik heb het definitieve beroepschrift en deze stukken al opgeslagen onder :
I:\EB\Beleidsveld\RO\NAM\Definitief besluit Westerveld\definitief beroepschrift

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl
Verzonden: donderdag 3 januari 2019 12:11
Aan: [REDACTED]@tynaarlo.nl; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl; [REDACTED]@aaenhunze.nl; [REDACTED]@assen.nl; [REDACTED]@assen.nl>;
[REDACTED]@zuidhorn.nl>
Onderwerp: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dame en heren,

Allereerst mijn beste wensen voor het nieuwe jaar. Maak er een prachtig en veelbelovend 2019 van!

Bijgaand zend ik jullie de correspondentie die ik in bovengenoemde zaak ontving. Het betreft de ontvangstbevestiging van ons beroepschrift, alsmede twee brieven van de Raad van State met daarin vermeld alle partijen die beroep hebben ingesteld.

Ik zal zorgdragen voor tijdige betaling van het griffierecht en houd jullie op de hoogte van het verloop van de procedure.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
Advocaat

Plas Bossinade
advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

[REDACTED]
www.plasbossinade.nl

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponereerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 21-11-2018 13:18:28

16.863

Subject : RE: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld
Attachment : image001.png;

Helder procesadvies. Ik lees globaal 3tal conclusies t.a.v. eventueel beroep.

1. (-) Strikt juridisch/inhoudelijk weinig kans op succes.
2. (+) Procesmatig mogelijk wel: voorkomen van onherroepelijk worden van het besluit. Er lopen nog enkele bodemprocedures elders.
3. (+) Politiek bestuurlijke redenen. Onduidelijkheden over meetnetwerk, nulmetingen en schadeafwikkeling.

Nog wel mis ik wel In het juridische/inhoudelijke deel het Natuur- en milieuaspect (effecten Natura2000, Passende beoordeling-/ onderzoeken).
Al met al geeft het volgens mij wel voldoende richting voor de analyse/memo die wij vrijdagmorgen gaan opstellen.

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 21 november 2018 9:47
Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Dag allen,

Hierbij de analyse van [redacted] van het instemmingsbesluit winningsplan Westerveld. Hierin zijn mogelijke beroepsgronden en een inschatting van slagingskans benoemd.

Zoals gisteren afgesproken heb ik [redacted] aangegeven dat hij er rekening mee kan houden dat hij een opdracht voor het opstellen van een beroepschrift gaat krijgen en dat wij een concept graag uiterlijk 7 december voor de middag ontvangen.

Met vriendelijk groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Wonen en ruimte
Gemeente Tynaarlo

Van: [redacted]@plasbossinade.nl
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 16:03
Aan: [redacted]
Onderwerp: Gemeente Tynaarlo/advies winningsplan Westerveld

Geachte heer [redacted],

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Secretaresse

Plas Bossinade
advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

[redacted]
www.plasbossinade.nl

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 28-3-2019 13:31:01

16.864

████████████████████@assen.nl

Subject : RE: Gemeenten/advies winningsplan Westerveld

Hoi ██████████,

De afspraak staat nu gepland op 8 april om 15.30 uur. Maar als jullie eerder willen, dan kan dit in een portefeuillehouders overleg van een concernmanager.

Groetjes,
██████████

Van: ██████████

Verzonden: maandag 11 maart 2019 10:58

Aan: ██████████

Onderwerp: RE: Gemeenten/advies winningsplan Westerveld

Ha ██████████,

Het is niet een stuk van ons, maar van het advocatenkantoor. Ik heb 'm alleen als pdf.

We hebben 'm hier opgeslagen: I:\EB\Beleidsveld\RO\NAM\Definitief besluit Westerveld\definitief beroepschrift

Groet,
██████████

Van: ██████████

Verzonden: maandag 11 maart 2019 10:49

Aan: ██████████@assen.nl>

Onderwerp: Gemeenten/advies winningsplan Westerveld

Goedemorgen ██████████,

Onlangs hebben wij van jou een document via Wetransfer ontvangen betreft Gemeenten/advies winningsplan Westerveld. Zou je dit document nogmaals kunnen toesturen maar dan als Word document? Het is een te groot bestand om in één keer te kunnen opslaan in het benodigde programma.

Alvast bedankt!

Hartelijke groet,

██████████
BBL-er Bestuurssecretariaat

██████████ | Bestuurssecretaresse | Gemeente Assen

Postbus 30.018 | 9400 RA ASSEN

☎ ██████████@assen.nl

Aanwezig op: maandagmorgen, dinsdag & donderdag en vrijdagmorgen

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 2-3-2017 14:39:55

From : "[REDACTED]"

To : "[REDACTED]@tynaarlo.nl, "[REDACTED]@aaenhunze.nl

Subject : RE: Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe

Attachment : Processchema Zienswijze gaswinningsplan Westerveld.docx;

Dag [REDACTED], [REDACTED],

Bij deze stuur ik jullie een concept-processchema voor het opstellen van een zienswijze. Hierin is in een strakke tijdplanning een aantal activiteiten opgenomen om te komen tot een gezamenlijke zienswijze.

Wij zien elkaar volgende week in Assen bij het overleg met het kennisplatform OMEM. Dan zou ik dit schema nog even willen bespreken en samen met jullie alvast een datum gaan bepalen voor een gezamenlijk ambtelijk startoverleg waarbij ook de overige gemeenten, waterschappen en provincie worden uitgenodigd. Tot volgende week!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 maart 2017 12:09

Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]@assen.nl; [REDACTED]@assen.nl

Onderwerp: Re: Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe

Klap op klap voor de NAM!
Na eerder vanochtend het bericht over aansprakelijkheid voor immateriële schade, nu dit er nog es overheen ☺

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 1 mrt. 2017 om 11:19 heeft [REDACTED]@aaenhunze.nl het volgende geschreven:

Heren,

Voor zover jullie het nog niet hadden gezien Dit n.a.v. het collegebesluit gisteren over vervolprocedure. De betrokkenheid van de raad wordt via het presidium van dinsdag 7 maart nog afgestemd.

[Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe](#)

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl
[REDACTED]

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.
Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Processchema Zienswijze gaswinningsplan Westerveld (concept)

Door: ██████████

Gebaseerd op voorlopige planning Ministerie van EZ ontvangen op 14 februari 2017. Deze nog definitief checken op bijeenkomst van EZ op 6 maart.

Voorlopige globale planning

Week 06 vergadering mijnraad

Week 08 advies Mijnraad binnen

Week 09 besluit schrijven

Week 15 besluit gereed

Week 16 start ter inzage legging ontwerp beschikking (publicatie)

Week 18 infoavonden (week 17 is landelijk de mei vakantie)

Week 22 einde ter inzage legging ontwerp beschikking (en daarmee mogelijkheid om zienswijzen in te dienen)

Week 27 verwerken ingediende zienswijzen

Week 28 beschikking gereed (publicatie)

Inleiding

Doel is om gezamenlijk te komen tot een zienswijze. We hebben maar 6 weken dus dit vergt een strakke procesplanning en organisatie. We moeten daarom de inzet van alle benodigde partijen nu al gaan organiseren en vastleggen. In de periode van zienswijze valt de meivakantie, Koningsdag, Bevrijdingsdag en Hemelvaart. Dus dat maakt een strakke planning nog meer noodzakelijk.

Oorspronkelijke planning van EZ was op 16 maart start ter inzagelegging ontwerp-besluit en dus start zienswijze. In de mail van 14 februari geeft EZ een gewijzigde planning aan. Daarin wordt uitgegaan van week 16 (17-21 april). Bij opstellen zienswijze gebruik maken van de ervaringen van winningsplan Groningen. Inzet van advocaat is van belang omdat we mogelijk later nog een beroepsprocedure gaan starten.

Stappenplan

Onderstaand de stappen die gezet moeten worden voor de start van de periode zienswijze.

Week 10-15	Vorbereidende werkzaamheden: Inventarisatie traject zienswijze winningsplan Groningen. 7 maart oriënterend gesprek meetplatform OMEM. 20 maart bestuurlijk overleg bij provincie. Ambtelijk overleg (startbijeenkomst) met alle samenwerkingspartners waarin aan de orde komt: opstellen format, afspraken taakverdeling.
Week 16	Kennisnemen en beoordelen ontwerp-besluit, daarbij focussen op de voor ons belangrijke thema's.
Week 17	Meivakantie Uitwerken zienswijze in kleiner verband. (Provincie, Aa en Hunze, Assen, Tynaarlo). Uitzetten Concept-zienswijze naar alle samenwerkingspartners.

Week 18**(week van 5 mei)**

Concept-zienswijze naar advocaat. Informatiemoment georganiseerd door min van EZ. Ambtelijk overleg samenwerkingspartners. Doel: bespreken conceptzienswijze overheden. Verwerken opmerkingen tot definitief concept zienswijze.

Week 19/20

behandeling zienswijze in colleges, aanbiedingsbrief, raadsvoorstel aan de colleges. Aanbieden zienswijze aan inwoners via website.

Week 21

Raadsvoorstel Week 21 hemelvaartvakantie!!

Week 22

Raadsvergadering (eventueel) tbv kennisname zienswijze: 1 juni. Toezending definitieve zienswijze naar EZ

Date : 2-3-2017 16:07:45

16.866

Subject : RE: Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe
Attachment : Processchema Zienswijze gaswinningsplan Westerveld.docx;

Hoi [REDACTED],

Prima actie! Ik heb er een paar opmerkingen verwerkt.

Wij hebben a.s. maandag overleg met EZ (zie e-mail van [REDACTED]), Ik begrijp dat jij verhinderd bent, maar [REDACTED] er wel is. Onder andere van belang i.v.m. definitieve planning zienswijzetermin en locatie(s) informatiebijeenkomst(en) In week 17 en 18 ben ik niet of bijna niet aanwezig i.v.m. meivakantie.

Maandag 6 maart van 11 tot 13 uur kamer 0.66 op het provinciehuis Drenthe te Assen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 maart 2017 14:40
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe

Dag [REDACTED], [REDACTED],

Bij deze stuur ik jullie een concept-processchema voor het opstellen van een zienswijze. Hierin is in een strakke tijdplanning een aantal activiteiten opgenomen om te komen tot een gezamenlijke zienswijze.

Wij zien elkaar volgende week in Assen bij het overleg met het kennisplatform OMEM. Dan zou ik dit schema nog even willen bespreken en samen met jullie alvast een datum gaan bepalen voor een gezamenlijk ambtelijk startoverleg waarbij ook de overige gemeenten, waterschappen en provincie worden uitgenodigd.

Tot volgende week!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl
Verzonden: woensdag 1 maart 2017 12:09
Aan: [REDACTED]@aaenhunze.nl
CC: [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: Re: Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe

Klap op klap voor de NAM!
Na eerder vanochtend het bericht over aansprakelijkheid voor immateriële schade, nu dit er nog es overheen ☺

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 1 mrt. 2017 om 11:19 heeft [REDACTED]@aaenhunze.nl het volgende geschreven:

Heren,

Voor zover jullie het nog niet hadden gezien Dit n.a.v. het collegebesluit gisteren over vervolprocedure. De betrokkenheid van de raad wordt via het presidium van dinsdag 7 maart nog afgestemd.

[Gemeenten blijven samen strijden tegen gaswinningsplan - RTV Drenthe](#)

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Processchema Zienswijze gaswinningsplan Westerveld (concept)

Door: ██████████

Gebaseerd op voorlopige planning Ministerie van EZ ontvangen op 14 februari 2017. Deze nog definitief checken op bijeenkomst van EZ op 6 maart.

Voorlopige globale planning

Week 06 vergadering mijnraad

Week 08 advies Mijnraad binnen

Week 09 besluit schrijven

Week 15 besluit gereed

Week 16 start ter inzage legging ontwerp beschikking (publicatie)

Week 18 infoavonden (week 17 is landelijk de mei vakantie)

Week 22 einde ter inzage legging ontwerp beschikking (en daarmee mogelijkheid om zienswijzen in te dienen)

Week 27 verwerken ingediende zienswijzen

Week 28 beschikking gereed (publicatie)

Inleiding

Doel is om gezamenlijk te komen tot een zienswijze. We hebben maar 6 weken dus dit vergt een strakke procesplanning en organisatie. We moeten daarom de inzet van alle benodigde partijen nu al gaan organiseren en vastleggen. In de periode van zienswijze valt de meivakantie, Koningsdag, Bevrijdingsdag en Hemelvaart. Dus dat maakt een strakke planning nog meer noodzakelijk.

Oorspronkelijke planning van EZ was op 16 maart start ter inzagelegging ontwerp-besluit en dus start zienswijze. In de mail van 14 februari geeft EZ een gewijzigde planning aan. Daarin wordt uitgegaan van week 16 (17-21 april). **(publicatie in huis aan huis bladen Assen, Tynaarlo Aa en Hunze woensdag 19 april /donderdag 20 april. Zienswijzetermijn (zes weken) vanaf vrijdag 21 april tot en met 1 juni)**

Bij opstellen zienswijze gebruik maken van de ervaringen van winningsplan Groningen. Inzet van advocaat is van belang omdat we mogelijk later nog een beroepsprocedure gaan starten.

Stappenplan

Onderstaand de stappen die gezet moeten worden voor de start van de periode zienswijze.

Week 10-15	Vorbereidende werkzaamheden: Inventarisatie traject zienswijze winningsplan Groningen. 7 maart oriënterend gesprek meetplatform OMEM. 20 maart bestuurlijk overleg bij provincie. Ambtelijk overleg (startbijeenkomst) met alle samenwerkingspartners waarin aan de orde komt: opstellen format, afspraken taakverdeling.
Week 16 (17-21/4)	Kennisnemen en beoordelen ontwerp-besluit, daarbij focussen op de voor ons belangrijke thema's.
Week 17 (24-28/4)	Meivakantie Uitwerken zienswijze in kleiner verband. (Provincie, Aa en Hunze, Assen, Tynaarlo). Uitzetten Concept-zienswijze naar alle samenwerkingspartners.

Week 18 (1-5/5)

(week van 5 mei)

Concept-zienswijze naar advocaat. Informatiemoment georganiseerd door min van EZ. Ambtelijk overleg samenwerkingspartners. Doel: bespreken conceptzienswijze overheden. Verwerken opmerkingen tot definitief concept zienswijze.

Week 19/20

behandeling zienswijze in colleges, aanbiedingsbrief, raadsvoorstel aan de colleges. Aanbieden zienswijze aan inwoners via website.

Week 21 (22-26/5)

Raadsvoorstel Week 21 hemelvaartvakantie (25 en 26 mei)!!

Week 22 (29/5-2/6)

Raadsvergadering (eventueel) tbv kennisname zienswijze: 1 juni. Toezending definitieve zienswijze naar EZ

Date : 26-9-2016 15:51:12

From : "[REDACTED]"

To : "[REDACTED]@aaenhunze.nl, "[REDACTED]@tynaarlo.nl

Subject : RE: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Attachment : image001.jpg;

Ja maar dat wordt ook krap want we moeten ook weer terug van Zwiggelte naar Assen.
En ik kan volgende week maandag er niet bij zijn.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@aaenhunze.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 15:32

Aan: [REDACTED]@tynaarlo.nl>

CC: [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: RE: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Oeps, je hebt gelijk was te snel

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 14:22

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Ik heb het best. overleg op 10/10 van half 3 tot half 4 staan hoor

Van: [REDACTED]@aaenhunze.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 13:25

Aan: [REDACTED]@assen.nl); [REDACTED]

Onderwerp: FW: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Heren, dan hebben wij het bestuurlijk overleg Noord Drenthe staan

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieteren
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieteren
www.aaenhunze.nl

Van: service@datumprikker.nl [mailto:service@datumprikker.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 12:58

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

[REDACTED]
datumprikker.nl

Datum en locatie geprikt

Beste [REDACTED]

[REDACTED] heeft een datum en locatie geprikt voor de afspraak Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld.

Datum

maandag 3 okt 2016 13:00 - 15:00

Locatie

Provincie Drenthe, Westerbrink 1 Assen

[afspraak bekijken](#)

Plan jij de volgende afspraak?

Plan snel, eenvoudig en gratis de volgende afspraak met datumprkker.

[Afspraak aanmaken](#)

Werk de link niet? Kopieer dan het onderstaande adres naar je browser.

<https://datumprkker.nl/m62rbeg5brv23ivw/>

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 26-9-2016 15:32:35
From : ██████████@aaenhunze.nl
To : "██████████"@tynaarlo.nl
Cc : "██████████"@assen.nl
Subject : RE: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld
Attachment : image001.jpg;

Oeps, je hebt gelijk was te snel

Van: ██████████@tynaarlo.nl
Verzonden: maandag 26 september 2016 14:22
Aan: ██████████
Onderwerp: RE: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Ik heb het best. overleg op 10/10 van half 3 tot half 4 staan hoor

Van: ██████████@aaenhunze.nl
Verzonden: maandag 26 september 2016 13:25
Aan: ██████████@assen.nl; ██████████
Onderwerp: FW: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Heren, dan hebben wij het bestuurlijk overleg Noord Drenthe staan

Met vriendelijke groet,

██████████
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieteren
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieteren
www.aaenhunze.nl
██████████

Van: service@datumprikker.nl [<mailto:service@datumprikker.nl>]
Verzonden: maandag 26 september 2016 12:58
Aan: ██████████
Onderwerp: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

██████████
datumprikker.nl

Datum en locatie geprikt

Beste ██████████

██████████ heeft een datum en locatie geprikt voor de afspraak Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld.

Datum

maandag 3 okt 2016 13:00 - 15:00

Locatie

Provincie Drenthe, Westerbrink 1 Assen

[afspraak bekijken](#)

Plan jij de volgende afspraak?

Plan snel, eenvoudig en gratis de volgende afspraak met datumprikker.

[Afspraak aanmaken](#)

Werkt de link niet? Kopieer dan het onderstaande adres naar je browser.

<https://datumprikker.nl/m62rbq5brv23vwi>

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 27-9-2016 12:54:13

16.869

From : ██████████@assen.nl

To : "██████████" @assen.nl

Subject : RE: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Hoe laat en waar is het?

Van: ██████████

Verzonden: dinsdag 27 september 2016 11:25

Aan: ██████████@assen.nl>

Onderwerp: FW: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Dag ██████████,

██████████ is niet van plan de datum te wijzigen dus ik hoop dat jij kunt aanschuiven. Ik zal je deze week even voeden.

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

██████████
██████████
██████████@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: service@datumprikker.nl [mailto:service@datumprikker.nl]

Verzonden: maandag 26 september 2016 12:58

Aan: ██████████@assen.nl>

Onderwerp: Geprikt: Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld

Datum en locatie geprikt

Beste ██████████,

██████████ heeft een datum en locatie geprikt voor de afspraak Uitnodiging gemeenschappelijke sessie winningsplan Westerveld.

Datum

maandag 3 okt 2016 13:00 - 15:00

Locatie

Provincie Drenthe, Westerbrink 1 Assen

[afspraak bekijken](#)

Plan jij de volgende afspraak?

Plan snel, eenvoudig en gratis de volgende afspraak met datumprikker.

[Afspraak aanmaken](#)

Werkte de link niet? Kopieer dan het onderstaande adres naar je browser.

<https://datumprikker.nl/m29bfd7isu23ivwv>

Disclaimers:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 14-2-2018 11:21:08

16.870

From : "██████████"

T ██████████

Subject : RE: Gesprek aardgaswinning kleine velden, Zwolle

Attachment : Evaluatie van adviesrecht Winningsplannen kleine velden (zonder bijlagen) (2).pdf;

Hier mijn aanvulling op het advies van ██████████ meer bedoeld als samenvattend overzicht voor Marco over de vraagstukken die EZK vanavond aan de gemeentebestuurders gaat voorleggen in een eerste "debat" zoals ze dat noemen in een van de notities. Ik kom straks bij je langs om het advies te bespreken voordat deze naar Marco gaat.

Dag Marco,

Hierbij stuur ik ter informatie het evaluatierapport opgesteld door Rvo in opdracht van EZ. Dit rapport hebben we pas op 31 januari ontvangen en is op 1 februari met de Drentse gemeenten en provincie besproken. Wij zijn hiervoor geïnterviewd maar hebben verder geen aandeel gehad in de inhoud, conclusies en aanbevelingen. Onze opmerkingen op deze versie zijn dus (nog) niet meegenomen.

Conclusie van het Rvo-rapport over de rol van de lokale overheden is dat het heel goed is geweest dat de lokale overheden voor het winningsplan Westerveld onderling hebben afgestemd en samen zijn opgetrokken en dat andere regio's hier een voorbeeld aan kunnen nemen!

In aanvulling op de opmerkingen van ██████████:

Er zit een lijn in bij EZ dat ze het lastig vinden hoe ze met de adviezen van lokale overheden op de winningsplannen om moeten gaan.

Ze vinden dat de lokale overheden hun verantwoordelijkheid moeten nemen in regio-overschrijdende vraagstukken en tegelijkertijd ook wel zien dat gemeenten de belangen van hun lokale burgers moeten behartigen.

EZ wil nu voorkomen dat voor veel winningsplanprocedures van de kleine velden men de lokale overheden bij de rechter terug gaan zien en wil daarom het gesprek met ons aangaan. Eerste pilot wordt dan begrijp ik uit de stukken dus "casus Zuidhorn". Daar benoemen ze het vraagstuk concreet "Hoe kunnen gemeenten enerzijds het belang van haar inwoners en bedrijven constructief behartigen en hoe kan anderzijds ook verantwoordelijkheid worden genomen voor belangen die het lokale niveau overstijgen?"

Echter: Het adviesrecht dat in de mijnbouwwet is opgenomen was juist bedoeld om het burgerperspectief beter mee te nemen in de besluitvorming over winningsplannen en lokale kennis omtrent ruimtelijke ontwikkelingen etc beter mee te nemen. Dat was en is de beoogde rol van de lokale overheden vanuit de nieuwe mijnbouwwet. De vraag ligt nu voor of we ook een rol hebben in de landelijke politieke afwegingen t.a.v. gaswinning. De opgave voor de gemeenten op dit dossier wordt door EZK dus nu verbreed. De vraag is of we hiervoor wel voldoende kennis, middelen, bevoegdheden etc tot onze beschikking hebben om hiermee mee te doen?

Opvallend is dat in de bijgevoegde notitie staat dat de kleine velden niet essentieel zijn voor de leveringszekerheid. Dat is nieuwe informatie!

In de notitie wordt gesteld dat stoppen van exploitatie van kleine gasvelden in Nederland leidt tot meer CO2 emissies, minder inkomsten voor de staat, verlies van werkgelegenheid, verlies van kennis en aanbod geologie. Dat zijn heel andere argumenten die voor Assen natuurlijk ook een rol spelen.

Met vriendelijke groet,

██████████
Beleidspecialist gemeente Assen

██████████
Website: www@assen.nl

Van: ██████████

Verzonden: woensdag 14 februari 2018 7:56

Aan: ██████████

CC: ██████████

Onderwerp: Re: Gesprek aardgaswinning kleine velden, Zwolle

B ██████████

Dank. Het lukt me vanmiddag pas om de stukken te lezen. Mocht ik nog vragen hebben, dan kom ik dan op de lijn.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 13 feb. 2018 om 23:25 heeft ██████████@assen.nl het volgende geschreven:

Beste Marco,

Ik heb de stukken bekeken en heb een eerste analyse gemaakt. Ik stuur de stukken ook naar ██████████ en ██████████ zodat ze ook kunnen aanvullen.

In de stukken hebben ik opmerkingen gemaakt (bijgevoegd) in aanvulling daarop het volgende:

- Het gaat om een belangrijke discussie. Het is de aanzet voor een fundamentele discussie over de toekomst van de winning uit kleine velden in Nederland. Het is echter verbazend dat de stukken in grote haast lijken te zijn geschreven (vol spelfouten) en zeer laat zijn verstuurd. Dit laatste maakt het voor jou nauwelijks mogelijk om afstemming te zoeken (bijv. in het college).
- Het is jammer dat er een aantal stukken niet zijn bijgevoegd. Het ministerie heeft inmiddels een evaluatie over het nieuwe adviesrecht in de Mijnbouwwet. Hierin staan goede aanbevelingen. (@██████████: Wil je het stuk opzoeken en naar Marco mailen). Ik neem ook aan dat het advies van de Tcbb over de schadeafhandeling inmiddels klaar is. Dit biedt vast ook aanknopingspunten voor het gesprek.
- Morgen heb ik 's avonds een strategisch gesprek in de Project Directie van de RGA. Ik kan echter prioriteit geven aan jou vergezelden naar Zwolle.☺
- Wat betreft de procesgang en communicatie: Zorg voor communicatie zo vroeg mogelijk in het proces; bezie het niet alleen technisch, maar redeneer vanuit de inwoners; maak begrijpelijke stukken; zorg dat de vergunningverlening los wordt gekoppeld van EZ (het vertrouwen is weg); zorg voor een onafhankelijk goed meet en monitoringssysteem; veel en onafhankelijke nulmetingen; een onafhankelijke snelle schade-afhandeling zoals in Groningen (rechtsgelijkheid); waarborg dat er ook in de verre toekomst geld is voor betaling schades. (en dit niet alleen voor aardgas, maar alle mijnbouwactiviteiten.
- Wat betreft onderwerp twee:
 - o De agenda lijkt op een "fuik aanpak". Er wordt begonnen met het belang van aardgas als transitie brandstof. Er komt waarschijnlijk een technisch verhaal waar geen speld tussen te krijgen is. Je kunt waarschijnlijk bijna niet anders dan concluderen dat winning uit kleine velden nodig blijft. Als je echter het bijgevoegde stuk leest, is de vraag of de kleine velden wel nodig zijn voor de leveringszekerheid. In het algemeen is er de constatering dat Nederland pas laat is begonnen met de energietransitie (bijv. in vergelijking met Duitsland). We hebben het behoorlijk voor ons uitgeschoven en hebben zelfs de gasproductie in Nederland flink opgeschroefd. Nu er problemen ontstaan, wordt aan de gemeente bestuurders ondersteuning en solidariteit gevraagd. Er wordt je gevraagd om een visie op de rol van aardgas in de energie transitie. Vraag is of hier een mening nodig is.
 - o Waar het gaat om de bezwaren en hoe deze kunnen worden weggenomen: Zie hierboven + de zienswijzen op het ontwerp-instemmingsplan

- Westerveld. Ik kan mij voorstellen dat het ministerie haast maakt. Zonder een goede schaderegeling is er mogelijk de noodzaak voor het college van B&W van Assen om in beroep te gaan tegen een definitief besluit op het Winningsplan Westerveld.
- o De elementen in een brief over herijking kunnen betrekking hebben op de schadeafhandeling. Verder kan de minister misschien kijken uit welke velden hij wel en niet wil winnen. Kijk waar de grootste (beleefde) risico's zijn en stop hier de winning. Laat hierbij geld niet leidend zijn. Bijv. in het geval van de winning uit put Vries 10 heeft de NAM een strop omdat ze de investeringen er niet uithalen. Dit is onderwerp van gesprek tussen EZ en de mijnbouwmaatschappijen.
 - Voor Assen speelt natuurlijk ook het werkgelegenheidsaspect. In het stuk van EZ wordt gesproken over kennis bij de mijnbouwmaatschappijen die nodig is voor de energietransitie. Dit is een belangrijke waarover we inmiddels het gesprek voeren met de NAM. Het is wenselijk dat we hier samen met NAM en EZ in optrekken. Misschien nog een punt om te bespreken in de zijlijn van de vergadering.

Ik hoop je hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Als er meer nodig is, hoor ik dat graag. Morgen ben ik extern, maar houd mijn telefoon in de gaten.

Groet,

■■■■

Van: ■■■■@assen.nl
Verzonden: dinsdag 13 februari 2018 20:22
Aan: ■■■■@ziggo.nl
Onderwerp: Fwd: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

[Outlook voor iOS](#) downloaden

From: ■■■■
Sent: Tuesday, February 13, 2018 8:21:24 PM
To: ■■■■
Subject: Fwd: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

[Outlook voor iOS](#) downloaden

From: ■■■■
Sent: Tuesday, February 13, 2018 4:34:05 PM
To: ■■■■
Subject: FW: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

Hallo ■■■■ en ■■■■,

Bijgaande stukken/mail ontvangen voor het overleg van morgenavond.
Voor Marco in Ibabs gezet.

Groet, ■■■■

Van: ■■■■@heerenveen.nl
Verzonden: dinsdag 13 februari 2018 16:28
Aan: ■■■■@hotmail.nl; ■■■■@minez.nl; ■■■■@vng.nl; ■■■■@woerden.nl; ■■■■@heerenveen.nl; ■■■■@bestuurssecretariaat@zuidhorn.nl; ■■■■@minienm.nl; ■■■■@minez.nl; ■■■■@minez.nl; ■■■■@assen.nl;>; ■■■■@zuidhorn.nl; ■■■■@minez.nl; ■■■■@ommen-hardenberg.nl>
CC: ■■■■@noaberkracht.nl; ■■■■@noaberkracht.nl>; ■■■■@fryslan.nl>
Onderwerp: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

Beste mensen,

voor de bijeenkomst woensdag 14 februari om 19.00 uur van het bestuurlijk platform mijnbouwgemeenten en EZK zijn twee hoofdonderwerpen geagendeerd.

Het eerste onderwerp betreft de procesgang en communicatie tussen EZK, gemeenten, operator en inwoners. Er zijn geregeld misverstanden. Vraag is hoe een en ander helder te krijgen. Om het gesprek hierover goed te kunnen voeren is op basis van de casus gemeente Zuidhorn een gespreksnotitie geschreven. Een notitie waarbij het perspectief van de gemeente en het perspectief van het ministerie als twee perspectieven is neergezet.

Twee onderwerp betreft het kleine gasvelden beleid. Specifiek gaan we in op het afkalkend draagvlak voor gaswinning en de effecten van stoppen met gaswinning op land. Daarbij zouden we ondermeer de volgende vragen kunnen beantwoorden:

Is het mogelijk dat het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning op land terugkomt?

1. Hoe zien de deelnemers aan de discussie de rol van gas in de energietransitie (gebruik daarbij de infographic van EBN) ?
2. Wat zijn de belangrijkste bezwaren van lokale gemeenschappen tegen de huidige gaswinning uit kleine velden ?
3. Hoe zouden die bezwaren weggenomen kunnen worden ?
4. Wat zouden elementen moeten zijn, die in een brief over de herijking van het kleine veldenbeleid opgenomen moeten worden ?

De vergadering begint om 19.00 uur bij Bilderberg Grand Hotel Wientjes, Stationsweg 7, Zwolle (incl. eten)

Met vriendelijke groet,

■■■■

Proclaimer e-mail:
U vindt onze proclaimer op onze website: <http://www.heerenveen.nl/Proclaimer>

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<Gespreksnotitie procesafstemming gemeenten EZK op basis van Casus Zuidhorn opm. █████ ocx>

<maatschappelijk draagvlak en effecten winning op land opm. █████ ocx>

Evaluatie Adviesrecht Winningsplannen kleine gasvelden

Versie 1.0

Datum	7 november 2017
Status	Definitief

Colofon

Projectnummer	111863/02
Versienummer	1.0
Contactpersoon	██████████ projectleider M ██████████ ██████████@rvo.nl Directie Nationale Programma's Team Gebied en Ruimtelijke Ontwikkeling Croeselaan 15 3521 BJ Utrecht Postbus 8242 3503 RE Utrecht
Auteurs	██████████ ██████████

Inhoud

Colofon— 2

1 Inleiding—4

2 Aanpak—5

3 Verwachtingenmanagement—6

4 Omgevingsmanagement—7

4.1 Samenbinden van belanghebbenden— 7

4.2 Betrek de omgeving zo vroeg mogelijk— 7

4.3 Transparantie en vertrouwen— 8

4.4 Omgevingsmanagement is een gezamenlijke verantwoordelijkheid— 10

4.5 Maatwerk— 10

5 Kennis en ervaring—11

5.1 Informatie van het ministerie en de initiatiefnemer— 11

5.2 SodM- en Tcbb advies— 12

5.3 Ervaringen van andere organisaties— 12

5.4 Samenwerking met de regionale partners— 12

5.5 Het inzetten van omgevingsdiensten— 13

5.6 Het inhuren van (contra)expertise— 13

6 Planning en proces—14

7 Praktische zaken—15

7.1 Vertrouwelijkheid en openbaarheid— 15

7.2 Kosten— 15

7.3 Overige mijnbouwactiviteiten— 15

8 Overzicht van de aanbevelingen—17

8.1 Voor de initiatiefnemer— 17

8.2 Voor het ministerie— 17

8.3 Voor de decentrale overheden— 19

9 Ten slotte—20

1 Inleiding

Per 1 januari 2017 is de Mijnbouwwet veranderd en worden gemeenten, provincies en waterschappen o.a. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de instemming van de minister met winningsplannen. Voor zowel het ministerie als de betrokken overheden is het nog zoeken naar een zodanige invulling van de adviesrol, dat deze optimaal bijdraagt aan een goed onderbouwde besluitvorming door de minister. De eerste winningsplannen hebben nu de adviesprocedure doorlopen. De ervaringen vanuit deze procedures kunnen leerzaam zijn voor zowel het ministerie als gemeenten, provincies en waterschappen.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft om die reden aan RVO.nl gevraagd om met een aantal partijen te gaan praten om hun ervaringen tot nu toe te inventariseren. Dit met als doel om EZK te informeren over de bevindingen en waar nodig aanbevelingen te doen aan zowel EZK als de overige betrokken partijen over het proces.

In deze rapportage doen we verslag van onze bevindingen en delen we onze conclusies. In hoofdstuk twee beschrijven we de aanpak, waarbij we verwijzen naar de verslagen van de gevoerde gesprekken, die als bijlagen zijn bijgevoegd.

De gesprekken geven ons aanleiding tot een aantal constatering, die we in de hoofdstukken 3 tot en met 7 hebben weergegeven. Aan onze constatering hebben we zo veel mogelijk aanbevelingen verbonden voor de bij het adviesproces betrokken partijen.

De aanbevelingen hebben we in hoofdstuk 8 gegroepeerd naar acties voor de initiatiefnemers, het ministerie en vervolgens de decentrale overheden.

2 Aanpak

In overleg met EZK is een selectie gemaakt van winningsplannen waar de procedurestap van adviesaanvraag heeft plaatsgevonden.

Dit heeft geleid tot een selectie van de volgende 3 projecten

- Winningsplan Oudendijk
- Winningsplan Slootdorp
- Winningsplan Westerveld

Daarnaast is gesproken met provincie Noord-Brabant omdat ze bezig zijn om een werkwijze te ontwikkelen voor de provincies bij het doorlopen van de procedure bij mijnbouwactiviteiten.

De betrokken provincies, waterschappen en gemeenten zijn benaderd voor een gesprek. De bereidheid om deel te nemen aan het gesprek was groot. Dit heeft per winningsplan geleid tot een evaluatiegesprek met de betrokken partijen en 2 bilaterale gesprekken met betrokkenen die niet aanwezig konden zijn bij het gesprek.

Ter voorbereiding van het gesprek heeft RVO beknopt het dossier bekeken en een gesprek gehad met ██████████, de projectleider winningsplannen bij het ministerie van Economische Zaken.

De uitnodiging aan de deelnemers van het gesprek bevatte onder meer een agenda. Van het gesprek is een verslag gemaakt en deze is definitief gemaakt na accordering door de deelnemers.

Voor provincies, gemeenten en waterschappen is het de eerste keer dat ze een adviesaanvraag voor een winningsplan in behandeling hebben genomen. Door de partijen wordt daarmee verschillend omgegaan:

- 1) Er zijn partijen die geen advies hebben uitgebracht, omdat ze inhoudelijk geen op- en aanmerkingen hebben op het plan, door het vertrouwen dat EZK / SodM het winningsplan goed kan beoordelen en/of omdat ze onvoldoende inhoudelijke expertise hebben om een advies op te stellen.
- 2) Er zijn partijen die reageren, niet omdat ze inhoudelijk aanvullingen hebben, maar om een politiek statement te maken
- 3) Er zijn partijen die gereageerd hebben omdat ze met inhoudelijke vragen / zorgen zitten, dit in een aantal gevallen gevoed door onduidelijkheden / slordigheden in winningsplan.
- 4) Combinatie van punt 2 en 3.

Een overleg tussen EZK en provincies, gemeenten en waterschappen over deze evaluatie en inhoudelijk de adviezen wordt op prijs gesteld. Dit met name om in een vervolprocedure een betere inschatting te kunnen maken welke opmerkingen/adviezen effectief zijn en de wijze van afstemming tussen EZ en de decentrale overheden te verbeteren.

In de volgende hoofdstukken wordt, op basis van de gesprekken, een analyse gegeven van de uitkomsten en aanbevelingen gedaan voor het vervolg.

3 Verwachtingenmanagement

De goedkeuring van een (wijziging van een) winningsplan is één van de laatste stappen in de besluitvorming rond het winnen van delfstoffen in een gebied. Het besluit, dat er winning kan plaatsvinden is dan eigenlijk al genomen, het gaat dan met name om de wijze waarop. Dat beperkt de speelruimte in de advisering aanzienlijk. Dat knelt, met name als de gemeente en provincie bij de besluitvorming over de winningsvergunning niet of al lang geleden betrokken zijn.

In de mijnbouwwet is geen nadere invulling gegeven waar het advies van de decentrale overheden betrekking op kan hebben. Wel zijn er voor de minister kaders, waarbinnen het winningsplan moet worden beoordeeld verbinden: de afwegingsruimte in de Mijnbouwwet bevat redenen van het belang van veiligheid voor omwonenden en schade aan gebouwen, het planmatig beheer van delfstoffen en nadelige gevolgen voor het milieu en voor de natuur. In de EZ-brief met de adviesaanvraag is dit inmiddels scherper geformuleerd. De provincies kijken inhoudelijk met name naar effecten op drinkwater en natuur. De waterschappen kijken naar de effecten op waterveiligheid (waterkeringen), waterkwantiteit en waterkwaliteit. Voor de gemeente is het toetsingskader het meest lastige en wordt grotendeels bepaald door het effect/risico van de gaswinning voor de bewoners.

De minister vraagt advies aan de colleges van B en W, Gedeputeerde Staten en de dagelijkse besturen van de waterschappen. Daarmee is de advisering een bestuurlijk/politieke aangelegenheid geworden: de lokale en regionale besturen moeten zich politiek verantwoorden over het uitgebrachte advies, de minister over de wijze waarop hij met dit advies omgaat. Daarmee heeft de advisering een ander karakter dan de technische adviezen van de SodM en de Tccb. De advisering van de provincies en de gemeenten heeft naast een inhoudelijke component ook veelal een politiek/bestuurlijke component. Dit komt vooral aan de orde in de adviezen in gebieden, waar de maatschappelijke weerstand tegen winning en de ongerustheid over de gevolgen groot is.

Met name gemeenten nemen het maatschappelijk gevoel van onveiligheid mee in haar advies, ook al sluit dit niet direct aan op de gronden die weigeren van of het verbinden van voorwaarden aan de instemming met het winningsplan mogelijk maken. De decentrale overheden vinden dat de minister in zijn besluit aan moet geven hoe en in welke mate hij ook de subjectieve gevoelens van onveiligheid mee laat wegen in de goedkeuring van het winningsplan en de daaraan te verbinden voorwaarden.

Aanbevelingen

Voor de decentrale overheden:

- *Maak in het (gemeentelijk en provinciaal) advies duidelijk onderscheid tussen enerzijds de technisch/inhoudelijke aspecten (aanvulling op de gegevens, de gehanteerde uitgangspunten, de interpretatie van de conclusies, effectiviteit van de voorgestelde beheersmaatregelen) en de bestuurlijke beoordeling van veiligheid en risico's, mede in relatie tot de gevoelens die door het winningsplan worden opgeroepen.*
- *Laat zowel de inhoudelijk/technische reacties als de bestuurlijke beoordeling vergezeld gaan van duidelijke voorstellen met betrekking tot aanpassing van het winningsplan of de daaraan te verbinden voorwaarden.*

Voor het ministerie:

- *De minister motiveert of en in welke mate hij ook subjectieve gevoelens van onveiligheid laat meewegen in zijn besluit.*

4 Omgevingsmanagement

De minister heeft in een brief aan de Tweede Kamer uitgangspunten geformuleerd voor het omgevingsmanagement rond energieprojecten (Kamerstuk 31239, nr. 211). In de gesprekken vragen de decentrale overheden aandacht om dit in zowel het formele als het informele traject beter te ontwikkelen.

De uitgangspunten voor het omgevingsmanagement komen het beste tot hun recht, als deze al vanaf het begin af aan bij een energieproject door zowel de initiatiefnemer als het bevoegd gezag worden gehanteerd. De winningsplannen die nu in procedure zijn, betreffen echter vaak actualisaties van al lang lopende winningen. In ieder geval zijn de winningsvergunningen al verleend. Daarmee is ook de speelruimte voor het bevoegd gezag al sterk ingeperkt. Toch moeten de mogelijkheden om ook in deze situatie recht te doen aan de uitgangspunten van het omgevingsmanagement zoveel mogelijk worden benut.

4.1 Samenbinden van belanghebbenden

Bevoegd gezag en initiatiefnemer zoeken samen met belanghebbenden naar gemeenschappelijke belangen en geven projecten daarmee vorm.

Het is wenselijk dat de initiatiefnemer al bij het voornemen tot het indienen van een (gewijzigd of nieuw) winningsplan contact zoekt met de partijen in de regio en de effecten van de voorgenomen (aanpassing van de) winning bespreekt. Uit de onderzochte procedures blijkt dat dat nog geen gangbare praktijk is.

Aanbeveling

voor het ministerie:

- Vraag de initiatiefnemers bij de indiening van een winningsplan te laten zien welk overleg ze met belanghebbenden en organisaties hebben gevoerd.

4.2 Betrek de omgeving zo vroeg mogelijk

Niet als initiatiefnemer of overheid zelf direct een plan presenteren, maar het plan samen met de omgeving vormgeven.

Het formele vragen van advies over een winningsplan gebeurt pas in een laat stadium in de procedure. Uit de gesprekken is gebleken, dat in een aantal gevallen zowel de decentrale overheden als bewoners van een gebied zich pas (weer) bewust worden van de aanwezigheid van een gaswinning, als een winningsplan in procedure wordt gebracht. Dan is er nog maar weinig ruimte om het plan mee vorm te geven.

Het betrekken van instanties en belanghebbenden vindt nu nog slechts sporadisch plaats op het moment van voorbereiding van een winningsplan. De technisch nogal complexe relatie tussen winning en effecten op de omgeving maken het betrekken van instanties en belanghebbenden bij het opstellen van een winningsplan niet makkelijk. Dit is echter geen reden om het niet te doen.

Voor een goed omgevingsmanagement is het namelijk wenselijk dat, het ministerie en/of initiatiefnemer de omgeving zo vroeg mogelijk betreft, ook als ze nog niet weten hoe het winningsplan en de procedure worden vormgegeven. Dit bevordert de vroegtijdige betrokkenheid en geeft ook ruimte voor partijen om mee te denken en hun inbreng te leveren. Het bevordert het vertrouwen en de relatie als ook de onzekerheden met de betrokkenen in het gebied worden gedeeld.

In de communicatie is het wel van belang de marges weer te geven waarbinnen aanpassingen mogelijk zijn. Als de winning zelf niet meer ter discussie kan staan beperkt het omgevingsmanagement zich vanzelf tot het zorgvuldig doorlopen van de procedures. Daarbij speelt altijd wel het vroegtijdig informeren van betrokkenen een belangrijke rol.

Aanbevelingen

Voor initiatiefnemer en ministerie:

- Communiceer ook in de fase waarin nog niet alles duidelijk is met de omgeving

Voor de initiatiefnemer:

- Bespreek voor het indienen van een winningsplan bij het ministerie het voorgenomen winningsplan met de betrokken overheden, rapporteer daarover bij de indiening van een winningsplan

Voor het ministerie

- Faciliteer enkele pilots voor het opstellen van winningsplannen in gezamenlijk overleg tussen initiatiefnemer en belanghebbenden, kies daarbij voor een wijziging van een lopende winning en opstarten van een nieuwe winning.

4.3

Transparantie en vertrouwen

Door het delen van informatie wordt een gelijke kennisbasis gecreëerd, zodat partijen elkaar niet verrassen en er onderling vertrouwen ontstaat.

Tot voor de wetwijziging waren de winningsplannen een technische onderbouwing van de wijze waarop gewonnen ging worden en de daaruit voortvloeiende effecten. De wetwijziging maakt de winningsplannen onderdeel van het publieke debat over de gaswinning, de veiligheid en de wenselijkheid daarvan. Dat stelt andere eisen aan het plan, de onderbouwing en de presentatie er van. Een adviesaanvraag (en later in de procedure een ter inzage legging) van een plan waarvan de onderbouwing niet na te volgen is, daardoor de conclusies niet zijn te begrijpen en dat ook nog eens niet duidelijk is in doel en strekking, tast het vertrouwen in de initiatiefnemer, het ministerie en de zin van de advisering aan. Zeker in een omgeving, waarin het vertrouwen in de overheid in zaken rond gaswinning en de gevolgen daarvan al onder druk staat, is begrijpelijke en inhoudelijk consistente informatie van groot belang.

Er is een ontwikkeling in gang gezet naar het meer begrijpelijk maken van het winningsplan voor een breder publiek. We constateren, dat nieuwere winningsplannen bij de partijen die om advies zijn gevraagd al minder onduidelijkheden oproepen dan de oudere. Het toevoegen van een samenvatting zoals bij Oudendijk, waarin overzichtelijk de stand van zaken, de plannen en de effecten zijn toegelicht, helpen de adviseurs bij het uitwerken van het advies en in de communicatie met de bestuurders.

We constateren dat in de adviesprocedure over de winningsplannen het ministerie de beschikbare informatie deelt met de betrokken overheden. Dat leidt echter nog niet tot een gelijke kennisbasis. Gemeenten en waterschappen geven aan niet over de juiste kennis te beschikken om de informatie volledig te kunnen interpreteren. Ze blijven daardoor afhankelijk van de conclusies, zoals die door de initiatiefnemer en

het ministerie worden gepresenteerd. Het toezenden van de adviezen van de SodM en Tcbb bevordert daarbij het vertrouwen in de gedeelde informatie. Onduidelijkheden en inconsequenties in de winningsplannen ondermijnen het vertrouwen. Het ministerie en de initiatiefnemers werken aan verbetering van de leesbaarheid van de winningsplannen. Uit de gesprekken blijkt dat die inspanning ook zijn vruchten afwerpt.

Aanbevelingen

Voor de initiatiefnemer:

- Ga door met het verbeteren van de leesbaarheid, het is nog te veel een (geo-)technisch rapport en daardoor alleen voor inhoudelijk deskundigen te beoordelen
- Bewaak de consistentie in de tekst, figuren en tabellen (ook in aanvullingen op het plan)
- Beschrijf de samenhang met effecten van andere winningsplannen in omgeving.
- Voeg een goede locatiekaart toe met een topografische ondergrond
- Maak expliciet wat de aanleiding is van de herziening en wat wijzigingen / nieuwe inzichten zijn ten opzichte van het vigerende winningsplan

Voor de initiatiefnemer en het ministerie:

- Voorzie het winningsplan van een samenvatting, waarin de relatie tussen het winningsplan met eerdere plannen of andere procedures duidelijk is weergegeven en waarin de gevolgen en de eventuele risico's daarvan helder en bondig worden samengevat. Deze samenvatting moet goed leesbaar zijn voor burgers en bestuurders.
- Besteed in de communicatie veel aandacht aan de begrijpelijkheid van de informatie en de bestaande gevoelens bij betrokkenen.

Voor het ministerie:

- Zorg dat in de brief, waarmee om advies wordt gevraagd, de volgende zaken aan de orde komen:
 - Uitleggen waar het adviesrecht betrekking op heeft
 - Korte samenvatting van het winningsplan
 - Relatie met andere winningsplannen in de omgeving
 - Relatie met vergunningenprocedures (opsporings-, winnings- en omgevingsvergunningen)
 - De gronden waarop de minister het goedkeuring aan het winningsplan kan onthouden of voorwaarden aan de goedkeuring kan verbinden

Het versterkt de kracht en daarmee het vertrouwen van de decentrale overheden als zij bij de beoordeling van de plannen zo nodig kunnen terugvallen op in eigen kring vergaarde kennis en ervaring bij de advisering. Platforms bij VNG, IPO en Waterschappen zouden die kennisuitwisseling kunnen organiseren.

Aanbevelingen

Voor de decentrale overheden:

- organiseer intern de afstemming rond het opstellen van een adviesaanvraagverzoek, zoek de afstemming met collega-decentrale overheden.
- Organiseer de kennisuitwisseling met andere decentrale overheden op landelijk niveau (VNG, IPO, Unie van Waterschappen)

Naast het delen van inhoudelijke informatie is er ook veel behoefte aan informatie over het proces, de planning daarvan en de speelruimte daar in. Voldoende ruimte om te reageren vergroot het vertrouwen, tijdig geïnformeerd zijn over een (komende) adviesaanvraag speelt daarbij een belangrijke rol.

Aanbeveling

Voor het ministerie:

- Informeer de betrokken partijen tijdig over een te verwachten adviesaanvraag en de planning daarvan.

4.4

Omgevingsmanagement is een gezamenlijke verantwoordelijkheid

Overheden en initiatiefnemers hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor omgevingsmanagement.

De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het omgevingsmanagement botst in de praktijk met de verschillende belangen, die de diverse overheden bij het goedkeuren van de winningsplannen hebben. Wat de gaswinning betreft zien de decentrale overheden het belang van omgevingsmanagement wel, maar voelen ze zich niet verantwoordelijk om het omgevingsmanagement vorm te geven.

De decentrale overheden zien de communicatie met omwonenden over het winningsplan als de verantwoordelijkheid van EZ. De adviezen die de decentrale overheden uitbrengen zijn openbaar en enkele gemeentes hebben ervoor gekozen om actief haar advies te communiceren met de gemeenteraad en met bewoners.

Een aandachtspunt voor de communicatie met de bewoners is dat rekening wordt gehouden met de belevingswereld van bewoners en dat de voorlichting/informatievoorziening zich niet te inhoudelijk richt op de juridische en technische aspecten. Er wordt (met name nabij gasveld Groningen) door bewoners veelal gereageerd vanuit wantrouwen, emotie en negatieve ervaringen met communicatie en schade-afhandeling. Het zal dan ook veel tijd en energie kosten van het ministerie en de initiatiefnemer om bij burgers het vertrouwen in de overheid ten aanzien van gaswinning weer terug te krijgen.

4.5

Maatwerk

Elk beleidstraject of project is uniek en vergt een eigen oplossing voor het betrekken van de omgeving.

De adviesprocedure over de winningsplannen is wettelijk vastgelegd en volgt daarmee een vast stramien. Toch blijkt er zoveel variatie te zitten in zowel de winningsplannen als de lokale verhoudingen en de lokale visie op gaswinning, dat de wijze waarop de adviezen worden opgesteld een grote variatie laat zien.

Aanbeveling

Voor alle partijen:

- Bespreek tijdig (bijvoorbeeld in de informatieve bijeenkomst) hoe de initiatiefnemer en de verschillende overheden in dit specifieke geval met elkaar en met de bewoners gaan communiceren

5 Kennis en ervaring

Het beoordelen van de effecten van het winningsplan vergt specialistische kennis van de winningstechnieken, de ondergrond en de onderlinge beïnvloeding van die twee. Het zelfde geldt voor de inschatting van de gevolgen en risico's van de effecten op bebouwing en andere zaken op de bovengrond.

De kennis van de ondergrond en de effecten van gaswinning is, met name voor gemeenten, niet als toereikend ervaren om tot een inhoudelijk advies te komen. Waterschappen hebben veelal wel een bodemkundige/geotechnicus in huis die bij het advies betrokken kan worden. Provincie heeft de meeste kennis in huis en kan veelal gebruik maken van expertise van een omgevingsdienst. Hoewel in de loop der jaren ervaring rond de advisering zal ontstaan, is het aantal adviesaanvragen met name voor gemeenten te beperkt om zelf specifieke deskundigheid op dit onderwerp te ontwikkelen of in stand te houden.

Om toch de gevolgen van een winningsplan goed te kunnen beoordelen en daarover te kunnen adviseren, hanteren de verschillende overheden een aantal strategieën:

- Vertrouwen op de informatie van het ministerie en de initiatiefnemer.
- De beoordeling van de technische aspecten aan het SodM en de Tcbb overlaten
- Het navragen van ervaringen van andere organisaties die advies hebben uitgebracht
- Het gezamenlijk met partners beoordelen van het plan en de gevolgen
- Het inzetten van omgevingsdiensten
- Het inhuren van (contra)expertise

In de praktijk blijkt dat alle strategieën worden gevolgd, soms ook een combinatie ervan.

5.1 Informatie van het ministerie en de initiatiefnemer

Heldere, eenduidige informatie maakt het voor de decentrale overheden makkelijker op de informatie uit de winningsplannen te vertrouwen. In de gesprekken kwam aan de orde dat dat bij minder ingrijpende plannen ook tot de conclusie leidt, om geen inhoudelijk advies uit te brengen.

De contacten met het ministerie verlopen over het algemeen plezierig en er wordt accuraat gereageerd op vragen/opmerkingen.

De organisatie van een informatieve bijeenkomst door EZK wordt op prijs gesteld, de datum voor deze bijeenkomst zou echter eerder moeten worden vastgelegd.

Aandachtspunt is dat op de bijeenkomst het advies van SodM beschikbaar is en de initiatiefnemer een toelichting kan geven die te begrijpen is voor ambtenaren en burgers.

Aanbeveling

Aanbeveling voor de initiatiefnemer en het ministerie:

- Blijf veel zorg besteden aan de duidelijkheid en leesbaarheid van het winningsplan en controleer het plan goed op fouten en inconsequenties
- Organiseer de informatieve bijeenkomst tijdig.

5.2 SodM- en Tcbb advies

Het vroegtijdig ontvangen van het SodM- en Tcbb-advies wordt als zeer nuttig ervaren omdat de SodM en de Tcbb vanuit hun onafhankelijke positie en deskundigheid kijken naar het winningsplan.

Aanbeveling

voor het ministerie

- Zend de adviezen SodM en Tcbb tijdig toe, zodat ze in de advisering kunnen worden betrokken.

5.3 Ervaringen van andere organisaties

De provincie hebben een gezamenlijk netwerk (IPO-DOG) waarin gesproken wordt over mijnbouwactiviteiten. De provincie Noord-Brabant werkt, in samenspraak met het IPO-overleg DOG, aan een werkwijze voor het informeren en afstemmen van mijnbouwactiviteiten met de partijen in de regio, en gaat daarin onder meer in op de adviesprocedure.

Gemeenten en waterschappen hebben geen gemeenschappelijk netwerk waarin specifiek gesproken wordt over mijnbouwactiviteiten. Een platform waar ervaringen kunnen worden uitgewisseld kan helpen in een soepele advisering.

Aanbeveling

voor de decentrale overheden

- Bouw gezamenlijk aan een netwerk om kennis en ervaringen over inhoud en proces te bundelen in een platform gebruik ondergrond, te gebruiken als vraagbaak in afzonderlijke procedures

5.4 Samenwerking met de regionale partners

Onderling overleg/afstemming tussen partijen over het uit te brengen advies wordt als zeer wenselijk ervaren. Waar samengewerkt is bij het opstellen van de adviezen heeft de provincie een coördinerende rol in gehad. In praktijk zal blijken of dit wenselijk en werkbaar is en of dit leidt een goede afstemming/kennisuitwisseling tussen partijen en zelfs kan leiden tot een gezamenlijk advies. Gezamenlijk advies wordt lastig als belangen/standpunten verschillen.

Aanbeveling

voor de provincies

- Coördineer in het adviesproces: gezamenlijk vragen verkennen en gevolgen beoordelen

Voor een goede afstemming tussen de partijen onderling is het wenselijk dat er een overzicht komt met organisaties en contactpersonen die betrokken zijn bij de adviesaanvraag, zowel vanuit het ministerie en de initiatiefnemer als in de regio. Het is wenselijk als EZK en initiatiefnemer deze communiceren zodat alle partijen de juiste personen kunnen betrekken. Dat vergt wel dat ook de decentrale overheden duidelijk weten wie in hun organisatie de adviesverzoeken afhandelt. Dat was in een aantal gevallen voor de betrokken organisaties nog zoeken.

5.5 **Het inzetten van omgevingsdiensten**

In Noord- en Zuid-Holland zijn de omgevingsdiensten ingezet in het kader van de advisering. De provincies hebben één van de omgevingsdiensten in hun provincie opdracht gegeven om te adviseren over de (diepe) ondergrond, de omgevingsdienst Haaglanden is ook gemandateerd om namens GS advies uit te brengen. De gemeenten hebben de omgevingsdienst in hun eigen regio geen opdracht over advisering over de ondergrond gegeven. Deze diensten beschikken daardoor niet over specifieke deskundigheid en kunnen daar ook niet (zonder extra kosten) voor worden ingezet. Afstemming tussen de overheden over de inzet van de omgevingsdienst kan bijdragen tot een efficiëntere en effectievere advisering.

Aanbevelingen

voor de decentrale overheden

- bespreek gezamenlijk efficiënte inzet van de omgevingsdiensten

5.6 **Het inhuren van (contra)expertise**

Gemeenten hebben externe expertise ingehuurd om de winningsplannen te bestuderen en te helpen bij de adviesaanvraag. De ervaringen daarmee zijn wisselend, mede door de onduidelijkheid over de reikwijdte van de advisering. Het leidt voor gemeenten tot aanzienlijke kosten. Bij goede en betrouwbare informatievoorziening en toegankelijkheid van kennis voor de gemeenten zou externe expertise niet nodig moeten zijn. In complexere gevallen kan het gewenst zijn, dan helpt duidelijke vraagstelling de kosten te beperken en de adviezen bruikbaar te laten zijn.

6 Planning en proces

Een periode van 4 respectievelijk 10 weken voor het opstellen van een advies en de bestuurlijke afstemming hierover is kort en vergt een efficiënte planning van de betrokken overheden. Bestuurlijke besluitvorming vergt bij veel partijen de nodige tijd. Partijen kunnen alle bijdragen aan het soepel doorlopen van het adviesproces door een goede voorbereiding en stroomlijning van de informatievoorziening en het doorlopen van procedures.

Geconcludeerd is dat de verschillende dossierhouders van de decentrale overheden elkaar in een aantal gevallen nog niet kennen. Daarnaast blijkt intern bij een gemeente, provincie of waterschap niet altijd afgesproken wie de verantwoordelijkheid heeft om het advies op te stellen en hoe de mandatering is. De provincie ziet in een aantal gevallen voor zich zelf een rol om de contacten met de verschillende decentrale overheden te organiseren. Wat daarbij helpt is als EZK aangeeft welke organisaties/contactpersonen worden aangeschreven .

Aanbeveling

Voor de initiatiefnemer:

- Zorg dat de decentrale overheden bekend zijn met de gaswinning, weten dat een nieuw winningsplan in procedure komt en dat de effecten al zijn besproken

Voor het ministerie van EZ:

- Lever de betrokken overheden een overzicht van te verwachten winningsplannen
- Kondig de komst van een adviesaanvraag tijdig aan
- Plan tijdig de informatieve bijeenkomst
- Stuur geen adviesaanvragen tijdens de vakantieperiodes

Voor de decentrale overheden:

- Maak intern al afspraken over de wijze van behandeling van adviesaanvragen, wijs aan wie voor de afhandeling verantwoordelijk is
- Regel, waar mogelijk, ambtelijke mandatering, zodat wanneer mogelijk besluitvorming niet afhankelijk is van het bestuurlijke vergaderschema, bestuurlijke afstemming kan dan informeel plaatsvinden
- Informeer tijdig collega's die bij de advisering betrokken moeten worden
- Maak al afspraken met de andere betrokken overheden over samenwerking bij de advisering.

7 Praktische zaken

7.1 **Vertrouwelijkheid en openbaarheid**

Een deel van de bijlagen van het winningsplan bevat vertrouwelijke informatie. Indien stukken aan het bestuur moeten voorgelegd is het wenselijk dat helder is welke informatie wel/niet vertrouwelijk is. Na besluitvorming zijn ze immers in principe openbaar, tenzij vertrouwelijkheid is aangevraagd. Dan moet ook de termijn van de vertrouwelijkheid worden benoemd.

Aanbeveling

voor het ministerie:

- Toets of de vertrouwelijke informatie noodzakelijk is voor het uitbrengen van een advies. Stuur indien de vertrouwelijk informatie als achtergrondinformatie wenselijk is, de informatie los van de adviesaanvraag aan de decentrale overheden (of alleen onderhands aan de behandelende ambtenaren)
- Zorg dat er in de adviesaanvraag en de meegezonden bijlagen (winningsplan) geen vertrouwelijke informatie (zoals namen en adresgegevens) staan, zodat de aanvraag zonder problemen openbaar gemaakt kan worden
- Geef bij toegezonden vertrouwelijke informatie, die deel uit zou kunnen maken van de besluitvorming door de decentrale overheden, aan hoe lang de vertrouwelijkheid moet worden gehandhaafd

7.2 **Kosten**

Gemeenten geven aan, dat het uitbrengen van advies kosten met zich mee brengt: de eigen ambtelijke kosten en de kosten van de inschakeling van deskundigen (extern en van de omgevingsdiensten). Anders dan bij vergunningaanvragen worden dergelijke kosten niet uit de opbrengsten van leges gedekt. Gemeenten zouden deze kosten graag vergoed zien door de initiatiefnemer of het ministerie.

7.3 **Overige mijnbouwactiviteiten**

De gesprekken hebben zich toegespitst op de procedure rond de winningsplannen van kleine gasvelden. Maar daarbij is, met name vanuit de zijde van de provincies, ook de samenhang met andere mijnbouwactiviteiten aan de orde gesteld. Daarbij zijn de volgende opmerkingen naar voren gekomen:

- De algemene kennis bij decentrale overheden over de impact van mijnbouwactiviteiten vraagt aandacht. Met name kennis over Geothermie, waarvoor nu veel plannen worden ontwikkeld, is onvoldoende en er zal meer kennis moeten worden opgebouwd. Het zou wenselijk als daar landelijk een platform voor komt, waar de decentrale overheden terecht kunnen voor advies en kennisvragen
- De provincies zouden graag door EZK (bevoegd gezag) en/of initiatiefnemer op de hoogte worden gebracht van onvoorziene gebeurtenissen als gevolg van mijnbouwactiviteiten. Nu is de informatiebron veelal het nieuws

- Afstemming en kennisdeling met buurlanden is aanbevelingswaardig: ook daar zijn ontwikkelingen, met name op het gebied van geothermie, die ook de Nederlandse belangen kunnen raken. Daarnaast wordt ook daar kennis opgedaan, zowel inhoudelijk als met het omgevingsmanagement.

8 Overzicht van de aanbevelingen

Hieronder staan de aanbevelingen die in de vorige hoofdstukken zijn gedaan, per organisatie gerubriceerd

8.1 Voor de initiatiefnemer

De initiatiefnemer adviseren we om met name zorg te (blijven) besteden aan de leesbaarheid voor een brede doelgroep, zodat ook niet de technisch onderlegde ambtenaar het rapport kan lezen en op basis daarvan haar advies kan opstellen. Dit kan ondersteund worden door vroegtijdig overleg met de decentrale overheden over de (voorgenomen) winning.

Concreet hebben we hiervoor de volgende aanbevelingen:

- **Bewaak de consistentie in de tekst, figuren en tabellen (ook in aanvullingen op het plan)**
- **Beschrijf de samenhang met effecten van andere winningsplannen in omgeving.**
- **Voeg een goede locatiekaart toe met een topografische ondergrond**
- **Maak expliciet wat de aanleiding is van de herziening en wat wijzigingen / nieuwe inzichten zijn ten opzichte van het vigerende winningsplan**
- **Voorzie het winningsplan van een samenvatting, waarin de verhouding van het winningsplan met eerdere plannen of andere procedures duidelijk is weergegeven en waarin de gevolgen en de eventuele risico's daarvan helder en bondig worden samengevat. Deze samenvatting moet goed leesbaar zijn voor burgers en bestuurders.**
- **Besteed in de communicatie veel aandacht aan de begrijpelijkheid van de informatie en de bestaande gevoelens bij betrokkenen.**
- **Blijf veel zorg besteden aan de duidelijkheid en leesbaarheid van het winningsplan en controleer het plan goed op fouten en inconsequentie**
- **Communiceer ook in de fase waarin nog niet alles duidelijk is met de omgeving**
- **Zorg dat de decentrale overheden bekend zijn met de gaswinning, weten dat een nieuw winningsplan in procedure komt en wat de wijziging is en wat de effecten (kunnen) zijn**
- **Rapporteer bij het indienen van het winningsplan hoe je de omgeving / decentrale overheden hebt betrokken bij het plan. Ga door met het verbeteren van de leesbaarheid, het is nog te veel een (geo-)technisch rapport en daardoor alleen voor inhoudelijk deskundigen te beoordelen**

8.2 Voor het ministerie

Het ministerie adviseren we om met de decentrale overheden deze evaluatie te bespreken en met elkaar na te gaan hoe de adviesaanvraagprocedure effectiever kan worden benut. Wij adviseren met name de spanning te bespreken tussen de politieke gevoeligheid van het advies voor gemeenten en provincies enerzijds en anderzijds de (wettelijke beperkte) ruime voor de minister om het winningsplan niet goed te keuren of er voorwaarden aan te verbinden.

Daarnaast hebben we nog de volgende aanbevelingen:

- Motiveer of en in welke mate ook subjectieve gevoelens van onveiligheid worden meegewogen in besluit.
- Vraag de initiatiefnemers bij de indiening van een winningsplan te laten zien welk overleg ze met belanghebbenden en organisaties hebben gevoerd.
- Communiceer ook in de fase waarin nog niet alles duidelijk is met de omgeving
- Faciliteer enkele pilots voor het opstellen van winningsplannen in gezamenlijk overleg tussen initiatiefnemer en belanghebbenden, kies daarbij voor een wijziging van een lopende winning en opstarten van een nieuwe winning.
- Organiseer de informatieve bijeenkomst tijdig.
- Besteed in de communicatie veel aandacht aan de begrijpelijkheid van de informatie en de bestaande gevoelens bij betrokkenen. (lees: bewoners)
- Zorg dat in de brief, waarmee om advies wordt gevraagd, de volgende zaken aan de orde komen:
 - Uitleggen waar het adviesrecht betrekking op heeft
 - Korte samenvatting van het winningsplan
 - Relatie met andere winningsplannen in de omgeving
 - Relatie met vergunningenprocedures (opsporings-, winnings- en omgevingsvergunningen)
 - De gronden waarop de minister het goedkeuring aan het winningsplan kan onthouden of voorwaarden aan de goedkeuring kan verbinden
- Informeer de betrokken partijen tijdig over een te verwachten adviesaanvraag en de planning daarvan
- Bespreek tijdig (bijvoorbeeld in de informatieve bijeenkomst) hoe de initiatiefnemer en de verschillende overheden in dit specifieke geval met elkaar en met de bewoners wordt gecommuniceerd
- Zend de adviezen SodM en Tcbb tijdig toe, zodat ze in de advisering kunnen worden betrokken.
- Lever de betrokken overheden een overzicht van te verwachten winningsplannen
- Kondig de komst van een adviesaanvraag tijdig aan
- Plan tijdig de informatieve bijeenkomst
- Stuur geen adviesaanvragen tijdens de vakantieperiodes
- Besteed aandacht aan de vertrouwelijkheid van delen van het winningsplan, door :
 - Toets of de vertrouwelijke informatie noodzakelijk is voor het uitbrengen van een advies. Stuur indien de vertrouwelijk informatie als achtergrondinformatie wenselijk is, de informatie los van de adviesaanvraag aan de decentrale overheden (of alleen onderhands aan de behandelende ambtenaren)
 - Zorg dat er in de adviesaanvraag en de meegezonden bijlagen (winningsplan) geen vertrouwelijke informatie (zoals namen en adresgegevens) staan, zodat de aanvraag zonder problemen openbaar gemaakt kan worden
 - Geef bij toegezonden vertrouwelijke informatie, die deel uit zou kunnen maken van de besluitvorming door de decentrale overheden, aan hoe lang de vertrouwelijkheid moet worden gehandhaafd.

8.3 Voor de decentrale overheden

De decentrale overheden adviseren we om de kennis/expertise zowel landelijk (VNG, IPO en Unie van Waterschappen), als specifiek rond een winningsplan te bundelen, zodat optimaal gebruik kan worden van elkaars kennis.

En verder hebben we de volgende adviezen:

- Maak in het (gemeentelijk en provinciaal) advies duidelijk onderscheid tussen enerzijds de technisch/inhoudelijke aspecten (aanvulling op de gegevens, de gehanteerde uitgangspunten, de interpretatie van de conclusies, effectiviteit van de voorgestelde beheersmaatregelen) en de bestuurlijke beoordeling van veiligheid en risico's, mede in relatie tot de gevoelens die door het winningsplan worden opgeroepen.
- Laat de inhoudelijk/technische reacties als de bestuurlijke beoordeling vergezeld gaan van duidelijke voorstellen met betrekking tot aanpassing van het winningsplan of de daaraan te verbinden voorwaarden.
- Organiseer intern de afstemming rond het opstellen van een adviesaanvraagverzoek. Bespreek tijdig (bijvoorbeeld in de informatieve bijeenkomst) hoe de initiatiefnemer en de verschillende overheden in dit specifieke geval met elkaar en met de bewoners communiceren
- Bespreek gezamenlijk efficiënte inzet van de omgevingsdiensten
- Maak intern al afspraken over de wijze van behandeling van adviesaanvragen, wijs aan wie voor de afhandeling verantwoordelijk is
- Regel waar mogelijk ambtelijke mandatering, zodat wanneer mogelijk besluitvorming niet afhankelijk is van het bestuurlijke vergaderschema, bestuurlijke afstemming kan dan informeel plaatsvinden
- Informeer tijdig collega's die bij de advisering betrokken moeten worden

voor de provincies:

- Coördineer in het adviesproces: gezamenlijk vragen verkennen en gevolgen beoordelen.

9 Ten slotte

De rol van de decentrale overheden in de besluitvorming over mijnbouwactiviteiten is met de gewijzigde Mijnbouwwet groter geworden. Dit is mede het gevolg van het verzoek vanuit de regio om de omgeving en de decentrale overheden meer te betrekken.

Voor alle partijen is dit echter een nieuwe situatie en nog wennen.

De geïnterviewden hebben het op prijs gesteld dat EZK investeert in een vroegtijdige evaluatie van de nieuwe werkwijze. Ze werkten daar graag aan mee. Doordat gekozen is voor een gesprek over een specifiek dossier ontstond er interactie tussen de partijen.

In de gesprekken is een openheid ervaren in het gezamenlijk terug kijken naar hoe de adviesaanvraagprocedure is verlopen. Daarnaast zijn suggesties gedaan om het proces te verbeteren.

Hiermee is een basis gelegd om de praktische invulling van de adviesaanvraagprocedure te verbeteren. Dit draagt bij aan de samenwerking/afstemming in de toekomst.

Date : 14-2-2018 07:56:08

16.871

F [REDACTED]
T [REDACTED]
Cc : "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl
Subject : Re: Gesprek aardgaswinning kleine velden, Zwolle

B [REDACTED]

Dank. Het lukt me vanmiddag pas om de stukken te lezen. Mocht ik nog vragen hebben, dan kom ik dan op de lijn.

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 13 feb. 2018 om 23:25 heeft [REDACTED]@assen.nl het volgende geschreven:

Beste Marco,

Ik heb de stukken bekeken en heb een eerste analyse gemaakt. Ik stuur de stukken ook naar [REDACTED] en [REDACTED] zodat ze ook kunnen aanvullen.

In de stukken hebben ik opmerkingen gemaakt (bijgevoegd) in aanvulling daarop het volgende:

- Het gaat om een belangrijke discussie. Het is de aanzet voor een fundamentele discussie over de toekomst van de winning uit kleine velden in Nederland. Het is echter verbaasd dat de stukken in grote haast lijken te zijn geschreven (vol spelfouten) en zeer laat zijn verstuurd. Dit laatste maakt het voor jou nauwelijks mogelijk om afstemming te zoeken (bijv. in het college).
- Het is jammer dat er een aantal stukken niet zijn bijgevoegd. Het ministerie heeft inmiddels een evaluatie over het nieuwe adviesrecht in de Mijnbouwwet. Hierin staan goede aanbevelingen. (@ [REDACTED]: Wil je het stuk opzoeken en naar Marco mailen). Ik neem ook aan dat het advies van de Tcbb over de schadeafhandeling inmiddels klaar is. Dit biedt vast ook aanknopingspunten voor het gesprek.
- Morgen heb ik 's avonds een strategisch gesprek in de Project Directie van de RGA. Ik kan echter prioriteit geven aan jou vergezelen naar Zwolle. ☺
- Wat betreft de procesgang en communicatie: Zorg voor communicatie zo vroeg mogelijk in het proces; bezie het niet alleen technisch, maar redeneer vanuit de inwoners; maak begrijpelijke stukken; zorg dat de vergunningverlening los wordt gekoppeld van EZ (het vertrouwen is weg); zorg voor een onafhankelijk goed meet en monitoringssysteem; veel en onafhankelijke nulmetingen; een onafhankelijke snelle schade-afhandeling zoals in Groningen (rechtsgelijkheid); waarborg dat er ook in de verre toekomst geld is voor betaling schades. (en dit niet alleen voor aardgas, maar alle mijnbouwactiviteiten).
- Wat betreft onderwerp twee:
 - o De agenda lijkt op een "fuik aanpak". Er wordt begonnen met het belang van aardgas als transitie brandstof. Er komt waarschijnlijk een technisch verhaal waar geen speld tussen te krijgen is. Je kunt waarschijnlijk bijna niet anders dan concluderen dat winning uit kleine velden nodig blijft. Als je echter het bijgevoegde stuk leest, is de vraag of de kleine velden wel nodig zijn voor de leveringszekerheid. In het algemeen is er de constatering dat Nederland pas laat is begonnen met de energietransitie (bijv. in vergelijking met Duitsland). We hebben het behoorlijk voor ons uitgeschoven en hebben zelfs de gasproductie in Nederland flink opgeschroefd. Nu er problemen ontstaan, wordt aan de gemeente bestuurders ondersteuning en solidariteit gevraagd. Er wordt je gevraagd om een visie op de rol van aardgas in de energie transitie. Vraag is of hier een mening nodig is.
 - o Waar het gaat om de bezwaren en hoe deze kunnen worden weggenomen: Zie hierboven + de zienswijzen op het ontwerp-instemmingsplan Westerveld. Ik kan mij voorstellen dat het ministerie haast maakt. Zonder een goede schaderegeling is er mogelijk de noodzaak voor het college van B&W van Assen om in beroep te gaan tegen een definitief besluit op het Winningsplan Westerveld.
 - o De elementen in een brief over herijking kunnen betrekking hebben op de schadeafhandeling. Verder kan de minister misschien kijken uit welke velden hij wel en niet wil winnen. Kijk waar de grootste (beleefde) risico's zijn en stop hier de winning. Laat hierbij geld niet leidend zijn. Bijv. in het geval van de winning uit put Vries 10 heeft de NAM een strop omdat ze de investeringen er niet uithalen. Dit is onderwerp van gesprek tussen EZ en de mijnbouwmaatschappijen.
- Voor Assen speelt natuurlijk ook het werkgelegenheidsaspect. In het stuk van EZ wordt gesproken over kennis bij de mijnbouwmaatschappijen die nodig is voor de energietransitie. Dit is een belangrijke waarover we inmiddels het gesprek voeren met de NAM. Het is wenselijk dat we hier samen met NAM en EZ in optrekken. Misschien nog een punt om te bespreken in de zijlijn van de vergadering.

Ik hoop je hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Als er meer nodig is, hoor ik dat graag. Morgen ben ik extern, maar houd mijn telefoon in de gaten.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@assen.nl
Verzonden: dinsdag 13 februari 2018 20:22
Aan: [REDACTED]@ziggo.nl
Onderwerp: Fwd: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

[Outlook voor iOS downloaden](#)

From: [REDACTED]
Sent: Tuesday, February 13, 2018 8:21:24 PM
To: [REDACTED]
Subject: Fwd: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

[Outlook voor iOS downloaden](#)

From: [REDACTED]
Sent: Tuesday, February 13, 2018 4:34:05 PM
To: [REDACTED]
Subject: FW: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

Hallo Marco en [REDACTED],

Bijgaande stukken/mail ontvangen voor het overleg van morgenavond.
Voor Marco in lbabs gezet.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] @heerenveen.nl

Verzonden: dinsdag 13 februari 2018 16:28

Aan: [REDACTED] @hotmail.nl [REDACTED] @minez.nl [REDACTED] @vng.nl; [REDACTED] @woerden.nl [REDACTED] @heerenveen.nl [REDACTED] bestuurssecretariaat@zuidhorn.nl; 'H [REDACTED] @minienm.nl [REDACTED] @minez.nl [REDACTED] @minez.nl; [REDACTED] @assen.nl; [REDACTED] @zuidhorn.nl [REDACTED] @minez.nl; [REDACTED] @ommen-hardenberg.nl

CC: [REDACTED] @noaberkracht.nl' <[REDACTED] @noaberkracht.nl>; [REDACTED] @fryslan.nl>

Onderwerp: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

Beste mensen,

voor de bijeenkomst woensdag 14 februari om 19.00 uur van het bestuurlijk platform mijnbouwgemeenten en EZK zijn twee hoofdonderwerpen geagendeerd.

Het eerste onderwerp betreft de procesgang en communicatie tussen EZK, gemeenten, operator en inwoners. Er zijn geregeld misverstanden. Vraag is hoe een en ander helder te krijgen. Om het gesprek hierover goed te kunnen voeren is op basis van de casus gemeente Zuidhorn een gespreksnotitie geschreven. Een notitie waarbij het perspectief van de gemeente en het perspectief van het ministerie als twee perspectieven is neergezet.

Twee onderwerp betreft het kleine gasvelden beleid. Specifiek gaan we in op het afkalvend draagvlak voor gaswinning en de effecten van stoppen met gaswinning op land. Daarbij zouden we ondermeer de volgende vragen kunnen beantwoorden:

Is het mogelijk dat het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning op land terugkomt?

1. Hoe zien de deelnemers aan de discussie de rol van gas in de energietransitie (gebruik daarbij de infographic van EBN) ?
2. Wat zijn de belangrijkste bezwaren van lokale gemeenschappen tegen de huidige gaswinning uit kleine velden ?
3. Hoe zouden die bezwaren weggenomen kunnen worden ?
4. Wat zouden elementen moeten zijn, die in een brief over de herijking van het kleine veldenbeleid opgenomen moeten worden ?

De vergadering begint om 19.00 uur bij Bilderberg Grand Hotel Wientjes, Stationsweg 7, Zwolle (incl. eten)

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Proclaimer e-mail:

U vindt onze proclaimer op onze website: <http://www.heerenveen.nl/Proclaimer>

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<Gespreksnotitie procesafstemming gemeenten EZK op basis van Casus Zuidhorn opm. [REDACTED].docx>

<maatschappelijk draagvlak en effecten winning op land opm. [REDACTED].docx>

Date : 14-2-2018 15:27:51

F [REDACTED]

T [REDACTED]

Subject : Re: Gesprek aardgaswinning kleine velden, Zwolle

H [REDACTED]

Dankjewel.

Groet,

[REDACTED]

[Outlook voor iOS](#) downloaden

From: [REDACTED]

Sent: Wednesday, February 14, 2018 2:54:00 PM

To: [REDACTED]

Cc: [REDACTED]

Subject: FW: Gesprek aardgaswinning kleine velden, Zwolle

Dag Marco,

Hierbij stuur ik ter informatie het evaluatierapport opgesteld door Rvo in opdracht van EZ. Dit rapport hebben we pas op 31 januari ontvangen en is op 1 februari met de Drentse gemeenten en provincie besproken. Wij zijn hiervoor geïnterviewd maar hebben verder geen aandeel gehad in de inhoud, conclusies en aanbevelingen. Onze opmerkingen op deze versie zijn dus (nog) niet meegenomen.

Conclusie van het Rvo-rapport over de rol van de lokale overheden is dat het heel goed is geweest dat de lokale overheden voor het winningsplan Westerveld onderling hebben afgestemd en samen zijn opgetrokken en dat andere regio's hier een voorbeeld aan kunnen nemen!

In aanvulling op de opmerkingen van [REDACTED]:

- EZK vind het lastig hoe ze met de adviezen van lokale overheden op de winningsplannen om moet gaan.
- EZK snapt dat gemeenten voor de belangen van haar inwoners moet opkomen. EZK vindt tegelijkertijd ook dat gemeente haar verantwoordelijkheid zou moeten nemen in regio-overschrijdende vraagstukken.
- EZK wil daarom het gesprek met ons aangaan. Eerste pilot wordt dan begrijp ik uit de stukken dus "casus Zuidhorn". Daar benoemen ze het vraagstuk concreet "Hoe kunnen gemeenten enerzijds het belang van haar inwoners en bedrijven constructief behartigen en hoe kan anderzijds ook verantwoordelijkheid worden genomen voor belangen die het lokale niveau overstijgen?"

Echter even terug in de tijd

De onderzoeksraad voor de veiligheid (OVV) heeft de 2^e kamer in 2015 geadviseerd het burgerperspectief beter mee te nemen in de besluitvorming over gaswinning. Onderdeel van dit burgerperspectief is de adviesrol van lokale overheden. De 2^e kamer heeft opdracht gegeven om de Mijnbouwwet, conform de aanbevelingen van de onderzoeksraad, aan te passen. Dat is per 1-1-2017 ook gebeurd. Vervolgens hebben wij netjes invulling gegeven aan de adviesrol en nu worden we door EZK onder druk gezet om ook een rol te nemen in de landelijke politieke afwegingen t.a.v. gaswinning. De opgave voor de gemeenten op dit dossier wordt door EZK dus nu verbreed. De vraag is of we hiervoor wel voldoende kennis, middelen, bevoegdheden etc tot onze beschikking hebben om hiermee mee te doen.

Mijn advies is om, gelet op het standpunt van ons college en gemeenteraad, daarin aan te geven dat we dat willen maar wel onder onze voorwaarden zoals benoemd in ons advies (geen gaswinning, tenzij etc).

Opvallend is dat in de bijgevoegde notitie staat dat de kleine velden niet essentieel zijn voor de leveringszekerheid. Dat is nieuw!

In de notitie wordt gesteld dat stoppen van exploitatie van kleine gasvelden in Nederland leidt tot meer CO2 emissies, minder inkomsten voor de staat, verlies van werkgelegenheid, verlies van kennis en aanbod geologie. Dat zijn heel andere argumenten die voor Assen natuurlijk ook een rol spelen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidspecialist gemeente Assen

[REDACTED]

[REDACTED]

Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 14 februari 2018 7:56

Aan: [REDACTED]@assen.nl>

Cc: [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: Re: Gesprek aardgaswinning kleine velden, Zwolle

B [REDACTED]

Dank. Het lukt me vanmiddag pas om de stukken te lezen. Mocht ik nog vragen hebben, dan kom ik dan op de lijn.

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 13 feb. 2018 om 23:25 heeft [REDACTED] [assen.nl](mailto:[REDACTED]@assen.nl)> het volgende geschreven:

Beste Marco,

Ik heb de stukken bekeken en heb een eerste analyse gemaakt. Ik stuur de stukken ook naar [REDACTED] en [REDACTED] zodat ze ook kunnen aanvullen.

In de stukken hebben ik opmerkingen gemaakt (bijgevoegd) in aanvulling daarop het volgende:

- Het gaat om een belangrijke discussie. Het is de aanzet voor een fundamentele discussie over de toekomst van de winning uit kleine velden in Nederland. Het is echter verbazend dat de stukken in grote haast lijken te zijn geschreven (vol spelfouten) en zeer laat zijn verstuurd. Dit laatste maakt het voor jou nauwelijks mogelijk om afstemming te zoeken (bijv. in het college).
- Het is jammer dat er een aantal stukken niet zijn bijgevoegd. Het ministerie heeft inmiddels een evaluatie over het nieuwe adviesrecht in de Mijnbouwwet. Hierin staan goede aanbevelingen. (@ [REDACTED]: Wil je het stuk opzoeken en naar Marco mailen). Ik neem ook aan dat het advies van de Tcbb over de schadeafhandeling inmiddels klaar is. Dit biedt vast ook aanknopingspunten voor het gesprek.
- Morgen heb ik 's avonds een strategisch gesprek in de Project Directie van de RGA. Ik kan echter prioriteit geven aan jou vergezellen naar Zwolle. ☺

- Wat betreft de procesgang en communicatie: Zorg voor communicatie zo vroeg mogelijk in het proces; bezie het niet alleen technisch, maar redeneer vanuit de inwoners; maak begrijpelijke stukken; zorg dat de vergunningverlening los wordt gekoppeld van EZ (het vertrouwen is weg); zorg voor een onafhankelijk goed meet en monitoringssysteem; veel en onafhankelijke nulmetingen; een onafhankelijke snelle schade-afhandeling zoals in Groningen (rechtsgelijkheid); waarborg dat er ook in de verre toekomst geld is voor betaling schades. (en dit niet alleen voor aardgas, maar alle mijnbouwactiviteiten.
- Wat betreft onderwerp twee:
 - o De agenda lijkt op een "fuik aanpak". Er wordt begonnen met het belang van aardgas als transitie brandstof. Er komt waarschijnlijk een technisch verhaal waar geen speld tussen te krijgen is. Je kunt waarschijnlijk bijna niet anders dan concluderen dat winning uit kleine velden nodig blijft. Als je echter het bijgevoegde stuk leest, is de vraag of de kleine velden wel nodig zijn voor de leveringszekerheid. In het algemeen is er de constatering dat Nederland pas laat is begonnen met de energietransitie (bijv. in vergelijking met Duitsland). We hebben het behoorlijk voor ons uitgeschoven en hebben zelfs de gasproductie in Nederland flink opgeschroefd. Nu er problemen ontstaan, wordt aan de gemeente bestuurders ondersteuning en solidariteit gevraagd. Er wordt je gevraagd om een visie op de rol van aardgas in de energie transitie. Vraag is of hier een mening nodig is.
 - o Waar het gaat om de bezwaren en hoe deze kunnen worden weggenomen: Zie hierboven + de zienswijzen op het ontwerp-instemmingsplan Westerveld. Ik kan mij voorstellen dat het ministerie haast maakt. Zonder een goede schaderegeling is er mogelijk de noodzaak voor het college van B&W van Assen om in beroep te gaan tegen een definitief besluit op het Winningsplan Westerveld.
 - o De elementen in een brief over herijking kunnen betrekking hebben op de schadeafhandeling. Verder kan de minister misschien kijken uit welke velden hij wel en niet wil winnen. Kijk waar de grootste (beleefde) risico's zijn en stop hier de winning. Laat hierbij geld niet leidend zijn. Bijv. in het geval van de winning uit put Vries 10 heeft de NAM een strop omdat ze de investeringen er niet uithalen. Dit is onderwerp van gesprek tussen EZ en de mijnbouwmaatschappijen.
- Voor Assen speelt natuurlijk ook het werkgelegenheidsaspect. In het stuk van EZ wordt gesproken over kennis bij de mijnbouwmaatschappijen die nodig is voor de energietransitie. Dit is een belangrijke waarover we inmiddels het gesprek voeren met de NAM. Het is wenselijk dat we hier samen met NAM en EZ in optrekken. Misschien nog een punt om te bespreken in de zijlijn van de vergadering.

Ik hoop je hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Als er meer nodig is, hoor ik dat graag. Morgen ben ik extern, maar houd mijn telefoon in de gaten.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@assen.nl

Verzonden: dinsdag 13 februari 2018 20:22

Aan: [REDACTED]@ziggo.nl

Onderwerp: Fwd: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

[Outlook voor iOS](#) downloaden

From: [REDACTED]

Sent: Tuesday, February 13, 2018 8:21:24 PM

To: [REDACTED]

Subject: Fwd: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

[Outlook voor iOS](#) downloaden

From: [REDACTED]

Sent: Tuesday, February 13, 2018 4:34:05 PM

To: [REDACTED]

Subject: FW: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

Hallo Marco en [REDACTED],

Bijgaande stukken/mail ontvangen voor het overleg van morgenavond.

Voor Marco in Ibabs gezet.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]@heerenveen.nl

Verzonden: dinsdag 13 februari 2018 16:28

Aan: [REDACTED]@hotmail.nl [REDACTED]@minez.nl [REDACTED]@vng.nl; [REDACTED]

[REDACTED]@heerenveen.nl [REDACTED]@bestuurssecretariaat@zuidhorn.nl; [REDACTED]

[REDACTED]@minienm.nl [REDACTED]@minez.nl [REDACTED]@minez.nl; [REDACTED]@assen.nl;

[REDACTED]@zuidhorn.nl [REDACTED]@minez.nl; [REDACTED]@ommen-hardenberg.nl

CC: [REDACTED]@noaberkracht.nl; [REDACTED]@fryslan.nl

Onderwerp: 2018-02-14, 19.00 uur: agenda en stukken platform gemeenten met kleine gasvelden

Beste mensen,

voor de bijeenkomst woensdag 14 februari om 19.00 uur van het bestuurlijk platform mijnbouwgemeenten en EZK zijn twee hoofdonderwerpen geagendeerd.

Het eerste onderwerp betreft de procesgang en communicatie tussen EZK, gemeenten, operator en inwoners. Er zijn geregeld misverstanden. Vraag is hoe een en ander helder te krijgen. Om het gesprek hierover goed te kunnen voeren is op basis van de casus gemeente Zuidhorn een gespreksnotitie geschreven. Een notitie waarbij het perspectief van de gemeente en het perspectief van het ministerie als twee perspectieven is neergezet.

Twee onderwerp betreft het kleine gasvelden beleid. Specifiek gaan we in op het afkalkend draagvlak voor gaswinning en de effecten van stoppen met gaswinning op land. Daarbij zouden we ondermeer de volgende vragen kunnen beantwoorden:

Is het mogelijk dat het maatschappelijk draagvlak voor gaswinning op land terugkomt?

1. Hoe zien de deelnemers aan de discussie de rol van gas in de energietransitie (gebruik daarbij de infographic van EBN) ?
2. Wat zijn de belangrijkste bezwaren van lokale gemeenschappen tegen de huidige gaswinning uit kleine velden ?
3. Hoe zouden die bezwaren weggenomen kunnen worden ?
4. Wat zouden elementen moeten zijn, die in een brief over de herijking van het kleine veldenbeleid opgenomen moeten worden ?

De vergadering begint om 19.00 uur bij Bilderberg Grand Hotel Wientjes, Stationsweg 7, Zwolle (incl. eten)

Met vriendelijke groet,

■■■■■■■■■■

Proclaimer e-mail:

U vindt onze proclaimer op onze website: <http://www.heerenveen.nl/Proclaimer>

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<Gespreksnotitie procesafstemming gemeenten EZK op basis van Casus Zuidhom opm. ■■■■.docx>

<maatschappelijk draagvlak en effecten winning op land opm. ■■■■.docx>

Date : 26-5-2016 15:32:04

16.873

F [REDACTED]
T [REDACTED]
Cc : "[REDACTED]@assen.nl", "[REDACTED]@aaenhunze.nl"
Subject : RE: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

Keurig [REDACTED],

Zo heb je dit denk ik keurig geregeld.
Eens met deze aanpak.
Provincie beetje als centrale spil. Per winningsplan kijken wie daarmee annex is. En iedere partij met zijn eigen verantwoordelijkheid en kleur.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
Gemeente Tynaarlo
Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries
[REDACTED]
@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | kornoeljeplein1
FB Gemeente Tynaarlo

 Tynaarlo gaat voor groen! Denk na voordat u print...

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]
Verzonden: donderdag 26 mei 2016 13:50
Aan: [REDACTED]@aaenhunze.nl; [REDACTED]@coevorden.nl; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; [REDACTED]@emmen.nl; [REDACTED]@middendrenthe.nl; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl; [REDACTED]@ruddrenthe.nl; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl; [REDACTED]@wdodelta.nl;
Onderwerp: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

Dames en heren,
Bijgaand voor jullie informatie een lijstje met winningsplannen in Drenthe waar jullie als gemeente of waterschap over mogen adviseren omdat ze ge-update gaan worden of nieuw zijn.
Ik heb deze lijst van EZ gekregen en aangevuld met contactpersonen weer geretourneerd. *Er staat geen planning bij, want die is er nl. niet.*
Naar verwachting zullen de winningsplannen Diever en Westerveld als eerste aan de beurt zijn, maar of dit nog voor de zomer gebeurt is ook niet duidelijk. (EZ heeft het erg druk op het ogenblik).

Dit is dus puur ter informatie.

Een eigenstandige adviesrol voor decentrale voor gaswinningsplannen is nieuw, en we zullen met onze beperkte expertise en kennis hier ervaring in op moeten doen. Het lijkt dan ook handig kennis te poolen en ervaring uit te wisselen.

Naar aanleiding van de bijeenkomst over gaswinningsplannen vanochtend in Tynaarlo waar jullie voor uitgenodigd waren, is het voorstel een soort 'kennisplatform' te organiseren. Dat zou in kunnen houden een centrale 'kennisbank' bij de provincie (die moet immers voor alle winningsplannen een advies uit brengen) met ondergetekende als aanspreekpunt. Verder is dan de optie/bedoeling dat gemeenten die al eens eerder een advies hebben gegeven bereid zijn hun expertise met 'nieuwkomelingen' te delen. Op die manier hoeft niet iedereen vanaf 0 te starten of elke keer het wiel opnieuw uit te vinden. Voorwaarde is wel dat halen en brengen een beetje in balans is, uiteindelijk hebben we allemaal een beperkt budget/tijd. We hoeven dan niet met zijn allen aan te zitten bij ieder nieuw winningsplan, maar afhankelijk van b.v. vergelijkbaarheid van gasveld, beschikbare tijd, specifieke expertise e.d.

Hoe we dit in de praktijk gaan invullen is denk ik een beetje een leerproces. Aa en Hunze, Tynaarlo, Noordenveld, Noorderzijlvest en de provincie hebben al een eerste ervaring opgedaan met het gaswinningsplan Groningen. De Drentse kleine velden zijn echter van een geheel andere orde van grootte en zo ook naar verwachting de omvang van onze adviezen. We hebben veel nuttige informatie vanuit de kopgroep voor het Groningse winningsplan gekregen, maar moeten onze eigen Drentse maat gaan vinden. Misschien kunnen jullie je gedachten eens laten gaan over wat voor jullie specifieke gemeente van belang zou kunnen zijn naast de meer generieke adviezen die altijd te geven zijn.

We gaan ermee aan de slag zodra het eerste concrete Drentse geval zich voordoet!

Zodra ik meer hoor vanuit EZ zal ik jullie op de hoogte brengen. Omgekeerd ook het verzoek als jullie benaderd worden door EZ over een winningsplan dit mij te willen laten weten.

Met vriendelijke groet,

Provincie Drenthe afd. Milieu Bodem Energie
[REDACTED]

Date : 26-5-2016 15:02:44

F [REDACTED]
 To : "[REDACTED]@drenthe.nl, "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED] coevorden.nl,
 "[REDACTED]@devoldenhoogeveen.nl, "[REDACTED] emmen.nl,
 "[REDACTED] middendrenthe.nl, "[REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl,
 "[REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl, "[REDACTED] ruddrenthe.nl, "[REDACTED]
 "[REDACTED]@tynaarlo.nl, "[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl, "[REDACTED]@wdodelta.nl,
 "[REDACTED]@hunzeenaas.nl" "[REDACTED]@hunzeenaas.nl, "[REDACTED]
 "[REDACTED]@vechtstromen.nl, "[REDACTED]@hunzeenaas.nl

Subject : RE: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

Attachment : Inbreng-verslag-wijziging-Mijnbouwwet-2016.pdf;

Beste allen,

Prima initiatief van [REDACTED] dat ik vanuit onze gemeente ook van harte ondersteun.

In relatie tot het adviesrecht van de decentrale overheden is natuurlijk de gaswinning primair in beeld, maar uiteraard gaat het in de Mijnbouwwet ook om andere delfstofwinningen en toekomstige functies in de diepere ondergrond, zoals opslagc.a.

Daarom ter info bijgaand verslag om bij een gezamenlijke aanpak te betrekken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
 Gemeente Aa en Hunze
 Postbus 93 • 9460 AB Gielen
 Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gielen
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]@drenthe.nl]

Verzonden: donderdag 26 mei 2016 13:50

Aan: "[REDACTED]@coevorden.nl"; [REDACTED]@devoldenhoogeveen.nl"; [REDACTED]@ Emmen.nl"; [REDACTED]@middendrenthe.nl";
 [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl"; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl"; [REDACTED]@ruddrenthe.nl"; [REDACTED]@tynaarlo.nl [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl"; [REDACTED]@wdodelta.nl";

Onderwerp: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

Dames en heren,

Bijgaand voor jullie informatie een lijstje met winningsplannen in Drenthe waar jullie als gemeente of waterschap over mogen adviseren omdat ze ge-update gaan worden of nieuw zijn.

Ik heb deze lijst van EZ gekregen en aangevuld met contactpersonen weer geretourneerd. *Er staat geen planning bij, want die is er nl. niet.*

Naar verwachting zullen de winningsplannen Diever en Westerveld als eerste aan de beurt zijn, maar of dit nog voor de zomer gebeurt is ook niet duidelijk. (EZ heeft het erg druk op het ogenblik).

Dit is dus puur ter informatie.

Een eigenstandige adviesrol voor decentrale voor gaswinningsplannen is nieuw, en we zullen met onze beperkte expertise en kennis hier ervaring in op moeten doen. Het lijkt dan ook handig kennis te poolen en ervaring uit te wisselen.

Naar aanleiding van de bijeenkomst over gaswinningsplannen vanochtend in Tynaarlo waar jullie voor uitgenodigd waren, is het voorstel een soort 'kennisplatform' te organiseren. Dat zou in kunnen houden een centrale 'kennisbank' bij de provincie (die moet immers voor alle winningsplannen een advies uit brengen) met ondergetekende als aanspreekpunt. Verder is dan de optie/bedoeling dat gemeenten die al eens eerder een advies hebben gegeven bereid zijn hun expertise met 'nieuwkomelingen' te delen. Op die manier hoeft niet iedereen vanaf 0 te starten of elke keer het wiel opnieuw uit te vinden. Voorwaarde is wel dat halen en brengen een beetje in balans is, uiteindelijk hebben we allemaal een beperkt budget/tijd. We hoeven dan niet met zijn allen aan te zitten bij ieder nieuw winningsplan, maar afhankelijk van b.v. vergelijkbaarheid van gasveld, beschikbare tijd, specifieke expertise e.d.

Hoe we dit in de praktijk gaan invullen is denk ik een beetje een leerproces. Aa en Hunze, Tynaarlo, Noordenveld, Noorderzijlvest en de provincie hebben al een eerste ervaring opgedaan met het gaswinningsplan Groningen. De Drentse kleine velden zijn echter van een geheel andere orde van grootte en zo ook naar verwachting de omvang van onze adviezen. We hebben veel nuttige informatie vanuit de kopgroep voor het Groningse winningsplan gekregen, maar moeten onze eigen Drentse maat gaan vinden. Misschien kunnen jullie je gedachten eens laten gaan over wat voor jullie specifieke gemeente van belang zou kunnen zijn naast de meer generieke adviezen die altijd te geven zijn.

We gaan ermee aan de slag zodra het eerste concrete Drentse geval zich voordoet!

Zodra ik meer hoor vanuit EZ zal ik jullie op de hoogte brengen. Omgekeerd ook het verzoek als jullie benaderd worden door EZ over een winningsplan dit mij te willen laten weten.

Met vriendelijke groet,

Provincie Drenthe afd. Milieu Bodem Energie

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Inbreng verslag wijziging van de Mijnbouwwet

Tot en met 18 februari kunt u een inbreng leveren voor het verslag Wijziging van de Mijnbouwwet (34348). Het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (Vewin) vragen uw aandacht voor een aantal discussiepunten bij deze wet. Ons uitgangspunt daarbij is dat de nieuwe wet randvoorwaarden moet creëren die het draagvlak en vertrouwen rondom mijnbouwactiviteiten zoveel mogelijk vergroten en risico's voor het grondwater, de drinkwatervoorziening en bovengrondse infrastructuur uitsluiten. Mijnbouwactiviteiten gaan daarbij niet alleen over de winning van aardgas en schaliegas, maar ook over bijvoorbeeld de opslag van CO2 en geothermie.

Energierapport

Onlangs heeft het rijk het Energierapport 2015 gepubliceerd. Burgers, bedrijven, decentrale overheden en maatschappelijke organisaties worden uitgenodigd deel te nemen aan de Energiedialoog. De uitkomsten zijn van groot belang voor de beleidsagenda voor de energievoorziening in Nederland en daarmee voor te verwachten mijnbouwactiviteiten in de komende decennia. Voor een breed draagvlak en vertrouwen is het wenselijk dat binnen de overheid wordt gewerkt aan een gedeeld eigenaarschap voor de duurzame energieopgave richting 2050. Daarmee kan een mogelijke noodzakelijkheid van een concrete mijnbouwactiviteit richting burgers door alle overheden worden uitgelegd.

Nu schaliegas als optie in beeld blijft, zal een breed onderzoeksprogramma worden opgetuigd. Wij vinden het van belang dat alle stakeholders opnieuw goed worden betrokken bij de formulering van de onderzoeksvragen voor dit programma.

Structuurvisie Ondergrond (STRONG)

De wijziging van de Mijnbouwwet maakt het mogelijk om op basis van het in STRONG uit te werken ruimtelijke beleid mijnbouwwetvergunningen te beoordelen. In de beantwoording van vragen over de onderzoeksrapporten schaliegas geeft de minister aan dat daartoe in STRONG ook aanvullende besluitvorming kan plaatsvinden over verdere uitsluiting van mijnbouwactiviteiten. Een dergelijke aanvullende discussie over schaliegas en verbreding van uitsluiting in gebieden voor de drinkwatervoorziening is gewenst. Wij constateren ook dat het nog onduidelijk is op welke wijze STRONG nu precies sturend zal zijn bij de beoordeling van mijnbouwwetvergunningen en of daartoe in STRONG ook daadwerkelijk duidelijke ruimtelijke keuzes gemaakt zullen worden. Wij vinden het wenselijk om deze relatie tussen STRONG en Mijnbouwwet verder te verduidelijken.

Discussiepunten:

1. Betrokkenheid decentrale overheden en drinkwatersector

Uw Kamer heeft bij het vorige voorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet een amendement aangenomen (Kamerstuk 34041 nr. 38) dat regelt dat het dagelijkse besturen van gemeenten, provincies en waterschappen adviesrecht krijgen over vergunningen en winningsplannen. Een formele rol voor decentrale overheden en drinkwaterbedrijven is vereist zodat lokale en regionale omgevingsbelangen tijdig kunnen worden meegenomen in de besluitvorming. Mijnbouwactiviteiten hebben vaak een grote impact op de ruimtelijke, milieu- en waterkwaliteit en andere watersysteembelangen. Om tot een optimale locatiekeuze te komen voor nieuwe activiteiten en daarbij regionaal en lokaal draagvlak te verwerven is het daarom van belang dat de decentrale overheden en drinkwatersector in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

In de huidige voorstellen wordt in de Mijnbouwwet alleen een licht rechtstreeks adviesrecht voor provincies ingevoerd. Voor gemeenten en waterschappen geldt dat zij een indirect adviesrecht

krijgen via provincies. Het is vrijblijvend of drinkwaterbedrijven worden geraadpleegd bij deze advisering. Uw Kamer heeft echter in genoemde amendement terecht aangegeven de drie decentrale overheden adviesrechten te willen geven voor alle mijnbouwactiviteiten. De Raad van State heeft in haar advies aangegeven dit te ver te vinden gaan. Het ministerie van EZ is blij met dit advies, op deze wijze kan de minister uw en onze wens terzijde leggen. Wij zijn namelijk van mening dat alle decentrale overheden een rechtstreeks adviesrecht zouden moeten krijgen, zoals u in uw amendement heeft verwoord en dat de minister de integrale afweging over mijnbouwvergunningen moet maken en niet de provincies. Ook de betrokkenheid van drinkwaterbedrijven bij de advisering door provincies moet beter geborgd worden. Tegelijkertijd willen de decentrale overheden duidelijkheid over de gevolgen van een eventuele negatieve advisering. De minister kan namelijk gemotiveerd van het advies afwijken. De decentrale overheden willen graag afspraken maken met de minister over de procedurele gevolgen van het terzijde leggen van een negatief advies door de minister, bijvoorbeeld in de vorm van verplicht bestuurlijk overleg of het doen van nader onderzoek. De minister wordt na de wetwijzigingen primair verantwoordelijk voor alle vergunningen die direct betrekking hebben op de (ondergrondse) mijnbouwactiviteiten. Decentrale overheden en drinkwaterbedrijven moeten hierop invloed kunnen uitoefenen middels een verklaring van geen bedenkingen. (in Omgevingswet: Advies met instemming). De minister heeft de mogelijkheid voor mijnbouwactiviteiten de rijkscoördinatieregeling in te zetten waarbij andere overheden buiten spel komen te staan. De decentrale overheden achten dit ongewenst: Alles moet erop gericht zijn om er in gezamenlijkheid uit te komen met inachtneming van alle betrokken belangen.

Vragen:

Is de minister bereid het rechtstreeks adviesrecht over mijnbouwvergunningen (opsporing en winning) te verbreden naar gemeenten en waterschappen en afspraken te maken over de procedurele gevolgen van een eventueel negatief advies van decentrale overheden?

Is de minister bereid af te zien van het gebruik van de rijkscoördinatieregeling bij mijnbouwactiviteiten?

Is de minister voornemens de toepassing van de verklaring van geen bedenkingen bij mijnbouw te garanderen en in de Omgevingswet dan wel bijbehorende regelgeving om te zetten in een advies met instemming?

Is de minister bereid betere waarborgen te creëren voor betrokkenheid van drinkwaterbedrijven bij de advisering door provincies?

2. Verbreding weigeringsgrond vergunningaanvragen

In het huidige wetsvoorstel wordt het mogelijk ook ruimtelijke belangen die in de Structuurvisie Ondergrond worden opgenomen mee te wegen in de beoordeling van de vergunningaanvraag. Uw Kamer heeft een amendement aangenomen (Kamerstuk 34041 nr. 36) waarmee een verbreding van de weigeringsgrond voor opsporingsvergunningen wordt geregeld. Het huidige wetsvoorstel gaat hierin ons inziens niet ver genoeg omdat alleen Rijksbelangen, die zijn opgenomen in de Structuurvisie Ondergrond, kunnen worden meegewogen. Wij zijn van mening dat ook (regionale en lokale) belangen van landschap, natuur, water en ruimtelijke kwaliteit moeten kunnen worden meegewogen. Grondwaterbeschermingsgebieden, intrekgebieden, boringvrije zones en strategische reserves ten behoeve van de drinkwaterwinning zouden van mijnbouwactiviteiten moeten worden uitgesloten. Het is belangrijk dat de watersysteembelangen expliciet onderdeel zijn van de besluitvorming en bovendien de watersysteembenadering een belangrijke toetsingselement vormt voor het beoordelen van ondergrondse initiatieven. Zoals dat ook in de Structuurvisie Ondergrond, het landelijk beleidskader, als belangrijke toetsingselement wordt gehanteerd. In het planMER is slechts sprake van een gedeeltelijke uitsluiting.

Vragen:

Is de minister bereid de weigeringsgronden voor vergunningsaanvragen conform de wens van de Tweede Kamer te verbreden naar belangen van landschap, natuur, water en ruimtelijke kwaliteit die op provinciaal, regionaal en lokaal niveau spelen?

Is de minister bereid alle gebieden ten behoeve van de drinkwaterwinning uit te sluiten van mijnbouwactiviteiten?

3. Grondwaterkwaliteit

Bij mijnbouwactiviteiten is een belangrijk en tevens onderbelicht aspect het grondwater. Zo is schade aan grondwater een van de belangrijke risico's van schaliegaswinning en ondergrondse opslag van schadelijke stoffen. Monitoring van het diepe grondwater is tot nu toe niet gereguleerd en eerder afgegeven vergunningen voor proefboringen bevatten ook geen verplichtingen om grondwater te monitoren. In de beantwoording van Kamervragen over de onderzoeksrapporten schaliegas geeft de minister aan dat het mogelijk is om in omgevingsvergunningen monitoring van het diepe grondwater te verplichten. De beantwoording veronderstelt echter dat er geen aanleiding is om dat te doen, aangezien er geen bekende gevallen zijn van lekkage. Bij het ontbreken van monitoring is het ook niet mogelijk om eventuele lekkages op te sporen of te signaleren waardoor het jaren kan duren voordat de drinkwaterbedrijven eventuele lekkages in hun putten vinden en dan is het mogelijk te laat. Ook het toezicht op verlaten boorputten is beperkt tot 6 maanden en hier vindt evenmin monitoring van grondwater plaats. Wij vinden het gewenst om regels te stellen voor monitoring van het diepe grondwater bij mijnbouwactiviteiten. Het is eveneens gewenst te reguleren dat bedrijven c.q. vergunninghouders verplicht zijn om calamiteitenplannen beschikbaar hebben ingeval grondwaterverontreiniging via boorputten optreedt.

In de beantwoording van Kamervragen over de onderzoeksrapporten geeft de minister aan dat REACH van toepassing is bij gebruik van chemicaliën voor het fracken. Uit onderzoek van KWR uit 2012 blijkt echter dat veel van de gebruikte chemicaliën nog niet binnen REACH zijn beoordeeld en zeker niet vanuit de mogelijke risico's voor grondwater. Wij vinden het gewenst dat die beoordeling wordt gemaakt alvorens frackstoffen worden toegestaan.

Vragen:

Is de minister van plan om het monitoren van diepe grondwater verplicht te stellen? Zo ja, hoe wordt die verplichting precies vormgegeven?

Worden resultaten van monitoring openbaar toegankelijk en wat is het toetsingskader om monitoringresultaten te beoordelen?

Zijn er in geval van schade aan grondwater financiële middelen beschikbaar om deze schade te herstellen?

Wie besluit er over de inzet van die middelen en hoe vindt beoordeling plaats of herstel van grondwaterverontreiniging gewenst is en bij welke partij ligt de bewijslast?

Hoe wordt monitoring van de grondwaterkwaliteit voor, tijdens en na winning van schaliegas verplicht gesteld en wie zal toezien op de resultaten?

Is de minister bereid om aanvullende waarborgen te creëren om eventuele schade aan het grondwater te kunnen constateren en te herstellen?

Kan de minister inzicht geven in de REACH-beoordeling van frackstoffen en toezeggen dat alleen frackstoffen worden toegestaan waarvan de risico's voor grondwater zijn beoordeeld binnen REACH?

Date : 26-5-2016 15:38:49

F [REDACTED]

T [REDACTED]

Subject : RE: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

[REDACTED],

Helemaal goed!

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 mei 2016 15:32
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: RE: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

Keurig [REDACTED],

Zo heb je dit denk ik keurig geregeld.
Eens met deze aanpak.
Provincie beetje als centrale spil. Per winningsplan kijken wie daarmee annex is. En iedere partij met zijn eigen verantwoordelijkheid en kleur.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
Gemeente Tynaarlo
Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries
[REDACTED]@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | @kornoeljeplein1
FB Gemeente Tynaarlo

 Tynaarlo gaat voor groen! Denk na voordat u print...

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Van: [REDACTED]@drenthe.nl
Verzonden: donderdag 26 mei 2016 13:50
Aan: [REDACTED]@aaenhunze.nl'; [REDACTED]@coevorden.nl'; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl'; [REDACTED]@emmen.nl'; [REDACTED]@middendrenthe.nl'; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl'; [REDACTED]@gemeentenoordenveld.nl'; [REDACTED]@ruddrenthe.nl'; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl'; [REDACTED]@wdodelta.nl'; [REDACTED]@hunzeenaas.nl'; [REDACTED]@noorderzijvest.nl'; [REDACTED]@vechtstromen.nl'; [REDACTED]@hunzeenaas.nl
Onderwerp: informatie gaswinningsplannen en overleg Tynaarlo

Dames en heren,
Bijgaand voor jullie informatie een lijstje met winningsplannen in Drenthe waar jullie als gemeente of waterschap over mogen adviseren omdat ze ge-update gaan worden of nieuw zijn.
Ik heb deze lijst van EZ gekregen en aangevuld met contactpersonen weer geretourneerd. *Er staat geen planning bij, want die is er nl. niet.*
Naar verwachting zullen de winningsplannen Diever en Westerveld als eerste aan de beurt zijn, maar of dit nog voor de zomer gebeurt is ook niet duidelijk. (EZ heeft het erg druk op het ogenblik).

Dit is dus puur ter informatie.

Een eigenstandige adviesrol voor decentrale voor gaswinningsplannen is nieuw, en we zullen met onze beperkte expertise en kennis hier ervaring in op moeten doen. Het lijkt dan ook handig kennis te poolen en ervaring uit te wisselen.

Naar aanleiding van de bijeenkomst over gaswinningsplannen vanochtend in Tynaarlo waar jullie voor uitgenodigd waren, is het voorstel een soort 'kennisplatform' te organiseren. Dat zou in kunnen houden een centrale 'kennisbank' bij de provincie (die moet immers voor alle winningsplannen een advies uit brengen) met ondergetekende als aanspreekpunt. Verder is dan de optie/bedoeling dat gemeenten die al eens eerder een advies hebben gegeven bereid zijn hun expertise met 'nieuwkomelingen' te delen. Op die manier hoeft niet iedereen vanaf 0 te starten of elke keer het wiel opnieuw uit te vinden. Voorwaarde is wel dat halen en brengen een beetje in balans is, uiteindelijk hebben we allemaal een beperkt budget/tijd. We hoeven dan niet met zijn allen aan te zitten bij ieder nieuw winningsplan, maar afhankelijk van b.v. vergelijkbaarheid van gasveld, beschikbare tijd, specifieke expertise e.d.

Hoe we dit in de praktijk gaan invullen is denk ik een beetje een leerproces. Aa en Hunze, Tynaarlo, Noordenveld, Noorderzijvest en de provincie hebben al een eerste ervaring opgedaan met het gaswinningsplan Groningen. De Drentse kleine velden zijn echter van een geheel andere orde van grootte en zo ook naar verwachting de omvang van onze adviezen. We hebben veel nuttige informatie vanuit de kopgroep voor het Groningse winningsplan gekregen, maar moeten onze eigen Drentse maat gaan vinden. Misschien kunnen jullie je gedachten eens laten gaan over wat voor jullie specifieke gemeente van belang zou kunnen zijn naast de meer generieke adviezen die altijd te geven zijn.

We gaan ermee aan de slag zodra het eerste concrete Drentse geval zich voordoet!

Zodra ik meer hoor vanuit EZ zal ik jullie op de hoogte brengen. Omgekeerd ook het verzoek als jullie benaderd worden door EZ over een winningsplan dit mij te willen laten weten.

Met vriendelijke groet,

██████████

Provincie Drenthe afd. Milieu Bodem Energie

██████████

Date : 30-3-2016 09:19:44

16.876

F [redacted]@ groningen.nl

T [redacted]

Subject : RE: informatiesessie EZ 14 maart adviesrol lokale overheden

Goedemorgen [redacted]

Mooie terugkoppeling.

Bij ons gaan de gesprekken steeds positief. Belangrijk wel is dat je de verantwoordelijkheden duidelijk blijft scheiden. Bijvoorbeeld bij zo'n informatieavond. Samen kan wel maar dan moet er duidelijkheid in rollen en posities zijn (en toegevoegde waarde als gemeente/provincie/waterschap).

Met vriendelijke groeten

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 29 maart 2016 10:30

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: informatiesessie EZ 14 maart adviesrol lokale overheden

Dag [redacted],

Even een terugkoppeling van de informatiesessie van EZ in Drenthe over de voorgestelde aanpassingen van de mijnbouwwet en de systematiek van de risico-analyse. Volgens EZ zijn er in dit stadium van de wijziging van de Mbw nog aanpassingen mogelijk.

De nieuwe procedure voor de winningsplannen is door EZ toegelicht en wat er in een winningsplan staat. Staatstoezicht op de mijnen (SodM) heeft een toelichting gegeven op de seismische risico-analyse behorend bij een winningsplan.

Mijn conclusie n.a.v. die bijeenkomst:

Winningsplan:

- EZ ziet adviesrol gemeente vooral t.a.v. inzicht in effecten op lokaal niveau (RO, infrastructuur).
- EZ wil in een vervolgoverleg met lokale overheden over het winningsplan Westerveld (relevant voor Assen) de adviesrol nader uitwerken. EZ staat er open voor dat lokale overheden over meer aspecten willen adviseren.
- EZ plant een afspraak als de NAM haar complete winningsplan bij EZ heeft aangeleverd. Dat kan nog een paar weken duren.
- De adviestermijn wordt 8 weken.
- EZ is bereid om het initiatief te nemen voor een informatieavond waar het winningsplan wordt toegelicht. EZ vraagt gemeenten of zij mee willen doen.
- EZ gaat ons inzicht geven in haar planning over de verschillende winningsplannen.
- EZ neemt de vraag mee of de adviesrol van de lokale overheid eerder in stadium mogelijk is (bij de aanvraag voor een proefboring); De VNG heeft hier eerder ook voor gepleit. De minister heeft dit aan de RvS voorgelegd maar die heeft dit ontraden.

Risico-analyse:

- Sodm heeft aan TNO opdracht gegeven voor een risico-analyse van de kleine gasvelden.
- De resultaten van dit onderzoek wordt eind maart beschikbaar gesteld door EZ aan de lokale overheden.
- Er worden 3 categorieën onderscheiden (Cat 1 klein risico en Cat 3 is groot risico).
- Risicoanalyse is gericht op onveiligheid maar niet op schade voor inwoners. Het is de verantwoordelijkheid van de Tcbb dat er voldoende aandacht is voor schade in het winningsplan.
- Sodm toetst en beoordeelt de winningsplannen en de risicoanalyses en de voorgeschreven metingen. De metingen worden uitgevoerd door TNO in opdracht van de NAM.

In Drenthe willen we ingaan op de uitnodiging van EZ om nader te spreken over de adviesrol op basis van het winningsplan Westerveld. Insteek is dat we naast de onderwerpen RO en infrastructuur ook de onderwerpen communicatie naar inwoners, collectieve schaderegeling, omkering bewijslast, metingen etc. mee kunnen nemen. Dit zijn ook lokale effecten. EZ zal het initiatief nemen voor het maken van een afspraak.

In Groningen wordt een soortgelijke bijeenkomst door EZ georganiseerd voor de kleine gasvelden in Groningen. Hebben jullie die inmiddels al gehad? Lijkt me goed om de ervaringen hiervan met elkaar te bespreken.

Gemeente Assen ziet ook graag een kopgroep in de Drentse gemeenten. Uit de Drentse bijeenkomst bleek naast Aa en Hunze, Assen, Tynaarlo ook Emmen en Westerveld al relevante ervaringen te hebben met de problematiek van de gaswinning.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen

Noordersingel 33 | Assen

Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

.....
[redacted]

[redacted]

[redacted]@assen.nl

website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 23-11-2018 15:52:51

F

To : "[REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@tynaarlo.nl" [REDACTED]@tynaarlo.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Subject : RE: inhoudelijke analyse winningsbesluit minister - mijn aanpassingen

Attachment : inhoudelijke analyse winningsbesluit minister met aanpassingen [REDACTED].docx;

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 23 november 2018 14:48

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: inhoudelijke analyse winningsbesluit minister

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 28-11-2018 14:37:04

F [REDACTED]
T [REDACTED]@assen.nl
C [REDACTED]

Subject : RE: inplannen bestuurlijk overleg

Attachment : Agenda bestuurlijk overleg besluit EZK winningsplan Westerveld.pdf; inhoudelijke analyse winningsbesluit minister 23-11-18.pdf; Adviesbrief [REDACTED].pdf;

Dag [REDACTED],

Zou je vanmiddag bijgevoegde agenda en stukken voor het bestuurlijk overleg gaswinning morgenochtend naar de uitgenodigde bestuurders willen sturen? Ik heb dat net al gedaan naar de ambtenaren.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies
[REDACTED]
[REDACTED]
Website: www@assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 november 2018 11:54
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: RE: inplannen bestuurlijk overleg

Super!

Dat had ik niet verwacht maar fijn dat alle bestuurders kunnen!
Ja ik houdt er rekening mee dat per partij ook nog een ambtenaar zal aanschuiven.

Groeten, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 22 november 2018 8:49
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: FW: inplannen bestuurlijk overleg

Hoi [REDACTED],

Alle deelnemers kunnen. Het overleg is ingepland op donderdag 29 november van 11.00 – 12.00 uur, bij ons in de collegekamer.

Ik ga koffie bestellen, maar zitten er verder ook nog anderen bij, behalve de deelnemers?

Groetjes,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 11:49
Aan: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: inplannen bestuurlijk overleg

D [REDACTED]

Ten behoeve van het afstemmen van een gezamenlijke reactie op het gaswinningsplan Westerveld is het van belang dat er een bestuurlijk overleg wordt ingepland. Vanwege de beperkte termijn waarop we kunnen reageren moet dat helaas ook snel. Ik zou je willen vragen om voor 28, 29 of 30 november een bijeenkomst van 1 uur in te plannen.

Ik realiseer me dat dit vanwege de korte termijn heel lastig zal worden maar ze zijn door mij via hun ambtenaar op de hoogte gebracht en we weten het pas sinds afgelopen donderdag.

In bijgevoegde lijst staan de namen. De volgorde is ook de mate van belangrijkheid. De aanwezigheid van de eerste 4 zijn absoluut noodzakelijk, de overige iets minder.

Mocht het nu echt helemaal niet lukken hoor ik dat graag!

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies
[REDACTED]
[REDACTED]
Website: www@assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Agenda bestuurlijk overleg besluit EZK winningsplan Westerveld

29 november 2018 van 11:00-12:00 uur

Gemeentehuis Assen, zaal 2

1. Opening
2. Mededelingen
3. Analyse winningsbesluit (ambtelijke toelichting)
4. Ontwikkelingen schadeprotocol kleine velden
5. Rondje langs bestuurders
6. Hoe gaan we om met het besluit?
7. Vervolgafspraken incl planning en communicatie

Ik vertrouw erop u hierdoor voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd. Als u naar aanleiding van deze brief vragen heeft of behoefte aan een nadere toelichting, dan kunt u natuurlijk altijd met mij contact opnemen.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Date : 8-12-2016 14:48:17

16.879

F [redacted]
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@aaenhunze.nl,
"[redacted]@tynaarlo.nl, "[redacted]@wdodelta.nl, "[redacted]
"[redacted]@provinciegroningen.nl, "[redacted]@leek.nl
Cc : "[redacted]
"[redacted]@aaenhunze.nl, "[redacted]@provinciegroningen.nl,
"[redacted]@aaenhunze.nl, "[redacted]@groningen.nl
Subject : RE: input casco advies
Attachment : image001.jpg;

Dank [redacted] voor je bijdrage.

Zou je in je bijdrage ook nog wat meer in kunnen gaan op de onzekerheden. Je hebt in de sessie van EZ op 8 november vragen gesteld over de SRA en de gehanteerde aannamen van de NAM. Ben je het hier mee eens? Wat als een hogere bevolkingsdichtheid wordt gehanteerd. Wij hebben als Assen al aangegeven dat we in Assen Zuid een bedrijventerrein aan het ontwikkelen zijn dus krijgt dat gebied in de nabije toekomst een andere economische waarde.

Hoe zijn de prognoses bodemdaling bodemtrilling tot stand gekomen? Heeft de Nam wel de juiste breuklengten gehanteerd? Wat als je een worst case aanname zou doen? Kom je dan in een veel hogere risicoklasse uit?

In het advies van de Tcbb wordt aangegeven dat in het Groningerveld nog aanvullend onderzoek wordt gedaan naar de kans op bevingen zwaarder dan 3,9 op de schaal van richter. Zijn er redenen aan te nemen dat dit voor Westerveld ook kan gebeuren? Hoe zie jij dat. (We leggen overigens deze vraag ook voor aan de Tcbb).

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[redacted]
[redacted]
[redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [redacted]@drenthe.nl]

Verzonden: donderdag 8 december 2016 13:47

Aan: [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@assen.nl; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@aaenhunze.nl; [redacted]
[redacted]@ [redacted]@wdodelta.nl; [redacted]@provinciegroningen.nl; [redacted]
[redacted]@leek.nl

CC: [redacted]@GemeenteNoordenveld.nl; [redacted]
[redacted]@noorderzijvest.nl; 'advies@noorderzijvest.nl' <advies@noorderzijvest.nl>; [redacted]@middendrenthe.nl;
[redacted]@provinciegroningen.nl; [redacted]@ooststellingwerf.nl; [redacted]
[redacted]@weterskipfryslan.nl; [redacted]@hunzeenaas.nl; [redacted]@aaenhunze.nl; [redacted]
[redacted]@groningen.nl

Onderwerp: input casco advies

Dames, heren,

Bij deze de bijdrage van de provincie Drenthe. Ik heb eea al in het frame ingebouwd.

Aangezien ik er morgen niet kan zijn, heb ik de vrijheid genomen een paar opmerkingen/suggesties te maken bij de stukjes die al in het casco stonden.

Maar het is uiteraard aan jullie hier al dan niet iets mee te doen.

Goede sessie morgen.

Mvg, [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 7 december 2016 14:11

Aan: [redacted]@aaenhunze.nl; [redacted]@tynaarlo.nl; [redacted]@provinciegroningen.nl; [redacted]@leek.nl
CC: [redacted]@GemeenteNoordenveld.nl; [redacted]; 'advies@noorderzijvest.nl'; [redacted]@middendrenthe.nl; [redacted]@provinciegroningen.nl;
[redacted]@ooststellingwerf.nl; [redacted]@weterskipfryslan.nl; [redacted]@hunzeenaas.nl; [redacted]@aaenhunze.nl; [redacted]@groningen.nl

Onderwerp: overleg gezamenlijk advies winningsplan Westerveld: 15 december 9.00 uur Gemeenhuis Tynaarlo te Vries, kamer 142

Goedemiddag,

Op 3 oktober overlegden we over gezamenlijke advisering Winningsplan Westerveld en op 1 december was er een vervolgbespreking, zie verslag.

Schrijvers van onderdelen overleggen vrijdag 9 december om 10.30 uur in De Zevenhof, Zevenhoeksweg 6, Zwiggelte.

[redacted] maakte alvast bijgevoegd raamwerk en de schrijvers mailen concepttekst vóór 15 december aan iedereen.

We bespreken de inhoud op 15 december 2016 's morgens in het gemeentehuis van Tynaarlo te Vries in kamer 142.

De ontvangst is vanaf 9.00 uur en ik stel voor dat we vergaderen van 9.30 tot 12.00 uur.

Ik stuur deze mail ook aan wie aangaf aanwezig te willen zijn en CC aan de mij bekende overige contactpersonen en aan wie zich hebben afgemeld.

Uiteraard is een ieder van harte welkom. Op dit moment zijn de onderstaande deelnemers bij mij bekend:

[redacted] provincie Drenthe
[redacted] gemeente Assen
[redacted] gemeente Tynaarlo
[redacted] provincie Groningen
[redacted] waterschap Drents Overijselse Delta
[redacted] gemeente Aa en Hunze
[redacted] gemeente Leek

De rol van voorzitter wil ik wel weer op mij nemen.

Bijgevoegd is een voorstel voor de agenda.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsmedewerker

██████████
Team Milieu, Bodem en Energie
Aanwezig: maandag, dinsdag, woensdag en donderdag
██████████@drenthe.nl

Provincie Drenthe
Westerbrink 1
Postbus 122
9400 AC Assen
██████████
www.drenthe.nl

Van: ██████████

Verzonden: dinsdag 29 november 2016 15:55

Aan: ██████████@aaenhunze.nl'; ██████████@GemeenteNoordenveld.nl'; ██████████@tynaarlo.nl'; ██████████@hunzeenaas.nl';

CC: ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████@dewoldenhoogeveen.nl'; ██████████@gemeentewesterveld.nl'; ██████████@noorderzijvest.nl'; ██████████@coevorden.nl'; 'advies@noorderzijvest.nl'; ██████████@middendrenthe.nl'

Onderwerp: casco advies winningsplan Westerveld: bespreking 1 december 9.00 uur Gemeenhuis Assen projectkamer 3.15

Dag collega's,

We vergaderen donderdagmorgen in het gemeentehuis van Assen.

Dus niet in het provinciehuis want de vergaderkamers zijn bezet, maar gelukkig biedt gemeente Assen ons onderdak!

En we vergaderen tot uiterlijk 11 uur en niet tot 12 uur, want er is een vervolgbespreking op 15 december van 9 tot 12 uur.

In overleg met ██████████ en ██████████ stel ik voor dat ik de rol van technisch voorzitter op mij neem.

Vandaar dat ik deze mail aan jullie stuur, met dank voor de voorbereiding door ██████████, die datum, agenda, stukken en locatie regelde.

Ik stuur dit aan de mij bekende deelnemers op het lijstje dat ik heb bijgevoegd en CC aan de overige door ██████████ genodigden via de datumprikker.

Het lijkt mij handig dat duidelijk is wie er per organisatie contactpersoon voor mijnbouwactiviteiten is en daarom maak ik een overzicht daarvan.

Het voorbeeld van het advies winningsplan Groningen mail ik afzonderlijk aan de deelnemers i.v.m. de omvang.

Tot donderdag!

Groet,

██████████

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 8-12-2016 15:40:34

16.880

F [redacted]
T [redacted] [redacted] [redacted] @aaenhunze.nl, [redacted]
[redacted] @tynaarlo.nl, [redacted] @wdodelta.nl, [redacted] @provinciegroningen.nl,
[redacted]
Cc : [redacted]
[redacted] middendrenthe.nl, [redacted] @provinciegroningen.nl,
[redacted] @aaenhunze.nl, [redacted] @groningen.nl

Subject : RE: input casco advies
Attachment : image001.jpg;

Dag [redacted]

Ik heb zelf hier en daar nog wat navraag gedaan en het winningsplan nog eens bekeken. Op grond daarvan heb ik geen onzekerheden meer benoemd, omdat dat de gepresenteerde zaken waar eerder nog onzekerheid over leek te bestaan wel kloppen. (SRA, gehanteerde aannames, de relatie met de grote breuk langs Eleveld, de breuklengte, de gehanteerde bevolkingsdichtheid voor Eleveld zoals toegelicht in het verslag is acceptabel).

Een andere economische waarde heeft geen plaats in een SRA, maar als jullie van plan zijn ergens extra industriële inrichtingen/huizen/scholen/ ziekenhuizen etc. te gaan bouwen zou je daarmee de gehanteerde bevolkingsdichtheid/speciale objecten inputparameter kunnen veranderen. Maar dat is typisch een onderdeel voor jullie om over te adviseren, dat kan EZ b.v. niet weten. Aan de hand daarvan kan dan weer gekeken worden of je daadwerkelijk in de toekomst naar een andere risicoklasse gaat.

De input voor de SRA geeft al de 'worst case' voor de factor Mmax (de grootte van de realistisch sterkste beving).

Vwb een mogelijk grotere waarde dan M 3.9 voor kleine velden: dat zou in de toekomst kunnen blijken uit onderzoek wat nu gedaan wordt. Uit tabel 3.2 van het winningsplan blijkt dat de maximale M voor de velden binnen dit plan niet groter dan 3,7 wordt berekend. Je kunt argumenteren dat als je twee modellen gebruikt om Mmax te berekenen je redelijk 'safe' zit, maar als zou blijken dat de achterliggende aannames/modellen niet kloppen zegt dat natuurlijk nog steeds niet veel. Genoemd onderzoek zou hier licht op kunnen werpen. Je kunt eea inderdaad beter aan de Tcbb vragen.

Bodemdaling: die is gebaseerd op de mid-case en de onzekerheidsfactor; het model is gekalibreerd aan metingen. Er blijft nu eenmaal een zekere mate van onzekerheid, het zou verkeerd zijn te doen dat het 'zekerder' kan.
De bodemtrillingprognose (DHAIS) is gebaseerd op de high-case (staat ook in het winningsplan, maar staat verkeerd in het verslag).

Ik heb dus momenteel niets toe te voegen aan wat ik eerder geschreven heb. (Tenzij ik iets vergeten ben??)

Mvg, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 8 december 2016 14:48
Aan: [redacted] @aaenhunze.nl; [redacted] @tynaarlo.nl; [redacted] @provinciegroningen.nl; [redacted] @leek.nl
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: input casco advies

Dank [redacted] voor je bijdrage.

Zou je in je bijdrage ook nog wat meer in kunnen gaan op de onzekerheden. Je hebt in de sessie van EZ op 8 november vragen gesteld over de SRA en de gehanteerde aannamen van de NAM. Ben je het hier mee eens? Wat als een hogere bevolkingsdichtheid wordt gehanteerd. Wij hebben als Assen al aangegeven dat we in Assen Zuid een bedrijventerrein aan het ontwikkelen zijn dus krijgt dat gebied in de nabije toekomst een andere economische waarde.

Hoe zijn de prognoses bodemdaling bodemtrilling tot stand gekomen? Heeft de Nam wel de juiste breuklengten gehanteerd? Wat als je een worst case aanname zou doen? Kom je dan in een veel hogere risicoklasse uit?
In het advies van de Tcbb wordt aangegeven dat in het Groningerveld nog aanvullend onderzoek wordt gedaan naar de kans op bevingen zwaarder dan 3,9 op de schaal van richter. Zijn er redenen aan te nemen dat dit voor Westerveld ook kan gebeuren? Hoe zie jij dat. (We leggen overigens deze vraag ook voor aan de Tcbb).

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[redacted]
[redacted]
[redacted] @assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [redacted] @drenthe.nl]
Verzonden: donderdag 8 december 2016 13:47
Aan: [redacted] @drenthe.nl [redacted] @assen.nl; [redacted] @aaenhunze.nl; [redacted]
[redacted] @tynaarlo.nl [redacted] @wdodelta.nl; [redacted] @provinciegroningen.nl; [redacted]
[redacted] @leek.nl
CC: [redacted] @fryslan.frl; [redacted] @GemeenteNoordenveld.nl [redacted]
[redacted] @noorderzijvest.nl; 'advies@noorderzijvest.nl' <advies@noorderzijvest.nl [redacted] @middendrenthe.nl>;
[redacted] @provinciegroningen.nl>; [redacted] @ooststellingwerf.nl>; [redacted]
[redacted] @weterskipfryslan.nl>; [redacted] @hunzeenaas.nl>; [redacted] @aaenhunze.nl [redacted]
[redacted] @groningen.nl>

Onderwerp: input casco advies

Dames, heren,
Bij deze de bijdrage van de provincie Drenthe. Ik heb eea al in het frame ingebouwd.
Aangezien ik er morgen niet kan zijn, heb ik de vrijheid genomen een paar opmerkingen/suggesties te maken bij de stukjes die al in het casco stonden.
Maar het is uiteraard aan jullie hier al dan niet iets mee te doen.
Goede sessie morgen.

Mvg, [redacted]

Van: ██████████
Verzonden: woensdag 7 december 2016 14:11
Aan: ██████████@aaenhunze.nl'; ██████████@tynaarlo.nl'; ██████████@provinciegroningen.nl'; ██████████@leek.nl'
CC: ██████████@GemeenteNoordenveld.nl'; ██████████'advies@noorderzijvest.nl'; ██████████@middendrenthe.nl'; ██████████@provinciegroningen.nl'; ██████████@ooststellingwerf.nl'; ██████████@weterskipfryslan.nl'; ██████████@hunzeenaas.nl'; ██████████ ██████████
Onderwerp: overleg gezamenlijk advies winningsplan Westerveld: 15 december 9.00 uur Gemeenhuis Tynaarlo te Vries, kamer 142

Goedemiddag,

Op 3 oktober overlegden we over gezamenlijke advisering Winningsplan Westerveld en op 1 december was er een vervolgbespreking, zie verslag. Schrijvers van onderdelen overleggen vrijdag 9 december om 10.30 uur in De Zevenhof, Zevenhoeksweg 6, Zwiggelte. ██████████ maakte alvast bijgevoegd raamwerk en de schrijvers mailen concepttekst vóór 15 december aan iedereen. We bespreken de inhoud op 15 december 2016 's morgens in het gemeentehuis van Tynaarlo te Vries in kamer 142. De ontvangst is vanaf 9.00 uur en ik stel voor dat we vergaderen van 9.30 tot 12.00 uur.

Ik stuur deze mail ook aan wie aangaf aanwezig te willen zijn en CC aan de mij bekende overige contactpersonen en aan wie zich hebben afgemeld. Uiteraard is een ieder van harte welkom. Op dit moment zijn de onderstaande deelnemers bij mij bekend:

██████████, provincie Drenthe
██████████ gemeente Assen
██████████ gemeente Tynaarlo
██████████ provincie Groningen
██████████, waterschap Drents Overijsselse Delta
██████████, gemeente Aa en Hunze
██████████, gemeente Leek

De rol van voorzitter wil ik wel weer op mij nemen. Bijgevoegd is een voorstel voor de agenda.

Met vriendelijke groet,

██████████
Beleidsmedewerker

██████████
Team Milieu, Bodem en Energie
Aanwezig: maandag, dinsdag, woensdag en donderdag
t ██████████@drenthe.nl

Provincie Drenthe
Westerbrink 1
Postbus 122
9400 AC Assen
██████████
www.drenthe.nl

Van: ██████████
Verzonden: dinsdag 29 november 2016 15:55
Aan: ██████████@aaenhunze.nl'; ██████████@GemeenteNoordenveld.nl'; ██████████@tynaarlo.nl'; ██████████@hunzeenaas.nl'; ██████████
CC: ██████████@provinciegroningen.nl'; ██████████@provinciegroningen.nl'; ██████████@middendrenthe.nl'; ██████████@emmen.nl'; ██████████@vechtstromen.nl'; ██████████@dewoldenhoogeveen.nl'; ██████████@gemeentewesterveld.nl'; ██████████@noorderzijvest.nl'; ██████████@coevorden.nl'; 'advies@noorderzijvest.nl'; ██████████@middendrenthe.nl'
Onderwerp: casco advies winningsplan Westerveld: bespreking 1 december 9.00 uur Gemeenhuis Assen projectkamer 3.15

Dag collega's,

We vergaderen donderdagmorgen in het gemeentehuis van Assen. Dus niet in het provinciehuis want de vergaderkamers zijn bezet, maar gelukkig biedt gemeente Assen ons onderdak! En we vergaderen tot uiterlijk 11 uur en niet tot 12 uur, want er is een vervolgbespreking op 15 december van 9 tot 12 uur. In overleg met ██████████ en ██████████ stel ik voor dat ik de rol van technisch voorzitter op mij neem. Vandaar dat ik deze mail aan jullie stuur, met dank voor de voorbereiding door ██████████, die datum, agenda, stukken en locatie regelde. Ik stuur dit aan de mij bekende deelnemers op het lijstje dat ik heb bijgevoegd en CC aan de overige door ██████████ genodigden via de datumprikker. Het lijkt mij handig dat duidelijk is wie er per organisatie contactpersoon voor mijnbouwactiviteiten is en daarom maak ik een overzicht daarvan. Het voorbeeld van het advies winningsplan Groningen mail ik afzonderlijk aan de deelnemers i.v.m. de omvang. Tot donderdag!

Groet,
██████████

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 22-1-2018 14:30:10

From : "██████████"

T ██████████
██████████@

Subject : RE: Input voor ons gesprek met Tcbb - 'Nog te vroeg voor-omgekeerde-bewijslast-mijnbouwschade-in-Drenthe'

Attachment : Agendavoorstel bezoek Tcbb 23 jan 2018.docx;

Dag allemaal,

Bij deze de agendapunten voor het overleg morgen met de Tcbb, zojuist voorbesproken met Marco Out.
Onder punt 3 was het idee om elke gemeente even aan het woord te laten om de situatie per gemeente even toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

██████████
Beleidspecialist gemeente Assen

Website: www@assen.nl

Van: ██████████

Verzonden: vrijdag 19 januari 2018 15:35

Aan: ██████████
██████████@gemeentenoordenveld.nl>

CC: ██████████@tynaarlo.nl>

Onderwerp: RE: Input voor ons gesprek met Tcbb - 'Nog te vroeg voor-omgekeerde-bewijslast-mijnbouwschade-in-Drenthe'

Hoi ██████████,

Prima lijstje wat mij betreft. Een correctie op de 3^e aandachtsstreepje:

- toepassing van het bewijsvermoeden, zoals dat ook voor schades door gaswinning uit het Groningenveld geldt, moet het uitgangspunt zijn.

Ik heb het hier ook even doorgezet aan ██████████. Desgewenst ben ik dinsdagmiddag zelf ook aanwezig.

Groeten ██████████

Van: ██████████@tynaarlo.nl]

Verzonden: vrijdag 19 januari 2018 14:35

Aan: ██████████@gemeentenoordenveld.nl)

CC: ██████████

Onderwerp: FW: Input voor ons gesprek met Tcbb - 'Nog te vroeg voor-omgekeerde-bewijslast-mijnbouwschade-in-Drenthe'

Dag ██████████

Jij vroeg ons om input te leveren voor het bestuurlijke overleg van jouw burgemeester Marco Out met de TCBB.

Zoals inmiddels bij jou bekend, zal mijn burgemeester vanwege andere verplichtingen bij dit overleg ontbreken. In overleg met hem is afgesproken dat ik hem zal vervangen. Gezien het feit dat dit ambtelijke vervanging is in een bestuurlijk overleg zal ik mij in dit overleg terughoudend opstellen.

De belangrijkste speerpunten vanuit Tynaarlo inzake de schadeafwikkeling zijn:

- De schadeafwikkeling van mijnbouwschade moet worden losgekoppeld van de NAM en onafhankelijk worden. E.e.a. onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Economische Zaken.
- rechtsgelijkheid in de schadeafwikkeling ten opzichte van de gedupeerden in Groningen. Schade is schade, zo luidt het motto. Dit geldt procedureel en inhoudelijk. Dit geldt te meer daar onze inwoners last kunnen hebben van zowel de kleinere gasvelden (bv. Annerveensche veld) als het Groninger gasveld. Hetgeen in de toekomst wellicht ook nog eens gecumuleerd wordt met zoutwinning! (lets waar wij overigens op tegen zijn zolang alle risico's niet exact in beeld zijn en de schadeafwikkeling op voorhand niet sluitend en onvoldoende geregeld is)
- toepassing van het bewijsvermoeden zoals dat ook in Groningen geldt, moet het uitgangspunt zijn.
- De schadeafwikkeling dient ruimhartig te zijn. Niet in de zin dat er (hogere) vergoeding moet plaatsvinden dan waar gedupeerden op basis van de schade recht op hebben. Maar er moet ook zeker niet eindeloos gesteggeld en gestreden hoeven worden door gedupeerden voor een reële en toereikende schadevergoeding. Tevens kan gedacht worden aan regeling a la Groningen waarbij schades onder een drempelvoet gewoon worden toegekend en vergoed.
- Gedupeerden moeten ten allen tijden in beroep kunnen gaan. Zowel tegen het schadeonderzoek, als tegen de uitkomsten van de onafhankelijke commissie.
- In principe moet er een landelijke regeling/procedure komen voor een vlotte en adequate schadeafwikkeling

Met vriendelijke groet,

██████████
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
Gemeente Tynaarlo

Van: ██████████@aaenhunze.nl]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 11:45

Aan: ██████████@assen.nl ██████████@gemeentenoordenveld.nl) <██████████@gemeentenoordenveld.nl ██████████@tynaarlo.nl>

CC: ██████████@assen.nl ██████████@aaenhunze.nl ██████████@aaenhunze.nl>

Onderwerp: RE: Input voor ons gesprek met Tcbb - 'Nog te vroeg voor-omgekeerde-bewijslast-mijnbouwschade-in-Drenthe'

Ik heb nog geen concrete punten van mijn Burgemeester. Onze gezamenlijk lijn en inzet nl. een gelijke regeling voor 'buiten Groningen' is volgens mij bij onze bestuurders goed bekend.

Zelf ben ik wel benieuwd wat de TCBB tot op heden bij schadezaken uit onze gemeenten heeft behandeld (aantallen, trends)

http://www.tcbb.nl/2_inschakelen.html

Graag nog wel jullie aandacht voor dit:

'Nog te vroeg voor-omgekeerde-bewijslast-mijnbouwschade-in-Drenthe'

<http://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/130194/Nog-te-vroeg-voor-omgekeerde-bewijslast-mijnbouwschade-in-Drenthe>

En weer wordt het verkeerd uitgelegd ☹ Wellicht handig dat communicatie een correctie meldt bij RTV Noord?

De Wet bewijsvermoeden gaswinning Groningen (Stb 2016, 553) geldt nu al voor schades gerelateerd aan **gaswinning uit het Groningenveld** . Die schades houden niet op bij de provinciegrens. Overigens gaat mijnbouwschade verder dan alleen gaswinning (o.a. zoutwinning)

Hieronder de juiste info:

artikel 6:177a BW bestaat uit twee artikelliden en luidt als volgt:

1. Bij fysieke schade aan gebouwen en werken, die naar haar aard redelijkerwijs schade door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld zou kunnen zijn, wordt vermoed dat die schade veroorzaakt is door de aanleg of exploitatie van dat mijnbouwwerk.
2. De benadeelde kan zich slechts beroepen op het vermoeden, bedoeld in het eerste lid, indien hij de exploitant, bedoeld in artikel 177, op diens verzoek de relevante bescheiden betreffende het gebouw of werk ter inzage geeft indien hij daarover beschikt, en de exploitant genoegzaam gelegenheid geeft de schade te onderzoeken.

<https://www.nysingh.nl/actueel/groningse-aardbevingen-schudden-nu-ook-wetgeving-op/>

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [redacted]@assen.nl

Verzonden: dinsdag 16 januari 2018 16:19

Aan: [redacted]@gemeentenoordenveld.nl [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Input voor ons gesprek met Tcbb

Heren,

Dinsdag is er een bestuurlijk gesprek met [redacted] van de Tcbb. **Burgemeester Marco Out heeft mij gevraagd om te inventariseren wat er voor gesprekspunten zijn van de kant van jullie bestuurders.**

Kunnen jullie mij uiterlijk vrijdag een mail sturen met de gesprekspunten? (doe maar iedereen in cc)

Marco heeft mij gevraagd om bij het gesprek aanwezig te zijn. Hij laat het aan de andere bestuurders over of ze ook ambtelijke ondersteuning willen.

@ [redacted]. Jouw burgemeester is er niet bij. Stuur hij nog een vervanger of ben jij erbij om het gesprek te horen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsregisseur

[redacted]
[redacted]
[redacted]@assen.nl

Gemeente Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Bezoek Tcbb gemeenten Noord Drenthe 23 januari 2018

Agenda

1. Voorstellen

2. Toelichting op de opdracht die de Tcbb heeft gekregen

3. Uitleg over situatie in Noord Drenthe:

- Meerdere gasvelden in het gebied. Winningsplan Westerveld is in procedure binnenkort definitieve instemmingsbesluit verwacht. Met winning recht onder een woonwijk. Gemeenten en waterschappen hebben gezamenlijk gereageerd (advies en zienswijzen). Strekking niet instemmen Bevingen tot magnitude 3,6. Grote maatschappelijke onrust. Schadeafhandeling in het ontwerp instemmingsbesluit is traditioneel. Detail: Assen heeft de eerste beving gehad door aardgaswinning magnitude 2.8 in 1986.
- Daarnaast hebben we in het gebied te maken met zoutwinning en gaswinning in hetzelfde gebied. Invloed van het Groningerveld. Gasopslag
- Misschien dat alle bestuurders kort kunnen toelichten wat er in hun gemeente speelt.

4. Input voor nieuwe schaderegeling

- Meer aandacht voor voorkomen van schade door gaswinning.
- Voor vlotte schadafhandeling is representatieve nulmeting aan gebouwen en werken van groot belang. Nulmetingen moeten worden uitgevoerd in het gehele gebied waar zich bevingen en effecten kunnen voordoen.
- Belangrijk dat er een onafhankelijk risicobeheersysteem komt voorafgaand aan de winning inclusief een meet- en monitoringsprotocol moet zijn opgenomen waarmee de inwoners en andere belanghebbenden inzicht krijgen in de verplichtingen van de NAM.
- De schadeafwikkeling van mijnbouwschade moet worden losgekoppeld van de NAM en onafhankelijk worden. E.e.a. onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Economische Zaken. Het Rijk stelt zich garant.
- Rechtsgelijkheid in de schadeafwikkeling ten opzichte van de gedupeerden in Groningen. Schade is schade, zo luidt het motto. Dit geldt procedureel en inhoudelijk. Dit geldt te meer daar de inwoners van Aa en Hunze en Tynaarlo last kunnen hebben van zowel de kleinere gasvelden (bv. Annerveensche veld) als het Groninger gasveld. Hetgeen in de toekomst wellicht ook nog eens gecumuleerd wordt met zoutwinning! Protocol Groningen ook voor de rest van Nederland.
- toepassing van het bewijsvermoeden zoals dat ook in Groningen geldt, moet het uitgangspunt zijn. *
- Gedupeerden moeten ten allen tijden in beroep kunnen gaan. Zowel tegen het schadeonderzoek, als tegen de uitkomsten van de onafhankelijke commissie.
- In de huidige Mijnbouwwet de schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds mijnbouwschade niet moet beperken voor natuurlijke personen maar verbreden naar alle rechtspersonen. (lees: ondernemers met bijvoorbeeld een BV of NV).
- De schadeafwikkeling dient ruimhartig te zijn. Niet in de zin dat er (hogere) vergoeding moet plaatsvinden dan waar gedupeerden op basis van de schade recht op hebben. Maar er moet

ook zeker niet eindeloos gesteggeld en gestreden hoeven worden door gedupeerden voor een reële en toereikende schadevergoeding. Tevens kan gedacht worden aan regeling a la Groningen waarbij schades onder een drempelvoet gewoon worden toegekend en vergoed.

- In principe moet er een landelijke regeling/procedure komen voor een vlotte en adequate schadeafwikkeling

*Er is nu discussie over deze “omgekeerde bewijslast”. Het zou ook gelden voor de invloed van het Groningenveld buiten Groningen. Dus voor Aa en Hunze en Tynaarlo. Hieronder de wetstekst.

artikel 6:177a BW bestaat uit twee artikelliden en luidt als volgt:

- 1. Bij fysieke schade aan gebouwen en werken, die naar haar aard redelijkerwijs schade door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld zou kunnen zijn, wordt vermoed dat die schade veroorzaakt is door de aanleg of exploitatie van dat mijnbouwwerk.*
- 2. De benadeelde kan zich slechts beroepen op het vermoeden, bedoeld in het eerste lid, indien hij de exploitant, bedoeld in artikel 177, op diens verzoek de relevante bescheiden betreffende het gebouw of werk ter inzage geeft indien hij daarover beschikt, en de exploitant genoegzaam gelegenheid geeft de schade te onderzoeken.*

5. Afspraken

Date : 29-3-2017 09:03:51

F [REDACTED]
To : "[REDACTED]@assen.nl", "[REDACTED]@tynaarlo.nl"

C [REDACTED]
Subject : RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld
Attachment : image001.png;image002.png;

Hoi [REDACTED],

De kosten zullen dus tussen de € [REDACTED] en € [REDACTED] bedragen. Ik heb zelf geen budget en zal het moeten terugleggen. Volgens mij hadden we afgesproken om bij het startoverleg te vragen of meer gemeenten mee willen doen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 maart 2017 8:53
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

[REDACTED]
Maar wat mij betreft akkoord.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl
Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 17:18
Aan: [REDACTED]@assen.nl [REDACTED]@aaenhunze.nl
CC: [REDACTED]@assen.nl
Onderwerp: FW: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Dag heren,

Zie onderstaande mail.
Wat mij betreft is dit akkoord. Vanuit jullie organisaties ook?

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl
Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 16:43
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Beste [REDACTED],

Ik heb de stukken doe jij mij (deels via We-transfer) zond inmiddels globaal bestudeerd.

Mij valt op dat het gemeentelijke advies Winningsplan Westerveld al zeer volledig is. Het primaire advies (niet instemmen) is waarschijnlijk iets te hoog gegrepen, maar ik kan mij goed voorstellen dat een aantal elementen uit het advies toch een plek krijgt in het ontwerp-winningsplan.

In de door jou aangegeven periode (vanaf circa begin april tot en met medio mei (en overigens ook daarna) kan en zal ik jullie graag juridisch bijstaan bij het formuleren van de zienswijze. Daarbij ga ik er vanuit dat - zoals jij in je mail van 20 maart 2017 beschrijft - jullie in principe 'the lead' hebben en de teksten schrijven, en ik daaraan voorafgaand en wellicht op basis van de door jullie geschreven teksten enige juridische input en sturing geef.

Mijn tarief bedraagt [REDACTED]. Een inschatting van het aantal uren is lastig (omdat ik bijvoorbeeld niet weet hoe het ontwerp-besluit eruit ziet en wat jullie daartegen in willen brengen (het advies geeft uiteraard wel een idee daarvan), maar ik vermoed dat daarmee 15 à 20 uren gemoeid zijn (overleg, lezen stukken, adviezen wettelijk adviseurs, onderzoek jurisprudentie en wetgeving, redigeren zienswijze), zodat de totale kosten tussen de € [REDACTED] en € [REDACTED] zullen bedragen.

Ik vertrouw erop jou hierdoor voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Advocaat

Plas Bossinade
advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

www.plasbossinade.nl

Van: [redacted]@tynaarlo.nl

Verzonden: donderdag 23 maart 2017 9:07

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Prima hoor.

Gr. [redacted]

Van: [redacted]@plasbossinade.nl

Verzonden: woensdag 22 maart 2017 12:41

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

B [redacted]

Ik ontvang de stukken die jij zond – ook het We-transferbestand - in goede orde. Jou vragen zijn helder. Mijn beschikbaarheid in de door jou aangegeven periode (en overigens ook daarna) kan ik hierdoor al bevestigen.

Inhoudelijk – en voor wat betreft de inschatting van de kosten – kom ik er volgende week even op terug. Ik zit maandag as. een groot deel van de dag in de trein naar en van Den Haag. Dat is een goed moment om de stukken (althans eerst eens globaal) te lezen.

Akkoord?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Advocaat

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

www.plasbossinade.nl

Van: [redacted]@tynaarlo.nl

Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:13

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

D [redacted]

Zoals vorige week vrijdag al telefonisch afgesproken stuur ik jou hierbij de relevante stukken m.b.t. de door ons (naar verwachting) in te dienen zienswijze tegen het winningsplan Westerveld. Het eigenlijke winningsplan en het bijbehorende SodMadvies zend ik je even via www.wetransfer.com.

Wij (kopgroep Drenthe) zullen bij onze zienswijze waarschijnlijk grotendeels voortborduren op ons eerdere advies. Wij willen bij het opstellen van de zienswijze graag gebruik maken van jouw juridische deskundigheid op het terrein van gaswinningen/winningsbesluiten.

Zoals wij besproken hebben kan dit wellicht door een vorm van meelesen met en advisering op onze concept-zienswijze. Indien nodig op onderdelen met tekstvoorstellen komen voor een juridische formulering van onze inhoudelijke punten.

Wij verwachten dat eind maart de minister van EZ zijn ontwerp-instemmingsbesluit bekend zal maken. Dit betekent dat jouw inzet ongeveer in de periode van week 14 – 19 gewenst zal zijn.

Graag zouden wij van jou een indicatie krijgen van de verwachte inzet/uren in het traject tot indiening van onze zienswijze op basis van de werkrelatie zoals hiervoor omschreven. (E.e.a. vergelijkbaar met hoe wij dit samen in het opstellen van het beroepschrift van de gemeente Tynaarlo tegen het winningsplan Groningenveld hebben opgepakt). Tevens graag een opgave van je uurtarief. Wij gaan uit van declaratie op basis van werkelijk aantal bestede uren.

Wij zijn in afwachting van jouw reactie.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte

Gemeente Tynaarlo
Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries

T [redacted]
[redacted]@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | @kornoeljeplein1
FB Gemeente Tynaarlo

Tynaarlo gaat voor groen! Denk na voordat u print...

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 29-3-2017 08:53:06

F [REDACTED]
 To : "[REDACTED]@tynaarlo.nl", "[REDACTED]@aaenhunze.nl"
 C [REDACTED]
 Subject : RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld
 Attachment : image001.png;image002.png;

[REDACTED]
 Maar wat mij betreft akkoord.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
 Beleidsspecialist

.....
 Gemeente Assen
 Noordersingel 33 | Assen
 Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]@assen.nl
 website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 17:18
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Dag heren,

Zie onderstaande mail.
 Wat mij betreft is dit akkoord. Vanuit jullie organisaties ook?

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl
Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 16:43
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

B [REDACTED]
 Ik heb de stukken doe jij mij (deels via We-transfer) zond inmiddels globaal bestudeerd.

Mij valt op dat het gemeentelijke advies Winningsplan Westerveld al zeer volledig is. Het primaire advies (niet instemmen) is waarschijnlijk iets te hoog gegrepen, maar ik kan mij goed voorstellen dat een aantal elementen uit het advies toch een plek krijgt in het ontwerp-winningsplan.

In de door jou aangegeven periode (vanaf circa begin april tot en met medio mei (en overigens ook daarna) kan en zal ik jullie graag juridisch bijstaan bij het formuleren van de zienswijze. Daarbij ga ik er vanuit dat - zoals jij in je mail van 20 maart 2017 beschrijft - jullie in principe 'the lead' hebben en de teksten schrijven, en ik daaraan voorafgaand en wellicht op basis van de door jullie geschreven teksten enige juridische input en sturing geef.

Mijn tarief bedraagt € [REDACTED]. Een inschatting van het aantal uren is lastig (omdat ik bijvoorbeeld niet weet hoe het ontwerp-besluit eruit ziet en wat jullie daartegen in willen brengen (het advies geeft uiteraard wel een idee daarvan), maar ik vermoed dat daarmee 15 à 20 uren gemoeid zijn (overleg, lezen stukken, adviezen wettelijk adviseurs, onderzoek jurisprudentie en wetgeving, redigeren zienswijze), zodat de totale kosten tussen de € [REDACTED] en € [REDACTED] zullen bedragen.

Ik vertrouw erop jou hierdoor voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 Advocaat

Plas Bossinade
 advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
 Postbus 1100
 9701 BC Groningen
 Paterswoldseweg 804

[REDACTED]
www.plasbossinade.nl

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl
Verzonden: donderdag 23 maart 2017 9:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Prima hoor.

Gr. [REDACTED]

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl
Verzonden: woensdag 22 maart 2017 12:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Beste [REDACTED].

Ik ontving de stukken die jij zond – ook het We-transferbestand - in goede orde. Jou vragen zijn helder. Mijn beschikbaarheid in de door jou aangegeven periode (en overigens ook daarna) kan ik hierdoor al bevestigen.

Inhoudelijk – en voor wat betreft de inschatting van de kosten – kom ik er volgende week even op terug. Ik zit maandag as. een groot deel van de dag in de trein naar en van Den Haag. Dat is een goed moment om de stukken (althans eerst eens globaal) te lezen.

Akkoord?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Advocaat

Plas Bossinade
advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

[REDACTED]
www.plasbossinade.nl

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl

Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:13

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

D [REDACTED]

Zoals vorige week vrijdag al telefonisch afgesproken stuur ik jou hierbij de relevante stukken m.b.t. de door ons (naar verwachting) in te dienen zienswijze tegen het winningsplan Westerveld. Het eigenlijke winningsplan en het bijbehorende SodMadvisie zend ik je even via www.wetransfer.com.

Wij (kopgroep Drenthe) zullen bij onze zienswijze waarschijnlijk grotendeels voortborduren op ons eerdere advies. Wij willen bij het opstellen van de zienswijze graag gebruik maken van jouw juridische deskundigheid op het terrein van gaswinningen/winningsbesluiten.

Zoals wij besproken hebben kan dit wellicht door een vorm van meelesen op onze concept-zienswijze. Indien nodig op onderdelen met tekstvoorstellen komen voor een juridische formulering van onze inhoudelijke punten.

Wij verwachten dat eind maart de minister van EZ zijn ontwerp-instemmingsbesluit bekend zal maken. Dit betekent dat jouw inzet ongeveer in de periode van week 14 – 19 gewenst zal zijn.

Graag zouden wij van jou een indicatie krijgen van de verwachte inzet/uren in het traject tot indiening van onze zienswijze op basis van de werkrelatie zoals hiervoor omschreven. (E.e.a. vergelijkbaar met hoe wij dit samen in het opstellen van het beroepsschrift van de gemeente Tynaarlo tegen het winningsplan Groningenveld hebben opgepakt). Tevens graag een opgave van je uurtarief. Wij gaan uit van declaratie op basis van werkelijk aantal bestede uren.

Wij zijn in afwachting van jouw reactie.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
Gemeente Tynaarlo
Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeljeplein 1 Vries
[REDACTED]@tynaarlo.nl | www.tynaarlo.nl | @kornoeljeplein1
FB Gemeente Tynaarlo

Tynaarlo gaat voor groen! Denk na voordat u print...

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 29-3-2017 10:51:13

F [REDACTED]

T [REDACTED]

Cc : "[REDACTED]@assen.nl", "[REDACTED]@assen.nl

Subject : Re: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Attachment : image001.png;image002.png;

H [REDACTED]

Wij gaan deze vraag zeker stellen in ons overleg. Ik wil echter wel graag van te voren weten of Aa en Hunze bereid is om evt. Een derde van de rekening te betalen, zodat wij verzekerd zijn van de inhuur van de benodigde juridische ondersteuning.

Meende dat we dit ook zo hadden afgestemd.

Overigens is het naar mijn mening is het duidelijk dat onze drie gemeenten hier (dit winningsplan) veruit het meeste belang aan hechten. Wat dat betreft zijn wij al blij met het feit dat andere lokale overheden ons pleidooi en standpunt ondersteunen.

Gr. [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 29 mrt. 2017 om 09:03 heeft [REDACTED]@aaenhunze.nl> het volgende geschreven:

Hoi [REDACTED],

De kosten zullen dus tussen de € [REDACTED] en € [REDACTED] bedragen. Ik heb zelf geen budget en zal het moeten terugleggen. Volgens mij hadden we afgesproken om bij het startoverleg te vragen of meer gemeenten mee willen doen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
 Gemeente Aa en Hunze
 Postbus 93 • 9460 AB Gieten
 Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]@assen.nl

Verzonden: woensdag 29 maart 2017 8:53

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

[REDACTED].
 Maar wat mij betreft akkoord.

Met vriendelijke groeten,

Beleidspecialist

.....
 Gemeente Assen
 Noordersingel 33 | Assen
 Postbus 30018 | 9400 RA | Assen

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]@assen.nl
 website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl

Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 17:18

Aan: [REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@aaenhunze.nl>

CC: [REDACTED]@assen.nl>

Onderwerp: FW: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Dag heren,

Zie onderstaande mail.

Wat mij betreft is dit akkoord. Vanuit jullie organisaties ook?

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl

Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 16:43

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Beste [REDACTED],

Ik heb de stukken doe jij mij (deels via We-transfer) zond inmiddels globaal bestudeerd.

Mij valt op dat het gemeentelijke advies Winningsplan Westerveld al zeer volledig is. Het primaire advies (niet instemmen) is waarschijnlijk iets te hoog gegrepen, maar ik kan mij goed voorstellen dat een aantal elementen uit het advies toch een plek krijgt in het ontwerp-winningsplan.

In de door jou aangegeven periode (vanaf circa begin april tot en met medio mei (en overigens ook daarna) kan en zal ik jullie graag juridisch bijstaan bij het formuleren van de zienswijze. Daarbij ga ik er vanuit dat - zoals jij in je mail van 20 maart 2017 beschrijft - jullie in principe 'the lead' hebben en de teksten schrijven, en ik daaraan voorafgaand en wellicht op basis van de door jullie geschreven teksten enige juridische input en sturing geef.

Mijn tarief bedraagt € [REDACTED]. Een inschatting van het aantal uren is lastig (omdat ik bijvoorbeeld niet weet hoe het ontwerp-besluit eruit ziet en wat jullie daartegen in willen brengen (het advies geeft uiteraard wel een idee daarvan), maar ik vermoed dat daarmee 15 à 20 uren

gemoed zijn (overleg, lezen stukken, adviezen wettelijk adviseurs, onderzoek jurisprudentie en wetgeving, redigeren zienswijze), zodat de totale kosten tussen d [REDACTED] [REDACTED]

Ik vertrouw erop jou hierdoor voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Advocaat

<image001.png>

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

[REDACTED]
www.plasbossinade.nl

<image002.png>

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl]

Verzonden: donderdag 23 maart 2017 9:07

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

Prima hoor.

Gr. [REDACTED]

Van: [REDACTED]@plasbossinade.nl]

Verzonden: woensdag 22 maart 2017 12:41

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

B [REDACTED]

Ik ontvang de stukken die jij zond – ook het We-transferbestand - in goede orde. Jou vragen zijn helder. Mijn beschikbaarheid in de door jou aangegeven periode (en overigens ook daarna) kan ik hierdoor al bevestigen.

Inhoudelijk – en voor wat betreft de inschatting van de kosten – kom ik er volgende week even op terug. Ik zit maandag as. een groot deel van de dag in de trein naar en van Den Haag. Dat is een goed moment om de stukken (althans eerst eens globaal) te lezen.

Akkoord?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Advocaat

<image001.png>

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804

[REDACTED]
www.plasbossinade.nl

<image002.png>

Van: [REDACTED]@tynaarlo.nl]

Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:13

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: juridische ondersteuning kopgroep Drenthe voor winningsplan Westerveld

D [REDACTED]

Zoals vorige week vrijdag al telefonisch afgesproken stuur ik jou hierbij de relevante stukken m.b.t. de door ons (naar verwachting) in te dienen zienswijze tegen het winningsplan Westerveld. Het eigenlijke winningsplan en het bijbehorende SodMadvies zend ik je even via www.wetransfer.com.

Wij (kopgroep Drenthe) zullen bij onze zienswijze waarschijnlijk grotendeels voortborduren op ons eerdere advies. Wij willen bij het opstellen van de zienswijze graag gebruik maken van jouw juridische deskundigheid op het terrein van gaswinnings/winningsbesluiten.

Zoals wij besproken hebben kan dit wellicht door een vorm van meelesen met en advisering op onze concept-zienswijze. Indien nodig op onderdelen met tekstvoorstellen komen voor een juridische formulering van onze inhoudelijke punten.

Wij verwachten dat eind maart de minister van EZ zijn ontwerp-instemmingsbesluit bekend zal maken. Dit betekent dat jouw inzet ongeveer in de periode van week 14 – 19 gewenst zal zijn.

Graag zouden wij van jou een indicatie krijgen van de verwachte inzet/uren in het traject tot indiening van onze zienswijze op basis van de werkrelatie zoals hiervoor omschreven. (E.e.a. vergelijkbaar met hoe wij dit samen in het opstellen van het beroepschrift van de gemeente Tynaarlo tegen het winningsplan Groningenveld hebben opgepakt). Tevens graag een opgave van je uurtarief. Wij gaan uit van declaratie op basis van werkelijk aantal bestede uren.

Wij zijn in afwachting van jouw reactie.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur Wonen en Ruimte
Gemeente Tynaarlo
Postbus 5, 9480 AA Vries | Bzk: Kornoeleplein 1 Vries
[REDACTED]

 Tynaarlo gaat voor groen! Denk na voordat u print...

Dit bericht en de eventuele bijlage kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten en is daarom uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u deze boodschap per abuis van ons heeft ontvangen, laat dit dan aan de afzender weten door een korte reactie te sturen. Wij verzoeken u in een dergelijk geval dit bericht en de eventuele bijlagen te vernietigen en geen kopieën op te slaan of door te sturen.

Al onze e-mailberichten worden voor verzending automatisch op virussen gecontroleerd. Er geldt echter geen garantie dat gebruik van e-mail veilig is of dat het gebruik van e-mail geschiedt zonder enige fout. De gemeente Tynaarlo is op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige fout of gebrek in de inhoud van dit e-mailbericht.

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Dit is een e-mailbericht afkomstig van PlasBossinade Advocaten N.V., ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 01144514. Dit e-mailbericht, waaronder begrepen eventuele ingesloten bestanden, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en de inhoud ervan is strikt vertrouwelijk. PlasBossinade noch de afzender aanvaardt enige aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verminkte weergave c.q. vertraagde of gebrekkige overbrenging c.q. ongeautoriseerd gebruik van het e-mailbericht. PlasBossinade neemt redelijke maatregelen om te voorkomen dat door dit e-mailbericht virussen worden overgebracht, maar is niet aansprakelijk in het geval dit toch voorvalt. Alle werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met PlasBossinade Advocaten N.V., waarop van toepassing zijn onze algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, waarin onder meer een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen.

This e-mail message is sent by PlasBossinade Advocaten N.V., registered in the Trade Registry under number 01144514. This e-mail message is intended for the addressee only and its contents are confidential. PlasBossinade nor the sender shall be liable for the consequences of mutilations and/or delayed or faulty transmission and/or unauthorised use of this e-mail message. PlasBossinade takes reasonable precautions to prevent that together with this e-mail message any viruses are transmitted, but shall not be liable in case this might happen anyway. All activities shall be carried out under an assignment agreement with PlasBossinade Advocaten N.V., to which our general terms and conditions - including a liability limitation - as filed at the District Court North-Netherlands, location Groningen, shall apply.

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Plas | Bossinade

advocaten notarissen

Date : 30-12-2016 19:58:50

From : "██████████"

T ██████████

Subject : RE: Kamervragen

Attachment : kamervragen winning put Vries-10 ██████████.docx;

16.885

Dag ██████████,

Hier de versie met mijn opmerkingen die ik heb ingevoerd met wijzigen bijhouden.

Alles stond er wel in maar ik heb het burgerperspectief iets meer nadruk gegeven en ook de kans op bevingen is groter dan dat er stond (volgens de Tcbb is de kans zelfs 100%). Ook heb ik iets verduidelijkt wat het standpunt van de gemeenten is en wat we als probleem ervaren door even kopjes toe te voegen aan de tekst. Met deze kopje komt een lezer nu sneller tot de essentie van de kamervragen.

Met vriendelijke groeten,

██████████
Beleidsspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

██████████
██████████
██████████@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: ██████████
Verzonden: donderdag 29 december 2016 12:44
Aan: ██████████
Onderwerp: Kamervragen
Urgentie: Hoog

H ██████████

Wat denk jij van bijgevoegde stuk? Zie ik nog iets over het hoofd?

W ██████████

Groet,
██████████

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Concept Kamervragen over winning van aardgas uit put Vries-10

Achtergrond informatie voor kamerlid

Inleiding en achtergrond

De minister van EZ heeft in oktober 2016 aan de gemeenten Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze gevraagd advies te geven over het door de NAM ingediende Winningsplan Westerveld; dit conform de aanbevelingen van de Onderzoeksraad Voor de Veiligheid (OVV). Dit winningsplan gaat over meerdere kleine gasvelden waaronder het veld Vries-Zuid dat deels onder bebouwd gebied in Assen ligt. In de aanbevelingen van de OVV staat dat alle bestaande winningsplannen getoetst moeten worden op de veiligheid van omwonenden, gebouwen en infrastructuur en dat lokale overheden een adviesrol krijgen en burgers zienswijzen mogen indienen.

De actialisatie van het winningsplan Westerveld heeft geleid tot onrust onder inwoners in het gebied boven het gasveld Vries-zuid. In het openbare advies van de adviseurs Sodm en de Tcbb die de minister inhoudelijk adviseren valt namelijk te lezen dat er een kleine kans isbestaat op bevingen met lichte tot matige schades aan gebouwen als gevolg van de gaswinning in oa het gasveld Vries-Zuid.

Terwijl de adviestertermijn voor het nieuwe, geactualiseerde winningsplan nog loopt, heeft de NAM aangegeven te willen gaan winnen uit een nieuw geboorde put de nieuwe put Vries-10, op basis van het oude winningsplan uit 2011. Dit hebben de gemeentebesturen helaas via de media moeten vernemen. Put Vries-10 is de winningsput die gas moet onttrekken uit het veld Vries-Zuid. Deze put is in 2015 geboord. De NAM wil hier weer gaan winnen na hernieuwde toestemming van Sodm, die in 2016 een nieuwe seismische risico analyse heeft gemaakt van het oude winningsplan. De Tweede Kamer is door de minister van EZ op 22 november 2016 hierover per brief geïnformeerd. De redenatie is samenvattend: "Het gaat om een winning uit een bestaand veld waarvoor in 2011 een winningsplan is goedgekeurd. Er is alleen maar een nieuwe put geboord om dit veld te bereiken".

Voor de volledigheid melden wij dat het gaat om een relatief kleine hoeveelheid die nog mag worden gewonnen op basis van het oude winningsplan; iets meer dan 0,1 miljard m³. In het nieuwe Winningsplan Westerveld, wordt toestemming gevraagd om hierboven op, nog maximaal ca. 0,5 miljard m³ te winnen.

In de mondelinge communicatie naar bewoners tijdens een informatie bijeenkomst en in een mail aan de gemeente eerder dit jaar, heeft de NAM aangegeven geen gas te gaan winnen uit de put Vries-10 zolang het nieuwe Winningsplan Westerveld niet is goedgekeurd.

Probleemstelling

De gemeentebesturen van de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo zijn van mening dat de NAM het vanuit het burgerperspectief niet kan maken om een nieuwe gaswinning op te starten terwijl er nog een advies en inspraakprocedure loopt.

In een brief en in twee bestuurlijke gesprekken die onlangs zijn gevoerd met de NAM, hebben de gemeenten Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze de NAM gevraagd om niet te winnen zolang er geen goedgekeurd winningsplan is. De NAM wil voorsnog niet verder gaan dan uitstel tot het einde van de adviestertermijn (19 januari a.s.). De argumentatie van de NAM is: "Het mag van de minister en Sodm en we hebben flink geïnvesteerd in de boring; uitstel kost ons geld."

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lettertype: Vet

Verder is er bestuurlijk contact geweest met de politiek adviseur van minister Kamp. Deze geeft aan dat de minister niet verder zal willen gaan dan een vriendelijk verzoek aan de NAM om nog even te wachten.

Gelet op het bovenstaande, zouden wij u willen vragen om kamervragen te stellen.

Mocht u behoefte hebben aan meer informatie over de situatie in Assen, dan vindt u bijgevoegd de volgende stukken:

- Het door B&W van Assen vastgestelde advies op het Winningsplan Westerveld. (Na behandeling in een ingelaste raadv vergadering op 12 januari wordt het advies naar de minister van EZ gestuurd).
- De aanbiedingsbrief aan de minister van EZ.
- De brief aan de NAM met het verzoek om de winning uit de put Vries-10 uit te stellen.
- De brief van de minister van EZ aan de Tweede Kamer over de put Vries-10.

Vragen van lid aan de minister van Economische Zaken.

Vraag 1

Is u bekend dat de NAM voornemens is om op korte termijn de winning van aardgas uit [een nieuw geboorde](#) put Vries-10 in Assen op te starten?

Vraag 2

Is u bekend dat er op dit moment – mede naar aanleiding van het [geactualiseerde](#) Winningsplan Westerveld - bij een deel van de inwoners van Assen en omgeving onrust bestaat over de voorgenomen gaswinning onder het dorp Loon en de Asser wijk Marsdijk en dat er vrees bestaat voor bevingen die kunnen leiden tot schade aan woningen?

Vraag 3

In uw brief van 22 november aan de Tweede Kamer schrijft u het volgende:

“Tijdens het vragenuur van 16 juni 2015 is gesproken over een voorgenomen gaswinning door NAM in Drenthe. Tijdens de mondelinge beantwoording is in algemene zin aangegeven dat er bij winning uit kleine velden een winningsplan moet komen en dat omwonenden, gemeenten en provincies hierop zienswijzen kunnen indienen. Dit is ook bevestigd in de beantwoording van aanvullende schriftelijke vragen van het lid Dik-Faber (CU), waarin is aangegeven dat “in alle gevallen waarbij op basis van boringen besloten wordt om gas te gaan winnen, een nieuw of gewijzigd winningsplan ingediend moet worden” (Kamerstukken 2015-2016, Aangangsel van de Handelingen, 57). Ofschoon dit in algemene zin juist is, kan zich de situatie voordoen dat er nog productieruimte beschikbaar is onder het geldende winningsplan. Deze situatie doet zich voor bij de put Vries-10 in Drenthe”

In het geval van de put Vries-10 is er [een nieuwe put](#) geboord om te beoordelen of er gewonnen kan worden. Op basis van de resultaten van de boring heeft de NAM besloten dat er gewonnen kan worden.

Bent u het met mij eens dat de formulering “alle gevallen”, uitsluit dat er gewonnen mag worden zonder een goedgekeurd winningsplan dat tot stand is gekomen met toepassing van de nieuwe procedure inclusief het adviesrecht van lokale overheden en het meenemen van het burger perspectief?

Vraag 4

Is u bekend dat Sodm in haar advies op het Winningsplan Westerveld aangeeft dat er kans bestaat op bevingen en lichte tot matige schades aan gebouwen als gevolg van de winning uit de nieuwe put Vries-10?

Vraag 5

Is u bekend dat de NAM zowel per mail als tijdens een bewoners bijeenkomst eerder in 2016 heeft aangegeven dat er geen gas zal worden gewonnen uit de put Vries-10 zolang er geen besluit door u is genomen op het nieuwe Winningsplan Westerveld?

Vraag 6

Bent u het met mij eens dat voor het winnen van aardgas als transitie brandstof naar een volledig duurzame energieopwekking, maatschappelijk draagvlak belangrijk is?

Vraag 7

Vindt u het - los van het antwoord op vraag 3 en gelet op vraag 4, 5 en 6 – verstandig om op basis van een winningsplan uit 2011 waarbij het burgerperspectief niet is meegenomen onder stedelijk gebied dat intensief bebouwd is een relatief kleine hoeveelheid aardgas te gaan winnen uit put Vries-10?

Vraag 8

Is u bekend dat de colleges van burgemeester en wethouders van Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze de NAM hebben verzocht om geen aardgas te winnen uit de put Vries-10 zolang er geen goedgekeurd winningsplan ligt?

Vraag 9

Bent u bereid om de NAM opdracht te geven om de winning uit te stellen tot het Winningsplan Westerveld is goedgekeurd?

Date : 11-12-2017 11:01:15

To : "[REDACTED]@wdodelta.nl, "[REDACTED] gemeentewesterveld.nl,
 "[REDACTED]@aenhunze.nl, "[REDACTED]
 "[REDACTED]@vechtstromen.nl, "[REDACTED]@ruddrenthe.nl, "[REDACTED]@hunzeenaas.nl,
 "[REDACTED]@coevorden.nl, "[REDACTED]@ruddrenthe.nl,
 "[REDACTED]@noorderzijvest.nl, "[REDACTED]@gemeentenordenveld.nl,
 "[REDACTED]@meppel.nl, "[REDACTED]
 "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@overijssel.nl, "[REDACTED]@overijssel.nl

Subject : RE: Kort verslag overleg extern netwerk mijnbouwwet d.d. 6 december 2017

Attachment : image002.png;image003.png;

Dag [REDACTED],

Binnen het winningsplan Westerveld hebben gemeente Aa & Hunze, Assen en Tynaarlo hier ook mee te maken voor het gasveld Vries-Zuid-Zuid

Mvg. [REDACTED]
 Gemeente Tynaarlo

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 11 december 2017 10:45

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Kort verslag overleg extern netwerk mijnbouwwet d.d. 6 december 2017

Dag allen,

Als actiepunt staat in het verslag opgenomen dat ik contact leg met de gemeenten die te maken gaan krijgen met de 0-meting. Het gaat om de representatieve 0-meting die als voorschrift is opgenomen in het instemmingsbesluit in verband met mogelijke schade door bodembeweging aan bouwwerken/gebouwen.

Wil degene die hier ook mee te maken gaat krijgen mij een mail sturen? Tevens zou ik graag willen weten in welk stadium de betreffende procedure zich bevindt zodat ik een geschikte datum voor een overleg kan plannen.
 Het ontwerp-instemmingsplan voor De Wijk ligt nl. tot 14 december a.s. ter inzage.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Beleidsmedewerker milieu | Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

Aanwezi : ma di wo do

Van: [REDACTED]@drenthe.nl

Verzonden: vrijdag 8 december 2017 13:21

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Kort verslag overleg extern netwerk mijnbouwwet d.d. 6 december 2017

Dag allemaal,
 Bijgaand het verslag van woensdag jl. en het aangepaste lijstje met contactpersonen en nuttige adressen. Graag ontvang ik nog eventuele aanvullingen.
 Fijn weekend,

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Team Milieu, Bodem en Energie

www.provincie.drenthe.nl
 provincie Drenthe

--

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Als u niet de geadresseerde bent en toch dit bericht heeft ontvangen, verzoeken wij u vriendelijk contact met de

afzender op te nemen en het e-mailbericht te verwijderen.

gemeente
DE WOLDEN

Gemeente
Hoogeveen

Date : 17-5-2017 16:58:29

F

T

Subject : Re: laatste versie

Prima. Laat me ff weten hoe laat je denkt er te kunnen zijn.
Ik ga zeker nog weer terug Vries.
Ik heb trouwens de hele middag hiervoor geblokt

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 17 mei 2017 om 16:52 heeft [REDACTED] [\[REDACTED\]@assen.nl](mailto:[REDACTED]@assen.nl) het volgende geschreven:

Dag [REDACTED],

Hier de laatste versie.

Heb nav de opmerkingen van gisteren de hoofdstukken tot aan schade bijgewerkt.

Ik ga morgenochtend eerst nog het hoofdstuk risicobeheersysteem aanpassen, daarna kom ik naar Vries.

Wat mij betreft ga jij morgen alvast opnieuw door het stuk heen en check je of de aanpassingen naar jou mening correct zijn.

Daarna kunnen we dan samen helemaal doorheen lopen.

Ga jij na de advocaat nog terug naar Vries?

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl

website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<zienswijze winningsplan Westerveld 17mei.docx>

Date : 18-5-2017 10:11:00

16.888

From : [REDACTED]

T [REDACTED]

Subject : RE: laatste versie

[REDACTED] ik ben rond 11 uur bij jou.

Als ik hier klaar ben stuur ik je de laatste versie.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist

.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 17 mei 2017 16:58
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: laatste versie

Prima. Laat me ff weten hoe laat je denkt er te kunnen zijn.
Ik ga zeker nog weer terug Vries.
Ik heb trouwens de hele middag hiervoor geblokt

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 17 mei 2017 om 16:52 heeft [REDACTED]@assen.nl> het volgende geschreven:

Dag [REDACTED],

Hier de laatste versie.
Heb nav de opmerkingen van gisteren de hoofdstukken tot aan schade bijgewerkt.
Ik ga morgenochtend eerst nog het hoofdstuk risicobeheersysteem aanpassen, daarna kom ik naar Vries.
Wat mij betreft ga jij morgen alvast opnieuw door het stuk heen en check je of de aanpassingen naar jou mening correct zijn.
Daarna kunnen we dan samen helemaal doorheen lopen.
Ga jij na de advocaat nog terug naar Vries?

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl
website: www.assen.nl

Disclaimer:
Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

<zienswijze winningsplan Westerveld 17mei.docx>

Date : 6-2-2017 10:24:06

F [REDACTED]
T [REDACTED] minez.nl, [REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@tynaarlo.nl, "[REDACTED]@assen.nl

C [REDACTED]
Subject : RE: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED], allen,

Zoals ik vrijdag al aangaf, ben ik voor het houden van meerdere (twee of drie) bijeenkomsten. Nu [REDACTED] heeft gereageerd, geef ik hierbij mijn suggestie:

1 nabij veld Vries Zuid
1 nabij Eleveld
1 in het provinciehuis??
Voor de laatste uiteraard in overleg met [REDACTED]
Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectcoördinator - beleidsmedewerker RO
Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93 • 9460 AB Gieten
Spiekersteeg 1 • 9461 BH Gieten
www.aaenhunze.nl

Van: [REDACTED]@minez.nl]

Verzonden: maandag 6 februari 2017 9:11

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED],

Dank je wel voor de suggestie.

Vraag aan jou: zou jij met je collega adviseurs kunnen afstemmen of een andere locatie/gemeente nog gewenst is of dat deze ene locatie voldoende zou zijn voor een informatieavond.

Mijn idee was namelijk 2-3 informatieavonden op verschillende locaties te organiseren. Eventueel kan ik ook de provincie vragen hier voortouw in te nemen.

Ik hoor graag van je,

Van: [REDACTED]@assen.nl]

Verzonden: maandag 6 februari 2017 9:03

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED]

Ik hoorde dat je opzoek bent naar locaties in voor de inloopbijeenkomsten zienswijzen Winningsplan Westerveld. Het lijkt mij handig om er een te doen in de wijk Marsdijk.

Het kan in wijkgebouw De Dissel ([REDACTED] · Kleuvenstee 2, 9403 LR Assen).

Een alternatief is bijvoorbeeld: Pand 17. (Stelmakerstraat 17, 9403 VB Assen. [REDACTED] <http://pand17.nl/>)

Houd rekening met een flinke opkomst. Op een inloopbijeenkomst van de NAM kwamen 400 mensen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsregisseur

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl

Gemeente Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

DISCLAIMER:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend en de gemeente Aa en Hunze aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie.

Als u niet de bedoelde ontvanger bent wilt u dan dit bericht en ieder aangehecht databestand verwijderen en de afzender hiervan via e-mail op de hoogte stellen.

Date : 6-2-2017 09:10:50

F [REDACTED]@minez.nl

T [REDACTED]

Cc : "[REDACTED]@aaenhunze.nl", "[REDACTED]@assen.nl", "[REDACTED]@tynaarlo.nl", [REDACTED]@minez.nl

Subject : RE: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED],

Dank je wel voor de suggestie.

Vraag aan jou: zou jij met je collega adviseurs kunnen afstemmen of een andere locatie/gemeente nog gewenst is of dat deze ene locatie voldoende zou zijn voor een informatieavond.

Mijn idee was namelijk 2-3 informatieavonden op verschillende locaties te organiseren. Eventueel kan ik ook de provincie vragen hier voortouw in te nemen.

Ik hoor graag van je,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 6 februari 2017 9:03

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED]

Ik hoorde dat je opzoek bent naar locaties in voor de inloopbijeenkomsten zienswijzen Winningsplan Westerveld. Het lijkt mij handig om er een te doen in de wijk Marsdijk.

Het kan in wijkgebouw De Dissel [REDACTED] Kleuvenstee 2, 9403 LR Assen).

Een alternatief is bijvoorbeeld: Pand 17. (Stelmakerstraat 17, 9403 VB Assen. [REDACTED] <http://pand17.nl/>)

Houd rekening met een flinke opkomst. Op een inloopbijeenkomst van de NAM kwamen 400 mensen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Beleidsregisseur

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]@assen.nl

Gemeente Assen

Postbus 30018

9400 RA Assen

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 6-2-2017 09:10:50

16.891

F [redacted]@minez.nl

T [redacted]

Cc : "[redacted]@aaenhunze.nl, [redacted] assen.nl, "[redacted]@tynaarlo.nl, "[redacted]@minez.nl

Subject : RE: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [redacted],

Dank je wel voor de suggestie.

Vraag aan jou: zou jij met je collega adviseurs kunnen afstemmen of een andere locatie/gemeente nog gewenst is of dat deze ene locatie voldoende zou zijn voor een informatieavond.

Mijn idee was namelijk 2-3 informatieavonden op verschillende locaties te organiseren. Eventueel kan ik ook de provincie vragen hier voortouw in te nemen.

Ik hoor graag van je,

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 6 februari 2017 9:03

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [redacted],

Ik hoorde dat je opzoek bent naar locaties in voor de inloopbijeenkomsten zienswijzen Winningsplan Westerveld. Het lijkt mij handig om er een te doen in de wijk Marsdijk.

Het kan in wijkgebouw De Dissel ([redacted] Kleuvenstee 2, 9403 LR Assen).

Een alternatief is bijvoorbeeld: Pand 17. (Stelmakerstraat 17, 9403 VB Assen. [redacted] <http://pand17.nl/>)

Houd rekening met een flinke opkomst. Op een inloopbijeenkomst van de NAM kwamen 400 mensen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsregisseur

[redacted]

[redacted]

[redacted]@assen.nl

Gemeente Assen

Postbus 30018

9400 RA Assen

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 6-2-2017 10:58:36

16.892

F [REDACTED]
T [REDACTED] minez.nl
Cc : "[REDACTED]@aaenhunze.nl," [REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@tynaarlo.nl," [REDACTED]@assen.nl

Subject : RE: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED],

In aansluiting op de mail van [REDACTED]

Mijn verwachting is dat er op een inloophbijeenkomst in Marsdijk wel eens meer dan 400 mensen kunnen komen. Ik denk dat deze groep alle aandacht nodig heeft. Zouden er op de inloophbijeenkomst ook andere gasvelden aanbod komen, dan lijkt het mij lastig om de mensen die hiervoor komen, voldoende aandacht te geven.

Het is van belang om tijdig na te denken over de veiligheid/ beveiliging op de inloophbijeenkomst. Het is zaak dat jullie zelf beveiligers en of gastheren/vrouwen organiseren. Graag ontvangen wij ook tijdig jullie draaiboek zodat wij dat met de politie kunnen delen. Het je vragen op het punt van veiligheid, dan kun je contact opnemen met mijn collega [REDACTED]@assen.nl.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 6 februari 2017 9:11

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Onderwerp: RE: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED],

Dank je wel voor de suggestie.

Vraag aan jou: zou jij met je collega adviseurs kunnen afstemmen of een andere locatie/gemeente nog gewenst is of dat deze ene locatie voldoende zou zijn voor een informatieavond.

Mijn idee was namelijk 2-3 informatieavonden op verschillende locaties te organiseren. Eventueel kan ik ook de provincie vragen hier voortouw in te nemen.

Ik hoor graag van je,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@assen.nl

Verzonden: maandag 6 februari 2017 9:03

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Locaties bijeenkomsten in Assen

Beste [REDACTED]

Ik hoorde dat je opzoek bent naar locaties in voor de inloophbijeenkomsten zienswijzen Winningsplan Westerveld. Het lijkt mij handig om er een te doen in de wijk Marsdijk.

Het kan in wijkgebouw De Dissel [REDACTED] Kleuvenstee 2, 9403 LR Assen).

Een alternatief is bijvoorbeeld: Pand 17. (Stelmakerstraat 17, 9403 VB Assen. [REDACTED] <http://pand17.nl/>)

Houd rekening met een flinke opkomst. Op een inloophbijeenkomst van de NAM kwamen 400 mensen.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

Beleidsregisseur
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@assen.nl

Gemeente Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 21-12-2018 15:59:30

F

T

Cc : " " @assen.nl, " " @assen.nl

Subject : RE: Mail voor bestuurders Winningsplan Westerveld

Beste ,

Wat mij betreft akkoord. Nog wel even "beter Opmaken".

Vriendelijke groet,

Marco L.J. Out
Burgemeester van Assen

Postbus 30018
9400 RA Assen
telefoon:
bestuurssecretariaat: 0592 366572

Bezoekadres:
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Van:
Verzonden: woensdag 19 december 2018 15:49
Aan:
CC:
Onderwerp: Mail voor bestuurders Winningsplan Westerveld

Beste Marco,

We hadden het gisteren even over een mail aan de bestuurders binnen het gebied van het Winningsplan Westerveld. Wat denk je van onderstaande bericht van jou aan de bestuurders?

Op 29 november j.l. is er een bestuurlijk overleg geweest over het instemmingsbeluit op het Winningsplan Westerveld. Een van de afspraken die is gemaakt, is dat er een gespreksagenda zou worden gemaakt voor het voeren van het gesprek met de NAM en EZK. Dit gesprek zou vooral moeten gaan over een goede schaderegeling en het plaatsen van meer trillingsmeters. Inmiddels is er duidelijk dat de Tcbb aan de Minister van EZK gaat adviseren om een schadeprotocol te maken dat wat betreft resultaat en bewijsvoering overeenkomt met het protocol voor Groningen. Over dit advies is al uitvoerig overlegd met betrokken partijen en het lijkt er op dat er bij alle partijen draagvlak is. Dit protocol wordt bij wet vastgesteld. Vooruitlopend hierop is het de bedoeling dat er al een interim regeling komt die vrij snel operationeel is. Over dit protocol is ook al een aantal keren gesproken met een aantal (Noord) Drentse bestuurders en ambtenaren.

De NAM is verder bezig om te kijken wat de mogelijkheden zijn om bij kleine velden meer trillingsmeters te plaatsen. Ze pakken dat nu op bij De Wijk. Op basis hiervan kan er ook worden gekeken naar het plaatsen van meer meters binnen het gebied van het Winningsplan Westerveld. Dit is informatie die vertrouwelijk is gedeeld door de NAM en kan nog niet verder worden gecommuniceerd.

Gelet op deze positieve ontwikkelingen, stellen wij voor om geen gespreksagenda meer op te stellen. Wel lijkt het verstandig om begin volgend jaar een bestuurlijk gesprek te voeren met de NAM en EZK. Doel van het gesprek zou dan vooral zijn om de processen die ingang zijn gezet te bespreken. Is het een voorstel dat de heren Stelpstra, Thijsen en ik gezamenlijk dat gesprek voeren omdat vervolgens de uitkomsten van dat gesprek met jullie te delen? Graag hoor ik jullie reactie.

Groet,
"

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 15-12-2016 18:56:33

16.894

F [REDACTED]
T [REDACTED]
C [REDACTED]
Subject : Re: mbt blz 11 casco

H [REDACTED]

Wij hebben ook even e.e.a. geverifieerd. het huidige vigerende winningsbesluit van de minister van EZ t.a.v. Winningsplan Westerveld dateert uit 2011. In dit besluit en bijbehorende winningsplan heeft het kleine veldenrapport dus geen enkele rol gespeeld, aangezien dat ruim na 2011 is opgesteld.

[REDACTED] en ondergetekende hebben op basis daarvan ervoor gekozen de betreffende passage te laten staan. We hebben de betreffende alinea en het daarin opgenomen concrete advies wel inhoudelijke n tekstueel enigszins aangepast, dit zul je morgenmiddag zelf kunnen beoordelen als je van ons de volgende versie van het casco-advies ontvangt.

Uiteraard kan dit punt ook eventueel nog in het bestuurlijke overleg van volgende week aan de orde komen, mocht de provincie niet met de aangepaste uitwerking kunnen instemmen

groet, [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 15 dec. 2016 om 15:18 heeft [REDACTED] <[\[REDACTED\]@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)> het volgende geschreven:

Heren,

Ik zou nog iets nazoeken voor de alinea 'Los van de vraag etc. op blz. 11 van het casco.

Het Kleine velden rapport van TNO heeft alle onshore velden in Nederland gecheckt op bevingrisico (in feite bevat het rapport de SRA's van alle velden waar dit relevant voor is). Hieruit is gebleken dat er geen noodzaak was om ergens een winning stil te leggen tot dat een nieuw winningsplan met seismische risicoanalyse wordt ingediend.

De gebruikte gegevens uit dit rapport lopen **tot en met december 2015**. Het huidige geldende winningsplan Westerveld is dus wel degelijk meegenomen bij de SRA uit het TNO rapport. Er is dus geen sprake van dat het oude winningsplan niet getoetst is op veiligheid, alleen is dit niet in het winningsplan gebeurt, maar door TNO in hun rapport.

Ik zou het dus op prijs stellen als jullie deze alinea verwijderen, want de opmerking is niet juist.

M [REDACTED]

Date : 8-5-2017 11:17:07

F [redacted]
T [redacted]

Subject : RE: memo college mei 2017
Attachment : memo college mei 2017 opm eric.docx;

Dag [redacted],

Hier mijn aanvulling nav het bestuderen van het ontwerp-besluit.

Tot zo.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Beleidspecialist
.....
Gemeente Assen
Noordersingel 33 | Assen
Postbus 30018 | 9400 RA | Assen
.....
[redacted]
[redacted]
[redacted]@assen.nl
website: www.assen.nl

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 8 mei 2017 7:26
Aan: [redacted]
CC: [redacted] [redacted] [redacted]
Onderwerp: Fwd: memo college mei 2017

B [redacted]

Memo is wat mij betreft akkoord.
De krappe voorbereidingstijd kan wat mij betreft niet leiden tot een latere raadsbehandeling.
Ik vind het een goed voorstel om niet "overhaast" te reageren om de NAM-voornemens.

Donderdag zal [redacted] het gesprek met de Drentse collega's doen.
Het lijkt me goed om voor die tijd de koppen even bij elkaar te steken.

Groet,
Marco

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@assen.nl>
Datum: 5 mei 2017 16:00:51 CEST
Aan: [redacted]@assen.nl>
Kopie: [redacted]@assen.nl [redacted]@assen.nl>
Onderwerp: memo college mei 2017

Dag Marco,

Bijgevoegd vind je een concept memo over de gaswinning voor het college van a.s. dinsdag. Ben je het er mee eens dat ik het memo in het college breng? Ben je het eens met de inhoud van het memo?

Dat het memo zo laat is, heeft er mee te maken dat ik vandaag pas de vraagstelling van de NAM heb gekregen. Aangezien donderdag het overleg met Tynaarlo en Aa en Hunze is, leek het mij handig om het college voor donderdag al mee te nemen.

[redacted] vult het maandag nog aan met een eerste indruk van het ontwerp instemmingsbesluit voor het Winningsplan.

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Fijn weekend.

Groet,
[redacted]

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

M e m o

Van : ██████████
Aan : College van B&W
Datum : Vrijdag 5 mei 2017
Onderwerp : Gaswinning

Graag informeren wij u over twee zaken rond de gaswinning: De onafhankelijke schadeafhandeling en het ontwerp instemmingsbesluit voor het Winningsplan.

Onafhankelijke schadeafhandeling

De NAM heeft zich teruggetrokken uit de schadeafhandeling bij het Groningerveld. De NAM wil zich nu ook in de rest van Nederland terugtrekken uit de schadeafhandeling en komt een dezer dagen met het volgende bericht:

NAM op afstand in schadeproces

*NAM is een voorstander van een schadeproces op afstand van NAM, ook voor de kleine velden. Daarbij gaat NAM graag in samenspraak met bestuurders en belanghebbenden kijken hoe lokaal of regionaal de schadeafhandeling ook bij **NAM's kleine gasvelden op afstand van NAM ingericht kan worden. Ook aan de vraag om meer monitoring wil NAM invulling geven, bijvoorbeeld door gebouwopnames waar nodig en mogelijk.***

Overleg met gemeenten en provincies

NAM gaat graag in overleg met de gemeenten en provincies over de schadeafhandeling rondom kleine gasvelden. NAM heeft voor circa 175 kleine gasvelden in Nederland een concessie om gas te mogen winnen. De kleine gasvelden liggen bijvoorbeeld in Drenthe, maar ook in verschillende andere provincies. Ook daar waar in de nabije toekomst gaswinning mogelijk is, wil NAM de bestuurlijke relaties benaderen voor overleg. "Dit vereist uiteraard maatwerk", aldus ██████████ asset manager Land bij NAM. "De situaties verschillen per gebied en de lokale wensen dus ook. Daar gaan we graag over in gesprek."

Groningen-veld

In Groningen wordt sinds 31 maart 2017 de schadeafhandeling aangestuurd door de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Op 1 juli 2017 zal een nieuw schadeprotocol en -handboek van de NCG in werking treden.

Monitoring

Daarnaast kijkt NAM naar mogelijkheden voor onafhankelijke monitoring rondom bepaalde kleine velden. Een van de veel gehoorde verzoeken van omwonenden en opwonenden van kleine gasvelden is een beter inzicht in de bestaande situatie, bijvoorbeeld door gebouwopnames. NAM bespreekt graag op korte termijn met gemeenten, provincies en lokale vertegenwoordigers wat precies de verwachtingen en wensen zijn ten aanzien van monitoring rondom de gaswinning in kleine velden. Afhankelijk daarvan kan monitoring lokaal ingericht worden. Ook hier streeft NAM naar duidelijkheid en een onafhankelijke rol in de monitoring.

Voor 22 mei staat er een bestuurlijk overleg gepland tussen de NAM en de decentrale overheden waarbij de NAM – blijkt nu - ook over dit onderwerp wil praten. 11 mei is er een vooroverleg tussen de bestuurders van Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze.

De NAM heeft op ons verzoek hun vraagstelling voor het overleg van 22 mei op papier gezet:

1. *Wat zijn de wensen en verwachtingen van de besturen ten aanzien van een onafhankelijke schadeafhandeling?*
2. *Wat zijn de wensen en verwachtingen van besturen ten aanzien van onafhankelijke gebouwopnames (nulmetingen)?*

De NAM bedoelt met de wensen en verwachtingen van de besturen het volgende:

1. *Het is helder dat zowel overheid, als burgers als NAM een snel, transparant en duidelijk proces willen. Wat zijn daarbij de praktische ideeën vanuit de gemeente?*
2. *Heeft de gemeente een voorkeur voor de vorm om tot een onafhankelijke schadeafhandeling te komen?*
3. *Heeft u een inventarisatie van de wensen en de verwachtingen van de burgers zelf ten aanzien van een onafhankelijke schadeafhandeling?*
4. *Welke rol ziet de gemeente voor zichzelf om invulling te geven aan onafhankelijke schadeafhandeling?*
5. *Welke rol ziet de gemeente voor zichzelf om invulling te geven aan onafhankelijke gebouwopnames?*
6. *Is er een partij die in uw gemeente onafhankelijke gebouwopnames zou kunnen doen?*

[Redacted text block]

Het zal gaan om zaken als: borging van de belangen inwoners en bedrijven; zekerheid en betrouwbaarheid; verwachtingen van inwoners en bedrijven; draagvlak; kansen en risico's; rollen en verantwoordelijkheden; omvang van de problematiek; schaalniveau; financiën en garanties; techniek.

[Redacted text block]

Ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan

Met ingang van maandag 8 mei ligt het Ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Westerveld ter inzage.

Het ontwerp heeft de volgende strekking:

- Er mag worden gewonnen.
- Er wordt wel tegemoet gekomen aan een aantal door ons geadviseerde zaken. Het gaat daarbij om:
 - o een vlotte, transparante en adequate afhandeling van schade,
 - o een 0-meting aan gebouwen in de gasvelden Eleveld en Vries Zuid
 - o het plaatsen van versnellingsmeters aldaar
 - o het opstellen van een risicobeheersysteem voor deze velden.

Het totaal beeld blijft echter teleurstellend want de minister ziet op inhoudelijke gronden geen aanleiding de vergunning te weigeren, wil geen onafhankelijk orgaan voor schadeafhandeling in Drenthe zoals in Groningen en geen omkering van de bewijslast zoals in Groningen.

Bovendien zijn de zaken waar wel aan tegemoet wordt gekomen de randvoorwaarden te algemeen uitgewerkt en hebben de lokale overheden en burgers geen zicht meer op de uitwerking ervan.

Geconcludeerd wordt dat het door de 2^e kamer gewenste burgerperspectief hiermee onvoldoende is ingevuld.

Wij gaan daarom met ingang van dinsdag 9 mei ambtelijk samen met de andere overheden werken aan een zienswijze op dit ontwerp-besluit.

De planning voor het proces ziet er als volgt uit:

- 11 mei bestuurlijk afstemmingsoverleg Tynaarlo en Aa en Hunze
- 15 en 17 mei gesprekken Dorpsbelangen Loon en actiegroep Stop gaswinning Marsdijk Nu.
- 22, 23 en 24 inspraakavonden door het ministerie van EZ
- 23 mei behandeling zienswijzen in college
- 1 juni behandeling zienswijzen in gemeenteraad
- 19 juni einde zienswijzen termijn

Date : 14-11-2018 19:03:37

16.896

F [REDACTED]

T [REDACTED]

Subject : RE: memo planning proces winningsplan Westerveld

Hoi [REDACTED].

Helder verhaal. Puik stukje werk!

Vriendelijke groet en fijne avond.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 14 november 2018 18:05

Aan: [REDACTED] [REDACTED]

CC: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Onderwerp: memo planning proces winningsplan Westerveld

Dag Marco, [REDACTED],

Hierbij het concept memo met de planning voor de beoordeling van het besluit van de minister van EZK op het winningsplan Westerveld.

Tevens de opzet voor een mail waarin alle betrokken lokale overheden uitgenodigd worden gezamenlijk op te trekken. Als jullie akkoord zijn verstuur ik deze morgen zodat we de ambtelijke en bestuurlijke overleggen kunnen gaan plannen.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]

Beleidsadviseur gemeente Assen

Team Strategie en Advies

[REDACTED]

[REDACTED]

Website: www@assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 14-11-2018 19:00:02

From : "[REDACTED] assen.nl

To : "[REDACTED] assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Cc : "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Subject : Re: memo planning proces winningsplan Westerveld

Beste [REDACTED],

Voor natuurlijke personen is dat € [REDACTED] Niet natuurlijke personen (bijv. gemeente of een stichting) betalen € [REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: [REDACTED]@assen.nl>

Verzonden: woensdag, november 14, 2018 6:20 PM

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: memo planning proces winningsplan Westerveld

Akkoord.

Enig idee wat het kost voor inwoners om in beroep te gaan? Ik kon het niet vinden op rechtspraak.nl

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Wethouder Gemeente Assen

Van: [REDACTED]@assen.nl>

Verzonden: woensdag, november 14, 2018 6:05 PM

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: memo planning proces winningsplan Westerveld

Dag Marco, [REDACTED],

Hierbij het concept memo met de planning voor de beoordeling van het besluit van de minister van EZK op het winningsplan Westerveld.

Tevens de opzet voor een mail waarin alle betrokken lokale overheden uitgenodigd worden gezamenlijk op te trekken. Als jullie akkoord zijn verstuur ik deze morgen zodat we de ambtelijke en bestuurlijke overleggen kunnen gaan plannen.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]

Beleidsadviseur gemeente Assen

Team Strategie en Advies

[REDACTED]

[REDACTED]

Website: www@assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 14-11-2018 18:20:35

16.898

From : "[REDACTED] assen.nl

To : "[REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@assen.nl

Cc : "[REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@assen.nl

Subject : Re: memo planning proces winningsplan Westerveld

Akkoord.

Enig idee wat het kost voor inwoners om in beroep te gaan? Ik kon het niet vinden op rechtspraak.nl

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Wethouder Gemeente Assen

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag, november 14, 2018 6:05 PM

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: memo planning proces winningsplan Westerveld

Dag Marco, [REDACTED]

Hierbij het concept memo met de planning voor de beoordeling van het besluit van de minister van EZK op het winningsplan Westerveld.

Tevens de opzet voor een mail waarin alle betrokken lokale overheden uitgenodigd worden gezamenlijk op te trekken. Als jullie akkoord zijn verstuur ik deze morgen zodat we de ambtelijke en bestuurlijke overleggen kunnen gaan plannen.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www@assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

Date : 14-11-2018 19:05:00

From : "[REDACTED] assen.nl

To : "[REDACTED]@assen.nl, [REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Cc : "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl, "[REDACTED]@assen.nl

Subject : Re: memo planning proces winningsplan Westerveld

Dank [REDACTED].

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Wethouder Gemeente Assen

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag, november 14, 2018 7:00 PM

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: memo planning proces winningsplan Westerveld

Beste [REDACTED],

Voor natuurlijke personen is dat € [REDACTED] Niet natuurlijke personen (bijv. gemeente of een stichting) betalen € [REDACTED]

Groet,

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: [REDACTED]@assen.nl>

Verzonden: woensdag, november 14, 2018 6:20 PM

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: memo planning proces winningsplan Westerveld

Akkoord.

Enig idee wat het kost voor inwoners om in beroep te gaan? Ik kon het niet vinden op rechtspraak.nl

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Wethouder Gemeente Assen

Van: [REDACTED]@assen.nl>

Verzonden: woensdag, november 14, 2018 6:05 PM

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: memo planning proces winningsplan Westerveld

Dag Marco, [REDACTED].

Hierbij het concept memo met de planning voor de beoordeling van het besluit van de minister van EZK op het winningsplan Westerveld.

Tevens de opzet voor een mail waarin alle betrokken lokale overheden uitgenodigd worden gezamenlijk op te trekken. Als jullie akkoord zijn verstuur ik deze morgen zodat we de ambtelijke en bestuurlijke overleggen kunnen gaan plannen.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur gemeente Assen
Team Strategie en Advies

Website: www.assen.nl

Disclaimer:

Aan de informatie in deze e-mail en ieder aangehecht databestand kunnen geen rechten worden ontleend. De e-mail is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. De gemeente Assen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden, gedateerde informatie of van een onjuiste en onvolledige verzending en ontvangst van informatie.

